

STUDIUM WYKONALNOŚCI PROJEKTU PN.:

Remont zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum Wnętrz Dworskich Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, rozbudowa i remont Domu nad stawem i przekształcenie jego układu funkcjonalno-użytkowego oraz remont Kantorka zlokalizowanego w przestrzeni dworskiej

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

Oś priorytetowa VI *Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu*

Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury

Poddziałanie VI.1.2 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Spis treści

1.	Wstęp.....	4
2.	Wnioski z przeprowadzonej analizy – podsumowanie.....	5
3.	Definicja celów projektu	32
3.1.	Cele projektu	32
3.2.	Wskaźniki osiągnięcia celów projektu	36
3.3.	Oddziaływania projektu	39
3.4.	Polityka rządowa/regionalna.....	40
4.	Identyfikacja projektu.....	66
4.1.	Podstawowe dane o projekcie.....	66
4.1.1	Beneficjent projektu	66
4.1.2	Tytuł projektu	66
4.1.3	Lokalizacja projektu	67
4.1.4	Opis projektu.....	71
4.2.	Trwałość instytucjonalna projektu	88
4.2.1.	Analiza instytucjonalna projektodawcy	88
4.2.2.	Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu	89
4.3.	Analiza otoczenia społeczno-gospodarczego projektu	98
5.	Analiza wykonalności, analiza popytu oraz analiza opcji	121
5.1	Analiza wykonalności	121
5.2	Analiza popytu	123
5.3	Analiza opcji.....	135
6.	Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora...	139

7.	Analiza finansowa	167
7.1	Nakłady inwestycyjne na realizację projektu.....	168
7.2	Źródła finansowania projektu.....	170
7.3	Program sprzedaży. Kalkulacja przychodów - ustalenie czy projekt generuje przychody.	172
7.4	Prognoza zmian kosztów eksploatacyjnych.....	174
7.5	Rachunek zysków i strat wywołany realizacją przedsięwzięcia - ustalenie, czy wartość bieżąca przychodów generowanych przez projekt przekracza wartość bieżącą kosztów operacyjnych, tzn. czy projekt jest projektem generującym dochód.	178
7.6	Ustalenie poziomu dofinansowania projektu z funduszy UE	180
7.7	Zmiana przepływów pieniężnych wywołanych realizacją przedsięwzięcia	181
7.8	Ustalenie wartości wskaźników efektywności finansowej projektu.....	184
7.9	Analiza trwałości finansowej projektu.....	189
8.	Analiza kosztów i korzyści (ekonomiczna).....	194
9.	Analiza wrażliwości i ryzyka.....	196

1. Wstęp

Studium Wykonalności (*feasibility study*) stanowi jeden z pierwszych kroków analiz przed-inwestycyjnych, następujący bezpośrednio po zidentyfikowaniu problemu i sformułowaniu wstępnej koncepcji.

Głównym celem studium wykonalności jest pokazanie zasadności realizacji projektu, w tym:

- jego zgodności z celami programu operacyjnego, strategii na poziomie krajowym i regionalnym,
- wykonalności prawnej, instytucjonalnej, technicznej, finansowej i ekonomicznej,
- trwałości efektów projektu,
- dla projektów generujących dochód wykazanie, że wkład finansowy z EFRR jest niezbędny dla zapewnienia finansowej opłacalności projektu.

Dokument ten również wskazuje najlepsze z możliwych rozwiązań technicznych, instytucjonalnych, finansowo-ekonomicznych i dotyczących lokalizacji projektu. W kolejnych rozdziałach zawarte zostały analizy i prognozy projektowe. Wskazano właściwe rozwiązania. Uzasadniono potrzebę realizacji projektu, zachowując zasadę zgodności i zasadności wszystkich elementów.

Zgodność z przepisami prawa Unii Europejskiej

Niniejsze opracowanie jest sporządzone zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej w zakresie opracowania studiów wykonalności, analiz finansowych dla inwestycji infrastrukturalnych i procedur wdrażania projektów dofinansowanych z Funduszy Strukturalnych UE.

Zgodność z zasadami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020

Niniejsze opracowanie, w tym jego struktura jest sporządzone zgodnie z Zasadami przygotowania studium wykonalności dla projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020. Zgodnie z Zasadami, studium wykonalności musi składać się z następujących rozdziałów:

- Wnioski z przeprowadzonej analizy – podsumowanie
- Definicja celów projektu
- Identyfikacja projektu
- Analiza wykonalności, analiza popytu oraz analiza opcji
- Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora
- Analiza finansowa
- Analiza kosztów i korzyści (ekonomiczna)
- Analiza ryzyka i wrażliwości.

2. Wnioski z przeprowadzonej analizy – podsumowanie

Zgodnie z Zasadami w tym rozdziale należy językiem nietechnicznym przedstawić skrótowy przegląd kluczowych informacji o projekcie, dotyczących określenia:

- bezpośrednich i pośrednich celów projektu,
- wskaźników postępu rzeczowego,
- liczby użytkowników projektu,
- planowanych nakładów inwestycyjnych,
- trwałości instytucjonalnej i wykonalności (gotowości beneficjenta/operatora do wdrożenia projektu),
- trwałości finansowej,
- odniesienia do kryteriów merytorycznych.

Typ projektu:

1. Prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, niezbędne do zachowania pełnionych przez nie funkcji kulturalnych lub do nadania im takich funkcji. Możliwa jest odbudowa części zabytku, która obejmuje maksymalnie 30% kubatury stanu docelowego odbudowywanego budynku.

Poniżej odniesiono się do każdej z kwestii:

Bezpośrednie i pośrednie cele projektu

Cel bezpośredni główny:

Podniesienie jakości i dostępności usług kulturalnych na terenie Ziemi Wieluńskiej oraz województwa łódzkiego poprzez remont zespołu dworsko-parkowego Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie.

Cele szczegółowe:

- 1) Zmniejszenie oddziaływania skutków wykluczenia społecznego na obszarze Ziemi Wieluńskiej (województwo łódzkie) poprzez zwiększenie partycypacji społeczności powiatu wieluńskiego w kulturze i życiu kulturalnym.
- 2) Rozwój potencjału endogenicznego terenów zdegradowanych Ziemi Wieluńskiej, opartego na walorach kulturowych poprzez utworzenie warunków sprzyjających rozwojowi kultury.

- 3) Podniesienie jakości i dostępności usług kulturalnych poprzez realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony, zachowania zasobów dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju instytucji kultury.
- 4) Wzrost aktywności gospodarczej i atrakcyjności turystycznej Ziemi Wieluńskiej poprzez rozwój zasobów dziedzictwa kulturowego regionu łódzkiego.
- 5) Zwiększenie wykorzystania walorów kulturowych dla rozwoju gospodarki na terenie Ziemi Wieluńskiej.
- 6) Poprawa jakości infrastruktury kultury oddziałującej na wzrost aktywności społeczno-gospodarczej na terenie Ziemi Wieluńskiej

Cele ogólne:

Budowanie stałej przewagi konkurencyjnej regionu poprzez wkład w rozwój potencjału turystycznego i kulturalnego, w szczególności poprzez realizację inwestycji infrastrukturalnej mającej na celu niezbędne dostosowanie istniejących obiektów do pełnienia obecnych oraz nowych funkcji kulturalnych, edukacyjnych i turystycznych.

– Aspekt społeczny:

- 1) Zmniejszenie oddziaływania skutków wykluczenia społecznego na obszarach zdegradowanych regionu łódzkiego poprzez nadanie im nowych lub przywrócenie funkcji społeczno-kulturalno-gospodarczych.
- 2) Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych poprzez realizację inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do aktywizacji społeczno-gospodarczej na terenach problemowych, włączenia społecznego oraz zwiększenia poziomu uczestnictwa w kulturze mieszkańców województwa.
- 3) Zwiększenie partycypacji w kulturze na terenie województwa łódzkiego
- 4) Ożywienie społeczno-gospodarcze regionu oraz podniesienie jakości i atrakcyjności życia mieszkańców województwa łódzkiego.

– Aspekt przestrzenny

- 1) Wzrost wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych województwa łódzkiego dla rozwoju gospodarki kulturalnej.
- 2) Ochrona obiektów zabytkowych województwa łódzkiego.
- 3) Adaptacja na cele kulturalne nieruchomości zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego.

– Aspekt gospodarczy:

- 1) Rozwój działalności turystycznej, rozumianej jako całość różnorodnych funkcji gospodarczych i społecznych rozwijanych w celu zaspokajania potrzeb związanych z zapotrzebowaniem na szeroko pojęte produkty (w tym usługi) kulturalne.

- 2) Rozwój gospodarki kulturalnej i turystycznej jako sektora działalności gospodarczej, który przyczyni się w konsekwencji do wzrostu gospodarczego i zatrudnienia (tworzenia nowych miejsc pracy), oraz rozwoju integracji społeczno-gospodarczej w województwie łódzkim.
- 3) Adaptacja zabytkowych obiektów do pełnienia funkcji kulturalnych oraz inicjowanie procesu tworzenia i rozwoju produktów regionalnych.
- 4) Rozwój działalności i klimatu inwestycyjnego poprzez tworzenie i rozwijanie markowych produktów turystycznych opartych na dziedzictwie kulturalnym województwa łódzkiego (Ziemi Wieluńskiej).

Wszelkie koszty ponoszone w ramach realizowanego projektu są bezpośrednio z nim związane i służą osiągnięciu wyżej wymienionych celów. Stwierdzono pełną zgodność ponoszonych kosztów z RPO Województwa Łódzkiego oraz innymi aktami prawnymi. Pomoc publiczna nie występuje w omawianym projekcie.

Zadaniem projektu jest wykorzystanie walorów kulturowych Ziemi Wieluńskiej, dzięki czemu nastąpi ożywienie społeczno-gospodarczego regionu, wzrośnie również jakość i atrakcyjność życia mieszkańców województwa łódzkiego.

– Krótki opis projektu, jego lokalizacja

Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie stawia sobie za zadanie upowszechnianie informacji o dworach polskich, dlatego buduje i rozwija powiązania pomiędzy innymi instytucjami kulturalnymi i oświatowymi w całym kraju, poprzez wymianę informacji, wiedzy i doświadczenia.

W stylowych wnętrzach dworu odbywają się koncerty, recitale, spotkania naukowe, imprezy okolicznościowe, imprezy folklorystyczne, odczyty, lekcje muzealne z młodzieżą szkolną, wieczory autorskie, wieczory literacko-muzyczne. Swoją działalnością Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie kontynuuje tradycje centrum kulturalnego, jakim przez wieki był dwór na ziemiach polskich.

Konieczna realizacja prac remontowych dworu pozwoli ochronić cenne dziedzictwo kulturowe – jeden z kilkunastu zachowanych tego typu obiektów w Polsce - jakim jest budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie i prowadzoną w nim działalność w zakresie lokalnym i ogólnokrajowym.

Duże zróżnicowanie produktu turystycznego, jakim bez wątpienia jest Dwór w Ożarowie, wzmacnia jego potencjał i możliwości rozwoju.

Remont wskazanych budynków i przeznaczenie ich dla nowych funkcji związanych z działalnością Muzeum – warsztaty gastronomiczne dla młodzieży szkolnej i kół gospodyń wiejskich promujące dworskie i lokalne tradycje kulinarne – to niewątpliwie kolejny krok w procesie jakim jest ciągły rozwój i odzyskiwanie terenu oraz budynków należących do założenia dworsko-parkowego z XVIII w. W ramach planowanych prac projektowo-budowlanych powstaną również pomieszczenia (w tym higieniczno-sanitarne) dla osób niepełnosprawnych. Obecnie osoby te nie mają możliwości w pełni

uczestniczyć w życiu kulturalnym Muzeum. Ograniczenia wynikają głównie z braku toalet i odpowiednich podjazdów.

Teren inwestycji objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gm. Mokrsko to działki o nr ew. 714/1; 714/5; 714/7, obręb Ożarów.

Planowana inwestycja jest zlokalizowana na obszarze objętym ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury. Obszarem tym jest zabytkowy zespół dworsko- parkowy w Ożarowie wpisany do rejestru zabytków na mocy decyzji:

- a) Dwór, drewniany, nr rej.: 385 Z 1.06.1967 – objęty przedmiotem projektu
- b) Park nr rej.: 413/A z 19.08.1996
- c) Kantorek - element architektury parkowej pod nr rej.: 413/A z 19.08.1996 (łącznie z parkiem) - objęty przedmiotem projektu
- d) Dom nad Stawem - znajduje się na terenie zabytkowego parku jako element architektury parkowej - wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz do gminnej ewidencji nr 28/1829 - objęty przedmiotem projektu
- e) Pozostałe obiekty na terenie wchodzą w skład zabytkowego założenia dworsko-parkowego i tworzą spójną całość, w tym Oficyna nr rej.: A/110 z 24.02.2011 r. - nie są one objęte przedmiotem projektu.

Główny przedmiotowy obiekt – budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie jest budynkiem zabytkowym, wymagającym przeprowadzenia robót budowlanych, wraz z robotami konserwatorskimi. Podobnie obiekty współtworzące i wzbogacające założenie dworsko-parkowe (Kantorek i Dom nad stawem), w wyniku prac remontowych oraz rozbudowy i adaptacji pomieszczeń w Domu nad stawem do nowych funkcji nie mogą zatracić swego wyrazu architektonicznego nawiązującego do architektury przemysłowej przełomu XIX i XX wieku.

W ramach projektu zaplanowano poniesienie wydatków na wykonanie prac związanych z monitoringiem obiektu, remontem zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum Wnętrz Dworskich - roboty budowlane - dach, elewacja, stolarka okienna i drzwiowa, sień, cokół, piwnice, prace w Kantorku (Altanie) i Domu nad Stawem, w tym tzw. biały montaż, czyli wyposażenie obiektu w urządzenia sanitarne i urządzenia kuchenne. Przewidziano także wydatki na opracowanie studium wykonalności projektu, programu funkcjonalno-użytkowego oraz dokumentacji projektowej. W ramach projektu realizowana będzie usługa zarządzania projektem, prowadzony będzie nadzór inwestorski oraz konserwatorski, a także promocja projektu.

W wyniku realizacji projektu powstaną nowe produkty w ofercie Wnioskodawcy: *Muzyka poważna* oraz *Warsztaty lokalne*.

Wszystkie ww. koszty są kwalifikowane zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 (Załącznik 5 -

Zasady kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR). Wnioskodawca dokładnie przeanalizował zapisy załącznika i dostosował koszty do obowiązujących przepisów.

Kosztem niekwalifikowalnym w projekcie jest (zgodnie z Regulaminem) tylko podatek VAT.

Lokalizacja inwestycji:

Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie - Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, 98-345 Mokrsko

- Zabytkowy dwór - działka nr ew. 714/1 obręb Ożarów, miejscowość Ożarów, Gm. Mokrsko
- Kantorek (Altana) - w obrębie dworu, działka nr ew. 714/5 obręb Ożarów, miejscowość Ożarów, Gm. Mokrsko
- Dom nad stawem (dawna suszarnia owoców i szyszek) - w obrębie dworu, działka nr ew. 714/7 obręb Ożarów, miejscowość Ożarów, Gm. Mokrsko

Wskaźnik postępu rzeczowego

Wskaźniki													
Wskaźniki adekwatne do zakresu i celu realizowanego projektu													
Wskaźniki produktu													
Nazwa wskaźnika	rodzaj wskaźnika	Jednostka	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie									
			Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2020
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	produkt-kluczowy	szt.	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem	produkt-kluczowy	szt.	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Wskaźniki REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO													
Nazwa wskaźnika	rodzaj wskaźnika	Jednostka	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie									
			Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2021
Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CO09)	rezultat-kluczowy	odwiedziny/rok	0	0	0	0	0	11000	11000	11000	11000	11000	11000
Liczba osób korzystających z obiektów objętych wsparciem	rezultat-kluczowy	osoby/rok	0	0	0	0	0	11000	11000	11000	11000	11000	11000
Wskaźniki horyzontalne													
Nazwa wskaźnika	rodzaj wskaźnika	Jednostka	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie									
			Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2020

Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Produkt/kluczowy/horyzontalny	szt.	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Liczba utrzymanych miejsc pracy kobiety / mężczyźni	Rezultat/kluczowy/horyzontalny	epc	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
Liczba nowo utworzonych miejsc pracy-pozostałe formy kobiety / mężczyźni	Rezultat/kluczowy/horyzontalny	epc	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa)	Rezultat/kluczowy/horyzontalny	epc	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
7.2. Wskaźniki osiągnięć														
Wskaźniki produktu														
Nazwa wskaźnika	rodzaj wskaźnika	Jednostka	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie										Wartości docelowe
			Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2020	
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	produkt-kluczowy	szt.	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
Wskaźniki rezultatu BEZPOŚREDNIEGO														
Nazwa wskaźnika	rodzaj wskaźnika	Jednostka	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie										Wartości docelowe
			Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2021	
Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CO9)	rezultat-kluczowy	odwiedziny/rok	0	0	0	0	0	11000	11000	11000	11000	11000	11000	

Liczba użytkowników projektu

Liczba użytkowników: 11000 (zgodnie z analizą popytu).

Planowane nakłady inwestycyjne

Poniżej przedstawiono nakłady inwestycyjne jakie zostaną poniesione w związku z realizacją opisywanego zadania - Harmonogram rzeczowo-finansowy nakładów inwestycyjnych.

Tabela - Harmonogram rzeczowo – finansowy nakładów inwestycyjnych

KATEGORIA KOSZTU	IV kw. 2017	I kw. 2018	IV kw. 2020	SUMA
KOSZTY KWALIFIKOWALNE				
Studium wykonalności projektu (wartość netto)	14 000,00	0,00	0,00	14 000,00
Program Funkcjonalno - Użytkowy (wartość netto)	11 000,00	0,00	0,00	11 000,00
Dokumentacja projektowa (wartość netto)	0,00	184 060,80	0,00	184 060,80
Monitoring (wartość netto)	0,00	0,00	300 895,56	300 895,56
Remont zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum Wnętrz Dworskich - roboty budowlane - dach, elewacja, stolarka okienna i drzwiowa, sień, cokół, piwnice (wartość netto)	0,00	0,00	809 272,65	809 272,65
Kantorek (wartość netto)	0,00	0,00	83 529,15	83 529,15
Dom nad Stawem (wartość netto)	0,00	0,00	590 284,20	590 284,20
Biały montaż (wartość netto)	0,00	0,00	63 299,31	63 299,31
Zarządzanie projektem (wartość netto)	0,00	0,00	10 000,00	10 000,00
Nadzór inwestorski (wartość netto)	0,00	0,00	10 000,00	10 000,00
Nadzór konserwatorski (wartość netto)	0,00	0,00	10 000,00	10 000,00
Promocja projektu (wartość netto)	0,00	2 000,00	2 000,00	4 000,00
Suma kosztów kwalifikowanych	25 000,00	186 060,80	1 879 280,87	2 090 341,67
KOSZTY NIEKWALIFIKOWALNE				
Studium wykonalności projektu (podatek VAT 23%)	3 220,00	0,00	0,00	3 220,00
Program Funkcjonalno - Użytkowy (podatek VAT 23%)	2 530,00	0,00	0,00	2 530,00
Dokumentacja projektowa (podatek VAT 23%)	0,00	42 333,98	0,00	42 333,98
Monitoring (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	69 205,98	69 205,98
Remont zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum Wnętrz Dworskich - roboty budowlane - dach, elewacja, stolarka okienna i drzwiowa, sień, cokół, piwnice (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	186 132,71	186 132,71
Kantorek (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	19 211,70	19 211,70
Dom nad Stawem (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	135 765,37	135 765,37
Biały montaż (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	14 558,84	14 558,84
Zarządzanie projektem (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	2 300,00	2 300,00
Nadzór inwestorski (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	2 300,00	2 300,00
Nadzór konserwatorski (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	2 300,00	2 300,00
Promocja (podatek VAT 23%)	0,00	460,00	460,00	920,00
Suma kosztów niekwalifikowanych	5 750,00	42 793,98	432 234,60	480 778,58
SUMA (KOSZTY KWALIFIKOWALNE + NIEKWALIFIKOWALNE)	30 750,00	228 854,78	2 311 515,47	2 571 120,25

Trwałość instytucjonalna i wykonalność (gotowości beneficjenta/operatora do wdrożenia projektu)

Wykonawcą instytucjonalnym projektu (inwestorem) jest Gmina Wieluń, jednostka samorządu terytorialnego posiadająca samodzielną osobowość prawną na podstawie ustawy o samorządzie terytorialnym.

Projekt w sposób nie budzący wątpliwości mieści się w kompetencjach Gminy. Realizacja projektu nie jest uzależniona od działań osób ani instytucji trzecich. Brak jest rozpoznawalnych zagrożeń dla realizacji projektu, wynikających z czynników formalno-prawnych oraz instytucjonalnych zarówno beneficjenta jak i instytucji zewnętrznych.

Po zakończeniu inwestycji i jej odbiorze, powstały majątek będzie należał do Gminy, podmiotu którego trwałość instytucjonalna ma umocowanie ustrojowe. Obsługa techniczna, konserwacja oraz bieżąca eksploatacja powstałej infrastruktury będzie zadaniem własnym Gminy Wieluń. Gmina będzie odpowiedzialna za stan powstałej infrastruktury oraz za utrzymanie celów projektu przez przynajmniej 5 lat od daty otrzymania płatności końcowej.

Urząd Miejski w Wieluniu posiada Wydział, który na co dzień zajmuje się pozyskiwaniem i wdrażaniem projektów unijnych - Wydział Inwestycji i Rozwoju. Beneficjent sam wdroży i rozliczy projekt. W tym celu projekt będzie realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Urzędu Miejskiego. W Urzędzie Miejskim na stałe zatrudnione są osoby, które posiadają doświadczenie prawne, finansowe, ekonomiczne. Pracownicy posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe. W ramach projektu sprawowany będzie specjalistyczny nadzór nad realizacją projektu oraz koordynacja prac związanych z prawidłową i terminową realizacją projektu zgodnie z zakresem rzeczowym i harmonogramem finansowo-rzeczowym projektu. W ramach czynności zarządzania projektem prowadzona będzie specjalistyczna obsługa projektu (usługa – rozliczanie projektu, sprawozdawczość z realizacji projektu, monitorowanie wskaźników projektu). Beneficjent w tym celu powierzy podmiotowi zewnętrznemu funkcję koordynatora projektu (menedżera projektu), który będzie czuwał nad całością prac zespołu monitorującego.

Ponadto, Zgodnie z uchwałą nr XXXII/388/13 Rady Miejskiej w Wieluniu w sprawie nadania statutu Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, Muzeum jest Samorządową Instytucją Kultury finansowaną przez Gminę Wieluń, wpisaną do rejestru instytucji kultury pod numerem 1, prowadzonego przez Gminę Wieluń, Muzeum posiada osobowość prawną.

Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, zwane dalej „Muzeum” działa w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2012 r. poz. 987);
- 2) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406);
- 3) statutu.

Muzeum posiada Oddział – Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie. Organizatorem Muzeum jest Gmina Wieluń, która zapewnia Muzeum środki potrzebne do jego utrzymania i rozwoju. Ogólny nadzór nad Muzeum sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a bezpośredni Burmistrz Wielunia. Muzeum zarządzane jest przez Dyrektora Muzeum, który reprezentuje je na zewnątrz i jest za nie odpowiedzialny. Organizację wewnętrzną oraz zakres zadań

działów i samodzielnych stanowisk pracy określa regulamin organizacyjny nadawany przez Dyrektora Muzeum.

Celem Muzeum jest działalność określona w art. 1 ustawy o muzeach, czyli: gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów.

Muzeum gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania. Postawą gospodarki finansowej Muzeum jest plan finansowy ustalony przez Dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji Organizatora. Źródłami finansowania działalności Muzeum są: środki przekazane przez Organizatora w formie dotacji oraz z budżetu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego; przychody z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego; przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych; środki otrzymane od osób fizycznych, osób prawnych oraz z innych źródeł.

Muzeum posiada wykształcone i doświadczone kadry w realizacji podobnych przedsięwzięć. Muzeum dysponuje instytucjonalną organizacyjną i finansową gotowością do zapewnienia trwałości przedmiotowego projektu po zakończeniu realizacji zadania. Wnioskodawca posiada uregulowane kwestie dotyczące możliwości wykorzystania działek na rzecz realizacji projektu.

Trwałość finansowa

Projekt uznaje się za trwały finansowo, jeśli Wnioskodawca posiada niezbędne środki do zapewnienia/utrzymania trwałości finansowej projektu. Ponieważ analiza finansowa powinna wykazywać finansową trwałość projektu, która oznacza że przedsięwzięciu nie grozi wyczerpanie środków pieniężnych i utrata zdolności do bieżącego regulowania wydatków, w studium w rozdziale 7.9 Analiza trwałości finansowej projektu, przedstawiono projekcje sprawozdań rachunku przepływów gotówkowych, które to potwierdzają.

Wnioskodawca i Operator zapewni trwałość finansową dla zrealizowanej inwestycji, co potwierdza analiza zasobów finansowych projektu oraz analiza sytuacji finansowej Wnioskodawcy i Operatora.

Zgromadzone środki finansowe na udział własny w inwestycji oraz potencjał finansowy w okresie eksploatacyjnym, zapewnią utrzymanie projektu. Wnioskodawca i Operator będzie posiadać środki na pokrycie amortyzacji powstałego nowego majątku. Projekt należy uznać za trwały finansowo - saldo niezdyktowanych skumulowanych przepływów pieniężnych generowanych przez sam projekt, w całym okresie odniesienia, nie jest mniejsze od zera. Wnioskodawca zapewni niezbędne, dostateczne środki na pokrycie niedoborów (kosztów) wywołanych przez inwestycję.

Przyjmując pesymistyczny wariant, w którym jednostka będzie musiała sfinansować cały wkład własny kredytem lub pożyczką, wskaźnik spłaty zobowiązań wprawdzie wzrośnie w porównaniu do aktualnej wartości, ale do nadal akceptowalnego poziomu.

Potwierdza to zdolność kredytową i finansową Gminy Wieluń oraz trwałość finansową projektu.

Przedsięwzięcie inwestycyjne, na etapie realizacji, zostanie sfinansowane ze środków własnych Wnioskodawcy, tj. Gminy Wieluń. Nie przewiduje się pozyskania do realizacji inwestycji (zabezpieczenia finansowego inwestycji) środków pochodzących bezpośrednio z kredytu bądź innych obcych, komercyjnych źródeł finansowania.

ODNIESIENIE DO KRYTERIÓW MERYTORYCZNYCH

♦ Wykonalność techniczna / technologiczna projektu

Opis cech proponowanych technologii, elementów inwestycji, parametrów technicznych inwestycji jest poprawny. Inwestycja jest zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Wnioskodawca posiada Program Funkcjonalno-Użytkowy oraz uregulowane kwestie dotyczące możliwości wykorzystania działek na rzecz realizacji projektu. Wnioskodawca będzie musiał uzyskać pozwolenie na budowę – planowana data uzyskania to IV kwartał 2018 r. Wnioskodawca posiada projekt Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. Obiekty objęte projektem wpisane są do rejestru zabytków. Zostały wydane wytyczne konserwatorskie WKZ co do projektowanych zmian. Wnioskodawca posiada zgodę konserwatora dla projektowanych zmian.

Opis pozwala na zidentyfikowanie i ocenę produktów analizowanego projektu. Proponowane rozwiązanie bierze pod uwagę szybkie starzenie się ekonomiczne urządzeń i zapewnia funkcjonowanie majątku przynajmniej w okresach referencyjnych.

Opisano również wykonalność projektu według planowanego harmonogramu, zakresu rzeczowego, złożoności procedur przetargowych, innych okoliczności warunkujących terminową realizację projektu. Projekt jest stosunkowo łatwy w realizacji. Harmonogram nie jest złożony.

Przyjęte rozwiązania techniczne/technologiczne są zgodne z obowiązującymi standardami oraz z wymogami prawa, między innymi z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn oraz z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Spełnienie kryterium: 100%

Rozdział: 3.4 Polityka rządowa/regionalna, strony 40 - 65

Rozdział 4.2.2 Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu, strony 89 – 97

Rozdział: 5. Analiza wykonalności, analiza popytu oraz analiza opcji, strony 121 - 138

♦ Wykonalność finansowa / ekonomiczna projektu

Analiza finansowa i ekonomiczna projektu zostały przeprowadzone poprawnie. Koszty kwalifikowalne w projekcie są uzasadnione i zaplanowane w odpowiedniej wysokości. Koszty uwzględnione w projekcie są niezbędne do jego realizacji i osiągnięcia celów projektu. Poziom dofinansowania został ustalony z uwzględnieniem przepisów dotyczących projektów generujących dochód. Projekt nie należy do projektów generujących dochód. Poziom dofinansowania ustalono na poziomie 85,00% kosztów kwalifikowalnych projektu. Podatek VAT uznano za koszt niekwalifikowany zgodnie z Regulaminem Konkursu, W tym przypadku nie ma znaczenia fakt, że Wnioskodawca nie może tego podatku odzyskać.

Wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy publicznej.

Spełnienie kryterium: 100%

Rozdział: 7.6. Ustalenie poziomu dofinansowania projektu z funduszy UE, strona 180

Rozdział: 7.9. Analiza trwałości finansowej projektu, strony 189 - 193

♦ Wykonalność instytucjonalna

Po zakończeniu inwestycji i jej odbiorze, powstały majątek będzie należał do Gminy Wieluń, podmiotu którego trwałość instytucjonalna ma umocowanie ustrojowe. Obsługa techniczna, konserwacja oraz bieżąca eksploatacja powstałej infrastruktury będzie zadaniem własnym Gminy.

Struktura Urzędu Miejskiego w Wieluniu jest wydolna organizacyjnie, obecnie na bieżąco wykonuje zadania o podobnej skali, realizując projekty dofinansowywane ze środków zewnętrznych, zarówno infrastrukturalne jak i społeczne. Nie jest planowane przekazanie infrastruktury w przyszłości innej jednostce, ani też żadna forma odstąpienia.

Projekt będzie realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Urzędu Miejskiego. Burmistrz Wielunia będzie odpowiedzialny za zachowanie celów projektu zgodnie z celami opisanymi we wniosku aplikacyjnym do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, złożonego w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi.

Pracownicy Urzędu Miejskiego posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe. Urząd Miejski w Wieluniu posiada Wydział, który na co dzień zajmuje się pozyskiwaniem i wdrażaniem projektów unijnych. Wydział ten będzie odpowiedzialny za wdrożenie, rozliczenie i monitorowanie projektu.

W ramach projektu sprawowany będzie specjalistyczny nadzór nad realizacją projektu oraz koordynacja prac związanych z prawidłową i terminową realizacją projektu zgodnie z zakresem rzeczowym i harmonogramem finansowo-rzeczowym projektu. W ramach czynności zarządzania projektem prowadzona będzie specjalistyczna obsługa projektu (usługa – rozliczanie projektu, sprawozdawczość z realizacji projektu, monitorowanie wskaźników projektu). Beneficjent w tym celu powierzy podmiotowi zewnętrznemu funkcję koordynatora projektu (menedżera projektu), który będzie czuwał nad całością prac zespołu monitorującego.

Wnioskodawca posiada zasoby techniczne pozwalające na prawidłową i płynną realizację projektu. Dysponuje on m.in. pomieszczeniami biurowymi, zaś do wdrażania projektu mogą być wykorzystane m.in.: telefony stacjonarne, komputery z podłączeniem do Internetu, fax oraz inne urządzenia biurowe. Przedsięwzięcie inwestycyjne, na etapie realizacji, zostanie sfinansowane ze środków własnych Wnioskodawcy, tj. Gminy Wieluń.

Po zakończeniu realizacji projektu, przedsięwzięcie będzie eksploatowane przez Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, Oddział – Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie. Zgodnie z uchwałą nr XXXII/388/13 Rady Miejskiej w Wieluniu w sprawie nadania statutu Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, Muzeum jest Samorządową Instytucją Kultury finansowaną przez Gminę Wieluń, wpisaną do rejestru instytucji kultury pod numerem 1, prowadzonego przez Gminę Wieluń, Muzeum posiada osobowość prawną.

Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, zwane dalej „Muzeum” działa w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2012 r. poz. 987);
- 2) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406);
- 3) statutu.

Organizatorem Muzeum jest Gmina Wieluń, która zapewnia Muzeum środki potrzebne do jego utrzymania i rozwoju. Ogólny nadzór nad Muzeum sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a bezpośredni Burmistrz Wielunia. Muzeum zarządzane jest przez Dyrektora Muzeum, który reprezentuje je na zewnątrz i jest za nie odpowiedzialny. Organizację wewnętrzną oraz zakres zadań działów i samodzielnych stanowisk pracy określa regulamin organizacyjny nadawany przez Dyrektora Muzeum.

Celem Muzeum jest działalność określona w art. 1 ustawy o muzeach, czyli: gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów.

Muzeum gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania. Postawą gospodarki finansowej Muzeum jest plan finansowy ustalony przez Dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji Organizatora. Źródłami finansowania działalności Muzeum są: środki przekazane przez Organizatora w formie dotacji oraz z budżetu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego; przychody z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego; przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych; środki otrzymane od osób fizycznych, osób prawnych oraz z innych źródeł.

Muzeum posiada wykształcone i doświadczone kadry w realizacji podobnych przedsięwzięć. Muzeum dysponuje instytucjonalną organizacyjną i finansową gotowością do zapewnienia trwałości przedmiotowego projektu po zakończeniu realizacji zadania. Wnioskodawca posiada uregulowane kwestie dotyczące możliwości wykorzystania działek na rzecz realizacji projektu.

Ocenia się, że wykonawca instytucjonalny posiada odpowiednio stabilne i wydolne struktury wykonawcze dla utrzymywania rezultatów oraz osiągania oddziaływań projektu po jego zakończeniu

Spełnienie kryterium: 100%

Rozdział 4.2. Trwałość instytucjonalna projektu, strony 88 - 97

♦ **Realność wskaźników**

Wskaźniki są adekwatne do zakresu rzeczowego projektu i celów, jakie projekt ma osiągnąć. Wskaźniki w pełni opisują charakter projektu i mogą zostać osiągnięte przy założonych w projekcie nakładach i sposobie realizacji projektu.

Spełnienie kryterium: 100%

Rozdział 3.2. Wskaźniki osiągnięcia celów projektu, strony 36 - 38

♦ **Trwałość projektu**

W studium wykonalności opisano trwałość finansową i instytucjonalną projektu.

Deklarowane zasoby finansowe wnioskodawcy, jak również przyjęta forma organizacyjna są wystarczające do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania projektu po zakończeniu jego realizacji. Projekt uznaje się za trwały finansowo, jeśli Wnioskodawca posiada niezbędne środki do zapewnienia/utrzymania trwałości finansowej projektu. Jednostka zapewni trwałość finansową dla zrealizowanej inwestycji, co potwierdza analiza zasobów finansowych projektu oraz analiza sytuacji finansowej Gminy Wieluń. Zgromadzone środki finansowe na udział własny w inwestycji oraz środki budżetowe na pokrycie kosztów bieżących/operacyjnych projektu, zapewnią jego utrzymanie. Ponadto jednostka będzie posiadać środki na pokrycie amortyzacji powstałego nowego majątku.

Ocenia się, że wykonawca instytucjonalny posiada odpowiednio stabilne i wydolne struktury wykonawcze dla utrzymywania rezultatów oraz osiągania oddziaływań projektu po jego zakończeniu. Wnioskodawca będzie wykorzystywał produkty projektu zgodnie z przeznaczeniem, a projekt w pełni spełnia założone w nim cele. Powstała w ramach projektu infrastruktura pozwoli na podniesienie jakości i dostępności usług kulturalnych na terenie Ziemi Wieluńskiej oraz województwa łódzkiego oraz przyczyni się do realizacji celu głównego, szczegółowych i ogólnych wskazanych we wniosku oraz w Studium.

Projekt będzie realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Gminy Wieluń, Urząd Miejski w Wieluniu posiada Wydział, który na co dzień zajmuje się pozyskiwaniem i wdrażaniem projektów unijnych. Gmina realizowała w poprzednim okresie programowania tj. w latach 2007-2013 projekty z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej. Nie stwierdzono poważnych problemów z wdrożeniem i rozliczeniem przedsięwzięć. Pracownicy Urzędu posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe i doświadczenie w realizacji projektów inwestycyjnych. W ramach projektu sprawowany będzie specjalistyczny nadzór nad realizacją projektu oraz koordynacja prac związanych z prawidłową i terminową realizacją projektu zgodnie z zakresem rzeczowym i harmonogramem finansowo-rzeczowym projektu. W ramach czynności zarządzania projektem prowadzona będzie specjalistyczna obsługa projektu (usługa – rozliczanie projektu, sprawozdawczość z realizacji projektu, monitorowanie wskaźników projektu). Beneficjent w tym celu powierzy podmiotowi zewnętrznemu funkcję koordynatora projektu (menedżera projektu), który będzie czuwał nad całością prac zespołu monitorującego.

Obowiązek zapewnienia infrastruktury w zakresie kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami spoczywa na Gminie ustawowo. Burmistrz Wielunia będzie odpowiedzialny za zachowanie celów projektu zgodnie z celami opisanymi we wniosku aplikacyjnym do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, złożonego w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi.

Urząd Miejski będzie odpowiedzialny m.in. za procesy przetargowe i podpisanie kontraktu na zakup elementów projektu, monitorowanie postępu zakontraktowanych prac, końcową akceptację. Wnioskodawca zobligowany jest do realizacji wszystkich obowiązków z Umowy o dofinansowanie i odpowiedzialny jest za wdrożenie projektu. Będzie jednocześnie zlecającym wszystkie prace zaplanowane w projekcie zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych.

Zgodnie z art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006. operacja nie ulegnie modyfikacjom mającym wpływ na jej charakter lub warunki jej realizacji lub powodującym uzyskanie nieuzasadnionej korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny. Wnioskodawca zapewni trwałość projektu przez okres minimum 5 lat od daty otrzymania płatności końcowej.

Po zakończeniu realizacji projektu, przedsięwzięcie będzie eksploatowane przez Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, Oddział – Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie. Zgodnie z uchwałą nr XXXII/388/13 Rady Miejskiej w Wieluniu w sprawie nadania statutu Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, Muzeum jest Samorządową Instytucją Kultury finansowaną przez Gminę Wieluń, wpisaną do rejestru instytucji kultury pod numerem 1, prowadzonego przez Gminę Wieluń, Muzeum posiada osobowość prawną.

Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, zwane dalej „Muzeum” działa w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2012 r. poz. 987);
- 2) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406);
- 3) statutu.

Organizatorem Muzeum jest Gmina Wieluń, która zapewnia Muzeum środki potrzebne do jego utrzymania i rozwoju. Ogólny nadzór nad Muzeum sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a bezpośredni Burmistrz Wielunia. Muzeum zarządzane jest przez Dyrektora Muzeum, który reprezentuje je na zewnątrz i jest za nie odpowiedzialny. Organizację wewnętrzną oraz zakres zadań działów i samodzielnych stanowisk pracy określa regulamin organizacyjny nadawany przez Dyrektora Muzeum.

Celem Muzeum jest działalność określona w art. 1 ustawy o muzeach, czyli: gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów.

Muzeum gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania.

Postawą gospodarki finansowej Muzeum jest plan finansowy ustalony przez Dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji Organizatora. Źródłami finansowania działalności Muzeum są: środki przekazane przez Organizatora w formie dotacji oraz z budżetu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego; przychody z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego; przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych; środki otrzymane od osób fizycznych, osób prawnych oraz z innych źródeł.

Muzeum posiada wykształcone i doświadczone kadry w realizacji podobnych przedsięwzięć. Muzeum dysponuje instytucjonalną organizacyjną i finansową gotowością do zapewnienia trwałości przedmiotowego projektu po zakończeniu realizacji zadania. Wnioskodawca posiada uregulowane kwestie dotyczące możliwości wykorzystania działek na rzecz realizacji projektu.

Spełnienie kryterium: 100%

Rozdział 4.2. Trwałość instytucjonalna projektu, strony 88 - 97

♦ **Projekt jest zgodny z Programem rozwoju kultury w województwie łódzkim na lata 2014-2020**

TAK. Przedmiotowy projekt wpisując się w Wizję i Misję Programu, przyczynia się do rozwoju kultury i podniesienia atrakcyjności zarówno samego Ożarowa, gminy Mokrsko, Wielunia, jak i powiatu wieluńskiego oraz województwa łódzkiego. Dzięki realizacji projektu, mieszkańcy województwa łódzkiego, ale również spoza jego granic będą mogli brać aktywny udział w życiu kulturalnym, uczestniczyć w organizowanych zajęciach i wydarzeniach. Będą mogli zapoznać się z dziedzictwem historycznym i kulturowym Ziemi Wieluńskiej, z tutejszymi tradycjami. Będą oni „żywą promocją” obszaru, posiadając wiedzę o regionie, będą ją przekazywać kolejnym osobom nawet w codziennych rozmowach i spotkaniach.

Projekt jest zatem zgodny z *Programem rozwoju kultury w województwie łódzkim na lata 2014-2020*.

Dokładny, szerszy opis znajduje się w:

Rozdział 3.4 Polityka rządowa/regionalna, strony 40 - 65

Spełnienie kryterium: 100%

♦ **Dla projektu sporządzona została analiza popytu**

TAK. Realizacja projektu jest oparta o przeprowadzoną analizę popytu, która została przedstawiona we wniosku o dofinansowanie oraz w dalszej części studium wykonalności. Analiza popytu została przeprowadzona poprawnie, a jej wyniki są wiarygodne. Dokładne, szersze opisy znajdują w:

Rozdział 5.2 Analiza popytu, strony 123 - 134

Spełnienie kryterium: 100%

KRYTERIA MERYTORYCZNE PUNKTOWE

♦ Stopień gotowości organizacyjno-instytucjonalnej wnioskodawcy

Wnioskodawca jest gotowy do realizacji projektu. Potencjał instytucjonalny wnioskodawcy gwarantuje wykonalność instytucjonalną projektu oraz trwałość i zachowanie celów projektu w okresie analizy. Projekt będzie realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Urzędu Miejskiego w Wieluniu. W Urzędzie wyodrębniony jest Wydział Inwestycji i Rozwoju, który na co dzień zajmuje się pozyskiwaniem i wdrażaniem projektów unijnych. Gmina z powodzeniem zrealizowała projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych, co potwierdza bogate doświadczenie i gwarantuje prawidłową realizację i rozliczenie projektu oraz utrzymanie celów projektu przez przynajmniej 5 lat od daty otrzymania płatności końcowej. W ramach projektu sprawowany będzie specjalistyczny nadzór nad realizacją projektu oraz koordynacja prac związanych z prawidłową i terminową realizacją projektu zgodnie z zakresem rzeczowym i harmonogramem finansowo-rzeczowym projektu. W ramach czynności zarządzania projektem prowadzona będzie specjalistyczna obsługa projektu (usługa – rozliczanie projektu, sprawozdawczość z realizacji projektu, monitorowanie wskaźników projektu). Beneficjent w tym celu powierzy podmiotowi zewnętrznemu funkcję koordynatora projektu (menedżera projektu), który będzie czuwał nad całością prac zespołu monitorującego.

Spełnienie kryterium: 100%

Rozdział 4.2.2 Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu, strony 89 - 97

♦ Stopień komplementarności z innymi przedsięwzięciami

Wymienione poniżej projekty są wobec siebie komplementarne, zachodzi również komplementarność wobec projektu objętego przedmiotowym Studium Wykonalności. Wszystkie realizują cel, jakim jest zwiększenie podniesienie poziomu życia mieszkańców, wszystkie były/ będą realizowane na obszarze województwa łódzkiego. Podczas realizacji tak wielu projektów, efekty każdego z nich są wykorzystywane przez inne, projekty wzmacniają się nawzajem. Wszystkie razem przyczyniają się do wielowymiarowego zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa łódzkiego, w tym w zakresie dziedzictwa kulturowego i infrastruktury kultury.

Przedmiotowy projekt jest elementem szerszej strategii realizowanej przez szereg projektów komplementarnych. Jest komplementarny wobec projektów zrealizowanych przez Gminę Wieluń.

Przedmiotowy projekt jest również komplementarny wobec projektów zrealizowanych na obszarze województwa łódzkiego, np. przez powiat wieluński.

Projekt jest komplementarny wobec zadań zrealizowanych przez Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu w latach 2009 - 2014: w ramach projektów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz projektów zrealizowanych w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie – Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu:

Projekt jest komplementarny wobec dotychczas zrealizowanych prac na terenie Muzeum w Ożarowie oraz projektów realizowanych przez inne gminy na obszarze powiatu wieluńskiego.

Projekt i jego cele są również komplementarne wobec:

- Projektów, celów i zadań zawartych w *Zintegrowanej Strategii Rozwoju Powiatu Wieluńskiego 2014-2020*
- Celów i kierunków działań zawartych w *Strategii Rozwoju Gminy Wieluń 2025*.
- Projektów planowanych do realizacji na obszarze województwa łódzkiego.

Projekty są wobec siebie komplementarne. Ta komplementarność projektów odnosi się w szczególności do tej samej grupy docelowej – mieszkańcy województwa łódzkiego. Rozwiązują również podobne problemy jak dostęp do kultury, rozwój kultury i życia kulturalnego, przegląd historycznych wzorców i obyczajów kulturowych, ludowych, reaktywacja folkloru. Zachodzi również komplementarność wobec przedmiotowego projektu – połączenie, nawiązanie do dawnych dziejów, obiektów, obyczajowości, w kierunku współczesnych wydarzeń kulturalnych. Wszystkie realizują cel, jakim jest zwiększenie podniesienie poziomu życia mieszkańców regionu łódzkiego, zwłaszcza poprzez zwiększenie dostępu do kultury. Wszystkie były/ będą realizowane na obszarze województwa łódzkiego. Podczas realizacji tak wielu projektów, efekty każdego z nich są wykorzystywane przez inne, projekty wzmacniają się nawzajem. Mimo, iż realizacja przedmiotowego projektu nie jest uzależniona od przeprowadzenia innego przedsięwzięcia, to wszystkie razem przyczyniają się do wielowymiarowego zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa łódzkiego, w tym w zakresie dziedzictwa kulturowego i infrastruktury kultury.

Spełnienie kryterium: 100%

Rozdział 3.4 Polityka rządowa/regionalna, strony 40 - 65

Rozdział 4.2.2 Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu, strony 89 - 97

♦ **Sprzysianie wypełnieniu wymogów zasady „n+3”**

Projekt sprzyja wypełnianiu wymogów zasady „n+3”. Projekt będzie realizowany w latach 2017 – 2020.

Spełnienie kryterium: 100%

Rozdział 7.1 Nakłady inwestycyjne na realizację projektu strony 168 - 169

♦ **Stopień przygotowania projektu do realizacji**

Inwestycja jest zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Teren inwestycji objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gm. Mokro to działki o nr ew. 714/1; 714/5; 714/7, obręb Ożarów. wnioskodawca posiada uregulowane kwestie dotyczące możliwości wykorzystania działek na rzecz realizacji projektu

Wnioskodawca będzie musiał uzyskać pozwolenie na budowę – planowana data uzyskania to IV kwartał 2018 r.

Wnioskodawca posiada projekt Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia.

Posiadanie innych wymaganych prawem dokumentów związanych z realizacją przedsięwzięcia danego typu:

- Decyzja w sprawie wpisania dobra kultury (Dworu drewnianego w Ożarowie) do rejestru zabytków, nr rejestru 385 pod pozycją 147/A decyzją WKZ znak KL.IV.680/55/67 z dnia 01.06.1967 r
- Decyzja z dnia 28.02.2011 r. w sprawie wpisania do rejestru zabytków nieruchomych województwa łódzkiego pod numerem rejestru A/110 Budynek mieszkalny tzw. „Kamienicy” w zespole dworsko-parkowym w Ożarowie i otoczenie dworu i parku

Zakres wpisu: Budynek w obrysie murów zewnętrznych wraz z tarasem zlokalizowany na działce ewidencyjnej nr 714/7 oraz otoczenie, którym są działki: 714/7 o pow. użytkowej 0,2894 ha i 714/13 o pow. użytkowej 0,7602 ha obrębu Ożarów.

– Decyzja z dnia 19.08.1996 r. w sprawie wpisania dobra kultury do rejestru zabytków, dotyczy: wpisania do rejestru zabytków nieruchomych województwa sieradzkiego pod numerem rejestru 413/A dobra kultury: park dworski o powierzchni 4,37 ha, z elementami architektury parkowej: basztą i altaną oraz dworem alkierzowym, wpisanym do rejestru zabytków pod pozycją 147/A decyzją WKZ znak KL.IV.680/55/67 z dnia 01.06.1967 r., wraz z aleją lipową, zlokalizowaną na działce 721/8, położony we wsi Ożarów, gmina Mokrosko w granicach; działek geodezyjnych o numerach: 714/1, 714/3, 714/5, a także oznaczonej części działki 714/6 oraz działki 721/8 (w odniesieniu do alei lipowej).

- Zostały wydane wytyczne konserwatorskie WKZ co do projektowanych zmian. Wnioskodawca posiada zgodę konserwatora dla projektowanych zmian.

Wnioskodawca posiada Program Funkcjonalno-Użytkowy dla zespołu dworsko-parkowego Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, oddział MZW w Wieluniu.

Spełnienie kryterium: 4 z 5 wskazanych; brak tylko pozwolenia na budowę

Rozdział 4.1.4 Opis projektu, strony 71 - 87

Rozdział 4.2.2 Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu, strony 89 - 97

♦ **Realizacja projektu w partnerstwie**

Projekt nie jest realizowany w partnerstwie. *Spełnienie kryterium: 0%*

♦ **Wkład własny wnioskodawcy w finansowanie projektu**

Wnioskodawca deklaruje wkład własny na minimalnym wymaganym poziomie. Deklarowany wkład własny wynosi 15,00% wydatków kwalifikowanych projektu.

Spełnienie kryterium: 0

Rozdział 7.2 Źródła finansowania projektu, strony 170 - 171

♦ **Wpływ projektu na wzrost popytu na usługi kulturalne.**

Realizacja projektu zwiększy liczbę osób korzystających z oferty obiektów objętych inwestycją.

W ramach przedmiotowego projektu, rynkiem usług będzie obszar Europy. W imprezach kulturalnych na terenie Muzeum w Ożarowie w 2016 roku wzięło udział 8046 osób/rok. Nowe, stałe produkty kulturalne dostosowane będą do nowych grup odbiorców. Nowe produkty (opisane w dalszej części opracowania) wypracują zwiększenie ilości odbiorców o około 3000 osób rocznie. Dlatego też liczba

odbiorców wyniesie w sumie około 11000 odbiorców. Projekt przyczyni się zatem do zwiększenia liczby osób korzystających z efektów projektu powyżej 25% włącznie.

Spełnienie kryterium: 100%

Rozdział 5.2 Analiza popytu, strony 123 - 134

Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

♦ **Společno-gospodarczy wpływ projektu i jego zasięg.**

Projekt powoduje wymierne i trwałe korzyści społeczno-gospodarcze i ma zasięg ponadregionalny, obejmujący mieszkańców innych województw oraz cudzoziemców. Projekt ma odnowić niezwykłą kulturą Ziemi Wieluńskiej i pokazać jej różnorodność i niezwykły charakter. Pokazuje również przywiązanie do kultury województwa łódzkiego.

Projekt poprawia atrakcyjność turystyczną regionu poprzez rozwój zasobów dziedzictwa kulturowego, wpływając na całoroczną aktywność gospodarczą i tworzenie miejsc pracy. Poniżej przedstawiono przemawiające za tą tezą argumenty oraz uzasadnienie dla ponadregionalnego obszaru oddziaływania projektu.

Planowana inwestycja jest zlokalizowana na obszarze objętym ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury. Obszarem tym jest zabytkowy zespół dworsko- parkowy w Ożarowie wpisany do rejestru zabytków, na mocy decyzji:

- a) Dwór, drewniany, nr rej.: 385 Z 1.06.1967 – objęty przedmiotem projektu
  - b) Park nr rej.: 413/A z 19.08.1996
  - c) Kantorek - element architektury parkowej pod nr rej.: 413/A z 19.08.1996 (łącznie z parkiem) - objęty przedmiotem projektu
  - d) Dom nad Stawem - znajduje się na terenie zabytkowego parku jako element architektury parkowej - wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz do gminnej ewidencji nr 28/1829 - objęty przedmiotem projektu
  - e) Pozostałe obiekty na terenie wchodzi w skład zabytkowego założenia dworsko-parkowego i tworzą spójną całość, w tym Oficyna nr rej.: A/110 z 24.02.2011 r. - nie są one objęte przedmiotem projektu.
- Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie stawia sobie za zadanie upowszechnianie informacji o dworach polskich, dlatego buduje i rozwija powiązania pomiędzy innymi instytucjami kulturalnymi i oświatowymi w całym kraju, poprzez wymianę informacji, wiedzy i doświadczenia. W stylowych wnętrzach dworu odbywają się koncerty, recitale, spotkania naukowe, imprezy okolicznościowe, imprezy folklorystyczne, odczyty, lekcje muzealne z młodzieżą szkolną, wieczory autorskie, wieczory literacko-muzyczne. Swoją działalnością Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie kontynuuje tradycje centrum kulturalnego, jakim przez wieki był dwór na ziemiach polskich.

Konieczna realizacja prac remontowych dworu pozwoli ochronić cenne dziedzictwo kulturowe – jeden z kilkunastu zachowanych tego typu obiektów w Polsce - jakim jest budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie i prowadzoną w nim działalność w zakresie lokalnym i ogólnokrajowym.

Znaczenie dworu potwierdza fakt, iż Narodowy Instytut Dziedzictwa wybrał dwór w Ożarowie jako przykład w ogólnopolskiej kampanii społecznej na rzecz dziedzictwa kulturowego pod hasłem

"Chroniąc zabytki - wybierasz przyszłość", do spotu reklamowego w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa w 2015r.

Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie przy dużym wsparciu organizatora muzeum Gminy Wieluń oraz dzięki licznym sympatykom i sponsorom poszerza ofertę kulturalnowychowawczą tego miejsca. Wsparcie finansowe Gminy Wieluń i środki pozyskane z funduszy unijnych pozwoliły już na wykonanie wielu prac budowlanych i oddanie do użytkowania obiektów, które uatrakcyjniają w sposób znaczący przestrzeń wokół dworu. Duże zróżnicowanie produktu turystycznego, jakim bez wątpienia jest Dwór w Ożarowie, wzmacnia jego potencjał i możliwości rozwoju. Turystyka jest jedną z najbardziej dochodowych i najdynamiczniej rozwijających się dziedzin gospodarki na świecie. Remont wskazanych budynków i przeznaczenie ich dla nowych funkcji związanych z działalnością Muzeum – warsztaty gastronomiczne dla młodzieży szkolnej i kół gospodyń wiejskich promujące dworskie i lokalne tradycje kulinarne – to niewątpliwie kolejny krok w procesie jakim jest ciągły rozwój i odzyskiwanie terenu oraz budynków należących do założenia dworsko-parkowego z XVIII w. Wpływ projektu na rozwój gospodarczy przejawia się w rozwoju działu gospodarki jakim jest turystyka oraz działalność okołoturystyczna.

W wyniku realizacji projektu powstaną dwa nowe produkty:

- Muzyka poważna – grupa odbiorców: - mieszkańcy gminy i powiatu (jest to niezwykła okazja do spotkań i kultywowania lokalnej kultury i historii); mieszkańcy Polski (analiza popytu wykazała, że mieszkańcy Polski często korzystają z imprez na terenie ziemi wieluńskiej i są zainteresowani takimi imprezami); obcokrajowcy (tutaj konieczny jest przekaz medialny skierowany na tą grupę odbiorców).

Realizacja projektu (szczególnie dostosowanie przestrzeni) ma umożliwić udział w kulturze różnorodnej grupie odbiorców. Chodzi szczególnie o osoby niepełnosprawne, starsze. Oferta kulturowa ma również przyciągnąć do Ożarowa osoby młode, które coraz częściej zainteresowane są ofertą kulturalną na wysokim poziomie. Produkt ma stać się imprezą znaną i powszechnie promowaną. Ma prezentować przemyślane i kompleksowe podejście w perspektywie wieloletniej do tworzenia miejsca kultury. Przemyślana jest również koncepcja promocji produktu. Będzie on promowany przez muzeum, ale również przez władze lokalne i regionalne. W regionie istnieje wiele firm o zasięgu międzynarodowym. One również staną się ambasadorami produktu oraz kultury regionu. Strona internetowa muzeum promować będzie nową ofertę. Poprzez nią również będzie prowadzona transmisja strumieniowa imprez i wydarzeń w muzeum. Zastosowane zostaną tym samym nowoczesne rozwiązania interaktywne pomagające w dotarciu do szerszego kręgu odbiorców. Transmisje strumieniowe będą urozmaicone o filmy o regionie, ziemi wieluńskiej, jej historii.

- Warsztaty lokalne – grupa odbiorców: mieszkańcy gminy i powiatu wieluńskiego; mieszkańcy Polski (województwo łódzkie, wielkopolskie, opolskie); obcokrajowcy (w małym zakresie)

Z założenia warsztaty mają prowadzić do odnowy kultury ziemi wieluńskiej i ukazaniu jej piękna społeczności Polski i świata. Osoby młode mają korzystać z wiedzy i doświadczenia osób starszych. Mają sobie pomagać i tworzyć niezwykłą więź międzykulturową.

Zależności te zostały szczegółowo opisane w:

♦ **Wpływ projektu na rozszerzenie i podniesienie atrakcyjności oferty programowej wnioskodawcy.**

W wyniku realizacji projektu nastąpi:

- rozszerzenie oferty programowej beneficjenta o nowy produkt

Dzięki realizacji projektu powstaną nowe produkty kulturalne: *Muzyka poważna oraz Warsztaty lokalne*.

- przemyślane i kompleksowe podejście w perspektywie wieloletniej do tworzenia miejsca kultury (projekt zawiera opis pomysłu na działania kulturalne, które będą organizowane w obiekcie)

Przewiduje się przemyślane i kompleksowe podejście w perspektywie wieloletniej. Produkt *Muzyka poważna* ma stać się imprezą znaną i powszechnie promowaną. Ma prezentować przemyślane i kompleksowe podejście w perspektywie wieloletniej do tworzenia miejsca kultury. Przemysłana jest również koncepcja promocji produktu. Będzie on promowany przez muzeum, ale również przez władze lokalne i regionalne. W regionie istnieje wiele firm o zasięgu międzynarodowym. One również staną się ambasadorami produktu oraz kultury regionu. Również Warsztaty lokalne zaangażowane są władze Miasta i Gminy Wieluń, które upatrują w nowym produkcie szansy na promocję lokalnej kultury, gospodarki, turystyki.

- realizacja przez wnioskodawcę oferty kulturalnej o wysokiej jakości merytorycznej i kierowanej do różnorodnej grupy odbiorców, w tym specjalnej oferty skierowanej do młodzieży oraz osób starszych

Produkt *Muzyka poważna* będzie proponował ofertę o wysokiej jakości merytorycznej i kierowany był do różnorodnej grupy odbiorców. Dlatego też podczas imprez zostaną zorganizowane specjalne warsztaty dla osób młodych, młodzieży, dzieci. Mają promować muzykę, sztukę jednocześnie edukować. Nie można również zapominać o ludziach starszych, dla których udział w kulturze staje się coraz trudniejszy. Dlatego też powstaną warsztaty dla osób starszych. Park i dwór staną się dostępne i atrakcyjne dla osób starszych. Dzięki rewitalizacji parku, elementów architektury par dworski ma stać się też miejscem spacerów i relaksu. W ramach *Warsztatów lokalnych* planuje się realizację tylko oferty kulturalnej o wysokiej jakości merytorycznej i kierowanej do różnorodnej grupy odbiorców. Organizowane będą również: spotkania historyczne, wspólne gotowanie, lekcje historii, plenery malarskie. Z założenia warsztaty mają prowadzić do odnowy kultury ziemi wieluńskiej i ukazaniu jej piękna społeczności Polski i świata. Osoby młode mają korzystać z wiedzy i doświadczenia osób starszych. Mają sobie pomagać i tworzyć niezwykłą więź międzykulturową.

- wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych:

Muzyka poważna - Elementem koniecznym do wprowadzenia produktu jest wykorzystanie technologii informacyjno – komunikacyjnej. Strona internetowa muzeum promować będzie nową ofertę. Poprzez nią również będzie prowadzona transmisja strumieniowa imprez i wydarzeń w muzeum. Zastosowane

zostaną tym samym nowoczesne rozwiązania interaktywne pomagające w dotarciu do szerszego kręgu odbiorców. Transmisje strumieniowe będą urozmaicone o filmy o regionie, ziemi wieluńskiej, jej historii.

Dokładny opis oferty znajduje się w:

Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

Spełnienie kryterium: 100%

♦ **Projekt jest komplementarny z działaniami finansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego.**

Projekt jest komplementarny z działaniami finansowanymi z EFS:

Aktywizacja społeczno-zawodowa klientów Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieluniu Projekt systemowy, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII – Promocja Integracji Społecznej, Działanie/Poddziałanie 7.1.1 – Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Realizowany był w latach 2008 - 2015, na podstawie corocznych wniosków o dofinansowanie i aneksowanej każdorazowo umowy.

„Nauka i praca – lepszy start w przyszłość.” Projekt konkursowy, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Działania podejmowane w ramach projektu realizowane były zgodnie z Priorytetem VII – Promocja Integracji Społecznej, Działaniem 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałaniem 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Projekt realizowany był w okresie od 2 listopada 2009 r. do 30 czerwca 2011 r.

„Pomocna dłoń” II. Priorytet VII, Działania 7.2, Poddziałania 7.2.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Europejski Fundusz Społeczny. Realizacja od roku 2011.

Projekty uzupełniają się w dążeniu do osiągnięcia celów. Projekty wzajemnie wykorzystują efekty realizacji innych. Projekty wzmacniają trwałość efektów jednego przedsięwzięcia realizacją drugiego, kompleksowym potraktowaniem problemu m.in. odbiorcami projektów są mieszkańcy Gminy Mokrsko, Gminy Wieluń, ale również spoza obszaru Ziemi Wieluńskiej – w przypadku przedmiotowego projektu. Projekty dążą do polepszenia warunków życia mieszkańców województwa łódzkiego. Wpływają zarówno na aspekt zatrudnienia, nauki jak i polepszenia warunków życia osób niepełnosprawnych. Wszyscy zainteresowani będą mieć dostęp do Muzeum, w tym również osoby niepełnosprawne – dzięki realizowanym w ramach projektu pracom. Projekty realizowane w ramach EFS wpływają na rozwój społeczny mieszkańców, przyczyniają się do poprawy warunków materialnych, rozwijają chęć do nauki i poznawania świata. Przedmiotowy projekt tworzy zaś ofertę kulturalną dla tych osób, co umożliwi zaspokojenie potrzeb wyższego rzędu, jednak nadal bardzo istotnych w rozwoju społeczeństwa i budowy bogatego kapitału społecznego.

Spełnienie kryterium: 100%

Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, 139 – 166

♦ **Zastosowanie rozwiązań mających na celu poprawę funkcjonowania obiektów/instytucji.**

W projekcie zastosowano rozwiązania mające na celu poprawę funkcjonowania obiektów/instytucji oraz obniżenie kosztów ich utrzymania na rzecz wzrostu wydatków inwestycyjnych oraz na działalność kulturalną. Do takich rozwiązań należą:

- energooszczędne rozwiązania techniczne/technologiczne,

Projekt zakłada również m.in.: wymianę pokrycia dachowego, wymianę drewnianego poszycia z desek na elewacjach budynku, uszczelnienie i impregnację drewnianych bali w ścianie budynku; ułożenie nowej izolacji termicznej – wełny mineralnej; ułożenie folii wiatroizolacyjnej, paroprzepuszczalnej; montaż nowych drewnianych drzwi wejściowych; montaż nowych drewnianych okiennic i drewnianej obudowy okien; uszczelnienie okien drewnianych; budowę nowych koryt deszczowych; naprawę betonowej podmurówki (cokół) i izolacji przeciwwilgociowej; wykonanie ocieplonej podłogi na gruncie. Wszystkie te elementy przyczyniają się do dbałości o środowisko naturalne, w tym o jak najmniejsze zużycie paliw.

- rozwiązania ekonomiczne

Projekt jest przemyślanym rozwiązaniem, które w długim okresie czasu prowadzi do korzyści natury ekonomicznej. Dzięki realizacji zaplanowanych prac zostanie przywrócona architektoniczna wartość zabytków. Realizacja projektu umożliwia wykonanie większej ilości prac, prac których przeprowadzenie nie byłoby możliwe przy wykorzystaniu tylko i wyłącznie środków Gminy i Muzeum. Rozwiązania ekonomiczne to również zastosowane rozwiązania energooszczędne opisane powyżej, które przyczyniają się do zmniejszenia strat energii, co wpływa na zmniejszenie np. kosztów ogrzewania.

- wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w zakresie poprawy funkcjonowania ww. obiektów

Elementem koniecznym do wprowadzenia produktu *Muzyka poważna* - jest wykorzystanie technologii informacyjno – komunikacyjnej. Strona internetowa muzeum promować będzie nową ofertę. Poprzez nią również będzie prowadzona transmisja strumieniowa imprez i wydarzeń w muzeum. Zastosowane zostaną tym samym nowoczesne rozwiązania interaktywne pomagające w dotarciu do szerszego kręgu odbiorców. Transmisje strumieniowe będą urozmaicone o filmy o regionie, ziemi wieluńskiej, jej historii.

Dokładny opis rozwiązań znajduje się w:

Rozdział 4.1.4 Opis projektu, strony 71 - 87

Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

Spełnienie kryterium: 100%

♦ **Projekt zgodny z Wojewódzkim Programem Opieki nad Zabytkami.**

Projekt jest zgodny z Wojewódzkim Programem Opieki nad Zabytkami w zakresie celów oraz zadań, które realizuje.

Jednym z nowych wpisanych na listę założeń architektonicznych świeckich jest zespół dworsko-parkowy z drewnianym dworem alkierzowym w Ożarowie. Realizacja działań obejmuje 4 z 5 możliwych wpisanych do dokumentu rozwiązań. Są to:

- Poprawa stanu obszarów i obiektów
- Poprawa stanu w muzeach i obiektach sakralnych
- Kreowanie różnorodności kulturowej
- Edukacja mieszkańców województwa.

Program wskazuje, iż dominującym problemem i działaniem priorytetowym (podstawowym) w województwie łódzkim jest „rewitalizacja układów przestrzennych miast i wsi”, a „Jako działania wspomagające procesy rewitalizacji w WPOnZ wskazuje się: „poprawę stanu obiektów i obszarów zabytkowych”, „kreowanie różnorodności kulturowej”, „edukację kulturową mieszkańców województwa” oraz „cyfryzację zasobów ewidencyjnych dziedzictwa kulturowego w regionie łódzkim”. (...) Priorytetyzacja działań wskazanych w Programie jest zgodna z przyjętą misją Programu, którą jest: „Prowadzenie polityki zarządzania dziedzictwem kulturowym nakierowanej na rewitalizację układów przestrzennych miast i wsi, poprawę stanu obiektów i obszarów zabytkowych i ich społecznych funkcji. Polityka ta będzie oparta o partnerską wielopodmiotową współpracę, kształtowanie świadomości społecznej i promocję różnorodności kulturowej”, a także przyczyni się do stworzenia warunków niezbędnych do realizacji ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w województwie łódzkim.”

Przedmiotowy projekt wpisuje się w **III.1.2. Działania wspomagające**

- *Poprawa stanu obiektów i obszarów zabytkowych*
  - Projekt wpisuje się w zadanie: prowadzenie działań konserwatorskich w obiektach z listy zabytków reprezentatywnych;
- *Kreowanie różnorodności kulturowej*
- *Edukacja kulturowa mieszkańców województwa*

Projekt wpisuje się zatem i jest zgodny z celami operacyjnymi:

- Atrakcyjność krajobrazu kulturowego
- Tożsamość wielokulturowa regionu
- Regionalny system zarządzania dziedzictwem kulturowym

Przedmiotowy projekt bez wątpliwości realizuje cele i wpisuje się w działania i zadanie Programu. Poprzez remont zespołu dworsko-parkowego Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, wzrasta atrakcyjność krajobrazu kulturowego, albowiem obiekty objęte projektem wpisane są do rejestru zabytków, dwór jest obiektem zabytkowym i zlokalizowany jest w strefie zabytkowej jaką jest Park dworski, co doskonale współgra z charakterem Muzeum. Bardzo interesująca ze względów historycznych i architektonicznych lokalizacja Muzeum będzie przyciągać kolejnych użytkowników. Sprzyjać temu będzie zarówno urozmaicona oferta zajęć i wydarzeń, jak i ciekawa historia obiektów zabytkowych, wartości historyczne i artystyczne.

Projekt przyczyni się zatem do wzmacniania i promowania lokalnych zasobów i endogenicznego potencjału Ziemi Wieluńskiej, wykorzystując dziedzictwo historyczne i kulturowe regionu.

Dokładny opis znajduje się w:

Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

Spełnienie kryterium: 100%

♦ **Wpływ projektu na zasadę dodatkowości.**

Poziom wnioskowanego dofinansowania przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych projektu. Wnioskodawca deklaruje wkład własny w wysokości 15% wydatków kwalifikowanych projektu.

Spełnienie kryterium: 0%

Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

Rozdział 7.6 Ustalenie poziomu dofinansowania projektu z funduszy UE, strona 180

♦ **Wpływ projektu na przywrócenie do świetności obiektów zabytkowych.**

Planowana inwestycja jest zlokalizowana na obszarze objętym ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury. Obszarem tym jest zabytkowy zespół dworsko- parkowy w Ożarowie wpisany do rejestru zabytków, na mocy decyzji:

a) Dwór, drewniany, nr rej.: 385 Z 1.06.1967 – objęty przedmiotem projektu

b) Park nr rej.: 413/A z 19.08.1996

c) Kantorek - element architektury parkowej pod nr rej.: 413/A z 19.08.1996 (łącznie z parkiem) - objęty przedmiotem projektu

d) Dom nad Stawem - znajduje się na terenie zabytkowego parku jako element architektury parkowej - wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz do gminnej ewidencji nr 28/1829 - objęty przedmiotem projektu

e) Pozostałe obiekty na terenie wchodzą w skład zabytkowego założenia dworsko-parkowego i tworzą spójną całość, w tym Oficyna nr rej.: A/110 z 24.02.2011 r. - nie są one objęte przedmiotem projektu.

Główny przedmiotowy obiekt – budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie jest budynkiem zabytkowym, wymagającym przeprowadzenia robót budowlanych, wraz z robotami konserwatorskimi. Podobnie obiekty współtowarzyszące i wzbogacające założenie dworsko-parkowe (Kantorek i Dom nad Stawem), w wyniku prac remontowych oraz rozbudowy i adaptacji pomieszczeń w Domu nad stawem do nowych funkcji nie mogą zatracić swego wyrazu architektonicznego nawiązującego do architektury przemysłowej przełomu XIX i XX wieku. Budynki pozostają w złym stanie technicznym. Zniszczenia na obiektach zagrażają żywotności obiektów jeśli nie nastąpią stosowne naprawy.

Spełnienie kryterium: 2 – projekt dotyczy zabytku wpisanego do rejestru zabytków, który jest średnio zniszczony i niezagrożony bezpośrednio degradacją w najbliższym czasie;

Rozdział 4.1.4 Opis projektu, strony 71 - 87

Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

♦ **Projekt jest projektem rewitalizacyjnym.**

Projekt nie jest projektem rewitalizacyjnym w rozumieniu Wytocznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. *Spełnienie kryterium: 0%*

♦ **Projekt ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Łódzkiego**

Projekt nie jest ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Łódzkiego.

Spełnienie kryterium: 0%

♦ **Oddziaływanie projektu na OSI (nie dotyczy poddziałań ZIT)**

Przedmiotowy projekt realizowany jest na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) oraz wpisuje się w strategiczne kierunki działań wskazane w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020:

W ramach polityki terytorialno-funkcjonalnej projekt, jako realizowany na obszarze wiejskim, przyczynia się do realizacji celu strategicznego: *atrakcyjne osadniczo obszary wiejskie, wykorzystujące potencjały wewnętrzne dla rozwoju wielofunkcyjnego oraz strategicznych kierunków działań* w tym w szczególności:

6. Wspieranie działań na rzecz poprawy dostępu do podstawowych usług publicznych, w tym edukacji przedszkolnej, opieki zdrowotnej, oraz usług kultury i sportu.

Obszar miejscowości Ożarów położony w granicach Gminy Mokrsko, wg. podziału na obszary funkcjonalne został zakwalifikowany jako OBSZAR TURYSTYCZNY DOLIN RZECZNYCH PILICY, WARTY I BZURY, a zatem realizuje cel strategiczny: *Obszary rozwoju turystyki uzdrowiskowej, konferencyjnej, sportowej i aktywnej o znaczeniu ponadlokalnym, wykorzystujące endogeniczne potencjały środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego*

oraz wskazane poniżej strategiczne kierunki działań:

1. Wspieranie działań na rzecz rozwoju turystyki aktywnej, rekreacyjnej, sportowej i geoturystyki oraz bazy turystycznej, w tym agroturystyki.

5. Wspieranie działań na rzecz budowania zintegrowanych produktów turystycznych opartych na walorach kulturowych i przyrodniczych, w tym geologicznych, oraz kultywowaniu tradycji.

6. Wspieranie działań na rzecz wykreowania wizerunku obszarów jako atrakcyjnych turystycznie.

Przedmiotowy projekt jest zgodny i wynika z SRWŁ 2020, wpływa na rozwój obszaru funkcjonalnego ujętego w Strategii, przyczyniając się do zwiększonej partycypacji w kulturze mieszkańców województwa łódzkiego oraz turystów w oparciu o rozwój obiektów dziedzictwa kulturowego oraz instytucji kultury

Spełnienie kryterium: 100%

Rozdział 3.4 Polityka rządowa/regionalna, strony 40 - 65

Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

3. Definicja celów projektu

3.1. Cele projektu

Cel bezpośredni główny:

Podniesienie jakości i dostępności usług kulturalnych na terenie Ziemi Wieluńskiej oraz województwa łódzkiego poprzez remont zespołu dworsko-parkowego Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie.

Cele szczegółowe:

- 1) Zmniejszenie oddziaływania skutków wykluczenia społecznego na obszarze Ziemi Wieluńskiej (województwo łódzkie) poprzez zwiększenie partycypacji społeczności powiatu wieluńskiego w kulturze i życiu kulturalnym.
- 2) Rozwój potencjału endogenicznego terenów zdegradowanych Ziemi Wieluńskiej, opartego na walorach kulturowych poprzez utworzenie warunków sprzyjających rozwojowi kultury.
- 3) Podniesienie jakości i dostępności usług kulturalnych poprzez realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony, zachowania zasobów dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju instytucji kultury.
- 4) Wzrost aktywności gospodarczej i atrakcyjności turystycznej Ziemi Wieluńskiej poprzez rozwój zasobów dziedzictwa kulturowego regionu łódzkiego.
- 5) Zwiększenie wykorzystania walorów kulturowych dla rozwoju gospodarki na terenie Ziemi Wieluńskiej.
- 6) Poprawa jakości infrastruktury kultury oddziałującej na wzrost aktywności społeczno-gospodarczej na terenie Ziemi Wieluńskiej

Cele ogólne:

Budowanie stałej przewagi konkurencyjnej regionu poprzez wkład w rozwój potencjału turystycznego i kulturalnego, w szczególności poprzez realizację inwestycji infrastrukturalnej mającej na celu niezbędne dostosowanie istniejących obiektów do pełnienia obecnych oraz nowych funkcji kulturalnych, edukacyjnych i turystycznych.

– Aspekt społeczny:

- 1) Zmniejszenie oddziaływania skutków wykluczenia społecznego na obszarach zdegradowanych regionu łódzkiego poprzez nadanie im nowych lub przywrócenie funkcji społeczno-kulturalno-gospodarczych.
- 2) Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych poprzez realizację inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do aktywizacji społeczno-gospodarczej na terenach problemowych, włączenia społecznego oraz zwiększenia poziomu uczestnictwa w kulturze mieszkańców województwa.
- 3) Zwiększenie partycypacji w kulturze na terenie województwa łódzkiego

- 4) Ożywienie społeczno-gospodarcze regionu oraz podniesienie jakości i atrakcyjności życia mieszkańców województwa łódzkiego.

– Aspekt przestrzenny

- 1) Wzrost wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych województwa łódzkiego dla rozwoju gospodarki kulturalnej.
- 2) Ochrona obiektów zabytkowych województwa łódzkiego.
- 3) Adaptacja na cele kulturalne nieruchomości zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego.

– Aspekt gospodarczy:

- 1) Rozwój działalności turystycznej, rozumianej jako całość różnorodnych funkcji gospodarczych i społecznych rozwijanych w celu zaspokajania potrzeb związanych z zapotrzebowaniem na szeroko pojęte produkty (w tym usługi) kulturalne.
- 2) Rozwój gospodarki kulturalnej i turystycznej jako sektora działalności gospodarczej, który przyczyni się w konsekwencji do wzrostu gospodarczego i zatrudnienia (tworzenia nowych miejsc pracy), oraz rozwoju integracji społeczno-gospodarczej w województwie łódzkim.
- 3) Adaptacja zabytkowych obiektów do pełnienia funkcji kulturalnych oraz inicjowanie procesu tworzenia i rozwoju produktów regionalnych.
- 4) Rozwój działalności i klimatu inwestycyjnego poprzez tworzenie i rozwijanie markowych produktów turystycznych opartych na dziedzictwie kulturalnym województwa łódzkiego (Ziemi Wieluńskiej).

Wszelkie koszty ponoszone w ramach realizowanego projektu są bezpośrednio z nim związane i służą osiągnięciu wyżej wymienionych celów. Stwierdzono pełną zgodność ponoszonych kosztów z RPO Województwa Łódzkiego oraz innymi aktami prawnymi. Pomoc publiczna nie występuje w omawianym projekcie.

Zadaniem projektu jest wykorzystanie walorów kulturowych Ziemi Wieluńskiej, dzięki czemu nastąpi ożywienie społeczno-gospodarczego regionu, wzrośnie również jakość i atrakcyjność życia mieszkańców województwa łódzkiego.

– Krótki opis projektu, jego lokalizacja

Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie stawia sobie za zadanie upowszechnianie informacji o dworach polskich, dlatego buduje i rozwija powiązania pomiędzy innymi instytucjami kulturalnymi i oświatowymi w całym kraju, poprzez wymianę informacji, wiedzy i doświadczenia.

W stylowych wnętrzach dworu odbywają się koncerty, recitale, spotkania naukowe, imprezy okolicznościowe, imprezy folklorystyczne, odczyty, lekcje muzealne z młodzieżą szkolną, wieczory

autorskie, wieczory literacko-muzyczne. Swoją działalnością Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie kontynuuje tradycje centrum kulturalnego, jakim przez wieki był dwór na ziemiach polskich.

Konieczna realizacja prac remontowych dworu pozwoli ochronić cenne dziedzictwo kulturowe – jeden z kilkunastu zachowanych tego typu obiektów w Polsce - jakim jest budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie i prowadzoną w nim działalność w zakresie lokalnym i ogólnokrajowym.

Duże zróżnicowanie produktu turystycznego, jakim bez wątpienia jest Dwór w Ożarowie, wzmacnia jego potencjał i możliwości rozwoju.

Remont wskazanych budynków i przeznaczenie ich dla nowych funkcji związanych z działalnością Muzeum – warsztaty gastronomiczne dla młodzieży szkolnej i kół gospodyń wiejskich promujące dworskie i lokalne tradycje kulinarne – to niewątpliwie kolejny krok w procesie jakim jest ciągły rozwój i odzyskiwanie terenu oraz budynków należących do założenia dworsko-parkowego z XVIII w. W ramach planowanych prac projektowo-budowlanych powstaną również pomieszczenia (w tym higieniczno-sanitarne) dla osób niepełnosprawnych. Obecnie osoby te nie mają możliwości w pełni uczestniczyć w życiu kulturalnym Muzeum. Ograniczenia wynikają głównie z braku toalet i odpowiednich podjazdów.

Teren inwestycji objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gm. Mokrsko to działki o nr ew. 714/1; 714/5; 714/7, obręb Ożarów.

Planowana inwestycja jest zlokalizowana na obszarze objętym ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury. Obszarem tym jest zabytkowy zespół dworsko- parkowy w Ożarowie wpisany do rejestru zabytków, na mocy decyzji:

- a) Dwór, drewniany, nr rej.: 385 Z 1.06.1967 – objęty przedmiotem projektu
- b) Park nr rej.: 413/A z 19.08.1996
- c) Kantorek - element architektury parkowej pod nr rej.: 413/A z 19.08.1996 (łącznie z parkiem) - objęty przedmiotem projektu
- d) Dom nad Stawem - znajduje się na terenie zabytkowego parku jako element architektury parkowej - wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz do gminnej ewidencji nr 28/1829 - objęty przedmiotem projektu
- e) Pozostałe obiekty na terenie wchodzą w skład zabytkowego założenia dworsko-parkowego i tworzą spójną całość, w tym Oficyna nr rej.: A/110 z 24.02.2011 r. - nie są one objęte przedmiotem projektu.

Główny przedmiotowy obiekt – budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie jest budynkiem zabytkowym, wymagającym przeprowadzenia robót budowlanych, wraz z robotami konserwatorskimi. Podobnie obiekty współtowarzyszące i wzbogacające założenie dworsko-parkowe (Kantorek i Dom nad stawem), w wyniku prac remontowych oraz rozbudowy i adaptacji pomieszczeń w Domu nad stawem do nowych funkcji nie mogą zatracić swego wyrazu architektonicznego nawiązującego do architektury przemysłowej przełomu XIX i XX wieku.

W ramach projektu zaplanowano poniesienie wydatków na wykonanie prac związanych z monitoringiem obiektu, remontem zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum Wnętrz Dworskich - roboty budowlane - dach, elewacja, stolarka okienna i drzwiowa, sień, cokół, piwnice, prace w Kantorku i Domu nad Stawem, w tym tzw. biały montaż, czyli wyposażenie obiektu w urządzenia sanitarne i urządzenia kuchenne. Przewidziano także wydatki na opracowanie studium wykonalności projektu, programu funkcjonalno-użytkowego oraz dokumentacji projektowej. W ramach projektu realizowana będzie usługa zarządzania projektem, prowadzony będzie nadzór inwestorski oraz konserwatorski, a także promocja projektu.

W wyniku realizacji projektu powstaną nowe produkty w ofercie Wnioskodawcy: *Muzyka poważna* oraz *Warsztaty lokalne*.

Wszystkie ww. koszty są kwalifikowane zgodnie ze Szczegółowym Opiszem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 (Załącznik 5 - Zasady kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR). Wnioskodawca dokładnie przeanalizował zapisy załącznika i dostosował koszty do obowiązujących przepisów.

Kosztem niekwalifikowalnym w projekcie jest (zgodnie z Regulaminem) tylko podatek VAT.

Lokalizacja inwestycji:

Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie - Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, 98-345 Mokrsko

- Zabytkowy dwór - działka nr ew. 714/1 obręb Ożarów, miejscowość Ożarów, Gm. Mokrsko
- Kantorek (Altana) - w obrębie dworu, działka nr ew. 714/5 obręb Ożarów, miejscowość Ożarów, Gm. Mokrsko
- Dom nad stawem (dawna suszarnia owoców i szyszek) - w obrębie dworu, działka nr ew. 714/7 obręb Ożarów, miejscowość Ożarów, Gm. Mokrsko

3.2. Wskaźniki osiągnięcia celów projektu

Monitorowanie oraz pomiar wskaźników adekwatnych do zakresu i celu realizowanego projektu odbywać się będzie odpowiednio na podstawie protokołów odbioru końcowego robót budowlanych lub usług, dokumentacji technicznej (decyzje) i dokumentacji własnej (raporty i statystyki odwiedzin).

Wskaźniki produktu będą podlegały monitorowaniu podczas realizacji projektu (zarówno zakres, jak i termin) po upływie 3 miesięcy od rozpoczęcia realizacji projektu i kolejno co kwartał. Wskaźnik produktu będzie monitorowany również po zakończeniu projektu, co roku, przez pięć lat od momentu otrzymania płatności końcowej. Pomiar wskaźników produktu będzie dokonywany na podstawie protokołów odbioru końcowego robót budowlanych lub usług, dokumentacji technicznej (decyzje).

Wskaźniki rezultatu będą podlegały monitorowaniu podczas realizacji projektu po upływie 3 miesięcy od rozpoczęcia realizacji projektu i kolejno co kwartał, a także po zakończeniu projektu, co roku, przez pięć lat od momentu otrzymania płatności końcowej. Wskaźnik rezultatu będzie mierzony na podstawie dokumentacji własnej (raporty i statystyki odwiedzin).

Wskaźniki horyzontalne będą podlegały monitorowaniu podczas realizacji projektu (zarówno zakres, jak i termin) po upływie 3 miesięcy od rozpoczęcia realizacji projektu i kolejno co kwartał. Wskaźnik horyzontalny będzie monitorowany również po zakończeniu projektu, co roku, przez pięć lat od momentu otrzymania płatności końcowej. Pomiar wskaźników będzie dokonywany na podstawie protokołów odbioru końcowego robót budowlanych lub usług, dokumentacji technicznej.

Za monitorowanie i pomiar wszystkich wskaźników odpowiedzialny będzie Wnioskodawca.

Wskaźniki													
Wskaźniki adekwatne do zakresu i celu realizowanego projektu													
Wskaźniki produktu													
Nazwa wskaźnika	rodzaj wskaźnika	Jednostka	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie									
			Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2020
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	produkt-kluczowy	szt.	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem	produkt-kluczowy	szt.	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Wskaźniki REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO													
Nazwa wskaźnika	rodzaj wskaźnika	Jednostka	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie									
			Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2021
Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CO09)	rezultat-kluczowy	odwiedziny/rok	0	0	0	0	0	11000	11000	11000	11000	11000	11000
Liczba osób korzystających z obiektów objętych wsparciem	rezultat-kluczowy	osoby/rok	0	0	0	0	0	11000	11000	11000	11000	11000	11000
Wskaźniki horyzontalne													
Nazwa wskaźnika	rodzaj wskaźnika	Jednostka	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie									
			Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2020

Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Produkt/kluczowy/horyzontalny	szt.	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Liczba utrzymanych miejsc pracy kobiety / mężczyźni	Rezultat/kluczowy/horyzontalny	epc	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
Liczba nowo utworzonych miejsc pracy-pozostałe formy kobiety / mężczyźni	Rezultat/kluczowy/horyzontalny	epc	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa)	Rezultat/kluczowy/horyzontalny	epc	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	
7.2. Wskaźniki osiągnięć														
Wskaźniki produktu														
Nazwa wskaźnika	rodzaj wskaźnika	Jednostka	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie										Wartości docelowe
			Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2020	
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	produkt-kluczowy	szt.	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
Wskaźniki rezultatu BEZPOŚREDNIEGO														
Nazwa wskaźnika	rodzaj wskaźnika	Jednostka	Rok 0 – (wartości bazowe)	Wartości pośrednie										Wartości docelowe
			Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2021	
Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CO09)	rezultat-kluczowy	odwiedziny/rok	0	0	0	0	0	11000	11000	11000	11000	11000	11000	

3.3. Oddziaływania projektu

Do głównych oddziaływań projektu zaliczyć można:

- zwiększenie partycypacji w kulturze osób z terenu Ziemi Wieluńskiej (w tym m.in. Gminy Mokrsko) i całego powiatu wieluńskiego,
- zwiększenie oferty usług kulturalnych na terenie Ziemi Wieluńskiej,
- ochrona dziedzictwa kulturowego Ziemi Wieluńskiej, a tym samym województwa łódzkiego,
- wzmacnianie kapitału społecznego, budowa więzi społecznych,
- pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości,
- budowa dobrego wizerunku Ziemi Wieluńskiej i województwa łódzkiego,
- zwiększanie możliwości rozwoju i udziału w kulturze dla osób z niepełnosprawnościami,
- zachowanie dziedzictwa kulturowego obszaru.

3.4. Polityka rządowa/regionalna

Poniżej sprawdzono, czy projekt wpisuje się w polityki europejskie, krajowe, regionalne i lokalne.

POZIOM EUROPEJSKI

♦ STRATEGIA EUROPA 2020

Projekt wpisuje się w strategiczne ramy dokumentu „*Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*”, który jest horyzontalnym programem rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej. Strategia proponuje trzy podstawowe, wzajemnie wzmacniające się priorytety:

- wzrost inteligentny (ang. *smart growth*), czyli rozwój oparty na wiedzy i innowacjach,
- wzrost zrównoważony (ang. *sustainable growth*), czyli transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywnie korzystającej z zasobów i konkurencyjnej,
- wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu (ang. *inclusive growth*), czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Trzy powyższe priorytety są ze sobą wzajemnie powiązane; dają one obraz europejskiej społecznej gospodarki rynkowej w XXI w. Określono cele, które powinny wpisywać się w motyw przewodni, jakim jest inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu. „(...) cele są ze sobą wzajemnie powiązane. Na przykład lepsze wykształcenie przekłada się na większe szanse na rynku pracy, a zwiększanie stopy zatrudnienia przyczynia się do zmniejszania ubóstwa. Większe możliwości w zakresie działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej we wszystkich sektorach gospodarki oraz efektywniejsze korzystanie z zasobów poprawią naszą konkurencyjność i będą sprzyjać tworzeniu nowych miejsc pracy. Dzięki inwestycjom w czyste i niskoemisyjne technologie poprawi się stan środowiska naturalnego, będziemy mogli skuteczniej przeciwdziałać zmianom klimatu oraz zwiększać potencjał w zakresie przedsiębiorczości i zatrudnienia.”

Przedmiotowy projekt wpisuje się w przedstawione priorytety:

- *Inteligentny rozwój – gospodarka oparta na wiedzy i innowacji*

Projekt wpisuje w Priorytet w zakresie w jakim przyczynia się do edukacji oraz rozpowszechniania wartości kulturowych, co z kolei wpływa na rozwój społeczeństwa, transfer wiedzy, rozwiązywanie problemów społecznych. Projekt jest odpowiedzią na potrzeby użytkowników.

- *Zrównoważony rozwój – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej*

Projekt wpisuje w Priorytet w zakresie w jakim przyczynia się do budowy zrównoważonej i konkurencyjnej gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, wykorzystując lokalne zasoby w postaci kapitału społecznego, dziedzictwa kulturowego i historycznego. Dodatkowo projekt przyczynia się do tworzenia gospodarki niskoemisyjnej, albowiem w budynku objętym projektem przeprowadzone

zostaną prace termomodernizacyjne. Projekt umożliwia zwiększenie spójności społecznej i terytorialnej.

- Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – gospodarka charakteryzująca się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniająca spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną

Projekt wpisuje w Priorytet w zakresie w jakim sprzyja włączeniu społecznemu, co oznacza wzmocnienie pozycji obywateli (rozwój osobisty, czerpanie z dóbr kultury, wyrównanie dostępu do edukacji i kultury). Użytkownicy będą mieli otwarte możliwości do korzystania z oferty Muzeum.

♦ WSPÓLNE RAMY STRATEGICZNE

Przedsięwzięcie wpisuje się we *Wspólne Ramy Strategiczne* oraz przyczynia się do realizacji unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, zgodnie z zasadami spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, wspierając 6 cel tematyczny określony w art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006:

CT 6: *Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami*. Cele oraz charakter niniejszego projektu wpisują się w cele wytyczne we Wspólnych Ramach Strategicznych.

♦ Umowa Partnerstwa

Projekt w swoich działaniach pozostaje w spójności z założeniami przyjętymi w dokumencie *Umowa Partnerstwa*, określającym strategię interwencji Funduszy Europejskich w ramach polityki spójności. W dokumencie przedstawiono uzasadnienie wyboru celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych, zgodnie z którym:

Cel tematyczny 6 *Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami*

Cele i priorytety interwencji w ramach CT6

Cel szczegółowy UP – zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie – realizowany będzie poprzez następujące priorytety (szczególnie podkreślone):

- zmniejszenie presji na środowisko naturalne:
  - rozwój gospodarki wodno-ściekowej (PI 6ii, PI 6b),
  - rozwój gospodarki odpadami (PI 6i, PI 6a),
  - poprawę stanu środowiska w miastach i na terenach zdegradowanych, w szczególności rekultywację gleb na terenach przemysłowych (PI 6iii, PI 6d, 6e),

- poprawę ochrony różnorodności biologicznej, w tym w środowisku morskim (PI 6d, 6iii).
- zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów:
  - wzrost efektywności wykorzystania potencjałów dziedzictwa kulturowego (PI 6c),
  - poprawa jakości powietrza poprzez inwestycje przedsiębiorstw (PI 6e).

Zakres i główne zasady interwencji

„(...) W odniesieniu do **sektora kultury**, środki EFSI w ramach CT 6 będą skoncentrowane na realizacji projektów mających na celu ochronę dziedzictwa kulturowego, w szczególności obiektów wskazanych na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz obiektów zabytkowych ważnych z punktu widzenia rozwoju kraju lub regionu, a także na rozwoju zasobów kultury. Projekty będą przyczyniać się do poprawy dostępu do kultury, wzmocnienia funkcji edukacyjnych i zwiększenia udziału obywateli w kulturze, co stanowić będzie uzupełnienie innych, tzw. „miękkich” form wsparcia kultury w programach EU takich jak: Kreatywna Europa czy Europa dla obywateli. Odpowiednie wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturowych oraz rozwój powiązanej z nimi oferty kulturalnej, przyczyniają się do podnoszenia krajowego i regionalnego potencjału turystycznego, co ma pozytywny wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy Polski i regionów.”

POZIOM KRAJOWY

♦ Strategia Rozwoju Kraju 2020

Projekt wpisuje się w interwencje w ramach CT 6:

Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

III.3.2. Wzmacnianie ośrodków wojewódzkich

„Wspierany będzie rozwój infrastruktury społecznej — w tym infrastruktury kulturalnej — oraz działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego, co stanowi ważny czynnik rozwoju i podnoszenia atrakcyjności miast, a także wpływa na budowanie silnej pozycji konkurencyjnej ośrodków miejskich.”

III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich

„Miasta spełniają swoją rolę jako ośrodki rozwoju odgrywające podstawową rolę w życiu gospodarczym, społecznym i administracyjnym poszczególnych regionów, a niektóre z nich, dzięki specjalizacji, oddziałują bezpośrednio na rozwój kraju w sferze gospodarczej, a także w zakresie zaspokajania dostępu do usług publicznych średniego, a czasem wyższego rzędu dla mieszkańców regionu. (...) Rozwój miast powinien opierać się na wykorzystywaniu specyfiki terytorialnej i pogłębianiu specjalizacji decydujących o przewadze komparatywnej danego obszaru – w takich dziedzinach jak przemysł, zaawansowane rolnictwo czy usługi, w tym w szczególności turystyka.”

♦ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie

Projekt wpisuje się w interwencje w ramach CT 6:

Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów:

„W ramach celu 1 będą również prowadzone działania tematyczne (horyzontalne) obejmujące całe województwa, a dotyczące wsparcia dla poprawy jakości kapitału ludzkiego i społecznego, innowacyjności, zwiększania poziomu inwestycji, energetyki, środowiska, kultury.”

1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi

1.2.2. Wspieranie rozwoju i znaczenia miast subregionalnych

Ukierunkowane terytorialnie wsparcie dotyczyć będzie m.in.:

- rozwijania i uzupełniania palety wysokiej jakości usług publicznych, dotyczących głównie: edukacji na poziomie średnim i wyższym zawodowym, ochrony zdrowia (...) oraz kultury. Istotne dla rozwoju kapitału społecznego jest wspieranie inicjatyw w tych ośrodkach dotyczących podnoszenia jakości oferty kulturalnej, skierowanej dla ludności tam zamieszkałej, traktowanej nie tylko jako element atrakcyjności turystycznej, co może wiązać się z przenoszeniem pewnych usług z innych ośrodków wojewódzkich oraz spoza regionu.

1.2.3. Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich

wsparcie dla procesów rozwojowych i restrukturyzacyjnych wobec obszarów wiejskich dokonywać się będzie z uwzględnieniem zróżnicowania terytorialnego ich sytuacji i koncentrować się będzie w następujących obszarach, m.in.: Stymulowanie rozwoju lokalnego w wymiarach społeczno-kulturowym, gospodarczym oraz ekologiczno-przestrzennym, które odbywać się będzie przez działania wpływające na poprawę jakości życia, atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej. Wspierane będą działania związane z umacnianiem tożsamości lokalnych społeczności, a także działania na rzecz ich aktywizacji, stymulowaniem inicjatyw lokalnych, aktywnej integracji w środowiskach lokalnych dla zawiązywania partnerstwa społeczno-gospodarczego (służącego rozwojowi lokalnemu), włączania się mieszkańców i instytucji spoza sektora publicznego w zarządzanie rozwojem, lokalnymi zasobami, wypracowywania działań w odpowiedzi na pojawiające się problemy i wyzwania gospodarcze. Istotne będą działania dotyczące odnowy wsi, poprawy stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. Dotyczy to rozwoju lokalnych instytucji kultury oraz zabezpieczenia, ochrony i odnowy zasobów kulturowych dla ich ukazania i udostępnienia jako dobra publicznego. Ponadto, wspieranie działań mających na celu poprawę jakości infrastruktury technicznej, w tym poprawa jakości dróg lokalnych, będzie warunkować rozwój na poziomie lokalnym.

1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne

1.3.6. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego

„W rozwoju regionalnym i budowaniu przewag konkurencyjnych środowisko przyrodnicze i potencjał dziedzictwa kulturowego odgrywają coraz większą rolę. Jest to związane z jednej strony ze zwiększeniem zainteresowania tymi aspektami gospodarki regionalnej, a z drugiej wpływem na jakość życia, co może mieć podstawowe znaczenie dla perspektyw rozwoju gospodarki przemysłowej opartej na wiedzy.

W związku z powyższym polityka regionalna będzie:

- sprzyjać ochronie środowiska przyrodniczego, jak i jego racjonalnemu wykorzystaniu dla zaspokojenia potrzeb społecznych i gospodarczych (w tym turystycznych),
- zachowywać i rozwijać, a przede wszystkim szeroko udostępniać, zasoby kulturowe regionów oraz ułatwiać ich wykorzystanie społeczne i gospodarcze,
- wspierać promocję i rozwój turystyki przyjazdowej, w tym wykorzystującej potencjał uzdrowiskowy.

Działania polityki regionalnej w powyższych sferach muszą być oparte na bardzo dokładnej analizie potencjałów rozwojowych danego województwa i w żadnym razie nie mogą koncentrować się wyłącznie na zaspokajaniu potrzeb – każda inwestycja w tej sferze musi być uzasadniona spodziewanym wpływem ekonomicznym na poziomie ponadlokalnym. Zagrożeniem w sferze turystyki jest też udzielanie wsparcia publicznego na przedsięwzięcia, które mogą być zrealizowane przy udziale kapitału prywatnego. Dotychczasowe doświadczenia z wdrażania programów operacyjnych współfinansowanych przez UE w Polsce wskazują, że największy wpływ rozwojowy mają inwestycje związane z najważniejszymi obiektami przyrody i kultury, mające znaczenie krajowe i regionalne, takimi jak obiekty wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO czy parki narodowe. Dla uruchamiania rozprzestrzeniania procesów rozwojowych niezbędna jest jednak polityka wykorzystywania walorów przyrodniczych i kulturowych położonych w oddaleniu od ośrodków wojewódzkich (np. w postaci specjalnych priorytetów bądź kryteriów wyboru) – i rozszerzania dzięki temu możliwości wykorzystywania turystyki jako dźwigni rozwoju i restrukturyzacji w ośrodkach subregionalnych, lokalnych i na obszarach wiejskich.

Istotnym kierunkiem dotyczącym wykorzystania potencjału kulturowego do rozwoju regionalnego jest traktowanie kultury jako ważnego czynnika kreowania nowych sposobów myślenia i działania, z wielkim wpływem na innowacyjność, z czego korzyści mogą czerpać różne gałęzie gospodarki. Kultura jest katalizatorem kreatywności i innowacji oraz czynnikiem rozwoju kapitału społecznego, także w kontekście celów Strategii Lizbońskiej.

Zatem w ramach celu 1 KSRR wspierane będą działania zwiększające ofertę kulturalną (nie tylko w największych miastach, ale też w miastach subregionalnych, powiatowych a także na wsi), co skutkować może przyciąganiem inwestorów, kreować będzie pozytywny wizerunek miast i regionów i ułatwiać będzie rozwiązywanie problemów społecznych.”

♦ **Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko**

Projekt wpisuje się w interwencję w ramach CT 6:

Cel 1 Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:

1.4 Uporządkowanie zarządzania przestrzenią

„Odpowiednie uporządkowanie przestrzenne ma także ogromne znaczenie dla jakości życia w miastach, w tym utrzymania ich walorów kulturowych i estetycznych oraz ochrony krajobrazu kulturowego i obiektów zabytkowych.

♦ **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego**

Projekt jest wpisuje się w:

Cel szczegółowy 2 Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne:

2.1. Wspieranie mechanizmów współpracy instytucji publicznych z obywatelami

2.1.3. Zwiększenie wykorzystania zasobów lokalnych instytucji publicznych dla rozwijania aktywności obywatelskiej

„Dla rozwijania i wzmacniania aktywności obywatelskiej oraz zwiększania udziału obywateli w życiu publicznym niezbędne jest jak najlepsze wykorzystanie potencjału fizycznego (infrastruktura) i ludzkiego lokalnych instytucji publicznych, takich jak biblioteki, archiwa, szkoły, domy kultury czy obiekty sportowe. Instytucje te są naturalną i najbliższą obywatelom przestrzenią, w której mogą realizować działania na rzecz dobra wspólnego. Dlatego należy sprzyjać wszelkim działaniom umożliwiającym lepsze wykorzystanie potencjału tych instytucji, szukać innowacyjnych rozwiązań w tej sferze oraz wspierać wdrażanie tych, które okażą się najskuteczniejsze.”

2.3. Wzmocnienie integracji i solidarności społecznej

„Kluczowym działaniem w obrębie tego kierunku będzie wspieranie rozwoju ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej. Ekonomia społeczna jest innowacyjnym instrumentem wpływającym na zwiększenie integracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych społecznie oraz kapitału społecznego. Podmioty ekonomii społecznej realizują nie tylko potrzebę zatrudniania osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji życiowej. Mogą także uzupełniać dostarczanie towarów i usług przez rynek i państwo oraz rozwiązywać zróżnicowane problemy społeczne w wielu obszarach życia publicznego.”

♦ **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego**

Projekt wpisuje się w:

Cel szczegółowy 3: Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące kierunki interwencji, m.in.:

„Wzmocnienie potencjału instytucji publicznych oraz rozwój aktywności i współpracy instytucji publicznych i niepublicznych działających w obszarze pomocy społecznej i integracji społecznej, szczególnie sektora niepublicznego (niekomercyjnego), w tym współpraca ośrodków pomocy społecznej z instytucjami rynku pracy.”

♦ **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa**

Projekt jest komplementarny i zachowuje spójność wobec:

Cel 1. Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich:

1.4. Zapobieganie i ograniczanie wykluczenia społecznego oraz aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich

„Realizacja priorytetu ma na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu (w tym w szczególności przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu dzieci oraz osób starszych), integrację przez aktywizację społeczną i zawodową grup zagrożonych wykluczeniem, rozwój wysokiej jakości usług społecznych, rozwój kapitału społecznego oraz promocję ekonomii społecznej. Ostatnie z przywołanych działań obejmuje: zapobieganie wykluczeniu społecznemu, odtwarzanie więzi kooperacyjnych, upowszechnianie „myślenia w kategoriach wspólnoty lokalnej” i wspólnego dobra, budowanie tożsamości lokalnej i ponadsektorowego partnerstwa na rzecz rozwoju konkretnej społeczności. Szczególnie użytecznym z tego punktu widzenia instrumentem może być np. tworzenie i rozwój spółdzielni socjalnych (adresowanych do długotrwale bezrobotnych) lub wdrożenie rozwiązań dotyczących funkcjonowania *przedsiębiorstw społecznych* (przedsiębiorstwo powiązane z konkretnym terytorium i dostarczające usługi publiczne na rzecz danej społeczności). Rozwojowi ekonomii społecznej powinna towarzyszyć modernizacja systemów zabezpieczenia społecznego, co ma szczególne znaczenie w kontekście wykorzystania potencjału demograficznego obszarów wiejskich oraz może wpływać na kształtowanie struktury agrarnej i potencjału ekonomicznego indywidualnych gospodarstw rolnych. Równolegle powinny być realizowane działania na rzecz wzmacniania i rozwoju kapitału społecznego, który odgrywa coraz większą rolę w rozwoju danych terenów. Kolejnym zagadnieniem, którego dotyczy ten priorytet, jest aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich, realizowana w oparciu o pobudzanie społecznej aktywności, aktywne włączenie lokalnych społeczeństw w działania na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz upowszechnianie wymiany informacji i doświadczeń w zakresie rozwoju obszarów wiejskich (np. za pomocą dedykowanych sieci ICT czy też sieciowania instytucji i organizacji o charakterze społecznym).”

♦ DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU. POLSKA 2030 - TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI

„Ważny jest rozwój podstawowej infrastruktury miejskiej (komunikacja, kanalizacja, oświetlenie, usługi kulturalne – biblioteki i domy kultury, etc.), ale i nowej – związanej z przestrzeniami promującymi aktywne życie publiczne, umożliwiającymi interakcje, wyzwajającymi kreatywność, podnoszącymi jakość życia, tworzącymi warunki dla nowych form spędzania wolnego czasu (ang. *leisure time*) w mieście, nowymi rodzajami dzielnic mieszkaniowych. (...)”

Projekt wpisuje się w następujące cele strategiczne i kierunki interwencji w obszarach:

– **równoważenia potencjałów rozwojowych regionów**

Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

Kierunek interwencji Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach.

- Przeciwdziałanie narastaniu niekorzystnych zjawisk na obszarach problemowych w miastach, a więc zdegradowanych dzielnic śródmiejskich, blokowisk, terenów przemysłowych, powojennych i pokolejowych, a także innych obszarów miast, gdzie koncentrują się negatywne zjawiska społeczne, poprzez m.in. inwestycje w transport oraz podniesienie jakości dostarczanych usług publicznych (np. usługi kulturalne) na tych obszarach.

- Wspieranie wykorzystania zasobów lokalnych (przyrodniczych, rolniczych, kulturowych) na obszarach wiejskich oraz wspierania lokalnej przedsiębiorczości.

Kierunek interwencji Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast.

- Wspieranie potencjałów gospodarczych obszarów miejskich (inwestycje w naukę, B+R, innowacyjność, instytucje kultury i sztuki).
- Tworzenie infrastruktury dla klasy kreatywnej (Internet, sprzyjająca interakcjom społecznym tkanka miejska, itp.).
- **efektywności i sprawności państwa**

Cel 11 – Wzrost społecznego kapitału rozwoju

Kierunek interwencji Zwiększenie obecności kultury w życiu codziennym ludzi poprzez stałe zwiększanie dostępności zasobów kultury i kształcenie nawyków kulturowych.

- Uzupełnienie programów szkolnych o zajęcia dotyczące kultury, sztuki (rozszerzenie zajęć plastycznych, muzycznych) oraz wprowadzenie projektów współpracy między szkołami a instytucjami kultury – muzeami, ośrodkami kultury, bibliotekami, teatrami, kinami i galeriami sztuki.
- Promocja modelu kształtowania przestrzeni publicznej (rzeźby, wystawy publiczne, konkursy talentów, itd.).
- Promocja czytelnictwa, teatrów, kina.
- Wprowadzanie nowoczesnych metod obcowania z kulturą i sztuką do przestrzeni publicznej (prezentacje multimedialne, video-walls, audiobooks w komunikacji miejskiej, itd.).
- Poprawa jakości i rozwój edukacji kulturalnej i artystycznej w systemie edukacji formalnej i innej niż formalna.
- Wykorzystanie i rozwój infrastruktury instytucji kultury w zakresie edukacji i animacji kulturalnej oraz realizacji funkcji społecznych przez instytucje.
- Wspieranie procesów digitalizacji i upowszechniania zasobów kultury i dziedzictwa kulturowego.

Kierunek interwencji Modernizacja infrastruktury oraz rozszerzenie ról społecznych instytucji kultury, w tym bibliotek i ośrodków kultury.

- Modernizacja i rozwój infrastruktury bibliotek lokalnych i ośrodków kultury przede wszystkim na terenach wiejskich i w małych miastach.
- Wyposażenie bibliotek i ośrodków kultury w sprzęt informatyczny.
- Promocja czytelnictwa, uczestnictwa w kulturze, korzystania z zasobów i usług instytucji kultury oraz innych podmiotów aktywnych w obszarze kultury.

POLITYKA REGIONALNA

♦ Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 przyjmuje następującą **wizję rozwoju regionu**:

region spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia.

Takiej wizji rozwoju odpowiada **misja regionu łódzkiego** zorientowana na:

prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju, opartej na współpracy gospodarczej, budowaniu więzi społecznych oraz tożsamości regionalnej

W ramach polityki horyzontalnej, projekt wpisuje się w Filar 2. Spójność społeczna oraz Interwencje w ramach CT 6:

Cel operacyjny 5. Wysoki standard i dostęp do usług publicznych

„(...) istotny jest dostęp do usług kultury, turystyki, sportu i rekreacji, związanych z rozwojem tzw. „przemysłów czasu wolnego” wzmacniających jakość kapitału społecznego, potencjał gospodarczy województwa i umożliwiających promowanie zdrowego stylu życia. Zakłada się wspieranie rozwoju podstawowej infrastruktury kultury, zwłaszcza na terenach małych miast i obszarów wiejskich. W dobie kształtowania cywilizacji informacyjnej, szczególne znaczenie ma cyfryzacja zasobów i usług instytucji kultury, niezbędna dla lepszego ich funkcjonowania zgodnie z potrzebami rynku odbiorców. W zakresie infrastruktury sportu, turystyki, rekreacji zakłada się unowocześnienie bazy turystycznej i obiektów sportowych oraz podjęcie zintegrowanych działań na rzecz rozwoju turystyki aktywnej, uzdrowiskowej i kulturowej. (...)”

5.3. Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora kultury, sportu, turystyki i rekreacji

5.3.1. rozwój bazy kultury, sportu, turystyki i rekreacji

m. in. poprzez: wspieranie działań na rzecz podnoszenia atrakcyjności i unowocześnienia bazy kultury, bazy sportowo-rekreacyjnej, w tym w placówkach edukacyjnych, bazy widowiskowej, biznesowo-konferencyjnej oraz bazy i infrastruktury turystycznej, w tym szlaków turystycznych, zorientowanej na turystykę uzdrowiskową, aktywną i kulturową, wspieranie cyfryzacji zasobów i usług turystyki, kultury oraz zasobów dziedzictwa kulturowego;

W ramach polityki terytorialno-funkcjonalnej projekt, jako realizowany na obszarze wiejskim, przyczynia się do realizacji celu strategicznego: atrakcyjne osadniczo obszary wiejskie, wykorzystujące potencjały wewnętrzne dla rozwoju wielofunkcyjnego oraz strategicznych kierunków działań (z niektórymi wykazuje komplementarność), w tym w szczególności:

6. Wspieranie działań na rzecz poprawy dostępu do podstawowych usług publicznych, w tym edukacji przedszkolnej, opieki zdrowotnej, oraz usług kultury i sportu.

Obszar miejscowości Ożarów położony w granicach Gminy Mokrsko, wg. podziału na obszary funkcjonalne został zakwalifikowany jako OBSZAR TURYSTYCZNY DOLIN RZECZNYCH PILICY, WARTY I BZURY, a zatem realizuje cel strategiczny:

Obszary rozwoju turystyki uzdrowiskowej, konferencyjnej, sportowej i aktywnej o znaczeniu ponadlokalnym, wykorzystujące endogeniczne potencjały środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego

oraz wskazane poniżej strategiczne kierunki działań:

1. Wspieranie działań na rzecz rozwoju turystyki aktywnej, rekreacyjnej, sportowej i geoturystyki oraz bazy turystycznej, w tym agroturystyki.
5. Wspieranie działań na rzecz budowania zintegrowanych produktów turystycznych opartych na walorach kulturowych i przyrodniczych, w tym geologicznych, oraz kultywowaniu tradycji.
6. Wspieranie działań na rzecz wykreowania wizerunku obszarów jako atrakcyjnych turystycznie.

Przedmiotowy projekt jest zgodny i wynika z SRWŁ 2020, wpływa na rozwój obszarów funkcjonalnych ujętych w Strategii, przyczyniając się do zwiększonej partycypacji w kulturze mieszkańców województwa łódzkiego oraz turystów w oparciu o rozwój obiektów dziedzictwa kulturowego oraz instytucji kultury

♦ **Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego** na lata 2014-2020

Oś priorytetowa VI – Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu. OP VI *Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu* łączy w sobie zakres interwencji:

- CT6 *Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami* (PI 6c),
- CT8 *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników* (PI 8b),
- CT9 *Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją* (PI 9b),

które finansowane będą z EFRR.

„(...) Przedsięwzięcia realizowane w ramach OP VI w sposób bezpośredni przyczyniać się będą do zwiększenia efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych (CT6), wsparcia rozwoju obszarów o specyficznych potrzebach i potencjałach endogenicznych (CT8), zmniejszenia poziomu ubóstwa (CT9) co wpływa na inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, będący istotą *Strategii Europa 2020*.

Planowane w ramach OP VI przedsięwzięcia w zakresie usług kulturalnych i turystycznych, rozwoju potencjałów endogenicznych obszarów o specyficznych potrzebach oraz rewitalizacji obszarów zdegradowanych przyczynią się do ożywienia społeczno-gospodarczego regionu, jak i wpłyną na podniesienie jakości i atrakcyjności życia mieszkańców woj. łódzkiego. Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych będzie następowało poprzez realizację szerokiego spektrum inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do aktywizacji społeczno-gospodarczej terenów zdegradowanych. Interwencje w zakresie działań rewitalizacyjnych i innych służących budowaniu potencjału społecznego (w tym również o charakterze kulturalnym oraz wpływających na wzrost zatrudnienia), będą w szczególności realizowane w sposób komplementarny z działaniami

finansowanymi z EFS, co przyczyni się do wzrostu aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, a tym samym wpłynie na poprawę wizerunku regionu.

Działania realizowane w ramach OP przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych UP: *zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie, bardziej efektywne wykorzystanie zasobów na rynku pracy, ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego spowodowanego dysproporcjami w dostępie do usług publicznych, włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane.*”

Przedmiotowy projekt wpisuje się w Priorytet inwestycyjny 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.

Cel szczegółowy Zwiększona partycypacja w kulturze na terenie województwa łódzkiego.

Uzasadnienie celu szczegółowego – oczekiwane rezultaty

„Wielokulturowość, wielowyznaniowość oraz wielonarodowość regionu łódzkiego, mieszanie i przenikanie się różnorodnych tradycji i zwyczajów przyczyniło się do powstania zbioru cennych obiektów dziedzictwa kulturowego. Zachowanie dziedzictwa kulturowego, jak również ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego stanowią ważne czynniki kształtujące i wpływające na atrakcyjność regionu. Efektywne zagospodarowanie i wykorzystanie zarówno zasobów kulturowych jak i naturalnych, wpisanych w krajobraz województwa łódzkiego, pozytywnie wpłynie na poprawę konkurencyjności regionu. W ramach PI 6c przewiduje się wspieranie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, naturalnego oraz wsparcie instytucji kultury. Inwestycje zaplanowane w ramach PI 6c przyczynią się do wzrostu partycypacji w kulturze na terenie województwa łódzkiego. Przedsięwzięcia dotyczące prac konserwatorskich i restauratorskich oraz w odniesieniu do instytucji kultury wpłyną na podniesienie świadomości historycznej mieszkańców województwa poprzez poszerzenie oferty kulturalnej w regionie, co tym samym przełoży się na podniesienie uczestnictwa w kulturze mieszkańców regionu oraz potencjalnych turystów.

Działania podejmowane w ramach PI 6c wpłyną bezpośrednio na osiągnięcie celu szczegółowego Umowy Partnerstwa *„zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie”*.

W ramach PI 6c planuje się wsparcie inwestycji z zakresu dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz inwestycje w rozwój zasobów kultury (w tym poprawę jakości funkcjonowania instytucji kultury) na terenie całego województwa łódzkiego. W odniesieniu do obiektów zabytkowych realizowane będą przedsięwzięcia na obiektach wpisanych do rejestru zabytków (ruchomych i nieruchomych). Realizacja zaprogramowanych działań wpłynie na poprawę konkurencyjności regionalnej gospodarki poprzez zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów kulturowych oraz przyczyni się do procesu budowania tożsamości kulturowej i kształtowania społeczeństwa obywatelskiego. Interwencja podejmowana w ramach PI 6c umożliwi zdobycie i poszerzanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym i naturalnym oraz o ofertach instytucji kultury w regionie łódzkim w kontekście wzrostu znaczenia ośrodków życia kulturalnego w świadomości mieszkańców województwa i potencjalnych turystów. Zastosowanie nowoczesnych e-rozwiązań w zakresie dostępu do kultury oraz budowanie świadomości i zainteresowania edukacją kulturalną pozwoli na znaczne wzmocnienie atrakcyjności

miejsca. Wsparcie w zakresie technologii informacyjno – komunikacyjnych (TIK) oraz digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego może stanowić wyłącznie komponent szerszego projektu w ramach wymienionych typów przedsięwzięć.

Ochrona zabytków dziedzictwa kulturowego, zabezpieczenie zbiorów istotnych z punktu widzenia dziedzictwa narodowego oraz projekty dotyczące rozwoju lokalnych instytucji kultury przyczynią się do zachowania regionalnych walorów kulturowych oraz popularyzowania działań w tym zakresie, wzbogacając ofertę i dostępność usług kulturalnych dla mieszkańców województwa. Działania polegające na przebudowie towarzyszącej infrastruktury technicznej, informacyjnej oraz zagospodarowaniu terenów wokół obiektów dziedzictwa kulturowego lub instytucji kultury mogą stanowić uzupełnienie interwencji PI 6c. Zwiększenie dostępu do kultury oraz wysokiej jakości oferty kulturalnej będzie miało wpływ na budowanie potencjału społecznego i integrację społeczną.

Wykorzystanie zasobów kulturalnych i naturalnych regionu powinno wpłynąć na wzrost aktywności gospodarczej w województwie.

W ramach PI 6c wsparciem zostaną objęte projekty, które będą przyczyniały się do budowania stałych przewag konkurencyjnych regionu poprzez wkład w rozwój zasobów dziedzictwa kulturowego oraz rozwój potencjału turystycznego. Możliwa będzie realizacja inwestycji infrastrukturalnych mających na celu niezbędne dostosowanie istniejących obiektów do pełnienia nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych. Wsparcie nie będzie kierowane na budowę od podstaw nowej infrastruktury kulturalnej. W ramach PI 6c przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania m.in. informacyjno-promocyjne, szkoleniowe mogą być stosowane w przypadku, kiedy stanowią integralną część projektu.

Wsparciem w ramach PI 6c zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego. Realizacja ww. przedsięwzięć przyczyni się do osiągnięcia założonego celu szczegółowego PI 6c.

Typy przedsięwzięć przewidziane w ramach PI 6c:

- prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych wraz z ich otoczeniem oraz zakup wyposażenia niezbędnego do zachowania pełnionych przez nie dotychczas funkcji kulturalnych lub nadaniem im takich funkcji,
- roboty budowlane z wyłączeniem prac polegających na budowie oraz/lub zakup wyposażenia do obiektów instytucji kultury, zabezpieczenie zasobów instytucji kultury na wypadek zagrożeń, w szczególności w zakresie zabezpieczeń np. przeciwpożarowych.

Ponadto, w ramach interwencji PI 6c możliwa jest również realizacja kompleksowego projektu, którego elementem mogą być działania polegające na konserwacji i renowacji zabytków ruchomych, w tym przede wszystkim muzealiów, starodruków, zbiorów piśmienniczych, archiwaliów, księgozbiorów. (...)”

♦ Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

Projekt wpisuje się w oś priorytetową VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu

W ramach osi realizowane będą trzy cele tematyczne:

- CT 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami; Działanie VI.1. Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury
- CT 8 *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników*; Działanie VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej
- CT 9 *Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją*; Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego

„(...) W ramach interwencji nastąpi również podniesienie jakości i dostępności usług kulturalnych poprzez realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony, zachowania zasobów dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju instytucji kultury.

Planowane w ramach OP VI przedsięwzięcia w zakresie usług kulturalnych i turystycznych, rozwoju potencjałów endogenicznych obszarów o specyficznych potrzebach oraz rewitalizacji obszarów zdegradowanych przyczynią się do ożywienia społeczno-gospodarczego regionu, jak i wpłyną na podniesienie jakości i atrakcyjności życia mieszkańców województwa łódzkiego. Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych będzie następowało poprzez realizację szerokiego spektrum inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do aktywizacji społeczno-gospodarczej na terenach problemowych, włączenia społecznego oraz zwiększenia poziomu uczestnictwa w kulturze mieszkańców województwa.”

Projekt wpisuje się w Działanie VI.1 - **CELE SZCZEGÓŁOWE**

„Celem szczegółowym działania jest zwiększona partycypacja w kulturze na terenie województwa. Działanie doprowadzi do zwiększonej partycypacji w kulturze mieszkańców województwa łódzkiego oraz turystów w oparciu o rozwój obiektów dziedzictwa kulturowego oraz instytucji kultury. Dzięki projektom wspartym w ramach działania nastąpi podniesienie atrakcyjności turystycznej i gospodarczej regionu poprzez wyeksponowanie cennych obiektów kulturowych i ich zbiorów oraz poszerzenie oferty usług kulturalnych województwa, budujących tożsamość regionalną.

W ramach działania dofinansowane będą projekty obejmujące prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków w celu umożliwienia im pełnienia funkcji kulturalnych wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia. Dodatkowo w przypadku, gdy otoczenie wokół zabytku nieruchomego (np. ogród, park) wpisane jest do rejestru zabytków, możliwe będzie objęcie wsparciem prac polegających na jego zagospodarowaniu. W ramach działania możliwa będzie odbudowa części zabytków wpisanych do rejestru zabytków, która obejmuje maksymalnie 30% kubatury stanu docelowego odbudowywanego budynku.

W odniesieniu do infrastruktury instytucji kultury wsparcie będzie dotyczyło robót budowlanych (z wyłączeniem prac polegających na budowie nowego budynku w określonym miejscu oraz odbudowie) lub zakupu wyposażenia, mających wpływ na podniesienie jakości i dostępności oferty kulturalnej. Możliwa będzie także realizacja inwestycji niezbędnych do dostosowania istniejących obiektów do pełnienia nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych.

Renowacja i konserwacja zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków, digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego oraz wykorzystanie w obiektach zabytkowych i instytucjach kultury

technologii informacyjno-komunikacyjnych wspierane będą w ramach działania, wyłącznie jako komponent projektu.

Projekty wsparte w ramach działania muszą wynikać z przeprowadzonej analizy popytu, wskazującej, że ich realizacja przyczyni się do osiągnięcia trwałych i wymiernych korzyści społeczno-gospodarczych, szczególnie w aspekcie wpływu projektu na wzrost atrakcyjności turystycznej regionu, oraz na całoroczną aktywność gospodarczą. Ponadto, dofinansowana w działaniu infrastruktura będzie wykorzystana i zagospodarowana zgodnie z celem niniejszego działania, stanowiąc uzupełnienie dla działań finansowanych z EFS.

Projekty wsparte w ramach działania muszą być zgodne z Programem rozwoju kultury w województwie łódzkim na lata 2014-2020.

Wszystkie projekty w ramach działania, w zależności od swojego zakresu, muszą uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami (np. dostosowanie infrastruktury, adekwatne wyposażenie, portale internetowe)."

W ramach działania VI.1 wyodrębniono:

Poddziałanie VI.1.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury - ZIT

Poddziałanie VI.1.2 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury

Przedmiotowy projekt wpisuje się w Poddziałanie VI.1.2 - Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego

TYPY PROJEKTÓW Przedmiotowy projekt wpisuje się w typ 1.

1. Prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, niezbędne do zachowania pełnionych przez nie funkcji kulturalnych lub do nadania im takich funkcji. Możliwa jest odbudowa części zabytku, która obejmuje maksymalnie 30% kubatury stanu docelowego odbudowywanego budynku.

W ramach w/w typu wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane następujące przedsięwzięcia:

- zakup wyposażenia niezbędnego do zachowania pełnionych funkcji kulturalnych lub nadania funkcji kulturalnych,
- prace polegające na zagospodarowaniu otoczenia wokół zabytku (jeżeli to otoczenie jest wpisane do rejestru zabytków),
- konserwacja i restauracja zabytków ruchomych, w tym przede wszystkim muzealiów, starodruków, zbiorów piśmienniczych, archiwaliów, księgozbiorów,
- wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w zakresie zwiększenia dostępu do kultury oraz digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego i ich udostępnienie,
- ochrona zabytku przed zagrożeniami (w szczególności w zakresie zabezpieczeń przeciwpożarowych, przeciwwłamaniowych).

2. Roboty budowlane w obiektach instytucji kultury (z wyłączeniem budowy nowego budynku w określonym miejscu oraz odbudowy), zakup wyposażenia dla instytucji kultury.

W ramach w/w typu wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane następujące przedsięwzięcia:

- konserwacja i restauracja zabytków ruchomych, w tym przede wszystkim muzealiów, starodruków, zbiorów piśmienniczych, archiwaliów, księgozbiorów,
- ochrona zasobów przed zagrożeniami (w szczególności w zakresie zabezpieczeń np. przeciwpożarowych, przeciwwłamaniowych),
- wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w zakresie zwiększenia dostępu do kultury, w tym digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego i ich udostępnienie.

♦ **Strategia Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+ część II: Strategia Rozwoju**

Zachodzi komplementarność przedmiotowego projektu względem m.in. wskazanymi poniżej projektami na obszarze województwa łódzkiego, np. :

- Rewitalizacja "Majdanu" jako części grodziska średniowiecznego w Starych Skoszewach
- Zaginione Miasto – perła historyczna Miasta Brzeziny
- Szlakiem Architektury Włókienniczej. Młodzieżowy Dom Kultury w Zgierzu
- Szlakiem Architektury Włókienniczej. Rewitalizacja Księżego Młyna w Łodzi.
- Szlakiem Architektury Włókienniczej. Rewitalizacja kompleksu parkowopałacowego Schlösserów w Ozorkowie
- Renowacja i modernizacja Gminnego Ośrodka Kultury w Dzierżąnej, w Gminie Zgierz
- Rewitalizacja budynku Liceum Ogólnokształcącego w Brzezinach wraz z dobudową sali teatralnej

♦ **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego (aktualizacja)**

Przyjęty uchwałą Nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r. zaktualizowany „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” opracowano na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. Niniejszy Projekt odwołuje się do w szczególności celu głównego pn. „Kształtowanie tożsamości regionalnej z wykorzystaniem walorów przyrodniczych, kulturowych i turystycznych regionu”.

♦ **Program rozwoju kultury w województwie łódzkim na lata 2014-2020**

Wizja

Rozwój kultury przyczyni się do podniesienia atrakcyjności województwa łódzkiego. Mieszkańcy województwa łódzkiego będą brać aktywny udział w życiu kulturalnym – uczestniczyć w kulturze i ją współtworzyć. Będą czuli się dumni z lokalnych i regionalnych tradycji oraz odpowiedzialni za otoczenie w którym żyją. Będą przygotowani do odbioru komunikatów kultury oraz będą posiadać wiedzę o regionie. Wzrost poczucia tożsamości mieszkańców, ich zaangażowanie w życie społeczne (kulturalne), wpłynie na budowę pozytywnego obrazu kultury w województwie na zewnątrz – w kraju i za granicą.

Misja

Wsparcie rozwoju regionalnego poprzez kulturę. Prowadzenie polityki kulturalnej ukierunkowanej na integrację regionu i rozwój kulturalny wszystkich mieszkańców regionu, opartej na współpracy wszystkich podmiotów działających w sektorze kultury, budowaniu więzi społecznych i tożsamości regionalnej.

W oparciu o wyniki analizy SWOT, a także w związku z już obowiązującymi dokumentami strategicznymi wyznaczono w Programie 9 celów strategicznych:

I. Wzmocnienie identyfikacji regionalnej

II. Rozwój kompetencji kulturowych

III. Partycypacja

IV. Profesjonalizacja sektora kultury

V. Instytucje otwarte dla wszystkich

VI. Włączenie instytucji kultury w międzynarodowy obieg

VII. Wykorzystanie obszarów i obiektów zabytkowych na cele związane z działalnością kulturalną/Zabytki dla kultury i turystyki

VIII. Estetyczna przestrzeń publiczna/spójność przestrzenna

IX. Uruchomienie potencjału przemysłów kultury oraz przemysłów kreatywnych

Przedmiotowy projekt wpisując się w Wizję i Misję Programu, przyczynia się do rozwoju kultury i podniesienia atrakcyjności zarówno samego Ożarowa, gminy Mokrsko, Wielunia, jak i powiatu wieluńskiego oraz województwa łódzkiego. Dzięki realizacji projektu, mieszkańcy województwa łódzkiego, ale również spoza jego granic będą mogli brać aktywny udział w życiu kulturalnym, uczestniczyć w organizowanych zajęciach i wydarzeniach. Będą mogli zapoznać się z dziedzictwem historycznym i kulturowym Ziemi Wieluńskiej, z tutejszymi tradycjami. Będą oni „żywą promocją” obszaru, posiadając wiedzę o regionie, będą ją przekazywać kolejnym osobom nawet w codziennych rozmowach i spotkaniach.

Projekt wpisuje się w szczególności w przedstawione poniżej cele i rekomendowane działania:

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Rekomendowane działania
I. Wzmocnienie identyfikacji regionalnej	I.1. Wspólne wartości, korzenie, dziedzictwo	I.1.1. Prezentowanie lokalnego i regionalnego dorobku kultury <i>Organizacja różnego typu wydarzeń kulturalnych, działań artystycznych, animacyjnych, wydawniczych, wystawienniczych etc. prezentujących lokalny i regionalny dorobek kultury, wsparcie twórczości artystycznej amatorskiej i profesjonalnej (zarówno ludowej jak i współczesnej)</i>
II. Rozwój kompetencji kulturowych	II.1. Rozwój szkolnych i pozaszkolnych form edukacji kulturalnej	II.1.1. Wsparcie instytucji kultury w tworzeniu odpowiednich warunków infrastrukturalnych dla realizacji działań edukacyjnych <i>Przystosowanie pomieszczeń instytucji kultury do działań edukacyjnych, wyposażenie instytucji w sprzęt i materiały przeznaczone do działań edukacyjnych.</i>

III. Partycypacja	III.2. Aktywny udział mieszkańców w przedsięwzięciach kulturalnych	III.2.1. Działania kulturalne aktywizujące odbiorców, umożliwiające udział w procesie tworzenia oraz dystrybucji nowopowstałych treści kultury. <i>Organizacja wydarzeń kulturalnych zakładających aktywizację uczestników; wykorzystanie warsztatowych form działania.</i>
V. Instytucje otwarte dla wszystkich	V.1. Zwiększenie dostępności instytucji kultury	V.1.1. Działania na rzecz poprawy infrastruktury kultury <i>Inwestycje w nowoczesną infrastrukturę kultury: modernizacje, których celem jest zwiększenie dostępności i otwarcie się instytucji na odbiorców (z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych); nowe inwestycje, na terenach o utrudnionym dostępie do usług kultury, poprawa infrastruktury otoczenia instytucji kultury</i>
	V.3. Oferta zróżnicowana pokoleniowo	V.3.1. Programy działań międzypokoleniowych <i>Rodzinne działania/wydarzenia kulturalne (warsztaty, koncerty, spektakle) dedykowane zarówno dzieciom jak i dorosłym (dorosły jako aktywny uczestnik a nie jedynie opiekun)</i>
		V.3.2. Rozwój specjalistycznych produktów i usług dostosowanych do potrzeb różnych grup wiekowych i im dedykowanych <i>Tworzenie oferty kulturalnej dostosowanej do potrzeb danej grupy wiekowej ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych (50+) oraz osób w wieku 30-45 lat</i>
VII. Wykorzystanie obszarów i obiektów zabytkowych na cele związane z działalnością kulturalną/ Zabytki dla kultury i turystyki	VII.1. Szlaki kulturowe – reaktywacja istniejących szlaków oraz tworzenie nowych i włączenie ich w obieg kultury	VII.1.1. Wsparcie prac konserwatorskich przy zabytkach znajdujących się na szlakach kulturowych w województwie łódzkim <i>Konkursy dotacyjne, nagrody i wyróżnienia dotyczące renowacji zabytków, skierowane do właścicieli zabytków znajdujących się na europejskich szlakach kulturowych: Bursztynowym, Romańskim, Cysterskim, Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, Grunwaldzkim</i>

Projekt jest zatem zgodny z Programem rozwoju kultury w województwie łódzkim na lata 2014-2020.

Zachodzi komplementarność wobec projektów wybranych do realizacji w ramach Konkursu zamkniętego dla naboru Nr RPLD.06.01.02-IZ.00-10-001/16 – Oś Priorytetowa VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu, Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury, Poddziałanie VI.1.2 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury:

Nazwa Beneficjenta	Tytuł projektu
Gmina Wieluń	Adaptacja dawnego dworca kolejowego Wieluń-Dąbrowa na cele kulturalne
Miasto Skierniewice	Remont i adaptacja budynku na potrzeby Muzeum Historycznego w Skierniewicach
Miejskie Centrum Kultury w Bełchatowie	Zwiększenie dostępu do kultury poprzez zakup wyposażenia dla Miejskiego Centrum Kultury w Bełchatowie
Miejska Biblioteka Publiczna	Rozbudowa, przebudowa i doposażenie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sieradzu
Gmina Miasto Kutno	Rewaloryzacja zespołu Pałacu Saskiego w Kutnie
Gmina Miasto Kutno	Poprawa stanu infrastruktury kultury poprzez przebudowę i rozbudowę Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kutnie

Uniwersytet Łódzki	Remont i przebudowa budynków A i B Muzeum Przyrodniczego Uniwersytetu Łódzkiego przy ul. Kilińskiego 101 w Łodzi
Gmina Uniejów	Rozwój instytucji kultury w Uniejowie
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Kultury Ziemi Łęczyckiej	Wykonanie robót budowlanych w obiektach zabytkowych dworów wraz z parkami w Srebrnej Gmina Grabów i Błoniu Gmina Łęczyca w celu nadania im funkcji kulturalnych
Filharmonia Łódzka im. Artura Rubinsteina	Kultura 3D. Rozbudowa infrastruktury kulturalnej dla nowoczesnej i wielofunkcyjnej Filharmonii Łódzkiej
Łódzki Dom Kultury	Utworzenie Pasażu Kultury Województwa Łódzkiego poprzez remont Łódzkiego Domu Kultury wraz z otoczeniem, w celu zwiększenia udziału w kulturze mieszkańców województwa łódzkiego i kształtowania kulturowej tożsamości regionu

Komplementarność przejawia się w realizacji wspólnego celu dla osi priorytetowej, działania oraz Poddziałania VI.1.2 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury oraz skierowaniu projektów do tej samej grupy docelowej - mieszkańców co najmniej województwa łódzkiego.

POLITYKA LOKALNA

♦ Zintegrowana Strategia Rozwoju Powiatu Wieluńskiego 2014-2020

Niniejszy projekt wpisuje się w wizję powiatu wieluńskiego w 2020 roku, która brzmi następująco: „Ziemia Wieluńska bogata w aktywnych ludzi, różnorodna przyrodniczo i kulturowo, o konkurencyjnej gospodarce i unikalnej ofercie turystycznej, zapewniająca przyjazną przestrzeń dla życia”.

Misją powiatu jest w tym kontekście: „Kształtowanie zintegrowanej polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju, bazującej na różnorodności zasobów i aktywności mieszkańców, promującej unikalność miejsca”.

Niniejszy projekt w swych założeniach wpisuje się także w następujące cele i zadania:

II.1. Wzmacnianie kapitału ludzkiego

II.1.2. Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych

„Mieszkańcy Powiatu Wieluńskiego stosunkowo rzadko integrują się podejmując wspólne działania lub biorąc udział w różnorodnych zajęciach czy imprezach o charakterze otwartym. Znaczna część ludności zamieszkuje tereny wiejskie, co dodatkowo wpływa na rozproszenie i dezintegrację kapitału ludzkiego. Stąd jedną z najbardziej efektywnych strategii wzmacniania zarówno kapitału ludzkiego, jak i kapitału społecznego są inwestycje w najmłodszych mieszkańców Powiatu. Integracja dzieci i młodzieży poprzez różnorodne formy rozwijania oraz pogłębiania wiedzy i zainteresowań jest jednocześnie działaniem na rzecz budowania relacji i wzmacniania więzi społecznych wśród samych uczestników, jak i ich rodziców.

Istotne jest zatem, aby zapewnić realną alternatywę, dającą szansę efektywnie zagospodarować czas wolny uczniom uwzględniając ich potrzeby, zainteresowania i zdolności. W tym celu należy na szerszą skalę podjąć działania diagnozujące potrzeby dzieci i młodzieży. Ponadto należy stworzyć dogodne warunki materialne i dydaktyczne dla pracy z dziećmi i młodzieżą uzdolnioną w różnych dziedzinach artystycznych i pozaartystycznych.”

II.2. Budowanie kapitału społecznego

II.2.2. Integracja działań prospołecznych w zakresie kultury i budowania społeczeństwa obywatelskiego

„W powiecie występuje brak stałej oferty w zakresie kultury i rozrywki dla różnych grup wiekowych, co przekłada się w szczególności na niską atrakcyjność stolicy powiatu w tym zakresie. Ponadto mieszkańcy podkreślają, że mimo istniejącej oferty imprez cyklicznych na terenie całego powiatu, propozycja ośrodków kultury nie zawsze jest adekwatna do ich potrzeb. Kluczowymi zadaniami samorządu powiatowego w tym zakresie będą: integracja działań w zakresie rozwoju kultury (m.in. wspólna oferta kulturalna), stymulowanie współpracy między różnymi podmiotami z sektora pozarządowego w obszarze kultury oraz zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach kulturalnych w gminach (ze szczególnym uwzględnieniem ludzi starszych i niepełnosprawnych).”

II.2.3. Wzmacnianie tożsamości lokalnej Ziemi Wieluńskiej

„Tożsamość lokalna to poczucie wspólnoty, które oparte jest na więzi z miejscem zamieszkania, lokalnej tradycji i kulturze. Współcześnie jest ona koniecznym warunkiem integracji społeczności lokalnej i stanowi jeden z kluczowych czynników rozwoju, a na jej wymiar składa się m.in.: identyfikacja z miejscem, społecznością i kulturą, znajomość dziedzictwa kulturowego, rozumienie i odczytywanie znaczeń symboli świadomości materialnej. Kluczowym zadaniem samorządu powiatowego we współpracy z samorządami gminnymi będzie wzmacnianie tożsamości lokalnej Ziemi Wieluńskiej, m.in. poprzez przygotowanie oferty dydaktycznej (programy, metody, pomoce dydaktyczne) z zakresu edukacji lokalnej (w zakresie historii, dziedzictwa kulturowego, tożsamości miejsca, identyfikacji lokalnych zasobów, symbolik itp.) dla mieszkańców powiatu, ale również zorganizowanych grup turystów.”

Projekt jest komplementarny wobec projektów zrealizowanych przez powiat wieluński, przede wszystkim wobec projektu „Wzmocnienie roli Szlaku Bursztynowego i innych szlaków tematycznych w zintegrowanym produkcie turystycznym województwa łódzkiego”, którego celem jest poprawa atrakcyjności województwa łódzkiego jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej i zamieszkania oraz zwiększenie spójności wewnętrznej regionu.

♦ Program Ochrony Środowiska dla powiatu wieluńskiego na lata 2014 - 2017

Na terenie powiatu wieluńskiego wskazano następujące priorytety ekologiczne, z którymi przedmiotowy projekt wykazuje szczególną zgodność:

Obszar działania	Priorytet	Opis działań
Ochrona jakości powietrza	Prowadzenie działań energooszczędnych w mieszkalnictwie i budownictwie (rozwój sieci ciepłowniczych, termomodernizacje).	W budownictwie istotne jest stosowanie materiałów energooszczędnych, zabezpieczenia budownictwa mieszkalnego, użyteczności publicznej przed jak najmniejszymi stratami ciepła.

♦ STRATEGIA ROZWOJU GMINY WIELUŃ 2025

Projekt przyczynia się do realizacji Strategii, wpisuje się w jej misję, określoną jako: Misją wspólnoty samorządowej jest współpraca i tworzenie warunków dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Wielunia, uwzględniającego zarówno dziedzictwo kulturowe, tradycje, innowacje dla poprawy jakości życia w mieście oraz poprawę warunków bytowych mieszkańców. To wszystko realizowane będzie w oparciu o zasoby wewnętrzne i zewnętrzne, bogatą ofertę inwestycyjną i promocyjną, tworzenie i rozwój przedsiębiorstw, rozwój nowoczesnych usług, turystykę aktywną i geologiczną, aktywizację oraz integrację mieszkańców.

Muzeum Ziemi Wieluńskiej wraz z dworem i parkiem w Ożarowie zostały wymienione w analizie SWOT jako mocna strona obszaru Wieluń - miejsce turystyki aktywnej (w tym geoturystyka) w oparciu o Jurę.

Zachodzi również komplementarność wobec wskazanych w Strategii zintegrowanych projektów rozwojowych uzgodnionych w ramach *Strategii Rozwoju Powiatu Wieluńskiego 2020* w zakresie:

1. Projekty o charakterze gospodarczym:

- powiatowe centrum wsparcia nowoczesnego rolnictwa, przedsiębiorczości i eksportu;
- budowa zintegrowanych produktów turystycznych;
- utworzenie i promocja klastra turystycznego;
- międzygminna strategia marketingowa;
- powiatowy system monitoringu zmian o charakterze społeczno-gospodarczo-przestrzennym.

2. Projekty o charakterze społecznym:

- wspólna oferta kulturalna Ziemi Wieluńskiej;
- program edukacji lokalnej;
- zintegrowana Strategia Rozwoju Powiatu Wieluńskiego 2020;
- centrum wsparcia organizacji pozarządowych;
- powiatowy program poprawy kompetencji pracowników samorządu terytorialnego;
- edukacja ekologiczna.

3. Projekty o charakterze środowiskowo-przestrzennym:

- poprawa wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- wspólny program w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w dolinie rzeki Warty;
- wspólny system wizualizacji zasobów powiatu.

Zachodzi komplementarność względem następujących projektów będących w trakcie realizacji i zrealizowanych przez gminę Wieluń - Wnioskodawcę:

tytuł projektu	źródło dofinansowania	wartość projektu [zł]	wartość dofinansowania [zł]
<u>„Adaptacja dawnego dworca kolejowego Wieluń-Dąbrowa na cele kulturalne”</u>	EFRR, RPOWŁ, Poddziałanie VI.1.2 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury	2 448 474,93	1 559 051,01

<u>Nadwarciański Szlak Bursztynowy</u>	EFRR, RPOWŁ, działanie: III.2. Podnoszenie innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw	760 000,00	646 000,00
<u>"Jura Wieluńska - markowy produkt turystyczny"</u>	EFRR, RPOWŁ, działanie: III.2. Podnoszenie innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw	684 000,00	581 400,00

♦ **Strategia Rozwoju Gminy Mokrsko na lata 2015 - 2022**

Projekt objęty przedmiotowym studium wykonalności wpisuje się w następujące strategiczne zasoby i uwarunkowania rozwoju Gminy Mokrsko – analizę SWOT, która wskazuje m.in:

szanse	atuty	słabości
gospodarka i rynek pracy		
Gmina Mokrsko znajduje się w turystycznym obszarze funkcjonalnym dolin rzecznych Pilicy, Warty i Bzury – w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 wskazanych jako „obszary strategicznej interwencji wynikające z polityki rozwoju województwa” Wzrost popytu na turystykę weekendową oraz aktywne formy wypoczynku i rekreacji	Rozpoznawalne obiekty zabytkowe jako potencjał dla rozwoju turystyki (m.in. dwór w Ożarowie, dzwonnica w Krzyworzece)	Niedostateczna promocja miejsc atrakcyjnych turystycznie oraz słabe oznakowanie atrakcji i szlaków turystycznych (m.in. brak rozpoznawalnych produktów turystycznych)
społeczeństwo i jakość życia		
Wzrost oczekiwań społecznych w zakresie elementów otoczenia kształtujących jakość życia	Wysoki poziom tożsamości lokalnej Dobrze rozwinięta baza społeczno- kulturalna	Słaby stan infrastruktury placówek kulturalnych

Projekt przyczynia się również do określonego w Strategii:

Celu operacyjnego 2.: Aktywizacja i integracja mieszkańców gminy

Zadanie strategiczne 2.3.: Rozwój oferty kulturalnej, rozrywkowej i sportowej dla różnych grup społecznych

„W dzisiejszych czasach istotna jest odpowiednia oferta kulturalna, rozrywkowa i sportowa, dostosowana do potrzeb różnych grup odbiorców, a także która zaktywizuje i zintegruje mieszkańców w różnym wieku. Dzieci i młodzież większość czasu spędzają przed komputerem, dorośli pracując, a osoby starsze nie zawsze potrafią się odnaleźć w z informatyzowanym społeczeństwie. Każda grupa ma inne potrzeby. Grupy te często nie potrafią ze sobą rozmawiać, nie nawiązują ze sobą kontaktu. I dlatego przed samorządem stoi trudne zadanie dostosowania oferty gminy do potrzeb różnych grup odbiorców, a także zadanie integrowania mieszkańców.

Także w gminie Mokrsko istotne jest poszerzenie oferty kulturalnej, rozrywkowej i sportowej dla różnych grup społecznych. Istniejąca oferta nie odpowiada bowiem ich potrzebom. Działaniami objęci zostaną wszyscy mieszkańcy gminy: dzieci, młodzież, dorośli i osoby starsze. Zadanie realizowane będzie poprzez organizację zajęć dodatkowych, warsztatów, szkoleń, kursów, spotkań tematycznych,

wyjazdów studyjnych, krajoznawczych i integracyjnych, zgodnie z potrzebami uczestników. Ważnym elementem zadania będzie organizacja wydarzenia aktywizującego i integrującego mieszkańców (np. Dni Mokrska), w przygotowanie którego włączone zostaną różne grupy społeczne. Poszerzona zostanie ponadto oferta Gminnej Biblioteki Publicznej poprzez jej informatyzację i cyfryzację. Dzięki temu zbiory biblioteki zostaną udostępnione mieszkańcom.

Dla realizacji zadania jako jednego z Partnerów Gminy określono Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, Muzeum Ziemi Wieluńskiej.

♦ **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mokrsko**

Jak zapisano w dokumencie: „Tereny gminy Mokrsko charakteryzują się dużą atrakcyjnością turystyczną. Wpływ na to mają ukształtowanie rzeźby terenu, nieprzekształcone środowisko przyrodnicze o dużym stopniu naturalności oraz obecność wielu obiektów zabytkowych. Liczne zabytki kultury powodują, że na teren gminy napływa wielu turystów. Wystarczy tu wspomnieć Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, które rocznie odwiedza około 8000 osób.”

Muzeum znajduje się również na trasie szlaku turystycznego: „szlak rowerowy Ożarów – Skomlin – Mokrsko – Ożarów - Trasa szlaku przebiega głównie przez tereny równinne o niewielkich wzniesieniach. Południowa część szlaku w większości odcinków prowadzi przez tereny leśne, z przewagą lasów mieszanych (liściasto-iglastych). Północna część trasy wiedzie głównie przez tereny rolne oraz miejscowości z interesującymi zabytkami zarówno architektury drewnianej jak i murowanej. Do najciekawszych zabytków na trasie szlaku w granicach gminy należą Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, kościoły w Mokrsku (pw. św. Stanisława) i Komornikach (pw. św. Mikołaja) oraz wiele kapliczek i metalowych, charakterystycznych krzyży przydrożnych, które często przyozdobione są symbolami Męki Pańskiej (drabiny, włócznie, młoty, obcęgi).”

Jak wynika z zapisów Studium, realizacja projektu sprzyjać będzie zatem podniesieniu jakości i dostępności usług kulturalnych na terenie Ziemi Wieluńskiej.

POLITYKI HORYZONTALNE

♦ **Zgodność projektu z polityką zrównoważonego rozwoju**

Przedmiotowy projekt ma pozytywny charakter pod względem zrównoważonego rozwoju, środowiska naturalnego, w tym na obszary chronione Natura 2000. Mając na uwadze art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 oraz cele projektu stwierdza się, że projekt jest zgodny z przepisami wspólnotowym i krajowymi regulującymi kwestie środowiskowe i energetyczne oraz politykę zrównoważonego rozwoju.

Ze względu na charakter projektu jego wpływ na środowisko naturalne będzie pozytywny. Dzięki realizacji projektu rozszerzona zostanie oferta kulturowa, ale również edukacyjna, powiększone zostaną walory przyrodniczo-kulturowe Ziemi Wieluńskiej. Dodatkowo projekt wzmacnia rangę obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków.

Projekt zakłada również m.in.: wymianę pokrycia dachowego, wymianę drewnianego poszycia z desek na elewacjach budynku, uszczelnienie i impregnację drewnianych bali w ścianie budynku; ułożenie nowej izolacji termicznej – wełny mineralnej; ułożenie folii wiatroizolacyjnej, paroprzepuszczalnej; montaż nowych drewnianych drzwi wejściowych; montaż nowych drewnianych okiennic i drewnianej obudowy okien; uszczelnienie okien drewnianych; budowę nowych koryt deszczowych; naprawę betonowej podmurówki (cokół) i izolacji przeciwwilgociowej; wykonanie ocieplonej podłogi na gruncie. Wszystkie te elementy przyczyniają się do dbałości o środowisko naturalne, w tym o jak najmniejsze zużycie paliw.

Dostępność w projekcie dla osób z niepełnosprawnościami będzie zapewniona poprzez zastosowanie i wdrożenie rozwiązań technicznych infrastruktury – zaplanowano zagospodarowanie terenu przed domem nad stawem (działka nr 714/7) uwzględniające potrzeby osób niepełnosprawnych - wykonanie schodów wejściowych i pochylni dla osób niepełnosprawnych. W ramach planowanych prac projektowo-budowlanych powstaną również pomieszczenia (w tym higieniczno-sanitarne) dla osób niepełnosprawnych. Obecnie osoby te nie mają możliwości w pełni uczestniczyć w życiu kulturalnym Muzeum. Ograniczenia wynikają głównie z braku toalet i odpowiednich podjazdów. Elementem koniecznym do wprowadzenia produktu projektu jest wykorzystanie technologii informacyjno – komunikacyjnej. Strona internetowa muzeum promować będzie nową ofertę. Poprzez nią również będzie prowadzona transmisja strumieniowa imprez i wydarzeń w muzeum. Zastosowane zostaną tym samym nowoczesne rozwiązania interaktywne pomagające w dotarciu do szerszego kręgu odbiorców. Transmisje strumieniowe będą urozmaicone o filmy o regionie, ziemi wieluńskiej, jej historii. Przekaz (informacja) na stronie internetowej będzie dostosowany do potrzeb osób niedowidzących (duże czcionki, kontrast). Pozwoli to osobom z niepełnosprawnościami na korzystanie z nich oraz z ich efektów na zasadzie równości z innymi osobami. Dostępność będzie zapewniona także poprzez usuwanie istniejących barier oraz stosowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień tj. nienakładających nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywanych osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wdrożonych technologii i ich efektów oraz ich wykorzystania na zasadzie równości z innymi osobami.

Projekt i jego efekty nie stanowią zagrożenia dla elementów systemu środowiska i społeczeństwa, wręcz przeciwnie – zachęcają do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczno-kulturalnym mieszkańców oraz do czerpania w sposób nieszkodliwy z zasobów Gminy Wieluń, propagując indywidualny rozwój mieszkańców oraz wzmacnianie więzi społecznych.

♦ **Zgodność projektu z polityką równych szans kobiet i mężczyzn**

Projekt wywiera pozytywny wpływ na politykę równych szans kobiet i mężczyzn. Odnosząc się do art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, ze względu na charakter projektu w trakcie jego tworzenia, wdrażania jak i późniejszych efektów, zostanie zachowana równość szans kobiet i mężczyzn.

Realizacja działań zawartych w projekcie pozwoli na korzystanie z usług instytucji kultury zarówno kobietom jak i mężczyznom. Mieszkańcy Gminy Mokrsko gmin sąsiednich, powiatu, kobiety i mężczyźni uzyskają dostęp do kultury i edukacji. Każdy kto wyrazi chęć i gotowość będzie mógł skorzystać z oferty Muzeum.

Co istotne, osoby zaangażowane w realizację projektu posiadają odpowiednią wiedzę w zakresie obowiązku przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i potrafią stosować tę zasadę w codziennej pracy przy projekcie.

Podsumowując, projekt pozostaje w zgodzie z art. 7 Rozporządzenia ogólnego Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. oraz z wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 8 maja 2015 r. w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014 – 2020.

♦ **Zgodność projektu z polityką równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami**

Projekt wywiera pozytywny wpływ na politykę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Dostęp do projektu będą mieć wszyscy zainteresowani w tym osoby niepełnosprawne, mniejszości etniczne oraz wszystkie grupy zagrożone wykluczeniem społecznym. Projekt zapobiega dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną podczas jego przygotowania i wdrażania. Projekt zakłada współpracę oraz udostępnianie efektów projektu również innym narodowościom. Projekt w żaden sposób nikogo nie ogranicza w dostępie do jego produktów i rezultatów.

Dostępność w projekcie dla osób z niepełnosprawnościami będzie zapewniona poprzez zastosowanie i wdrożenie rozwiązań technicznych infrastruktury – zaplanowano zagospodarowanie terenu przed domem nad stawem (działka nr 714/7) uwzględniające potrzeby osób niepełnosprawnych - wykonanie schodów wejściowych i pochylni dla osób niepełnosprawnych. W ramach planowanych prac projektowo-budowlanych powstaną również pomieszczenia (w tym higieniczno-sanitarne) dla osób

niepełnosprawnych. Obecnie osoby te nie mają możliwości w pełni uczestniczyć w życiu kulturalnym Muzeum. Ograniczenia wynikają głównie z braku toalet i odpowiednich podjazdów. Elementem koniecznym do wprowadzenia produktu projektu jest wykorzystanie technologii informacyjno – komunikacyjnej. Strona internetowa muzeum promować będzie nową ofertę. Poprzez nią również będzie prowadzona transmisja strumieniowa imprez i wydarzeń w muzeum. Zastosowane zostaną tym samym nowoczesne rozwiązania interaktywne pomagające w dotarciu do szerszego kręgu odbiorców. Transmisje strumieniowe będą urozmaicone o filmy o regionie, ziemi wieluńskiej, jej historii. Przekaz (informacja) na stronie internetowej będzie dostosowany do potrzeb osób niedowidzących (duże czcionki, kontrast). Pozwoli to osobom z niepełnosprawnościami na korzystanie z nich oraz z ich efektów na zasadzie równości z innymi osobami. Dostępność będzie zapewniona także poprzez usuwanie istniejących barier oraz stosowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień tj. nienakładających nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywanych osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wdrożonych technologii i ich efektów oraz ich wykorzystania na zasadzie równości z innymi osobami.

W ramach promocji projektu informacje o nim będą udostępniane na stronie internetowej Muzeum Ziemi wieluńskiej w Wieluniu. Strona będzie dostosowana do potrzeb osób niedowidzących (duże czcionki, kontrast).

Przekazy informacyjno-promocyjne będą formułowane w sposób wolny od stereotypów, nie wykluczający określonych grup społecznych z podejmowanych działań. W projekcie przestrzegane będą reguły koncepcji uniwersalnego planowania w zakresie dostępności, użyteczności, elastyczności zastosowanych rozwiązań dla osób niepełnosprawnych.

Wszystkie publikowane on-line zasoby i informacje dotyczące projektu będą zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych – spełnione będą wymogi WCAG 2.0 z uwzględnieniem właściwego poziomu dla publikowanych treści.

Projekt jest zgodny z art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

♦ **Zgodność projektu z polityką konkurencji i zamówień publicznych**

Projekt jest pozytywny pod względem polityki konkurencji i zamówień publicznych.

Projekt jest zgodny z przepisami wspólnotowymi i krajowymi regulującymi kwestie konkurencji i zamówień publicznych – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego

2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca Dyrektywę 2004/18/WE, oraz ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych (dz. U. 2013, poz. 907 ze zm.). Projekt spełnia również wymogi w stosunku do wydatków ponoszonych zgodnie z zasadą uczciwej konkurencji, określone w rozdziale 6.5 Wytycznych ministra infrastruktury i rozwoju z dnia 10 kwietnia 2015 r. w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz w rozdziale 6.5 Wytycznych programowych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 (EFRR) oraz w rozdziale 6.5 Wytycznych programowych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 (EFRR).

Wnioskodawca z mocy ustawy PZP zalicza się do podmiotów zobowiązanych stosować procedury zamówień publicznych (art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo Zamówień Publicznych). Projekt przewiduje stosowanie ustawowych procedur udzielania zamówień publicznych w trybie konkurencyjnym (przetargowym).

4. Identyfikacja projektu

4.1. Podstawowe dane o projekcie

4.1.1 Beneficjent projektu

Beneficjentem projektu jest Gmina Wieluń

Adres:

Plac Kazimierza Wielkiego 1
98-300 Wieluń

tel.: 43 886 02 28

fax: 43 886 02 60

E-mail: sekretariat@um.wielun.pl

Strona WWW: www.um.wielun.pl

4.1.2 Tytuł projektu

**Remont zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum
Wnętrz Dworskich Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu,
rozbudowa i remont Domu nad stawem i przekształcenie jego układu
funkcjonalno-użytkowego oraz remont Kantorka zlokalizowanego
w przestrzeni dworskiej**

4.1.3 Lokalizacja projektu

Miejszem realizacji projektu jest Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie – Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu

Miejscowość Ożarów położona jest na obszarze Gminy Mokrsko, powiat wieluński, województwo łódzkie.

Rysunek: Położenie powiatu wieluńskiego w województwie łódzkim.

Gmina Mokrsko położona jest w południowo-zachodniej części powiatu, na granicy województwa łódzkiego. Zajmuje powierzchnię 7768 ha, co stanowi 8,38% powierzchni powiatu wieluńskiego. Lokalizację Gminy obrazuje mapa poniżej.

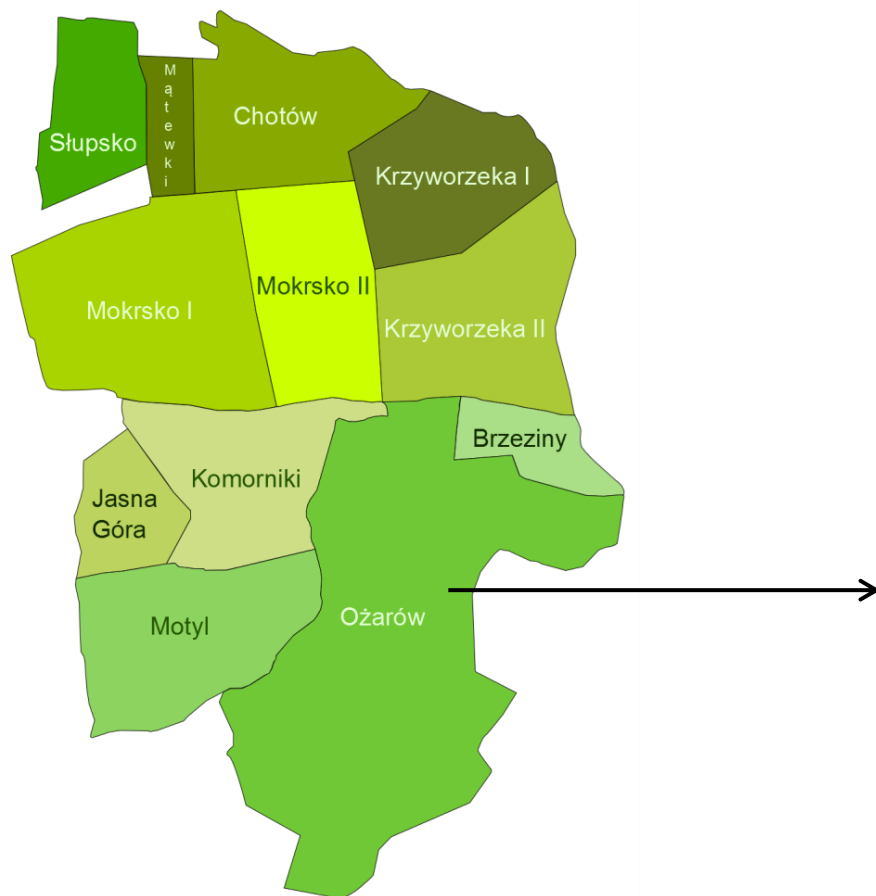
Rysunek: Gminy powiatu wieluńskiego, położenie gminy Mokrsko

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014, lodz.stat.gov.pl/vademecum

Gmina Mokrsko obejmuje 19 miejscowości zgromadzonych w obrębie 12 sołectw. Na mapie poniżej przedstawiono położenie miejscowości Ożarów.

Rysunek: Mapa gminy Mokrsko

Źródło: www.bip.mokrsko

Odległość miejscowości Ożarów od wybranych ośrodków miejskich wynosi:

- Łódź – 114 km,
- Wieluń – 11 km,
- Mokrsko – 5,1 km

Poniżej przedstawiono położenie Gminy względem najbliższych jej miejscowości i miast.

Rysunek: Położenie gminy Mokrsko (obszar oznaczony kolorem czerwonym) oraz miejscowości Ożarów względem innych miast

Źródło: Mapy Google, www.google.pl/maps/place/Mokrsko

Układ drogowy obsługujący gminę Mokrsko i zapewniający jej powiązania komunikacyjne z regionem stanowią: droga krajowa, drogi powiatowe oraz drogi gminne.

- droga krajowa nr 45, która prowadzi ruch tranzytowy i zapewnia powiązanie gminy z sąsiednimi terenami. Jest to droga relacji Złoczew (połączenie z trasą S8 – Wieluń – Opole – Racibórz – Zabelków (połączenie z drogą krajową 78 do granicy czeskiej);
- drogi powiatowe,
- drogi publiczne gminne.

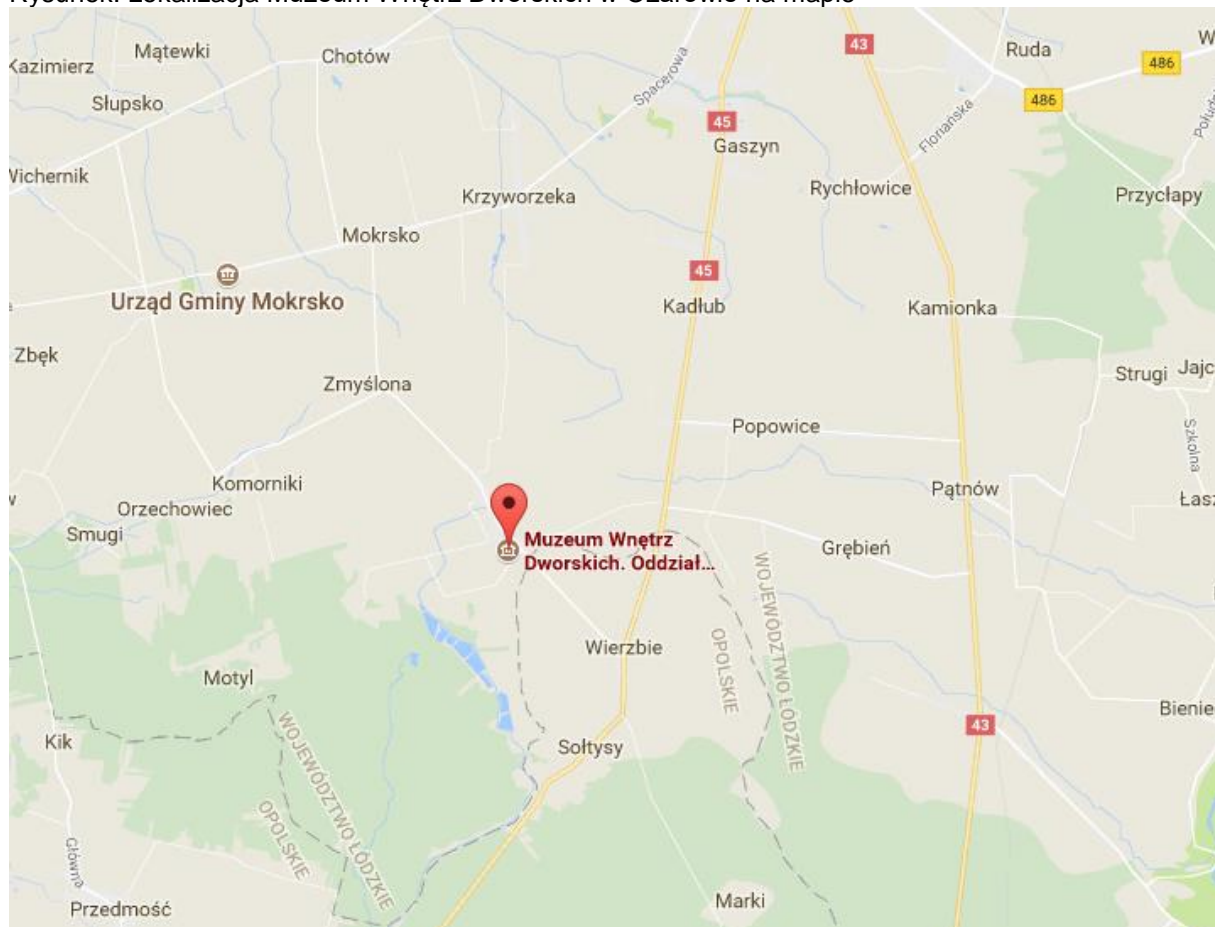
Uzupełnieniem układu dróg powiatowych i gminnych są drogi wewnętrzne stanowiące np. dojazd do pól.

Lokalizacja inwestycji:

Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie - Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, 98-345 Mokrsko

- Zabytkowy dwór - działka nr ew. 714/1 obręb Ożarów, miejscowość Ożarów, Gm. Mokrsko
- Kantorek (Altana) - w obrębie dworu, działka nr ew. 714/5 obręb Ożarów, miejscowość Ożarów, Gm. Mokrsko
- Dom nad stawem (dawna suszarnia owoców i szyszek) - w obrębie dworu, działka nr ew. 714/7 obręb Ożarów, miejscowość Ożarów, Gm. Mokrsko

Rysunek: Lokalizacja Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie na mapie

Cechą charakterystyczną projektu, związaną z jego lokalizacją jest fakt, iż planowana inwestycja jest zlokalizowana na obszarze objętym ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury. Obszarem tym jest zabytkowy zespół dworsko- parkowy w Ożarowie wpisany do rejestru zabytków, na mocy decyzji:

- a) Dwór, drewniany, nr rej.: 385 Z 1.06.1967 – objęty przedmiotem projektu
- b) Park nr rej.: 413/A z 19.08.1996
- c) Kantorek - element architektury parkowej pod nr rej.: 413/A z 19.08.1996 (łącznie z parkiem) - objęty przedmiotem projektu
- d) Dom nad Stawem - znajduje się na terenie zabytkowego parku jako element architektury parkowej - wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz do gminnej ewidencji nr 28/1829 - objęty przedmiotem projektu
- e) Pozostałe obiekty na terenie wchodzą w skład zabytkowego założenia dworsko-parkowego i tworzą spójną całość, w tym Oficyna nr rej.: A/110 z 24.02.2011 r. - nie są one objęte przedmiotem projektu.

4.1.4 Opis projektu

Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie stawia sobie za zadanie upowszechnianie informacji o dworach polskich, dlatego buduje i rozwija powiązania pomiędzy innymi instytucjami kulturalnymi i oświatowymi w całym kraju, poprzez wymianę informacji, wiedzy i doświadczenia.

W stylowych wnętrzach dworu odbywają się koncerty, recitale, spotkania naukowe, imprezy okolicznościowe, imprezy folklorystyczne, odczyty, lekcje muzealne z młodzieżą szkolną, wieczory autorskie, wieczory literacko-muzyczne. Swoją działalnością Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie kontynuuje tradycje centrum kulturalnego, jakim przez wieki był dwór na ziemiach polskich. Dzięki zaangażowaniu ludzi mocno związanych z działalnością Muzeum, Dwór odwiedziło i dało w nim koncerty wielu znanych artystów również o randze światowej. Przybliżyło to okolicznym mieszkańcom i wszystkim miłośnikom licznie odwiedzającym dwór w Ożarowie muzykę na światowym poziomie.

Konieczna realizacja prac remontowych dworu pozwoli ochronić cenne dziedzictwo kulturowe – jeden z kilkunastu zachowanych tego typu obiektów w Polsce - jakim jest budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie i prowadzoną w nim działalność w zakresie lokalnym i ogólnokrajowym. Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie przy dużym wsparciu organizatora muzeum Gminy Wieluń oraz dzięki licznym sympatykom i sponsorom poszerza ofertę kulturalnowychowawczą tego miejsca. Wsparcie finansowe Gminy Wieluń i środki pozyskane z funduszy unijnych pozwoliły już na wykonanie wielu prac budowlanych i oddanie do użytkowania obiektów, które uatrakcyjnają w sposób znaczący przestrzeń wokół dworu.

Duże zróżnicowanie produktu turystycznego, jakim bez wątpienia jest Dwór w Ożarowie, wzmacnia jego potencjał i możliwości rozwoju. Turystyka jest jedną z najbardziej dochodowych i najdynamiczniej rozwijających się dziedzin gospodarki na świecie. Jednak aby wykorzystać ten trend niezbędne jest długookresowe planowanie i przygotowanie strategicznych działań, między innymi takich jak ratowanie kolejnych budynków należących do tego niewątpliwie urokliwego miejsca jakim jest założenie dworskoparkowe w Ożarowie.

Remont wskazanych budynków i przeznaczenie ich dla nowych funkcji związanych z działalnością Muzeum – warsztaty gastronomiczne dla młodzieży szkolnej i kół gospodyń wiejskich promujące dworskie i lokalne tradycje kulinarne – to niewątpliwie kolejny krok w procesie jakim jest ciągły rozwój i odzyskiwanie terenu oraz budynków należących do założenia dworsko-parkowego z XVIII w. W ramach planowanych prac projektowo-budowlanych powstaną również pomieszczenia (w tym higieniczno-sanitarne) dla osób niepełnosprawnych. Obecnie osoby te nie mają możliwości w pełni uczestniczyć w życiu kulturalnym Muzeum. Ograniczenia wynikają głównie z braku toalet i odpowiednich podjazdów. Dzięki realizacji projektu oferta Muzeum powiększy się o dwa nowe produkty.

Teren inwestycji objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gm. Mokrsko to działki o nr ew. 714/1; 714/5; 714/7, obręb Ożarów.

Planowana inwestycja jest zlokalizowana na obszarze objętym ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury. Obszarem tym jest zabytkowy zespół dworsko- parkowy w Ożarowie wpisany do rejestru zabytków, na mocy decyzji:

- a) Dwór, drewniany, nr rej.: 385 Z 1.06.1967 – objęty przedmiotem projektu
- b) Park nr rej.: 413/A z 19.08.1996
- c) Kantorek - element architektury parkowej pod nr rej.: 413/A z 19.08.1996 (łącznie z parkiem) - objęty przedmiotem projektu
- d) Dom nad Stawem - znajduje się na terenie zabytkowego parku jako element architektury parkowej - wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz do gminnej ewidencji nr 28/1829 - objęty przedmiotem projektu
- e) Pozostałe obiekty na terenie wchodzą w skład zabytkowego założenia dworsko-parkowego i tworzą spójną całość, w tym Oficyna nr rej.: A/110 z 24.02.2011 r. - nie są one objęte przedmiotem projektu.

♦ Stan istniejący

ZABYTKOWY DWÓR

a) Lokalizacja: Działka nr ew. 714/1 obręb Ożarów w miejscowości Ożarów Gm Mokrsko.

b) Czas powstania i architektura dworu:

Dwór zbudowany w 1757 roku przez Władysława Bartochowskiego. Mocno zniszczony w latach 1970-1980 został poddany odbudowie i gruntownej konserwacji. Budynek wolnostojący, drewniany na podmurowaniu, parterowy, częściowo podpiwniczony o dwutraktowym układzie wnętrza. Architektura obiektu została oparta o późnobarokowe założenia budownictwa dworskiego. Plan dworu tworzy prostokąt, do którego przylegają na rogach cztery parterowe alkierze nie wychodzące poza lico elewacji bocznych. Kryty dachem czterospadowym łamanym polskim z gzymsem ząbkowym pod okapem partii górnej. Przebieg kalenicy płn. — pd. Od strony wschodniej Facjata (wystawka) o dachu dwuspadowym. Dachy na alkierzach namiotowe o miękkiej linii, zwieńczone małymi kopułkami. Wszystkie dachy kryte pojedynczo gontem drewnianym.

c) Konstrukcja dworu:

Dwór ma konstrukcję zrębową wykonaną z modrzewiowych bali osadzonych na kamienno-ceglanym fundamencie.

d) Charakter użytkowania obiektu:

Od 1981 r. w budynku Dworu mieści się Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej. Stylowe wnętrza ożarowskiego dworu zostały zaadaptowane na potrzeby ekspozycji obrazującej ideę rodzimości dworu polskiego. Dla zwiedzających dostępne są: salon kominkowy, salonik myśliwski, kredensownia i sala jadalna, gabinet, buduar, buduar oraz sypialnie: damska i męska. Większość zgromadzonych eksponatów pochodzi z dworów ziemi wieluńskiej w tym: skrzynie i kufry z XVIII i XIX w., barokowe szafy, ceramika oraz wiele portretów szlachty wieluńskiej z XVII, XVIII i XIX w.

KANTOREK (Altana)

a) Lokalizacja: W obrębie dworu, na działce nr ew. 714/5 obręb Ożarów w miejscowości Ożarów Gm. Mokrsko.

b) Czas powstania, architektura i konstrukcja obiektu:

Obiekt powstał w początkach XX w. Wybudowany w tradycyjnej technologii, murowany, wolnostojący, na podmurowaniu, nie podpiwniczony z ceglanymi obramowaniami okien, drzwi i gzymsu, charakterystycznymi dla architektury przemysłowej przełomu XIX i XX w. Plan obiektu tworzy ośmiokąt, do którego od strony północnej przylega prostokątna dobudówka. Kryty dachem wielospadowym z pokryciem z ceramicznej dachówki karpiówki ułożonej w koronkę.

c) Charakter użytkowania obiektu:

Niewielki budynek, w którego wnętrzu znajduje się kominek opalany drewnem, wykorzystywany był dawniej do wypłacania należności za pracę służbie dworskiej oraz do celów rzemieślniczych np. takich jak rymarstwo. Obecnie kominek umożliwia dzieciom i młodzieży biorącej udział w zajęciach edukacyjnych prowadzonych na terenie parku i w budynku wyremontowanej oficyny, pieczenie kiełbasek, uatrakcyjniając czas spędzony na terenie założenia dworsko-parkowego.

DOM NAD STAWEM (dawna suszarnia owoców i szyszek)

a) Lokalizacja: W obrębie dworu, na działce nr ew. 714/7 obręb Ożarów w miejscowości Ożarów Gm. Mokrsko.

b) Czas powstania, architektura i konstrukcja obiektu:

Obiekt powstał na początku XX w. z dobudówką z lat 70-tych XX w. Wybudowany w tradycyjnej technologii, murowany, wolnostojący, na podmurowaniu, nie podpiwniczony z ceglanym wykończeniem okien, drzwi i narożników budynku charakterystycznym dla architektury przemysłowej przełomu XIX i XX w. Plan obiektu tworzy prostokąt. Budynek jest kryty dachem dwuspadowym z pokryciem z ceramicznej dachówki karpiówki ułożonej w koronkę.

c) Charakter użytkowania obiektu:

Dom nad stawem po powstaniu pełnił charakter suszarni owoców i szyszek. W latach późniejszych do 2016 roku użytkowany był jak budynek mieszkalny. Na skutek wieloletniej eksploatacji bez prowadzenia remontów generalnych budynek uległ znacznemu zużyciu technicznemu, szczególnie w części dobudowanej w latach 70-tych XX w. Opustoszały obiekt znajdujący się na terenie

zabytkowego założenia dworskoparkowego został przekazany 15.10. 2014 roku, aktem notarialnym Muzeum Ziemi Wieluńskiej, a zamierzeniem nowego użytkownika jest uratowanie budynku poprzez wykonanie niezbędnych prac budowlanych i zlokalizowanie w nim funkcji związanych z działalnością Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie. W obiekcie powstaną warsztaty gastronomiczne dla młodzieży szkolnej i kół gospodyń wiejskich promujące dworskie i lokalne tradycje kulinarne. Program uzupełnią pomieszczenia higieniczno – sanitarne w tym dla osób niepełnosprawnych (brak możliwości wykonania tych pomieszczeń w budynku zabytkowego dworu).

Dwór Dane obiektu:

- Klasyfikacja obiektu ze względu na wysokość: niski (N), - 11,54 m
- Kubatura = 2352,30 m³
- Powierzchnia zabudowy = 333,45 m²
- Powierzchnia użytkowa = 424,38 m² + piwnice = 19,80 m²
- Długość = 21,86 m
- Szerokość = 19,26 m
- Wysokość od terenu (przy wejściu do kalenicy) - 11,54 m
- Kondygnacje – Parter, poddasze i częściowe podpiwniczenie

Instalacje w obiekcie: Elektryczna, Wodno-kanalizacyjna – odprowadzenie ścieków do istniejącego szamba, C.O., Odgromowa, Odprowadzenie wody deszczowej siecią rur w układzie grawitacyjnym do rowu melioracyjnego, Instalacje zabezpieczające w tym: antywłamaniowa i monitoring obiektu.

Kantorek (altana) Dane obiektu:

- Klasyfikacja obiektu ze względu na wysokość: niski (N), - 4,75 m
- Kubatura = 72,80 m³
- Powierzchnia zabudowy = 19,10 m²
- Powierzchnia użytkowa = 14,00 m²
- Długość = 5,90 m
- Szerokość = 4,43 m

- Wysokość od terenu (przy wejściu do kalenicy) - 4,75 m

- Kondygnacje – Parter

Instalacje w obiekcie:

Elektryczna, Kominek opalany drewnem, Odgromowa, Odprowadzenie wody deszczowej na nieutwardzony teren działki, Instalacje zabezpieczające: monitoring obiektu

Dom nad stawem Dane obiektu:

- Klasyfikacja obiektu ze względu na wysokość: niski (N), - 6,49 m

- Kubatura = 321,38 m³

- Powierzchnia zabudowy = 75,00 m²

- Powierzchnia użytkowa = 53,90 m²

- Długość = 12,11 m

- Szerokość = 6,20 m

- Wysokość od terenu (przy wejściu do kalenicy) - 6,49 m

- Kondygnacje – Parter, poddasze nieużytkowe

Instalacje w obiekcie: Elektryczna, Wodno-kanalizacyjna – odprowadzenie ścieków do istniejącego szamba, C.O., Odgromowa, Odprowadzenie wody deszczowej na nieutwardzony teren działki, Instalacje zabezpieczające: brak.

Główny przedmiotowy obiekt – budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie jest budynkiem zabytkowym, wymagającym przeprowadzenia robót budowlanych, wraz z robotami konserwatorskimi. Podobnie obiekty współtowarzyszące i wzbogacające założenie dworsko-parkowe (Kantorek i Dom nad stawem), w wyniku prac remontowych oraz rozbudowy i adaptacji pomieszczeń w Domu nad stawem do nowych funkcji nie mogą zatracić swego wyrazu architektonicznego nawiązującego do architektury przemysłowej przełomu XIX i XX wieku.

- ◆ Zgodnie z harmonogramem w ramach projektu zaplanowano następujące wydatki:
- Monitoring
- Remont zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum Wnętrz Dworskich - roboty budowlane - dach, elewacja, stolarka okienna i drzwiowa, sień, cokół, piwnice
- Kantorek
- Dom nad Stawem
- Biały montaż
- Studium wykonalności projektu
- Program funkcjonalno-użytkowy
- Dokumentacja projektowa
- Zarządzanie projektem
- Nadzór inwestorski
- Nadzór konserwatorski
- Promocja projektu

Wszystkie ww. koszty są kwalifikowane zgodnie ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 (Załącznik 5 - Zasady kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR). Wnioskodawca dokładnie przeanalizował zapisy załącznika i dostosował koszty do obowiązujących przepisów.

Kosztem niekwalifikowalnym w projekcie jest (zgodnie z Regulaminem) tylko podatek VAT.

PLANOWANE PRACE

Poniżej przedstawiono opis prac zgodnie z Programem Funkcjonalno-Użytkowym:

Modernizacja i rozbudowa instalacji monitoringu wizyjnego

Demontaż starej instalacji monitoringu wizyjnego i kamer wizyjnych – 8 sztuk;

- Montaż nowej instalacji wraz z okablowaniem UTP 5E (1500 m) i nowych kamer wizyjnych w liczbie 20 sztuk oraz uruchomienie i wdrożenie systemu monitoringu wizyjnego ze wszystkimi pracami towarzyszącymi.

Sieć monitoringu wizyjnego zostanie zbudowana w oparciu o technologię CCTV IP, w topologii gwiazdy, z możliwością rozbudowy w przyszłości. Do przesyłu obrazu wykorzystany zostanie kabel UTP 5E umieszczony w rurociągu ziemnym. Projektowana trasa planowanych do budowy rurociągów ziemnych powinna wykorzystywać posiadane przez Gminę tereny i przebiegać możliwie najkrótszą drogą. Należy wprowadzić jednorodny system oznakowania gniazd i przyłączy we wszystkich węzłach sieci. Wszystkie rozwiązania powinny uwzględniać możliwość rozbudowy sieci i zapewniać odpowiednią pojemność kabli. Okablowanie, kamery i uchwyty kamerowe powinny być dopasowane do otoczenia w którym będą montowane i w miarę możliwości ukryte. Kamery winny być zabezpieczone przed działaniem warunków zewnętrznych. Szafki kamerowe powinny być zamykane zamkami lub kłódkami z wkładkami patentowymi z drzwiami ryglowanymi minimum trzypunktowo. Należy dążyć do minimalizacji ilości skrzynek kamerowych. Uchwyty kamerowe powinny być wykonane z metalu, zabezpieczone w sposób uniemożliwiający korozję a także muszą zapewniać bezpieczne umiejscowienie kamery.

Cały system zarządzania powinien być zaprojektowany w taki sposób, aby zminimalizować zasoby ludzkie niezbędne do jego nadzoru.

Prace remontowo-konserwatorskie zabytkowego Dworu Drewnianego

Wymiana pokrycia dachowego – 600 m2 dachu

- Demontaż starego pokrycia z wszystkich elementów dachu i zwieńczeń baniastych alkierzy: gont drewniany, łaty, kontrłaty, papa, kosze miedziane;
- Demontaż dwóch kominów w części wystającej nad dach budynku;
- Ewentualne miejscowe wzmocnienie elementów konstrukcyjnych wg projektu budowlanego;
- Przemurowanie dwóch kominów w części wystającej ponad dach budynku;

- Przygotowanie podłoża: ułożenie na istniejącym deskowaniu dachu papy bitumicznej z wkładką aluminiową, wykonanie łączenia (łata i kontrłata) i spadków;
- Impregnacja wszystkich (konstrukcja, deskowanie, łaty i kontrłaty) drewnianych elementów dachu preparatami antygrzybicznymi;
- Impregnacja wszystkich (konstrukcja, deskowanie, łaty i kontrłaty) drewnianych elementów dachu preparatami ogniochronnymi;
- Krycie gontem łupanym impregnowanym i elementami wykończeniowymi wszystkich elementów dachu i zwieńczeń baniastych alkierzy (4 sztuki 85 cmx55 cm);
- Zabezpieczenie środkiem konserwującym dachu i zwieńczeń baniastych alkierzy;
- Montaż koszy i obróbek miedzianych na dachu budynku;
- Obróbka brzegów dachu deską zdobioną ząbkowanym wycięciem 5 x 5 cm ok. 100 m.b., zabezpieczoną środkiem konserwującym;
- Wykonanie zabezpieczeń przeciwdeszczowych budynku w trakcie robót;
- Wywiezienie odpadów z rozbiórki;

Instalacja odgromowa 200 m.b.

- Demontaż instalacji odgromowej;
- Montaż nowej instalacji odgromowej;
- Badanie oporności instalacji odgromowej.

Montaż rynien i rur spustowych

- Demontaż rynien i rur spustowych;
- Przymocowanie uchwytów rynnowych z odpowiednim spadkiem;
- Mocowanie kołnierza pod rynny z blachy miedzianej 100 m.b.
- Mocowanie rynien miedzianych śr.150 mm - 100 m.b.;
- Mocowanie uchwytów do rur spustowych;
- Mocowanie rur spustowych miedzianych śr.150mm – 35 m.b.
- Wywiezienie odpadów z rozbiórki

Wymiana drewnianego poszycia z desek na elewacjach budynku – ok. 350 m2

- Demontaż istniejącego drewnianego poszycia;
- Demontaż pionowej drewnianej konstrukcji wsporczej i izolacji termicznej;
- Uszczelnienie i impregnacja drewnianych bali w ścianie budynku;
- Montaż pionowej drewnianej konstrukcji wsporczej dla izolacji termicznej;
- Impregnacja drewnianych elementów konstrukcji wsporczej preparatami antygrzybicznymi;
- Impregnacja drewnianych elementów konstrukcji wsporczej preparatami ogniochronnymi;
- Ułożenie nowej izolacji termicznej –wełny mineralnej w płytach- na wszystkich ścianach budynku;
- Ułożenie folii wiatroizolacyjnej, paroprzepuszczalnej;
- Ułożenie drewnianego poszycia z desek ok. 350 m2 ;
- Konserwacja drewnianego poszycia z desek ok. 350 m2 ;
- Wywiezienie odpadów z rozbiórki;

Stolarka okienna i drzwiowa

- Demontaż drewnianych drzwi wejściowych (futryna, skrzydło drzwiowe, próg) do budynku, drzwi dwuskrzydłowe -1 sztuka;
- Demontaż drewnianych drzwi zewnętrznych (futryna, skrzydło drzwiowe, próg) prowadzących do alkierzy, drzwi jednoskrzydłowe - 2 sztuki;
- Demontaż wszystkich drewnianych okiennic i drewnianej obudowy okien; - Montaż nowych drewnianych drzwi wejściowy (futryna, skrzydło drzwiowe) do obiektu zgodnych wielkością, kolorem i kształtem z drzwiami zastanymi, drzwi dwuskrzydłowe -1 sztuka;
- Montaż nowych drewnianych drzwi zewnętrznych (futryna, skrzydło drzwiowe) prowadzących do alkierzy, zgodnych wielkością, kolorem i kształtem z drzwiami zastanymi, drzwi jednoskrzydłowe - 2 sztuki;
- Poprawa osadzenia części drewnianych okien i malowanie okien w liczbie 2 sztuki na elewacji wschodniej (facjata na poddaszu)- kolor okien zgodnie z kolorem pozostałych okien na elewacjach budynku;
- Montaż nowych wszystkich drewnianych okiennic i drewnianej obudowy okien zgodnych wielkością, kolorem i kształtem z obudową i okiennicami zastanymi;
- Impregnacja, malowanie i konserwacja drewnianych drzwi podlegających wymianie;
- Impregnacja, malowanie i konserwacja drewnianych okiennic i drewnianej obudowy okien podlegających wymianie;
- Uszczelnienie wszystkich okien drewnianych;
- Odzyskać okucia i inne akcesoria (wytwarzane ręcznie) ze wszystkich demontowanych elementów okiennych i drzwiowych;
- Montaż okuć i zamków antywłamaniowych do wszystkich wymienianych drzwi, wejściowych i zewnętrznych do alkierzy;
- Wywiezienie odpadów z rozbiórki;

Elementy dekoracyjne

- Demontaż wszystkich drewnianych elementów dekoracyjnych;
- Montaż nowych drewnianych elementów dekoracyjnych zgodnych wielkością, kolorem i kształtem z elementami zastanymi;
- Impregnacja, malowanie i konserwacja drewnianych elementów dekoracyjnych podlegających wymianie;

Cokół budynku

- Usunięcie miejscowo zniszczonych, zmurszałych i odspojonych tynków na cokole budynku - 5,0m²;
- Wykonanie prac naprawczych - położenie miejscowo nowych tynków wapienno-cementowych na cokole budynku – 5 m² ;
- Zatarcie zaprawą konserwatorską całego cokołu budynku - ok. 70 m²;
- Demontaż betonowych koryt deszczowych w liczbie 8 sztuk ;
- Budowa nowych koryt deszczowych z kamienia polnego w liczbie 8 sztuk;

- Wywiezienie odpadów.

Usunięcie zawilgoceń na ścianach i posadzce pomieszczeń piwnicznych

- Skucie zawilgoconych tynków – ok. 40 m² ;
- Osuszenie murów – ok. 40 m² ;
- Wykonanie tynku naprawczego przeciwwilgociowego – ok. 40 m² ;
- Skucie posadzki ok. 20 m² ;
- Zamontowanie studni przelewowej żelbetowej;
- Wpięcie przelewu w istniejące odwodnienie;
- Wykonanie nowej posadzki betonowej przeciwwilgociowej ok. 20 m² .

Sień- wejście do dworu

- Demontaż drewnianych drzwi z sieni do dworu (futryna, skrzydła drzwiowe, próg) drzwi dwuskrzydłowe 130/200 - 1 sztuka;
- Demontaż drewnianych drzwi (futryna, skrzydło drzwiowe, próg) prowadzących do toalet, drzwi jednoskrzydłowe - 2 sztuki;
- Montaż nowych drewnianych drzwi z sieni do dworu (futryna, skrzydła drzwiowe, próg) drzwi dwuskrzydłowe 130/200 - 1 sztuka;
- Montaż nowych drewnianych drzwi (futryna, skrzydło drzwiowe, próg) prowadzących do toalet, drzwi jednoskrzydłowe - 2 sztuki;
- Czyszczenie i lakierowanie wszystkich elementów drewnianych, przede wszystkim sufitu drewnianego (ok. 5 m²);
- Usunięcie zniszczonych tynków na ścianach;
- Wykonanie nowych tynków na ścianach;
- Przełożenie złącza elektrycznego i central instalacji teletechnicznych i alarmowych;
- Usunięcie miejscowo zniszczonych i odspojonych fragmentów posadzki;
- Wykonanie prac naprawczych – położenie miejscowo nowej posadzki;
- Wymiana osprzętu elektrycznego;
- Malowanie ścian;
- Wywiezienie odpadów z rozbiórki.

Remont Kantorka (Altany)

- Demontaż starego pokrycia z wszystkich elementów dachu: ceramiczna dachówka karpiówka, ceramiczne gąsiory;
- Demontaż orynnowania i obróbek blacharskich;
- Naprawa drewnianych elementów konstrukcyjnych dachu wg projektu budowlanego;
- Impregnacja wszystkich drewnianych elementów dachu preparatami antygrzybicznymi;
- Impregnacja wszystkich drewnianych elementów dachu preparatami ogniochronnymi;
- Krycie ceramiczną dachówką karpiówką układaną w koronkę o kształcie i kolorze zbliżonym do zachowanej i elementami wykończeniowymi wszystkich elementów dachu;

- Montaż nowego orywnowania i obróbkę blacharskich;
- Naprawa i przemurowanie komina;
- Naprawa kominka;
- Skucie tynków zewnętrznych i wewnętrznych budynku;
- Położenie nowych tynków cementowo-wapiennych;
- Naprawa betonowej podmurówki (cokół) i izolacji przeciwwilgociowej;
- Demontaż drewnianej skrzynkowej stolarki okiennej – 4 sztuki;
- Demontaż drewnianych drzwi wejściowych do budynku (futryna, skrzydło drzwiowe, próg), drzwi jednoskrzydłowe - 1 sztuka;
- Montaż nowej drewnianej stolarki okiennej – 4 sztuki;
- Montaż nowych drewnianych drzwi wejściowych do budynku (futryna, skrzydło drzwiowe, próg), drzwi jednoskrzydłowe - 1 sztuka;
- Wymiana posadzki z płytek ceramicznych na płytki gresowe (zdemontowanie posadzki, wylanie betonu, ułożenie płytek - 14 m² ;
- Czyszczenie, naprawa i konserwacja elementów ceglanych na ścianach i gzymsie budynku;
- Czyszczenie, naprawa (ewentualna wymiana) i lakierowanie drewnianych elementów wewnętrznego wykończenia;
- Naprawa, czyszczenie i konserwacja elementów stalowych: okuć, krat itp.;
- Malowanie tynków wewnętrznych i zewnętrznych budynku;
- Wywiezienie odpadów z rozbiórki.

Remont i rozbudowa Domu nad Stawem ze zmianą sposobu użytkowania na cele związane z działalnością Muzeum

- Demontaż starego pokrycia dachu -127 m² : dachówka ceramiczna, ceramiczne gąsiorzy, łąty, kontrłąty;
- Demontaż orywnowania i obróbkę blacharskich;
- Rozbiórka elementów konstrukcyjnych krokwiowej więźby dachowej -16 par krokwi dachowych;
- Rozbiórka komina;
- Rozbiórka stropu Kleina – ok. 75 m²;
- Rozbiórka drewnianego poszycia elewacji (część budynku dobudowana w latach 70-tych XX w.) – ok. 37 m²;
- Rozbiórka ok. 25,0 m³ muru ceglanoego w części budynku dobudowanej w latach 70-tych XX w., zgodnie z dokumentacją projektową;
- Rozbiórka posadzek ok. 75 m² ;
- Skucie tynków wewnętrznych i zewnętrznych budynku;
- Demontaż drewnianej skrzynkowej stolarki okiennej w starej części budynku z początków XX w. - na parterze – 3 sztuki;

- Demontaż małych okienek w starej części budynku z początków XX w. na nieużytkowym poddaszu – 2 sztuki;
- Demontaż drewnianych okien w części budynku dobudowanej w latach 70-tych XX w. – 3 sztuki;
- Demontaż drewnianych drzwi wejściowych do budynku 95/200 (futryna, skrzydło drzwiowe, próg), drzwi jednoskrzydłowe - 1 sztuka;
- Demontaż drewnianych drzwi w budynku 70/180 (futryna, skrzydło drzwiowe, próg), drzwi jednoskrzydłowe - 5 sztuk;
- Demontaż drewnianych drzwi w budynku 86/186 (futryna, skrzydło drzwiowe, próg), drzwi dwuskrzydłowe - 1 sztuka;
- Skucie betonowych schodów zewnętrznych i wewnętrznych w budynku – ok. 3,0 m3
- Demontaż instalacji wod –kan i C.O.;
- Demontaż instalacji elektrycznej;
- Demontaż instalacji odgromowej;
- Wywiezienie odpadów z rozbiórki;
- Wykonanie ocieplonej podłogi na gruncie wg. projektu budowlanego z posadzką z gresu ceramicznego – ok. 100 m2
- Dobudowa nowej części budynku - roboty fundamentowe, murarskie, betonowe i zbrojarskie – ok. 60 m2 muru
- Wykonanie krokwiowej więźby dachowej - 22 pary krokwi dachowych wg projektu budowlanego;
- Położenie nowych łąt, kontrłat, ocieplenia gr 25 cm oraz pokrycia dachowego z dachówki ceramicznej karpiówki ułożonej w koronkę i elementów wykończeniowych dachu – ok. 165 m2 dachu;
- Impregnacja wszystkich drewnianych elementów dachu preparatami antygrzybicznymi;
- Impregnacja wszystkich drewnianych elementów dachu preparatami ogniochronnymi;
- Montaż nowego orynnowania i obróbek blacharskich;
- Murowanie dwóch kominów wg projektu budowlanego 2 x(90cm x 38 cm);
- Montaż nowych okien drewnianych w starej części budynku z 1900 r. zachowujących wyraz architektoniczny starych okien, na parterze – 3 sztuki;
- Montaż nowych okienek drewnianych w starej części budynku z 1900 r. zachowujących wyraz architektoniczny starych okien, na poddaszu – 2 sztuki;
- Montaż nowych okien drewnianych w dobudowanej części budynku wg projektu budowlanego - 4 sztuki;
- Montaż drewnianych drzwi wejściowych do budynku 95/200 (futryna, skrzydło drzwiowe, próg), drzwi jednoskrzydłowe - 1 sztuka;
- Montaż drewnianych drzwi w budynku 90/200 (futryna, skrzydło drzwiowe, próg), drzwi jednoskrzydłowe - 6 sztuk;
- Montaż drewnianych drzwi w budynku 120/200 (futryna, skrzydła drzwiowe, próg), drzwi dwuskrzydłowe – 1 sztuka;

- Montaż nowej instalacji wod-kan i C.O.;
- Montaż nowej instalacji elektrycznej;
- Montaż nowej instalacji odgromowej;
- Położenie nowych tynków cementowo-wapiennych zewnętrznych i wewnętrznych w budynku;
- Czyszczenie, naprawa i konserwacja elementów ceglanych na ścianach budynku;
- Naprawa betonowej podmurówki (cokół) i izolacji przeciwwilgociowej;
- Wykonanie schodów wejściowych i pochylni dla osób niepełnosprawnych;
- Malowanie tynków zewnętrznych i wewnętrznych budynku;
- Położenie zmywalnych okładzin ściennych do wys. min. 2,0 m, w pomieszczeniach sanitarnych i kuchni;
- Wywiezienie odpadów z rozbiórki.

Wyposażenie w urządzenia sanitarne, kuchenne - biały montaż

Wyposażenie (Domu nad Stawem) w urządzenia sanitarne i urządzenia kuchenne wg projektu budowlanego – montaż urządzeń.

Zgodnie z wytycznymi do studium wykonalności projektu poniżej odniesiono się do pozostałych poszczególnych kosztów projektu:

Studium wykonalności

Opracowanie, w tym jego struktura, musi być sporządzone zgodnie z zasadami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Głównym celem studium wykonalności jest pokazanie zasadności realizacji projektu, w tym:

- wybór takiego rozwiązania techniczno-technologicznego, które:
  - umożliwi realizację postawionych wcześniej celów (będzie trafne i skuteczne),
  - przyczyni się do rozwiązania problemów zidentyfikowanych w danej jednostce (będzie użyteczne),
  - będzie wykorzystywać istniejące zasoby i środki (będzie efektywne),
  - oraz zagwarantuje trwałość wybranego rozwiązania nie tylko w okresie, w którym możliwa jest kontrola wydatkowanych środków, ale również po jego zakończeniu (będzie trwałe);
- określenie, czy projekt może być współfinansowany:
  - czy projekt przynosi więcej korzyści finansowych niż kosztów (jest dochodowy dla właściciela / operatora)
- określenie, czy projekt jest warty współfinansowania:
  - czy projekt przyczynia się do realizacji celów polityki regionalnej UE,
  - czy sprzyja on wzrostowi gospodarczemu oraz czy przyczynia się do zwiększenia zatrudnienia,

- jeżeli ENPV > 0, jest on korzystny dla danej społeczności (regionu / powiatu / gminy) - jeżeli istnieje taka potrzeba projekt powinien otrzymać pomoc z RPO WŁ na lata 2014-2020;
- określenie:
  - czy projektodawca posiada zdolność instytucjonalną do realizacji projektu (doświadczenie, wcześniej realizowane projekty, właściwa struktura organizacyjna),
  - czy projektodawca jest w stanie zagwarantować stabilność finansową projektu w perspektywie 5 lat daty otrzymania płatności końcowej,
  - czy projektodawca jest w stanie zapewnić środki na pokrycie kosztów operacyjnych niezbędnych dla funkcjonowania projektu zgodnie z celami w w/w okresie.

Dokument ten ma również wskazywać najlepsze z możliwych rozwiązań technicznych, instytucjonalnych, finansowo-ekonomicznych i dotyczących lokalizacji projektu.

Dokument musi być zgodny z *„Zasadami przygotowania studium wykonalności dla projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020.”*

Zgodnie z zasadami kwalifikowalności jest to dokumentacja niezbędna do przygotowania projektu i jest to wydatek kwalifikowalny.

Program funkcjonalno-użytkowy

Program opracowano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz.U. z 2013r. poz. 1129). Program funkcjonalno – użytkowy służy do ustalenia planowanych kosztów prac projektowych i robót budowlanych, opisu przedmiotu zamówienia, przygotowania oferty szczególnie w zakresie obliczenia ceny oferty oraz wykonania prac projektowych.

Zgodnie z zasadami kwalifikowalności jest to dokumentacja niezbędna do przygotowania projektu i jest to wydatek kwalifikowalny.

Dokumentacja projektowa

Zakres opracowania dokumentacji projektowej winien obejmować: wytyczne konserwatorskie wydane przez WKZ, opracowanie programu konserwatorskiego do wytycznych oraz opracowanie dokumentacji projektowej na wykonanie prac budowlanych.

Zakres dokumentacji winien być zgodny z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 02 września 2004r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. z 2013r. poz.1129) i powinien obejmować co najmniej (zakres zostanie dokładnie określony przez zamawiającego w SIWZ): projekt budowlany dla każdego z obiektów, projekt wykonawczy dla każdego z obiektów, informację dotyczącą planu BIOZ, przedmiar robót, kosztorys wykonawczy, specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót, inwentaryzację fotograficzną budynków.

Zgodnie z zasadami kwalifikowalności jest to dokumentacja niezbędna do przygotowania projektu i jest to wydatek kwalifikowalny.

Zarządzanie projektem

W ramach projektu sprawowany będzie specjalistyczny nadzór nad realizacją projektu oraz koordynacja prac związanych z prawidłową i terminową realizacją projektu zgodnie z zakresem rzeczowym i harmonogramem finansowo-rzeczowym projektu. W ramach czynności zarządzania projektem prowadzona będzie specjalistyczna obsługa projektu (usługa – rozliczanie projektu, sprawozdawczość z realizacji projektu, monitorowanie wskaźników projektu). Beneficjent w tym celu powierzy podmiotowi zewnętrznemu funkcję koordynatora projektu (menedżera projektu), który będzie czuwał nad całością prac zespołu monitorującego.

Zgodnie z zasadami kwalifikowalności są to wydatki osobowe związane z zarządzaniem i obsługą projektu i są to wydatki kwalifikowalne.

Nadzór inwestorski

W celu prawidłowego i terminowego wykonania prac budowlanych i infrastrukturalnych zostanie zlecona podmiotowi zewnętrznemu usługa pełnienia roli inspektora nadzoru nad realizacją prac w branży/specjalności co najmniej: konstrukcyjno-budowlanych. Nadzór w imieniu Zamawiającego będzie w szczególności sprawowany nad prawidłowym wykonywaniem prac budowlanych, weryfikacją poprawności wykonanych prac budowlanych co do zgodności z obecnie obowiązującymi przepisami, normami oraz zapisami zawartymi w dokumentacji projektowej. Inspektor nadzoru będzie odpowiedzialny za kontrolę techniczną robót pod względem zgodności z dokumentacją projektową, przepisami prawa budowlanego i sztuką budowlaną, oraz sprawdzenie jakości wykonanych robót i ich odbiór końcowy.

Zgodnie z zasadami kwalifikowalności wydatki poniesione na doradztwo techniczne związane z obsługą projektu stanowią koszt kwalifikowany.

Nadzór konserwatorski

W celu prawidłowego i terminowego wykonania prac budowlanych i infrastrukturalnych zostanie zlecona podmiotowi zewnętrznemu usługa pełnienia roli nadzoru konserwatorskiego nad prowadzonymi pracami konserwatorskimi oraz robotami budowlanymi, w tym kontroli zgodności prowadzonych prac konserwatorskich oraz robót budowlanych z wydanymi pozwoleniami konserwatorskimi, uzgodnioną dokumentacją, oraz zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Dz.U. 2003 nr 162 poz. 1568, ustawą o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów Dz.U. 2015 poz. 1505, Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 października 2015 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań zabytków oraz z treścią umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym, a

Wykonawcą prac konserwatorskich i robót budowlanych. Nadzór konserwatorski będzie także polegać na zapobieganiu w toku realizacji zadania zagrożeniom, w szczególności związanym pośrednio lub bezpośrednio z jakimkolwiek naruszeniem substancji zabytku mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytku podczas realizacji robót budowlanych i prac konserwatorskich.

Zgodnie z zasadami kwalifikowalności wydatki poniesione na doradztwo techniczne związane z obsługą projektu stanowią koszt kwalifikowany.

Promocja projektu

Zgodnie z zasadami kwalifikowalności promocja projektu jest wydatkiem kwalifikowalnym.

A) W ramach projektu na stronie urzędu Gminy Wieluń utworzona zostanie podstrona internetowa z informacją o projekcie (krótki opis projektu, cele projektu, planowane efekty, wartość projektu, wkład Funduszy Europejskich) oraz informacja o źródłach finansowania (dofinansowanie przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020), wraz z zestawem znaków: znak Funduszy Europejskich, barwy Rzeczypospolitej Polskiej, znak Unii Europejskiej oraz herb lub oficjalne logo promocyjne województwa –umieszczonych w miejscu widocznym w momencie wejścia na stronę. Po zrealizowaniu projektu wykonana zostanie dokumentacja fotograficzna i umieszczona na stronie internetowej beneficjenta. Strona zostanie dostosowana do potrzeb osób niedowidzących (duża czcionka, kontrast).

B) Ponadto, zostanie przeprowadzona akcja informacyjno-promocyjna w ramach projektu, która obejmie następujące czynności:

- wykonanie 1 tablicy informacyjnej o wymiarach 80x120 cm umieszczonej najpóźniej w ciągu 2 miesięcy od podpisania umowy o dofinansowanie, w miejscu realizacji projektu, z zastosowaniem oznakowania i treści: nazwa beneficjenta, tytuł projektu, cel projektu, znak FE, barwy RP, znak UE oraz herb lub oficjalne logo promocyjne województwa, adres portalu www.mapadotacji.gov.pl. Tablica będzie umieszczona w momencie rozpoczęcia prac budowlanych.
- wykonanie 1 tablicy pamiątkowej o wymiarach 80x120 cm umieszczonej w miejscu realizacji projektu po zakończeniu realizacji projektu, z zastosowaniem oznakowania i treści: nazwa beneficjenta, tytuł projektu, cel projektu, znak FE, barwy RP, znak UE oraz herb lub oficjalne logo promocyjne województwa, adres portalu www.mapadotacji.gov.pl.

Ponadto, biuro projektu i dokumentacja projektu zostanie oznakowana w sposób zgodny z wytycznymi pt. Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji z dnia 21 lipca 2017 r.:

- dokumentacja projektu oraz wszystkie narzędzia promocyjne projektu zostaną oznakowane w sposób zgodny z wytycznymi pt. Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji z 21 lipca 2017 r.: dokumenty i materiały promocyjno-informacyjne w wersji pełnokolorowej będą zawierać znaki: znak Funduszy Europejskich, barwy Rzeczypospolitej Polskiej, znak Unii Europejskiej, herb województwa lub oficjalne godło

promocyjne województwa. Dotyczy to: dokumentacji przetargowej, korespondencji pisemnej, publikacji w prasie i na stronie internetowej wnioskodawcy.

Wszystkim działaniom informacyjno-promocyjnym będzie towarzyszył przekaz zawierający informację o projekcie, skierowaną do wszystkich podmiotów korzystających z osiągnięć i rezultatów projektu.

Podsumowując,

Podstawowym wydatkiem w ramach projektu jest jak wspomniano koszt prac budowlanych i instalacyjnych oraz pozostałych wydatków inwestycyjnych. Relatywnie nieduża część wydatków to środki przeznaczone na: promocję projektu, nadzór inwestorski, nadzór konserwatorski, studium wykonalności, program funkcjonalno – użytkowy, dokumentację projektową, zarządzanie projektem.

Dla przedmiotowego projektu Wnioskodawca aplikuje o utrzymanie udziału własnego w całości projektu na poziomie 15,% (kosztów kwalifikowalnych), co oznacza, że wnioskowane dofinansowanie będzie wynosiło maksimum dla tego projektu, czyli 85,00% kosztów kwalifikowalnych.

Koncepcja uniwersalnego projektowania

W projekcie uwzględnione zostały założenia koncepcji projektowania uniwersalnego zgodnie z „Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020” z dnia 8 maja 2015 r.

Zgodnie z ww. „Wytycznymi” w projekcie zastosowano Koncepcję uniwersalnego projektowania, która polega na zaprojektowaniu i wykonaniu infrastruktury (robót, urządzeń, materiałów budowlanych) w taki sposób, by była użyteczna dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania (dla osób niepełnosprawnych). Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewniania dodatkowych udogodnień dla szczególnych grup osób z niepełnosprawnościami, jeżeli okaże się to potrzebne. Wszystkie produkty projektu będą dostępne dla wszystkich osób, w tym również dostosowane do zidentyfikowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dostępność w projekcie dla osób z niepełnosprawnościami będzie zapewniona poprzez zastosowanie i wdrożenie rozwiązań technicznych infrastruktury – zaplanowano zagospodarowanie terenu przed domem nad stawem (działka nr 714/7) uwzględniające potrzeby osób niepełnosprawnych - wykonanie schodów wejściowych i pochylni dla osób niepełnosprawnych. W ramach planowanych prac projektowo-budowlanych powstaną również pomieszczenia (w tym higieniczno-sanitarne) dla osób niepełnosprawnych. Obecnie osoby te nie mają możliwości w pełni uczestniczyć w życiu kulturalnym Muzeum. Ograniczenia wynikają głównie z braku toalet i odpowiednich podjazdów. Elementem koniecznym do wprowadzenia produktu projektu jest wykorzystanie technologii informacyjno – komunikacyjnej. Strona internetowa muzeum promować będzie nową ofertę. Poprzez nią również będzie prowadzona transmisja strumieniowa imprez i wydarzeń w muzeum. Zastosowane zostaną tym samym nowoczesne rozwiązania interaktywne pomagające w dotarciu do szerszego kręgu odbiorców. Transmisje strumieniowe będą urozmaicone o

filmy o regionie, ziemi wieluńskiej, jej historii. Przekaz (informacja) na stronie internetowej będzie dostosowany do potrzeb osób niedowidzących (duże czcionki, kontrast). Pozwoli to osobom z niepełnosprawnościami na korzystanie z nich oraz z ich efektów na zasadzie równości z innymi osobami. Dostępność będzie zapewniona także poprzez usuwanie istniejących barier oraz stosowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień tj. nienakładających nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywanych osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wdrożonych technologii i ich efektów oraz ich wykorzystania na zasadzie równości z innymi osobami.

Wszystkie produkty projektu będą dostępne dla wszystkich osób, w tym również dostosowane do zidentyfikowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z kanonem koncepcji uniwersalnego projektowania:

1. Użyteczność dla osób o różnej sprawności – użyteczność obiektu, jego urządzeń i poszczególnych elementów będzie dla wszystkich osób, w tym niepełnosprawnych, taka sama.
2. Elastyczność w użytkowaniu – produkty projektu i ich sposób użytkowania są tak zaprojektowane, aby każda osoba, w tym niepełnosprawna, poradziła sobie z ich obsługą.
3. Proste i intuicyjne użytkowanie – użytkowanie nie jest uciążliwe i nie wymaga specjalnych zdolności czy umiejętności.
4. Czytelna informacja – informacja na temat funkcjonowania projektu będzie jasna i czytelna – na spotkaniach z mieszkańcami oraz na stronie internetowej urzędu Wnioskodawcy pojawią się informacje pisane językiem prostym, zwięzłym i przejrzystym. Tekst na stronie internetowej pisany będzie dużą czcionką z kontrastem zgodnie z wymogami dotyczącymi dostępności dla osób niepełnosprawnych (WCAG 2.0)
5. Tolerancja na błędy – projekt uwzględnia błędy mogące pojawić się w trakcie jego eksploatacji. Dlatego wybudowana infrastruktura będzie objęta gwarancją robót budowlanych, a po okresie gwarancyjnym – będzie podlegała bieżącym pracom remontowym i porządkowym, także dostosowawczym.
6. Wygodne użytkowanie bez wysiłku – użytkowanie jest proste i wygodne i nie wymaga specjalnych umiejętności.
7. Wielkość i przestrzeń odpowiednie dla dostępu i użytkowania – do wybudowanej infrastruktury wszystkie osoby mają stały nieograniczony dostęp (z wykorzystaniem internetu). Obiekt jest zlokalizowany w miejscu przestrzennym, umożliwiającym swobodne korzystanie z dużej ilości osób.
8. Percepcja równości. Projekt minimalizuje możliwość postrzegania indywidualnego jako dyskryminujące, dotyczy to w szczególności konieczności uzyskania pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych nie wymagających pozwolenia, jeśli zajdzie taka konieczność, zgodnie z przepisami prawa budowlanego. Nowa infrastruktura utworzona w ramach projektu jest zgodna z koncepcją uniwersalnego projektowania, bez możliwości odstępstw od stosowania wymagań prawnych w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnością wynikających z obowiązujących przepisów budowlanych.

4.2. Trwałość instytucjonalna projektu

W niniejszym rozdziale omawiane są dwa aspekty:

- wykonalność instytucjonalna projektu (wydolność wykonawcza, stabilność i wiarygodność wykonawcy instytucjonalnego);
- trwałość projektu w aspekcie instytucjonalnym i finansowym.

4.2.1. Analiza instytucjonalna projektodawcy

Status prawny inwestora

Wykonawcą instytucjonalnym projektu jest Gmina Wieluń, jednostka samorządu terytorialnego posiadająca samodzielną osobowość prawną na podstawie ustawy o samorządzie terytorialnym.

Projekt w sposób nie budzący wątpliwości mieści się w kompetencjach samorządu. Realizacja projektu nie jest uzależniona od działań osób ani instytucji trzecich. Brak jest rozpoznawalnych zagrożeń dla realizacji projektu, wynikających z czynników formalno-prawnych oraz instytucjonalnych, zarówno Wnioskodawcy jak i instytucji zewnętrznych.

Przedsięwzięcie inwestycyjne, na etapie realizacji, zostanie sfinansowane ze środków własnych Wnioskodawcy, tj. Gminy Wieluń. Nie przewiduje się pozyskania do realizacji inwestycji (zabezpieczenia finansowego inwestycji) środków pochodzących bezpośrednio z kredytu bądź innych obcych, komercyjnych źródeł finansowania.

4.2.2. Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu

Trwałość (*sustainability*) projektu została przeanalizowana, zgodnie z uznaną praktyką, równolegle w dwóch aspektach:

1. trwałości instytucjonalnej: w tym aspekcie odpowiedziano na dwa pytania:
  - czy będzie istniała stabilna i wydolna pod względem zarządczym i wykonawczym struktura organizacyjna, która będzie zarządcą i operatorem powstałej infrastruktury?
  - czy struktura ta będzie umotywowana do trwałego utrzymania celów długofalowych projektu i uzyskania zaplanowanych oddziaływań (odroczonego w czasie społeczno-gospodarczych)?
2. trwałości finansowej: w tym aspekcie odpowiedziano na pytanie:
  - czy struktura organizacyjna (zidentyfikowana w odpowiedzi na poprzednie pytanie) będzie wydolna finansowo w zakresie bieżącego utrzymania powstałej infrastruktury w perspektywie analizowanego okresu (5 lat)?

Zgodnie z ustawą z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Art. 7. 1. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują obowiązek zapewnienia infrastruktury w zakresie kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Obowiązek ten spoczywa zatem na Gminie ustawowo. Zadanie ma charakter publiczny.

Projekt będzie realizowany na potrzeby Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, Oddział – Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, które jest jednostką organizacyjną Gminy Wieluń.

Po zakończeniu inwestycji i jej odbiorze, powstały majątek będzie należał do Gminy Wieluń, podmiotu którego trwałość instytucjonalna ma umocowanie ustrojowe. Obsługa techniczna, konserwacja oraz bieżąca eksploatacja powstałej infrastruktury będzie zadaniem własnym Gminy.

Ponadto, po zakończeniu realizacji projektu, przedsięwzięcie będzie eksploatowane przez Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, Oddział – Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie. Zgodnie ze statutem stanowiącym załącznik do uchwały nr XXXII/388/13 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 12 września 2013 r. Organizatorem Muzeum jest Gmina Wieluń, zwana dalej „Organizatorem”, która zapewnia Muzeum środki potrzebne do jego utrzymania i rozwoju. Muzeum jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do rejestru instytucji kultury pod numerem 1, prowadzonego przez Organizatora i posiada osobowość prawną. Muzeum jest wpisane do Państwowego Rejestru Muzeów prowadzonego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pod numerem 77 w dniu 18 grudnia 2003 r. Siedziba Muzeum mieści się w Wieluniu przy ulicy G. Narutowicza 13. Muzeum posiada Oddział – Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie.

Muzeum działa w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2012 r. poz. 987);
- 2) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406);

3) statutu.

Celem Muzeum jest działalność określona w art. 1 ustawy o muzeach, czyli: gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów.

Muzeum realizuje cele przez:

- 1) gromadzenie, zabezpieczenie, opracowywanie i udostępnianie zabytków, w szczególności związanych z miastem Wieluniem i historyczną ziemią wieluńską;
- 2) inwentaryzowanie i naukowe opracowywanie zgromadzonych muzealiów;
- 3) przechowywanie gromadzonych zabytków w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo;
- 4) zabezpieczenie i konserwację muzealiów oraz stanowisk archeologicznych, a także innych zabytków kultury materialnej i przyrody;
- 5) urządzenie wystaw stałych i czasowych;
- 6) organizowanie i prowadzenie badań naukowych;
- 7) prowadzenie działalności edukacyjnej (odczyty, prelekcje, seminaria, sympozja, koncerty, konferencje);
- 8) udostępnianie zbiorów dla celów naukowych i edukacyjnych;
- 9) zapewnienie właściwych warunków zwiedzania i korzystania ze zbiorów;
- 10) prowadzenie działalności wydawniczej;
- 11) prowadzenie zbiorów bibliotecznych związanych z działalnością muzeum;
- 12) popieranie i prowadzenie działalności artystycznej i upowszechniającej kulturę i naukę.

Muzeum gromadzi zbiory w szczególności z zakresu:

- 1) archeologii – ceramikę, narzędzia, broń, ozdoby, szczątki pochodzenia organicznego;
- 2) historii – archiwalia, ikonografię, kartografię, militaria, weksylia, numizmatykę, falerystykę, technikę, rzemiosło użytkowe, inne muzealia związane z regionem wieluńskim;
- 3) etnografii – ubiory, meble, narzędzia, naczynia codziennego użytku, instrumenty muzyczne, wytwory sztuki ludowej, obiekty skansenowskie;
- 4) sztuki – malarstwo, grafikę, rzeźbę, meble, rzemiosło artystyczne.

Ogólny nadzór nad Muzeum sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a bezpośredni Burmistrz Wielunia. Przy Muzeum działa Rada Muzeum, której członków w liczbie 7 osób powołuje i odwołuje Rada Miejska w Wieluniu. Muzeum zarządzane jest przez Dyrektora Muzeum, który reprezentuje je na zewnątrz i jest za nie odpowiedzialny. Dyrektora Muzeum powołuje i odwołuje Burmistrz Wielunia na zasadach i w trybie przewidzianym w obowiązujących przepisach. Dyrektor może wykonywać swoje zadania przy pomocy jednego Zastępcy Dyrektora, którego powołuje i odwołuje.

Organizację wewnętrzną oraz zakres zadań działów i samodzielnych stanowisk pracy określa regulamin organizacyjny nadawany przez Dyrektora Muzeum.

Zgodnie ze statutem, Majątek Muzeum może być wykorzystywany jedynie dla celów wynikających z zakresu działania Muzeum. Muzeum gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania. Postawą gospodarki finansowej Muzeum jest plan finansowy ustalony przez Dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji Organizatora.

Do składania w imieniu Muzeum oświadczeń w zakresie jego praw i obowiązków finansowych i majątkowych uprawniony jest Dyrektor, który może ustanawiać pełnomocników do dokonywania określonych czynności prawnych w imieniu Muzeum, określając zakres pełnomocnictwa.

Struktura Urzędu Miejskiego w Wieluniu jest wydolna organizacyjnie, obecnie na bieżąco wykonuje zadania o podobnej skali, realizując projekty infrastrukturalne oraz projekty społeczne. Nie jest planowane przekazanie infrastruktury w przyszłości innej jednostce, ani też żadna forma odstąpienia.

Ocenia się, że wykonawca instytucjonalny posiada odpowiednio stabilne i wydolne struktury wykonawcze dla utrzymywania rezultatów oraz osiągania oddziaływań projektu po jego zakończeniu. Wnioskodawca posiada zasoby techniczne pozwalające na prawidłową i płynną realizację projektu. Dysponuje on m.in. pomieszczeniami biurowymi, zaś do wdrażania projektu mogą być wykorzystane m.in.: telefony stacjonarne, komputery z podłączeniem do Internetu, fax oraz inne urządzenia biurowe.

Gmina Wieluń posiada Wydział, który na co dzień zajmuje się pozyskiwaniem i wdrażaniem projektów unijnych, jest to Wydział inwestycji i rozwoju. Dzięki bogatemu doświadczeniu pracowników, Wnioskodawca sam wdroży i rozliczy projekt. Projekt będzie więc realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Urzędu Miejskiego w Wielunia. W Urzędzie na stałe zatrudnione są osoby, które posiadają doświadczenie prawne, finansowe, ekonomiczne.

Obsługa techniczna powstałej infrastruktury będzie zatem zadaniem własnym Gminy Wieluń. Gmina będzie odpowiedzialna za stan powstałej infrastruktury oraz za utrzymanie celów projektu przez przynajmniej 5 lat od daty otrzymania płatności końcowej.

Środki na pokrycie kosztów eksploatacji, utrzymania i bieżących prac konserwacyjnych w powstałej infrastrukturze będą zabezpieczane corocznie w budżecie Gminy na każdy kolejny rok użytkowania.

Jak zauważono wcześniej, Gmina Wieluń posiada Wydział który na co dzień zajmuje się m.in. pozyskiwaniem środków pomocowych na realizację inwestycji oraz realizacją inwestycji. Gmina z powodzeniem zrealizowała następujące projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych, co potwierdza bogate doświadczenie i gwarantuje prawidłową realizację i rozliczenie projektu oraz utrzymanie celów projektu przez przynajmniej 5 lat od daty otrzymania płatności końcowej. Poniżej przedstawiono projekty (podkreślono projekty komplementarne wobec projektu objętego niniejszym studium wykonalności):

tytuł projektu	źródło dofinansowania	wartość projektu [zł]	wartość dofinansowania [zł]
<u>„Adaptacja dawnego dworca kolejowego Wieluń-Dąbrowa na cele kulturalne”</u>	EFRR, RPOWŁ, Poddziałanie VI.1.2 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury	2 448 474,93	1 559 051,01
<u>Nadwarciański Szlak Bursztynowy</u>	EFRR, RPOWŁ, działanie: III.2. Podnoszenie innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw	760 000,00	646 000,00
<u>"Jura Wieluńska - markowy produkt turystyczny"</u>	EFRR, RPOWŁ, działanie: III.2. Podnoszenie innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw	684 000,00	581 400,00
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Rudzie	EFRR, RPOWŁ, działanie: II.6. Ochrona powietrza	708 337,18	542 714,40
Nauka i praca - lepszy start w przyszłość	EFS, POKL, działanie: 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, poddziałanie: 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	540 919,42	459 781,51
Możemy się różnić - musimy mieć równe szanse	EFS, POKL, działanie: 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, poddziałanie: 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych	471 471,81	400 751,04

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

tytuł projektu	dziedzina	całkowity koszt projektu [zł]	kwota i rodzaj dofinansowania [zł]
Zakup lekkiego samochodu pożarniczego	Pozostałe zadania ochrony środowiska	112 809,00	dotacja: 45 123,00
Zakup lekkiego samochodu pożarniczego		75 000,00	dotacja: 28 125,00
Zakup lekkiego samochodu pożarniczego		68 052,00	dotacja: 27 221,00
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Wieluniu	Ochrona powietrza	1 282 881,00	pożyczka: 478 500,00
Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola nr 2 w Wieluniu		522 458,00	pożyczka: 470 212,00
Podłączenie trzech bloków do miejskiej sieci ciepłej		358 619,00	pożyczka: 232 079,00
Termomodernizacja budynku Sz. P. w Kałubie gmina Wieluń		434 153,00	pożyczka: 360 800,00
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Gaszynie, gm. Wieluń		364 591,00	pożyczka: 326 880,00
Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Okólnej 4 w Wieluniu		260 489,00	pożyczka: 140 000,00
Podł. dwóch bloków mieszk. do miejskiej sieci ciepłej przy ul. Skłodowskiej 13, 17 w Wieluniu		313 888,00	pożyczka: 182 505,00
Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola nr 1 w Wieluniu, gm. Wieluń	Ochrona powietrza	638 278,00	pożyczka: 254 960,00
Termomodernizacja budynku Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej ul. Narutowicza 4 w Wieluniu.		535 524,00	pożyczka: 329 000,00

Termomodernizacja		203 100,00	pożyczka: 130 000,00
Termomodernizacja budynku Przedszkola nr 4 w Wieluniu		657 918,00	pożyczka: 479 295,00
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Rudzie		708 382,00	pożyczka: 542 921,00
Termomodernizacja budynku mieszkalnego		140 812,00	pożyczka: 75 000,00
Termomodernizacja budynku mieszkalnego na os. Stare Sady 12 w Wieluniu		177 519,00	pożyczka: 100 000,00
Termomodernizacja budynku mieszkalnego na os. Wyszyńskiego 32 w Wieluniu		349 999,00	pożyczka: 150 000,00
Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Długosza 30-32 w Wieluniu		236 309,00	pożyczka: 170 000,00
Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Krakowskie Przedmieście 4 w Wieluniu		200 162,00	pożyczka: 80 000,00
Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. 18 Stycznia 2 w Wieluniu		320 079,00	pożyczka: 128 500,00
Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Krakowskie Przedmieście 6 w Wieluniu		160 424,00	dotacja: 54 000,00
Podłączenie dwóch bloków mieszkalnych do miejskiej sieci ciepłej		176 773,00	pożyczka: 119 475,00
Termorenowacja budynku Szkoły Podstawowej w Masłowicach		110 047,00	pożyczka: 67 690,00
Podłączenie dwóch bloków mieszkalnych do sieci ciepłej		1 027 635,00	pożyczka: 797 000,00
Modernizacja źródła ciepła z węgla na ekogroszek, kolektory		315 832,00	pożyczka: 100 000,00
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Kurowie		168 214,00	pożyczka: 104 350,00
Termomodernizacja budynku sali gimnastycznej Gimnazjum nr 1		300 114,00	pożyczka: 195 250,00
Termomodernizacja budynków mieszkalnych przy ul. Skłodowskiej 10 i 12 w Wieluniu polegająca na wykonaniu wewnętrznej instalacji c.o. i c.o.w.		186 301,00	pożyczka: 149 041,00
Ograniczenie emisji do atmosfery poprzez modern inst co, do		1 162 222,00	pożyczka: 797 180,00
Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. POW w Wieluniu	Ochrona Zasobów Wodnych	465 571,00	pożyczka: 240 000,00
Kanalizacja sanitarna we wsi Kurów		427 886,00	pożyczka: 250 000,00
Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w ul. Dębowej w Wieluniu		219 900,00	pożyczka: 126 500,00
Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Ruda Gmina Wieluń		5 183 361,00	pożyczka: 3 982 000,00
Budowa kanalizacji sanitarnej - Wieluń "osiedle Kościuszki II"		905 279,00	pożyczka: 297 800,00
Budowa przewodu sanitarnego tłocznego - Wieluń od ul. Kolejowej do ul. Błońskiej		973 933,00	pożyczka: 876 540,00
Budowa kanalizacji deszczowej		451 005,00	pożyczka: 153 000,00
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej		988 499,00	pożyczka: 298 707,00
Budowa kanalizacji sanitarnej w południowo - wschodniej części gminy - Bieniędzice		1 454 878,00	pożyczka: 501 450,00

Budowa kanalizacji sanitarnej dla południowo - wschodniej części gminy - Urbanice		1 092 714,00	pożyczka: 488 336,00
Budowa kanalizacji sanitarnej i wodoc. w ul. Kijak, Granicznej		368 494,00	pożyczka: 170 000,00
Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Kadłub		2 023 871,00	pożyczka: 1 199 999,00
Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Krótkiej w Wieluniu		106 495,00	pożyczka: 65 000,00
Przebudowa sieci wodociągowej i budowa kanalizacji deszczowej - ul. Popieluszki		1 264 706,00	pożyczka: 900 000,00
Kanalizacja sanitarna ul. Skrzetuskiego i Wołodajewskiego		87 016,00	pożyczka: 60 000,00
Kanalizacja sanitarna ul. Kochelskiego, Poprzeczna		143 914,00	pożyczka: 80 000,00
Budowa sieci kan. sanit. z przyłączami w ul. Długosza, Zawadzkiego, Przejazd w Wieluniu		448 944,00	pożyczka: 320 600,00
"NIE POZWÓLMY ZGINAĆ LASOM" w Gimnazjum nr 2 im. Wieluńskich Batalionów Obrony Narodowej w Wieluniu	Edukacja ekologiczna	50 314,00	dotacja: 26 977,00
Unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest z terenu Gminy Wieluń	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni Ziemi	181 826,00	dotacja: 180 008,00
Linia segregacji odpadów i kompostownia		4 269 878,00	pożyczka: 2 418 820,00
Prace konserwacyjno-pielęgnacyjne drzewostanu na terenie Wielunia	Ochrona przyrody i krajobrazu	25 881,00	dotacja: 9 472,00

Projekt jest również komplementarny wobec projektów realizowanych przez Muzeum.

Zadania zrealizowane przez Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu w latach 2009 - 2014: w ramach projektów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

- Konserwacja sztandarów, w tym ocalonych ze zbombardowanej wieluńskiej fary
- Gruntowna modernizacja stałej ekspozycji etnograficznej
- Gruntowna modernizacja stałej ekspozycji archeologicznej
- Konserwacja dokumentów i kartografii związanej z ziemią wieluńską
- Doposażenie muzeum do standardów europejskich na 50. lecie instytucji
- Zakup szabli oficera polskiego z XVIII w. tzw. "konstytucyjnej", z okazji 50. rocznicy odrodzonego muzeum w Wieluniu

Projekty zrealizowane w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie – Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu.

- „Konserwacja i zabezpieczenie zabytkowego wiatraka w Kocilewie k/Ożarowa w gminie Mokrosko w powiecie wieluńskim” – projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
- „Organizacja koncertów kameralnych w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie” – projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

- „Remont Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie i budynku Kamienicy” – inwestycja zrealizowana w ramach Projektu Zintegrowanego „Wzmocnienie roli szlaku bursztynowego i innych szlaków tematycznych w zintegrowanym produkcie turystycznym województwa łódzkiego” – Beneficjent: Powiat Wieluński – Gmina Wieluń

Poniżej wymieniono dotychczas zrealizowane prace na terenie Muzeum w Ożarowie, względem których projekt jest komplementarny. Jest to wykaz prac wykonanych w parku i oficynie, które nie są związane z obecnymi planowanymi pracami i nie powielają zadań założonych w zadaniu „Remont zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum Wnętrz Dworskich Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, rozbudowa i remont Domu nad stawem i przekształcenie jego układu funkcjonalno-użytkowego oraz remont Kantorka zlokalizowanego w przestrzeni dworskiej”.

- lata 2011-2012 → Projekt „Wzmocnienie roli Szlaku Bursztynowego i innych szlaków tematycznych w zintegrowanym produkcie turystycznym województwa łódzkiego” w ramach którego wykonano generalny remont oficyny (kamienicy) oraz wykonano przyłącze ciepłe do dworu.
- 2013 r. → remont muru parkowego na odcinku ok. 30 metrów
- 2014 r. → wykonanie ogrodu różanego
- 2014 r. → uporządkowanie i restauracja trwałej ruiny lodowni przy budynku oficyny
- 2014 r. → remont kolejnego odcinka muru parkowego na odcinku ok. 30 metrów
- 2014 r. → wykonano linię WLZ do budynku oficyny
- 2014 r. → wykonano 38 metrów alejki żwirowej w parku
- 2015 r. → zakończono remont strychu w budynku dworu
- 2015 r. → wykonano 150 metrów alejki żwirowej w parku
- 2015 r. → wykonano 20 metrów muru kamiennego okalającego park
- 2016 r. → wykonano 115 metrów alejki żwirowej w parku
- 2016 r. → wykonano 20 metrów muru kamiennego okalającego park
- 2017 r. → Odrestaurowano wieżę widokową na terenie parku dworskiego
- 2017 r. → wykonano 133 metry alejki żwirowej w parku

Ww. prace nie są związane z obecnymi planowanymi pracami w przedmiotowym projekcie – zrealizowane zadania nie powielają się z planowanym do realizacji przedsięwzięciem.

Burmistrz Wielunia, będzie odpowiedzialny za zachowanie celów projektu zgodnie z celami opisanymi we wniosku aplikacyjnym do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, złożonego w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi.

Gmina będzie odpowiedzialna m.in. za procesy przetargowe i podpisanie kontraktu na zakup elementów projektu, monitorowanie postępu zakontraktowanych prac, końcową akceptację.

Wnioskodawca zobligowany jest do realizacji wszystkich obowiązków wynikających z Umowy o dofinansowanie i odpowiedzialny jest za wdrożenie projektu. Będzie jednocześnie zlecającym wszystkie prace zaplanowane w projekcie, zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych.

W ramach zarządzania projektem realizowane będą m.in. następujące zadania:

- prowadzenie sprawozdawczości oraz monitoring projektu: opracowanie i przekazywanie raportów Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020 zgodnie z obowiązującym systemem monitoringu RPO,
- zawieranie umów z wykonawcą w zakresie realizacji projektu,
- zapewnienie prawidłowej promocji projektu zgodnie z obowiązującymi wytycznymi,
- prowadzenie obsługi finansowo – księgowej projektu, w tym otwarcie oddzielnego rachunku bankowego dla projektu,
- dysponowanie środkami finansowymi dla zapewnienia płynności finansowej realizacji projektu zgodnie z prawem, w tym z umową o dofinansowanie projektu.

Zespół będzie czuwał nad prawidłowym i terminowym realizowaniem zadań przez wszystkich pracowników urzędu, w szczególności będzie czuwał nad prawidłowym rozliczeniem i sprawozdawczością projektu. Ostateczne decyzje będzie podejmował i zatwierdzał Burmistrz Wielunia.

♦ **Uwarunkowania ze strony prawa własności**

Wnioskodawca posiada uregulowane kwestie dotyczące możliwości wykorzystania działek na rzecz realizacji projektu.

♦ **Przygotowanie projektu do realizacji**

Inwestycja jest zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Teren inwestycji objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gm. Mokrsko to działki o nr ew. 714/1; 714/5; 714/7, obręb Ożarów. wnioskodawca posiada uregulowane kwestie dotyczące możliwości wykorzystania działek na rzecz realizacji projektu

Wnioskodawca będzie musiał uzyskać pozwolenie na budowę – planowana data uzyskania to IV kwartał 2018 r.

Wnioskodawca posiada projekt Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia.

Posiadanie innych wymaganych prawem dokumentów związanych z realizacją przedsięwzięcia danego typu:

- Decyzja w sprawie wpisania dobra kultury (Dworu drewnianego w Ożarowie) do rejestru zabytków, nr rejestru 385 pod pozycją 147/A decyzją WKZ znak KL.IV.680/55/67 z dnia 01.06.1967 r
- Decyzja z dnia 28.02.2011 r. w sprawie wpisania do rejestru zabytków nieruchomych województwa łódzkiego pod numerem rejestru A/110 Budynek mieszkalny tzw. „Kamienicy” w zespole dworsko-parkowym w Ożarowie i otoczenie dworu i parku

Zakres wpisu: Budynek w obrysie murów zewnętrznych wraz z tarasem zlokalizowany na działce ewidencyjnej nr 714/7 oraz otoczenie, którym są działki: 714/7 o pow. użytkowej 0,2894 ha i 714/13 o pow. użytkowej 0,7602 ha obręb Ożarów.

- Decyzja z dnia 19.08.1996 r. w sprawie wpisania dobra kultury do rejestru zabytków, dotyczy:

wpisania do rejestru zabytków nieruchomych województwa sieradzkiego pod numerem rejestru 413/A dobra kultury: park dworski o powierzchni 4,37 ha, z elementami architektury parkowej: basztą i altaną oraz dworem alkierzowym, wpisanym do rejestru zabytków pod pozycją 147/A decyzją WKZ znak KL.IV.680/55/67 z dnia 01.06.1967 r., wraz z aleją lipową, zlokalizowaną na działce 721/8, położony we wsi Ożarów, gmina Mokrsko w granicach; działek geodezyjnych o numerach: 714/1, 714/3, 714/5, a także oznaczonej części działki 714/6 oraz działki 721/8 (w odniesieniu do alei lipowej).

- Zostały wydane wytyczne konserwatorskie WKZ co do projektowanych zmian. Wnioskodawca posiada zgodę konserwatora dla projektowanych zmian.

Wnioskodawca posiada Program Funkcjonalno-Użytkowy dla zespołu dworsko-parkowego Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, oddział MZW w Wieluniu.

♦ **Harmonogram realizacji prac przygotowawczych i wdrożeniowych:**

- Planowane uzyskanie dofinansowania – II kwartał 2018 r.
- Planowany termin rozpoczęcia procedur wyłonienia wykonawcy na studium wykonalności – IV kwartał 2017 r.
- Planowany termin rozpoczęcia procedur wyłonienia wykonawcy na program funkcjonalno-użytkowy - IV kwartał 2017 r.
- Planowany termin rozpoczęcia procedur wyłonienia wykonawcy na zarządzanie projektem – IV kwartał 2018 r.
- Planowany termin rozpoczęcia procedur wyłonienia wykonawcy na roboty budowlane i infrastrukturalne – II kwartał 2018 r. Roboty budowlane i infrastrukturalne potrwać do końca IV kwartału 2020 roku.
- Planowany termin rozpoczęcia procedur wyłonienia wykonawcy na nadzór inwestorski – II kwartał 2018 r. Świadczenie ww. usługi potrwa od daty podpisania umowy z wykonawcą do zakończenia robót budowlanych i infrastrukturalnych.
- Planowany termin rozpoczęcia procedur wyłonienia wykonawcy na nadzór konserwatorski – II kwartał 2018 r. Świadczenie ww. usługi potrwa od daty podpisania umowy z wykonawcą do zakończenia robót budowlanych i infrastrukturalnych.
- Planowany termin rozpoczęcia procedur wyłonienia wykonawcy na promocję projektu – II kwartał 2018 r. (zadania kosztowe). Umieszczenie tablicy informacyjnej nastąpi najpóźniej w ciągu 2 miesięcy od daty podpisania umowy o dofinansowanie. Promocja projektu będzie realizowana od daty podpisania umowy o dofinansowanie do zakończenia realizacji projektu.
- Zakończenie realizacji projektu (rzeczowe) – IV kwartał 2020 r.
- Zakończenie realizacji projektu (finansowe) – IV kwartał 2020 r.

4.3. Analiza otoczenia społeczno-gospodarczego projektu

Zgodnie z „Zasadami przygotowania studium wykonalności dla projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020”, w rozdziale tym należy określić funkcjonalne i rzeczowe powiązania między projektem a otoczeniem (w tym przede wszystkim powiązania między projektem a istniejącą infrastrukturą, oddziaływanie planowanej inwestycji na środowisko naturalne, społeczność lokalną/regionalną, otoczenie gospodarcze, informacje o potencjalnej grupie docelowej oraz potencjalnych interesariuszach projektu). Analizie należy poddać jedynie obszar, w którym zmienia się jakkolwiek charakteryzująca go wielkość lub cecha w związku z realizacją projektu.

Funkcjonalne i rzeczowe powiązania między projektem a istniejącą infrastrukturą

Mieszkańcy Gminy Wieluń bardzo mocno związani są z kulturą tego miejsca. Obraz kultury określa dzisiaj działalność placówek i instytucji, do których należą Muzeum Ziemi Wieluńskiej wraz z oddziałem – Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, Wieluński Dom Kultury, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna, Młodzieżowy Dom Kultury, spółdzielcze ośrodki kultury i licznie działające organizacje pozarządowe. Potencjał w tej dziedzinie uzupełniają muzycy, malarze, rzeźbiarze i inni twórcy kultury.

Samorządowe instytucje kultury (SIK) dotowane przez gminę Wieluń to: Muzeum Ziemi Wieluńskiej, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna oraz Wieluński Dom Kultury.¹

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Wieluniu²

Początki bibliotekarstwa wieluńskiego sięgają XVIII w. „Pierwsza biblioteka publiczna w Wieluniu powstała w okresie międzywojennym. Była to Biblioteka im. S. Staszica powołana do życia przez stowarzyszenie oświatowe czyli Polską Macierz Szkolną. Z powojennych wydarzeń na szczególną uwagę zasługuje rok 1964, kiedy to oddano do użytku nowoczesny (jak na owe czasy) gmach biblioteki przy ul. Narutowicza - pierwszy obiekt tego typu w kraju wzniesiony nakładem Społecznego Funduszu Odbudowy Kraju i Stolicy. Budynek w dotychczasowym swoim kształcie funkcjonował do października 2007 r. W tymże roku, dzięki staraniom władz samorządowych, miasto rozpoczęło inwestycję budżetową jaką była przebudowa Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej im. Leona Kruczkowskiego w Wieluniu. Przedsięwzięcie zaplanowano na okres 2 lat. Ostatecznie budynek oddano do użytku w marcu 2009 roku (...). Modernizacja i termomodernizacja głównej biblioteki publicznej regionu pochłonęła w sumie kwotę 1.668.000 PLN, z czego 1.339.000 PLN pochodziło ze środków budżetowych Gminy Wieluń (modernizacja budynku), a 329.000 PLN pozyskano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi (koszty

¹ STRATEGIA ROZWOJU GMINY WIELUŃ 2025

² Strona internetowa Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Wieluniu, www.bibliotekapubliczna.wielun.pl

termomodernizacji budynku). (...) W wyniku przeprowadzonych prac w sposób zasadniczy zmieniła się estetyka i funkcjonalność wieluńskiej placówki bibliotecznej. (...)

Remont biblioteki to również zmiany związane z przystosowaniem obiektu na potrzeby osób niepełnosprawnych ruchowo. Na zewnątrz gmachu znajduje się podjazd dla osób na wózkach inwalidzkich, a w środku budynek został wyposażony w schodolaz - urządzenie do transportu osób niepełnosprawnych. (...)"

Przykłady form pracy placówki to m.in.:

- 1) konkursy w związku z obchodami 70. rocznicy wybuchu II Wojny Światowej;
- 2) spotkania z wybitnymi wielunianami, osobowościami ze świata nauki, kultury, polityki i sportu;
- 3) spotkania z ulubionymi autorami książek;
- 4) kontynuacja cyklu "Cała Polska czyta dzieciom";
- 5) dyktando dla wielunian;
- 6) organizowanie wystaw prac i spotkań z twórcami seniorami;
- 7) "książka na telefon" - oferta dla osób starszych, schorowanych i niepełnosprawnych.

Wieluński Dom Kultury³

„Wieluński Dom Kultury mieści się w budynku byłej Cerkwi pw. Przenajświętszej Bogarodzicy Maryi w Wieluniu. Cerkiew wzniesiona została w latach 1900 - 1902 i zastąpiła pierwszą wieluńską cerkiew św. Włodzimierza z 1852 roku (budynek przy ulicy Palestranckiej), która na początku XX okazała się za mała. Od momentu wycofania się z Wielunia w 1914

roku wojsk rosyjskich obiekt stał się zbyt duży dla topniejącej społeczności prawosławnej. Jednak jeszcze w latach 20. odbywały się tu nabożeństwa. W 1934 Sejmik Wieluński odkupił obiekt, przekazując prawosławnym na dom modlitw kamienicę przy ul. Krakowskie Przedmieście. W trakcie prac adaptacyjnych usunięto liczne kopuły wieńczące nawę, kruchtę i boczne kaplice. W 1935 roku budynek przekształcono w Muzeum Ziemi Wieluńskiej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Po wojnie budynek został zajęty przez jeden z wieluńskich domów kultury."

W ramach WDK działają: zespoły muzyczne, sekcja perkusistów, sekcja gitary elektrycznej oraz koła plastyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Prowadzony jest Uniwersytet Trzeciego Wieku, Klub Krótkofalarski SP7KED, Klub Kwadransowych Grubasów, Klub Żeglarski „Shanta”, Tajemniczy Klub Filmowy oraz Wieluńskie Towarzystwo Numizmatyczne.

W Wieluniu funkcjonuje ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, która przyznawana jest rodzinie, która utrzymuje przynajmniej trójkę dzieci. Dotyczy to także rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Karta przyznawana jest każdemu członkowi rodziny. Karta Dużej Rodziny uprawnia do zniżek, które oferowane są zarówno przez instytucje państwowe, jak i firmy prywatne.

---

³ Strona internetowa Wieluńskiego Domu Kultury, www.wdkwielun.pl

Wieluń stworzył również Program "Wieluń sprzyja rodzinom 3+", jest to propozycja dla rodzin wielodzietnych, które mogą korzystać z ulg, zwolnień i preferencji w wybranych obiektach na terenie gminy i poza nią. Kartę można bezpłatnie otrzymać w Wieluńskim Domu Kultury.

W Gminie funkcjonuje również Wieluńska Karta Seniora 65+. Jej posiadacze mogą korzystać z ulg, zwolnień i preferencji w różnych, wybranych obiektach na terenie gminy.

Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu

Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu mieści się w dawnym klasztorze ss. Bernardynek z początku XVII w., ufundowanym przez matkę hetmana wielkiego Stanisława Koniecpolskiego. Muzeum posiada zbiory: archeologiczne, etnograficzne, historyczne i sztuki. W podziemiach dawnego klasztoru interesująco prezentują się zabytki archeologiczne licznie odkrywane na obszarze ziemi wieluńskiej. Zainteresowanie wzbudza biżuteria z epoki brązu, a także z okresu średniowiecza. Zespół elementów uzbrojenia z XIV/XV w., takich jak: sztylet mizerykordia, liczne groty strzał i bełtów kuszy oraz żelazne kotwiczki rzucane pod końskie kopyta, zawsze wzbudzają spore zainteresowanie. Dużą ciekawostką stanowią: scytyjski sztylet tzw. akinakes oraz zapinka - fibula, pochodzące z późnego okresu halszackiego, a znalezione nad Prosną.

Broń biała i palna oraz pamiątki patriotyczne, w tym biżuteria związana z powstaniami narodowymi, stanowią interesujący zespół dziewiętnastowiecznych obiektów. Na szczególną uwagę zasługuje Biblia brzeska (radziwiłłowska) z 1563 r., niezwykle rzadki zabytek polskiego drukarstwa. Ważną dla historii miasta jest bogata ikonografia obrazująca skutki bombardowania dokonanego przez niemieckie lotnictwo rankiem 1 IX 1939 r. Te historyczne zabytki można zobaczyć na parterze budynku. Na piętrze obejrzymy zabytki związane z przeszłością podwieluńskiej wsi. Są więc tutaj liczne narzędzia rolnicze, różnorodne przyrządy wykorzystywane przez mieszkańców wsi, stroje regionalne. Możemy również zajrzeć do chałupy chłopskiej, z której jakby na chwilę wyszli domownicy. W dziale etnograficznym na wyróżnienie zasługują przede wszystkim dewocjalia, szczególnie malarstwo religijne oraz licząca kilkaset sztuk kolekcja rzeźby ludowej.

Zbiory działu sztuki prezentowane są głównie w Oddziale Muzeum Ziemi Wieluńskiej - Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, mieszczącym się w późnobarokowym, czteroalkierzowym zabytkowym dworze szlacheckim. Zgromadzone zabytki pochodzą w części z dworów ziemi wieluńskiej, np. piece kaflowe, barokowe szafy, kufry. Interesująco reprezentuje się zespół portretów szlachty i wieluńskiego duchowieństwa, w tym barokowe portrety pośmiertne, tzw. trumienne. Ożarowskie muzeum opiekuje się także, zrekonstruowanym w ostatnich latach, młynem wiatrowym znajdującym się w pobliskim Kocilewie.

Realizowane są lekcje muzealne i warsztaty.

ZABYTKOWY DWÓR

Od 1981 r. w budynku Dworu mieści się Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej. Stylowe wnętrza ożarowskiego dworu zostały zaadaptowane na potrzeby

ekspozycji obrazującej ideę rodzimości dworu polskiego. Dla zwiedzających dostępne są: salon kominkowy, salonik myśliwski, kredensownia i sala jadalna, gabinet, buduar, buduar oraz sypialnie: damska i męska. Większość zgromadzonych eksponatów pochodzi z dworów ziemi wieluńskiej w tym: skrzynie i kufry z XVIII i XIX w., barokowe szafy, ceramika oraz wiele portretów szlachty wieluńskiej z XVII, XVIII i XIX w.

KANTOREK (Altana)

Niewielki budynek, w którego wnętrzu znajduje się kominek opalany drewnem, wykorzystywany był dawniej do wypłacania należności za pracę służbie dworskiej oraz do celów rzemieślniczych np. takich jak rymarstwo. Obecnie kominek umożliwia dzieciom i młodzieży biorącej udział w zajęciach edukacyjnych prowadzonych na terenie parku i w budynku wyremontowanej oficyny, pieczenie kiełbasek, uatrakcyjniając czas spędzony na terenie założenia dworsko-parkowego.

DOM NAD STAWEM (dawna suszarnia owoców i szyszek)

Dom nad stawem po powstaniu pełnił charakter suszarni owoców i szyszek. W latach późniejszych do 2016 roku użytkowany był jak budynek mieszkalny. Na skutek wieloletniej eksploatacji bez prowadzenia remontów generalnych budynek uległ znacznemu zużyciu technicznemu, szczególnie w części dobudowanej w latach 70-tych XX w. Opustoszały obiekt znajdujący się na terenie zabytkowego założenia dworskoparkowego został przekazany 15.10. 2014 roku, aktem notarialnym Muzeum Ziemi Wieluńskiej, a zamierzeniem nowego użytkownika jest uratowanie budynku poprzez wykonanie niezbędnych prac budowlanych i zlokalizowanie w nim funkcji związanych z działalnością Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie.

Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie stawia sobie za zadanie upowszechnianie informacji o dworach polskich, dlatego buduje i rozwija powiązania pomiędzy innymi instytucjami kulturalnymi i oświatowymi w całym kraju, poprzez wymianę informacji, wiedzy i doświadczenia.

W stylowych wnętrzach dworu odbywają się koncerty, recitale, spotkania naukowe, imprezy okolicznościowe, imprezy folklorystyczne, odczyty, lekcje muzealne z młodzieżą szkolną, wieczory autorskie, wieczory literacko-muzyczne. Swoją działalnością Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie kontynuuje tradycje centrum kulturalnego, jakim przez wieki był dwór na ziemiach polskich. Dzięki zaangażowaniu ludzi mocno związanych z działalnością Muzeum, Dwór odwiedziło i dało w nim koncerty wielu znanych artystów również o randze światowej między innymi: Rafał Blechacz – polski pianista, zwycięzca XV Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina. Przybliżyła to okolicznym mieszkańcom i wszystkim miłośnikom licznie odwiedzającym dwór w Ożarowie muzykę na światowym poziomie.

Konieczna realizacja prac remontowych dworu pozwoli ochronić cenne dziedzictwo kulturowe – jeden z kilkunastu zachowanych tego typu obiektów w Polsce - jakim jest budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie i prowadzoną w nim działalność w zakresie lokalnym i ogólnokrajowym. Znaczenie dworu potwierdza fakt, iż Narodowy Instytut Dziedzictwa wybrał dwór w Ożarowie jako przykład w ogólnopolskiej kampanii społecznej na rzecz dziedzictwa kulturowego pod hasłem "Chroniąc zabytki - wybierasz przyszłość", do spotu reklamowego w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa w 2015 r.

Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie przy dużym wsparciu organizatora muzeum Gminy Wieluń oraz dzięki licznym sympatykom i sponsorom poszerza ofertę kulturalno-wychowawczą tego miejsca. Wsparcie finansowe Gminy Wieluń i środki pozyskane z funduszy unijnych pozwoliły już na wykonanie wielu prac budowlanych i oddanie do użytkowania obiektów, które uatrakcyjnają w sposób znaczący przestrzeń wokół dworu. Duże zróżnicowanie produktu turystycznego, jakim bez wątpienia jest Dwór w Ożarowie, wzmacnia jego potencjał i możliwości rozwoju. Turystyka jest jedną z najbardziej dochodowych i najdynamiczniej rozwijających się dziedzin gospodarki na świecie. Jednak aby wykorzystać ten trend niezbędne jest długookresowe planowanie i przygotowanie strategicznych działań, między innymi takich jak ratowanie kolejnych budynków należących do tego niewątpliwie urokliwego miejsca jakim jest założenie dworskoparkowe w Ożarowie. Remont budynków i przeznaczenie ich dla nowych funkcji związanych z działalnością Muzeum – warsztaty gastronomiczne dla młodzieży szkolnej i kół gospodyń wiejskich promujące dworskie i lokalne tradycje kulinarne – to niewątpliwie kolejny krok w procesie jakim jest ciągły rozwój i odzyskiwanie terenu oraz budynków należących do założenia dworsko-parkowego z XVIII w. W ramach planowanych prac projektowo-budowlanych powstaną również pomieszczenia (w tym higieniczno-sanitarne) dla osób niepełnosprawnych. Obecnie osoby te nie mają możliwości w pełni uczestniczyć w życiu kulturalnym Muzeum. Ograniczenia wynikają głównie z braku toalet i odpowiednich podjazdów.

Dobra kultury współczesnej⁴

Za dobra kultury współczesnej na terenie miasta uznano:

- budynek handlowo- usługowy, Plac Legionów 6 (pierzeja zachodnia), 1958 – 1963, arch. W. Woźniak,
- siedzibę Cechu Rzemiosł Różnych, ul. Targowa 1, 1961, arch. W. Fronczak,
- Sąd Rejonowy, Plac Jagielloński 1, 1987 – 1992, Biuro Projektów Ministerstwa Sprawiedliwości,
- budynek Muzeum Ziemi Wieluńskiej, ul. G. Narutowicza 13, 1963 – 1964, arch. H. Jaworowski,
- budynek Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej im. L. Kruczkowskiego, ul. Narutowicza 4, 1963 – 1964, arch. NN.

Pomniki i miejsca pamięci istniejące:⁵

- pomnik „Pogromcom hitleryzmu”,
- pomnik dla uczczenia 65- tej rocznicy wybuchu II wojny światowej 1 września 1939 r.,
- pomnik Wojciecha Siudmaka „Wieczna miłość”,

---

⁴ „Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Wieluń”, tekst zmiany studium – Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XII/136/15 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 21 września 2015 r.

⁵ „Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Wieluń”, tekst zmiany studium – Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XII/136/15 Rady Miejskiej w Wieluniu z dnia 21 września 2015 r.

- głaz – pomnik „Pamięci harcerzy”,
- pomnik „Pamięci nauczycieli Ziemi Wieluńskiej, poległych w obronie ojczyzny i pomordowanych przez hitlerowskiego okupanta w latach 1939 - 1945”.

Oddziaływanie na społeczność lokalną/regionalną oraz otoczenie gospodarcze

Jako obszar, wybrano całe województwo łódzkie, ponieważ projekt ma wpływ na całe województwo łódzkie. Również całe województwo i jego rozwój oddziałuje na efekty realizowanego projektu. Skorzystano z najbardziej aktualnych danych dotyczących sytuacji w województwie łódzkim. Rozdział sporządzono na podstawie:

- „Raportu i sytuacji społeczno – gospodarczej województwa łódzkiego w 2015 roku” (wydanie – maj 2016). Raport został opublikowany przez Urząd Statystyczny w Łodzi;
- „Program rozwoju kultury w województwie łódzkim na lata 2014-2020”

Przeanalizowano tylko elementy mające wpływ na projekt i cechy, które mogą się zmienić dzięki realizacji projektu.

Analizując projekt należy wziąć pod uwagę podstawowe tendencje występujące na terenie województwa:

- Na przestrzeni ostatnich lat w województwie łódzkim następuje systematyczny spadek liczby mieszkańców. W 2015 r. liczba ludności w województwie zmniejszyła się o 0,4%. Obserwowano przy tym niekorzystny trend demograficzny – spadła liczba urodzeń (o 2,6%), co przy jednoczesnym wzroście liczby zgonów (o 4,7%) oznacza, że ujemny przyrost pogłębił się. Liczba zawartych w 2015 r. małżeństw była wyższa niż przed rokiem o 0,4%. Utrzymał się ujemny bilans migracyjny w województwie i wyniósł -2,1 tys. osób (wobec -2,0 tys. w 2014 r.).
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw, w województwie łódzkim w 2015 r., ukształtowało się na poziomie wyższym niż przed rokiem o 2,7% i wyniosło 322,5 tys. osób. Na poprawę sytuacji w ostatnim roku istotny wpływ miał wzrost przeciętnego zatrudnienia w sekcjach: informacja i komunikacja, transport i gospodarka magazynowa, handel; naprawa pojazdów samochodowych oraz przetwórstwo przemysłowe.
- W 2015 r., drugi rok z rzędu, odnotowano spadek liczby bezrobotnych. W skali całego kraju również zmalała liczba zarejestrowanych w urzędach pracy, w przypadku Polski dynamika była nieco większa niż w województwie łódzkim. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2015 r. wyniosła w województwie łódzkim 10,3% i była o 1,5 p. proc. niższa niż przed rokiem. Spadek stopy bezrobocia, podobnie jak w 2014 r., odnotowano we wszystkich powiatach. Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, przeprowadzonego w IV kwartale wskazują, że liczba aktywnych zawodowo województwie łódzkim zmniejszyła się. Wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 0,3 p. proc. do poziomu 53,1%, a stopa bezrobocia spadła 0,9 p. proc. Do poziomu 6,8%. Jednocześnie zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.
- Wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r., (3745,57 zł), był wyższy niż przed rokiem i wyniósł 4,3% (wobec wzrostu o 4,0% w 2014 r.). W stosunku do 2014 r. wzrost wynagrodzeń wystąpił w większości sekcji sektora przedsiębiorstw,

przy czym najwyższy odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej. Zwiększył się również średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez jednego zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw, a także przeciętne wynagrodzenie za godzinę pracy.

- Wyższa niż przed rokiem była dynamika przeciętnych miesięcznych świadczeń emerytalno-rentowych. Przeciętne miesięczne świadczenie wypłacane przez ZUS wyniosło 1843,94 zł i było o 3,0% wyższe niż przed rokiem, a pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1168,00 zł i zwiększyło się w ciągu roku o 3,1%. W 2015 r. średnia liczba emerytów i rencistów pobierających świadczenia ukształtowała się na poziomie notowanym rok wcześniej. Na poziomie sprzed roku utrzymała się zbiorowość zarówno rolników indywidualnych (101,6 tys.), jak i świadczeniobiorców ZUS (508,0 tys.). Po raz kolejny w 2015 r. odnotowano średnioroczny spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych - o 1,2%. Spadek cen dotyczył towarów i usług związanych z transportem (o 9,4%), odzieży i obuwia (o 5,5%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 1,8%). Najwyższy wzrost cen w ujęciu rocznym wystąpił w grupie towarów i usług związanych ze zdrowiem (1,9%).
- Występujące w 2015 r. niekorzystne warunki agroklimatyczne negatywnie wpłynęły na produkcję roślinną w województwie łódzkim. Prawie wszystkie gatunki upraw m.in. zboża, rzepak, okopowe plonowały gorzej w porównaniu z rekordowo wysokimi plonami w roku poprzednim, co wpłynęło ujemnie na wielkość zbiorów. W województwie łódzkim w końcu 2015 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększyło się stado bydła ogółem, zmalało natomiast pogłowie świń. Hodowcy redukują bądź całkowicie rezygnują z tego kierunku produkcji. Na taką sytuację wpływ miały przede wszystkim utrzymujące się już w dłuższym okresie niekorzystne czynniki ekonomiczne tuczu świń. Na rynku rolnym województwa łódzkiego, w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek cen większości produktów rolnych, zarówno w skupie (z wyjątkiem ceny ziemniaków jadalnych i żywca wołowego), jak i na targowiskach. Mniej korzystna, niż przed rokiem, była relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta. W 2015 roku producenci rolni z województwa łódzkiego dostarczyli do skupu mniej niż przed rokiem ziarna zbóż (spadła wielkość skupu zarówno pszenicy jak i żyta). Wielkość skupu żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso była wyższa niż rok wcześniej (większa była podaż żywca wieprzowego i wołowego). Wzrosła również ilość skupionego mleka krowiego.
- Produkcja sprzedana przemysłu w 2015 r. osiągnęła wartość 72706,6 mln zł (w cenach bieżących) i była o 4,1% (w cenach stałych) wyższa niż w 2014 r. Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 169,0 tys. osób i było o 2,1% wyższe niż w roku poprzednim. Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła 430,3 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 1,9% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem.
- Budownictwo mieszkaniowe w 2015 r. odnotowało lepsze wyniki niż w roku poprzednim. Oddano do użytkowania 7150 mieszkań, a ich liczba była o 10,0% wyższa niż w 2014 r. Zakończone inwestycje mieszkaniowe w analizowanym roku zrealizowano we wszystkich formach

budownictwa. Wzrosła także zarówno liczba rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych, jak i mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia.

- Wartość sprzedaży detalicznej ogółem w województwie łódzkim była o 8,5% wyższa niż w roku 2014. Znaczący wzrost odnotowały przedsiębiorstwa realizujące pozostałą sprzedaż detaliczną w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 30,9%) oraz prowadzące sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 22,6%). Zwiększyła się również wartość sprzedaży hurtowej towarów w jednostkach handlowych - o 11,3%.
- Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2015 r. były mniej korzystne niż uzyskane rok wcześniej. Zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto, ale ich udział w przychodach ogółem spadł. Wolniejsze tempo wzrostu przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania znalazło odzwierciedlenie w pogorszeniu wskaźnika poziomu kosztów.
- Rok 2015 był drugim z kolei, w którym odnotowano wzrost wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych przez przedsiębiorstwa w województwie łódzkim (o 28,9%). Zwiększyły się zarówno nakłady na budynki i budowle, jak i na zakupy. W porównaniu z 2014 r spadła natomiast liczba i wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych.

♦ Infrastruktura kultury

- W województwie łódzkim w 2012 r. działalność prowadziło (według danych GUS) 868 instytucji kultury: 549 bibliotek publicznych (z tego 357 bibliotek i filii znajdowało się na wsiach), 198 domów kultury, ośrodków kultury i świetlic (z tego 116 na wsiach), 45 muzeów, 43 galerie sztuki, 22 kina, 10 teatrów i jedna instytucja muzyczna. Pod względem łącznej liczby ww. instytucji kultury województwo łódzkie plasowało się na 7 miejscu wśród województw w Polsce (najwyższe – 3 miejsce wśród województw w Polsce łódzkie zajęło pod względem liczby galerii sztuki). Większość instytucji kultury (ponad 90%) należy do sektora publicznego, prywatne instytucje kultury to przede wszystkim kina, galerie sztuki i teatry.
- W latach 2009-2012 liczba instytucji kultury spadła o 57 podmiotów (wpływ na to miała zarówno likwidacja kin lokalnych, likwidacja ośrodków kultury, zwłaszcza tych najmniejszych, które często łączone były z innymi instytucjami jak i likwidacja oraz łączenie filii bibliotecznych).
- Biorąc pod uwagę dostęp do instytucji kultury (wg. danych GUS za 2012 r. – liczba instytucji kultury na 1000 ludności) – jest on najlepszy w powiatach: wieruszowskim, wieluńskim, pajęczańskim, poddębickim i skierniewickim, natomiast reszta powiatów prezentuje niski wskaźnik dostępności (na poziomie 0,26-0,50 instytucji na 1000 ludności). Trzeba zaznaczyć, że na terenach wiejskich często jedyną formą działalności kulturalnej są biblioteki. Sytuacja ta ulega zmianie np. poprzez powstanie świetlic wiejskich (np. modelowa pod tym względem sieć świetlic nadzorowanych przez ośrodek kultury znajduje się na terenie powiatu opoczyńskiego).
- W 2011 roku Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, w ramach Diagnozy do Programu rozwoju kultury przeprowadziło analizę dostępności do infrastruktury i uczestnictwa w kulturze na poziomie gmin biorąc pod uwagę szereg wskaźników monitorowanych przez GUS. Pod względem dostępności do infrastruktury kultury gminy województwa łódzkiego

scharakteryzowano jako te o słabej dostępności (52%). Wskazano, że bardzo dobrą i dobrą dostępnością wyróżnia się jedynie 30 gmin województwa łódzkiego spośród których 53% stanowią gminy miejskie (Łódź, Łęczyca, Piotrków Trybunalski, Rawa Mazowiecka, Radomsko, Skierniewice, Łowicz, Konstantynów Łódzki, Sieradz, Pabianice, Ozorków) i miejsko – wiejskie (Działoszyn, Wieluń, Opoczno, Pajęczno, Wieruszów). Wskazano, że istnieje wyraźne zróżnicowanie pomiędzy wschodnią a zachodnią częścią województwa. W zachodniej części regionu koncentrują się gminy o średniej, dobrej i bardzo dobrej dostępności. Gminy o słabej dostępności tworzą dwa wyraźne pasy w centralnej i wschodniej części regionu. Gminy o dostępności bardzo słabej są rozproszone i zwykle sąsiadują z obszarami o najwyższej wartości wskaźnika (miastami: Łodzią, Łęczycą, Radomskiem, Wieluniem). Analizy te znajdują też potwierdzenie w badaniach prowadzonych w ramach Diagnozy strategicznej łódzkiego obszaru metropolitalnego w 2013 r. – 50,5% badanych mieszkańców tego obszaru ocenia dostępność do usług kultury jako niewystarczającą⁶. Problem najniższej dostępności dotyczy 15 gmin, w tym 14 wiejskich: Andrespola, Radomska, Łowicza, Szczercowa, Masłowic, Nowego Kawęczyna, Dobryszyc, Pątnowa, Drużbic, Ksawerowa, Nowosolnej, Łęczycy, Regnowa i Paradyża, w którym nie ma ani jednej instytucji kultury oraz 1 miejsko-wiejskiej – Drzewicy. Od 2011 roku sytuacja ta nie uległa diametralnej zmianie, chociaż należy zwrócić uwagę na nowe inwestycje w gminach o słabej dostępności np. nowoczesne ośrodki kultury powstały w Drzewicy, Ksawerowie, Ujeździe.

- Biorąc pod dostęp do infrastruktury kultury dla potrzeb osób niepełnosprawnych⁷ (poruszających się na wózkach inwalidzkich) sytuacja ta uległa poprawie w latach 2009-2012, jednak nadal zaledwie 146 bibliotek i 91 domów kultury posiada odpowiednio dostosowane wejście do budynku. Udogodnienia wewnątrz budynku posiada jedynie 81 bibliotek i 58 domów kultury. Najlepiej dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych są teatry – 8 z nich posiada dostosowaną infrastrukturę (w tym teatry, dla których organizatorem jest Samorząd Województwa Łódzkiego); infrastrukturę dostępną dla osób niepełnosprawnych posiada także Filharmonia Łódzka⁸. (...)
- Wszystkie instytucje kultury Samorządu Województwa Łódzkiego mają siedzibę w stolicy regionu. Obecnie zamiejscowy ośrodek posiada jedynie Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi (Skansen „Łęczycka Zagroda Chłopska” w Kwiatkówku k. Łęczycy). Instytucja ta planuje też poszerzyć działalność poza łódzką siedzibą w ramach realizacji projektu „Tum – perła romańskiego szlaku”, który zakłada m.in. rekonstrukcję grodziska w Tumie oraz budowę tam pawilonu muzealnego. Regularną działalność poza siedzibą prowadzi ponadto Teatr im. Stefana Jaracza, który w ramach kontynuacji projektu „Utworzenie Europejskich Scen Teatru im. Stefana

⁶ Dane pochodzą z Diagnozy strategicznej łódzkiego obszaru metropolitalnego przygotowanej przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Łodzi – projekt dokumentu poddany konsultacjom w styczniu 2014 roku.

⁷ W województwie łódzkim nie były dotychczas prowadzone badania dotyczące dostępności infrastruktury kultury do potrzeb innych grup niepełnosprawnych, podawane tutaj dane dotyczą statystyki GUS Bank Danych Lokalnych).

⁸ Dane dotyczące muzeów umieszczono w rozdziale „Muzea i skanseny”.

Jaracza w województwie łódzkim⁹ wystawia spektakle na scenach w czterech miejscowościach województwa łódzkiego: Piotrkowie Trybunalskim, Skierniewicach, Radomsku i Sieradzu.

- W latach 2007-2013 inwestycje w infrastrukturę kultury w województwie łódzkim były finansowane także w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, środków własnych jednostek samorządu terytorialnego oraz środków z programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (konkursy MKiDN, PISF, program wieloletni Kultura+). Dystrybucja środków z tych źródeł nie była jednak dotychczas przedmiotem analiz, brak jest opracowań badawczych na ten temat (w tym: zmapowania projektów, oceny projektów przez społeczność lokalną itp.)¹⁰.
- Na dzień 1 stycznia 2014 roku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013, Osi Priorytetowej V Infrastruktura społeczna, Działanie V.4 Infrastruktura kultury podpisano umowy na realizację 28 projektów infrastrukturalnych, których wartość ogółem wynosi 316 557 095,60 zł w tym EFRR: 181 197 806,54 zł¹¹. Wśród projektów znalazły się m.in. działania dotyczące budowy ośrodków i utworzenia centrów kultury: w Drzewicy, Sulejowie, Kraśnicy (gm. Opoczno), Niewiadowie, Kutnie, Plichtowie, Skierniewicach czy Belchatowie a także modernizacji muzeów: w Łodzi, Łowiczu, Brzezinach. W stolicy regionu w ramach tego działania dofinansowano m.in.: poprawę infrastruktury budynków Teatru Wielkiego w Łodzi, rewitalizację siedziby Muzeum Sztuki w Łodzi, przebudowę Sali Kolumnowej w Łódzkim Domu Kultury czy utworzenie muzeum interaktywnego w Centralnym Muzeum Włókiennictwa.
- W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w latach 2007-2013 zawarto 157 umów na realizację projektów w zakresie Działania 313/322/323 Odnowa i rozwój wsi, które dotyczyły budowy, rozbudowy, modernizacji infrastruktury kultury, w tym przede wszystkim świetlic wiejskich, ośrodków i domów kultury oraz bibliotek na terenie całego regionu. Całkowita kwota dofinansowania z UE wyniosła 50 110 698,78 zł¹² (wartość projektów ogółem: 104 178 159,77 zł). Projekty inwestycyjne, jak i miękkie np. zakupy strojów dla zespołów ludowych, wyposażenie lokalnych orkiestr etc. były też finansowane w ramach Działania 4.1/413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju – „małe projekty” (Leader), w którym dofinansowano 374 projekty na łączną kwotę 5 962 051,89 zł (wartość projektów ogółem: 10 922 741,73 zł). Z kolei w ramach Działania 4.1/413-313/322/323 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju (Leader) – „Odnowa i rozwój wsi” dofinansowano 131 projektów na kwotę 31 021 243,98 zł (wartość projektów ogółem:

⁹ Dane dotyczące muzeów umieszczono w rozdziale „Muzea i skanseny”.

¹⁰ Przeprowadzenie badania ewaluacyjnego RPO WŁ pn. Ocena użyteczności, trafności, efektywności, skuteczności i trwałości projektów RPO WŁ realizowanych w obszarze edukacji i kultury w latach 2007-2013 zaplanowano na 2014 rok - zob. przypis 11 w niniejszym dokumencie

¹¹ Wg. realizacji dostępnej na:

http://www.rpo.lodzkie.pl/wps/wcm/connect/1a3ca480426c6082bb6dbb7c67cd6ef6/Stan_realizacji_RPO_WL_01012014.pdf?MOD=AJPERES

¹² Kwota całkowita dofinansowania z umów czynnych (aktualnych na dzień 31 grudnia 2013 r.). W przypadku projektów zakończonych (tzn. takich, dla których została zrealizowana płatność końcowa) wzięto pod uwagę kwoty wypłaconych środków UE.

65 457 836,36 zł). Zarówno kwoty dofinansowań jak i liczba projektów świadczą o dużej skali wsparcia dedykowanego obszarom wiejskim.

- Z rządowego programu Kultura+, z priorytetu Biblioteka +. Infrastruktura bibliotek, dotychczas skorzystało niewiele bibliotek w regionie: Miejska Biblioteka Publiczna w Brzezinach pozyskała 60.000 zł na remont pomieszczeń (zmodernizowano sieć centralnego ogrzewania, pomalowano pomieszczenia), Gminna Biblioteka Publiczna w Rogowie otrzymała 700.000 zł dotacji (powstał zupełnie nowy budynek biblioteczny). W listopadzie 2013 r. zakończyła się budowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Sulmierzycach, jej budowa była dofinansowana kwotą 1.000.000 zł. Pozostałe biblioteki: GBP w Mniszkowie (pow. opoczyński), GBP w Kielczygłowie (pow. pajęczański), GBP w Żarnowie (pow. opoczyński), MBP w Rawie Mazowieckiej, GBP w Klonowej (pow. sieradzki) są na różnym etapie zaawansowania prac budowlanych bądź modernizacyjnych.
- Biblioteki w województwie korzystały też z dotacji w ramach programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” (dwukrotnie uruchomiony w latach 2012-2013 przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego - operatorem programu był Instytut Książki). W pierwszej edycji programu z województwa łódzkiego dofinansowanie otrzymało 16 bibliotek (dotacje w kwotach od 18 do 20 tys. zł). W drugiej edycji - 9 bibliotek (dotacje w wysokości od 12 do 20 tys. zł).
- Osobną kwestią, która dotyczy publicznych instytucji kultury, jest otoczenie prawne i administracyjne, w jakim instytucje te funkcjonują. Zagadnienie to znacznie przekracza ramy niniejszego opracowania – nie było ono też dotychczas kompleksowo badane na poziomie kraju. Zarówno z perspektywy instytucji kultury jak i organizatorów działalności kulturalnej, a także innych podmiotów życia kulturalnego np. organizacji pozarządowych, uczelni artystycznych, zwraca się uwagę na niedoskonałość istniejących rozwiązań prawnych dotyczących m.in. prawa zamówień publicznych, prawa autorskiego, ustawy o finansach publicznych, funkcjonowania kontroli zarządczej w instytucjach kultury, jak również relacji organizator – instytucja kultury dotyczących sprawozdawczości, a także nadzoru i kontroli organizatora nad instytucjami. Ponadto istotnym zagadnieniem jest opracowanie narzędzi i mechanizmów prawnych, administracyjnych, finansowych, które mogłyby zwiększyć udział sektora prywatnego w finansowaniu kultury. Są to problemy, które wymagają dogłębnej analizy nie tylko na poziomie samorządowym, ale i centralnym. Na wagę tych zagadnień zwracano uwagę m.in. podczas Regionalnego Kongresu Kultury w 2011 roku¹³, jak również w debatach ogólnokrajowych (m.in. Obywatele kultury¹⁴).

---

¹³ Zob. J. Suchan, Instytucje publiczne, czyli jakie?, http://www.kongres-kultury.pl/debata/teksty/art-jaroslaw_suchan_instytucje_publiczne_czyli_jakie_192.html

¹⁴ Por. Jarosław Suchan w rozmowie z Jasiem Kapelą, Krytyka Polityczna, 31.03.2011; <http://www.krytykapolityczna.pl/Serwiskulturalny/SuchanPolskieprawohamujerozwojkultury/menuid-431.html>

♦ **Ludność**

Według stanu w dniu 31 grudnia 2015 r. ludność województwa łódzkiego liczyła 2493,6 tys. osób, i była niższa od liczby zanotowanej przed rokiem o 11 tys. osób, tj. o 0,4% , natomiast w stosunku do 2010 r. – o 49 tys. osób, tj. o 1,9 %. Mieszkańcy województwa stanowili 6,5% ogółu ludności Polski (i udział ten w skali roku nie zmienił się). Pod względem wielkości populacji łódzkie, niezmiennie od wielu lat, plasuje się na 6 miejscu w kraju – po: mazowieckim, śląskim, wielkopolskim, małopolskim i dolnośląskim. Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w końcu grudnia 2015 r., ukształtowała się na poziomie z roku 2014 i wyniosła w województwie łódzkim 137, zaś w Polsce od roku 2010 średnia gęstość zaludnienia utrzymuje się na poziomie 123 osób na 1 km². Podobnie jak w poprzednich latach, w 2015 r. wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa łódzkiego. Najwyższą wartość zanotowano w mieście na prawach powiatu Łódź (2390), natomiast najniższą w powiatach skierniewickim (51) i poddębickim (47).

W 2015 r. województwie łódzkim współczynnik przyrostu naturalnego, podobnie jak w poprzednich latach, przyjął dodatnie wartości jedynie w dwóch powiatach: bełchatowskim (0,66‰) oraz w Skierniewicach (0,29‰). W powiecie łódzkim wschodnim liczba urodzeń zrównała się z liczbą zgonów. W pozostałych powiatach odnotowano ujemne wartości wskaźnika, najniższą - w mieście na prawach powiatu Łódź (-6,28‰). W łódzkich urzędach stanu cywilnego od stycznia do grudnia 2015 r. zarejestrowano 11456 nowo zawartych małżeństw, tj. o 51 więcej niż przed rokiem, ale o 3057 mniej niż w 2010 r. Wzrost liczby zawartych małżeństw obserwowany jest drugi rok z rzędu po trwającym od 2009 r., okresie ich spadku.

Współczynnik małżeństw, w omawianym okresie, wyniósł 4,59‰ (wobec 4,55‰ w 2014 r. i 5,70‰ w 2010 r.). Liczba nowo zawartych małżeństw w województwie w przeliczeniu na 1000 ludności była niższa niż średnio w Polsce (4,91‰). Saldo migracji wewnętrznych ludności na pobyt stały w województwie łódzkim według powiatów w roku 2015 przyjęło wartości dodatnie w ośmiu powiatach, przy czym najwyższe dotyczyły powiatów: łódzkiego wschodniego (4,98‰), zgierskiego (4,19‰), pabianickiego (2,78‰), skierniewickiego (2,07‰) oraz brzezińskiego (1,94‰).

♦ **Turystyka**

Dane podstawowe:

- W dniu 31 VII 2015 r. w województwie łódzkim zlokalizowane były 352 turystyczne obiekty noclegowe. W porównaniu z rokiem 2014, odnotowano spadek liczby obiektów o 10, tj. o 2,8%.
- Liczba miejsc noclegowych w obiektach noclegowych w dniu 31 VII 2015 r. wyniosła 23,1 tys. i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 103, tj. o 0,4%.
- Z turystycznych obiektów noclegowych w województwie łódzkim w 2015 r. skorzystało 1281,1 tys. osób, w tym 199,7 tys. turystów zagranicznych. W porównaniu 2014 r. liczba osób korzystających z noclegów wzrosła o 7,4%,

- W 2015 r. w turystycznych obiektach noclegowych w województwie łódzkim udzielono 2302,0 tys. noclegów, tj. o 7,7% więcej niż w przed rokiem. Turystom zagranicznym udzielono 367,6 tys. noclegów.
- Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w województwie łódzkim w 2015 r. wyniósł 30,6% i był o 2,7 p. proc. wyższy niż w 2014 r.

♦ Stan ludności w Gminie Wieluń

Na koniec roku 2014 łącznie liczba ludności w Gminie Wieluń wynosiła 32 191 osób. Obserwuje się spadek liczby ludności zamieszkującej w Gminie. W ciągu ostatniej dekady z roku na rok liczba ta stopniowo maleje (średnio o 0,5% rocznie). W strukturze płci, nieznaczną przewagę stanowią kobiety (w 2014 roku 52,16%). W okresie ostatnich 10 lat populacja kobiet corocznie przewyższała populację mężczyzn średnio o ok. 10%.

Tabela: Liczba ludności faktycznie zamieszkałej Gminę Wieluń w podziale na płeć.

	ogółem	kobiety	mężczyźni
2003	32946	17245	15701
2004	32969	17244	15725
2005	32932	17242	15690
2006	32858	17238	15620
2007	32709	17170	15539
2008	32615	17119	15496
2009	32493	17045	15448
2010	32858	17164	15694
2011	32729	17072	15657
2012	32698	17064	15634
2013	32443	16936	15507
2014	32191	16791	15400

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Na koniec 2014 roku gęstość zaludnienia Gminy według danych GUS wyniosła 246 osób na 1 km². W 2003 roku gęstość zaludnienia wynosiła 251 osób km². Największy wskaźnik gęstości odnotowano w latach 2006 i 2010. Od roku 2011 obserwuje się niewielki spadek w stosunku do poprzednich lat (o 1- 2 osoby na km²). Średnia gęstość zaludnienia ukształtowała się w badanym okresie na poziomie 250 osób na 1 km². Uwzględniając podział Gminy Wieluń na obszar wiejski i miejski należy wskazać, że obszar wiejski charakteryzuje się od czterech lat niezmienną gęstością zaludnienia 78 osób/km². Miasto Wieluń zanotowało spadek wskaźnika z 1417 osób/km² w 2011 r. do 1381 osób/km² w 2014 r.

Tabela: Liczba ludności faktycznie zamieszkałej Gminę Wieluń w podziale na miasto Wieluń oraz obszar wiejski.

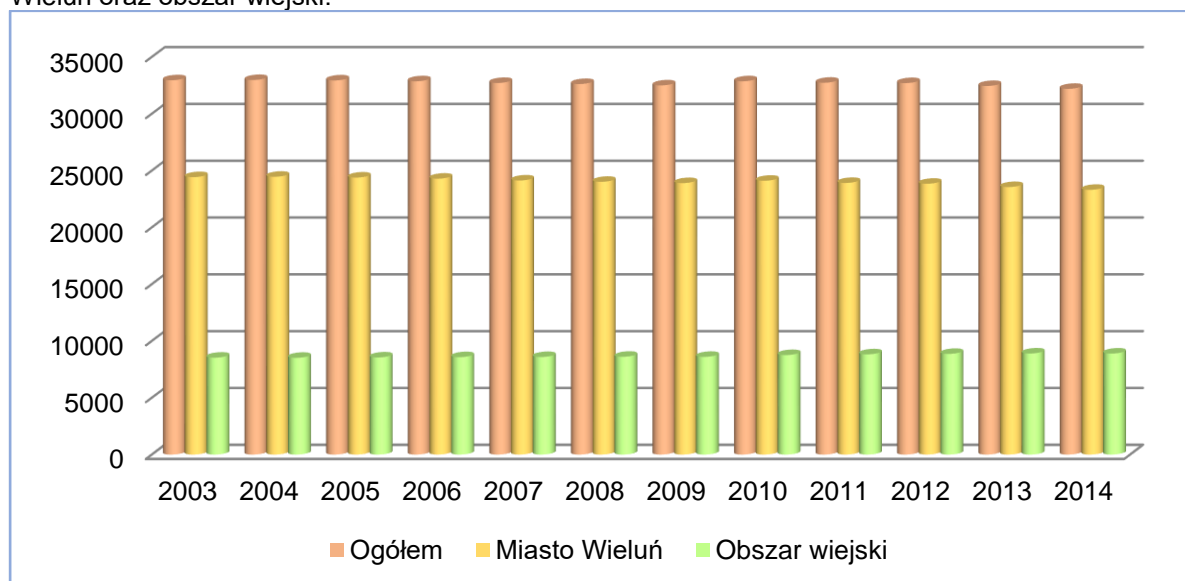
	Gmina Wieluń	Miasto Wieluń	obszar wiejski gminy Wieluń
2003	32946	24418	8528
2004	32969	24453	8516
2005	32932	24384	8548

	Gmina Wieluń	Miasto Wieluń	obszar wiejski gminy Wieluń
2006	32858	24285	8573
2007	32709	24122	8587
2008	32615	24008	8607
2009	32493	23894	8599
2010	32858	24100	8758
2011	32729	23908	8821
2012	32698	23837	8861
2013	32443	23546	8897
2014	32191	23300	8891

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Liczba ludności zamieszkującej Gminę Wieluń od ponad 10 lat utrzymuje się na podobnym poziomie, wykazując niewielką tendencją malejącą. W 2014 roku w stosunku do roku 2003 odnotowano o 755 osób mniej. Najliczniej zamieszkwane są miejscowości: Wieluń, Dąbrowa, Ruda i Gaszyn. Na obszarze Miasta Wielunia liczba ludności również stopniowo maleje – w 2014 roku zarejestrowano o 1418 osób mniej niż w roku 2003. Odwrotnie jest zaś na obszarze wiejskim Gminy, gdzie liczba ludności ma tendencję wzrostową i w analizowanym okresie czasu odnotowano tu przyrost o 363 osoby. W 2014 roku ludność zamieszkująca Miasto stanowiła 72,38% ogółu ludności Gminy, zaś w 2003 roku 74,11%.

Wykres: Liczba ludności faktycznie zamieszkującej gminę miejsko-wiejską Wieluń w podziale na miasto Wieluń oraz obszar wiejski.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Lokalnych

Informacje o potencjalnej grupie docelowej oraz potencjalnych interesariuszach projektu

Grupą docelową (jednocześnie są to interesariusze projektu) są wszyscy mieszkańcy Gminy Wieluń – 32191 osób. Liczba użytkowników projektu wyniesie około 11000 osób rocznie.

Oddziaływanie planowanej inwestycji na środowisko naturalne

Projekt będzie realizowany na obszarze gminy Mokrsko, miejscowość Ożarów, a więc jego oddziaływanie rozpatruje się w tym aspekcie w oparciu o obszar gminy Mokrsko.

♦ Lasy i tereny zieleni

Lasy w powiecie wieluńskim zajmują powierzchnię 22 665,9 ha, czyli ok. 24,5% ogólnej jego powierzchni. Według danych GUS (Bank Danych Lokalnych na dzień 31.12.2012 r.) jest to lesistość wyższa od średniej dla województwa łódzkiego (21,2%), ale niższa niż dla Polski (29,3%). Nieco ponad 40% lasów powiatu wieluńskiego stanowią lasy będące własnością prywatną.

Lasu państwowe zajmują w gminie Mokrsko obszar 895,55 ha. Większość należy do Skarbu Państwa i pozostaje w zarządzie Skarbu Państwa. „Lasy te znajdują się w Nadleśnictwie Wieluń, Leśnictwo Ożarów i Wróblew (obręb Cisowa). (...) Lasy te zlokalizowane są w południowej części gminy tworząc zwarty kompleks leśny i szereg mniejszych powierzchni wciśniętych w obręby: Ożarów i Motyl Żelazna, stanowiących własność osób prywatnych.” Niewielka część lasów państwowych stanowią grunty związane z gospodarką leśną (budynki i budowle, drogi leśne, linie podziału lasu, urządzenia melioracji wodnych, tereny pod liniami energetycznymi, szkółki leśne). Większość lasów wykorzystywana jest jako lasy gospodarcze.

„Charakteryzując drzewostan gospodarczy wg grup wiekowych stwierdza się, że przeważają drzewa w klasie wieku 41 lat i wyżej, stanowiąc 54% stanu ogólnego lasów państwowych, pozostałe w 46% to drzewa w klasie 1-40 lat. Głównym gatunkiem lasotwórczym, który występuje na wszystkich typach siedliskowych lasu jest sosna. Oprócz sosny w drzewostanach leśnych występują: dąb, jesion, klon, wiąz, brzoza, jodła, świerk i olcha. (...) Na terenie lasów będących w zarządzie Nadleśnictwa Wieluń wyodrębniono następujące typy siedliskowe lasu: Bśw, BMśw, BMW, Bw, LMśw, Lw, LMw. Przeważają siedliska boru świeżego, w drugiej kolejności boru mieszanego świeżego.

Całość lasów Nadleśnictwa Wieluń, w tym lasy w gminie Mokrsko znajdują się w I stopniu słabego zagrożenia przemysłowego. Pod względem zagrożenia pożarowego lasy te są w II kategorii zagrożenia – średnie zagrożenie pożarowe. (...)”

Powierzchnia całkowita gruntów leśnych własności prywatnej w gminie Mokrsko wynosi 561 ha. „Zdecydowanie największy kompleks leśny własności prywatnej położony jest na południu gminy, w sąsiedztwie lasów państwowych. We wszystkich siedliskowych typach lasów, prócz olsu, gatunkiem dominującym jest sosna, a gatunki domieszkowe stanowią drzewa: brzoza, dąb, modrzew, jesion, świerk. Przeszło połowę powierzchni wszystkich siedlisk lasów prywatnych budują bory świeże 54%, prawie 38% udział mają BMśw, 6,3% przypada na BMW, a poniżej 1% zajmują Bw, Bb, Ol.

W ramach indywidualnej własności gruntów przeznaczonych do zalesienia jest 61,26 ha (wg operatów urządzania lasów prywatnych). Są to grunty położone w sąsiedztwie lasów przy dużych obszarowo kompleksach wsi Ożarów i Motyl Żelazna.

Stan zdrowotny lasów prywatnych określa się jako dobry i nie stwierdzono zagrożenia dla stanu zdrowotnego lasu. W stanie sanitarnym nie stwierdzono szkód spowodowanych przez szkodniki owadzie, pasożytnicze grzyby, czynniki przyrody nieożywionej.

Szczególne formy ochrony obejmującej zbiorowiska leśne – lasy ochronne Ustawa o lasach określa lasy, które powinny być szczególnie chronione nazywając je „lasami ochronnymi”. Lasy ochronne pełnią głównie funkcję czynnika współdziałającego w kształtowaniu środowiska przyrodniczego, zwłaszcza stosunków klimatycznych, hydrologicznych i glebowych. Na terenie gminy Mokrsko lasy ochronne występują tylko w obrębie lasów państwowych. Uznane one zostały za szczególnie chronione na mocy Zarządzenia MOŚZNiL (Zarządzenie Nr 106 z dnia 23 lipca 1997 roku w sprawie uznania za lasy ochronne stanowiące własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Wieluń). Za lasy ochronne – wodochronne, mające za zadanie chronić zasoby wodne uznaje się 228,77 ha powierzchni gruntów zalesionych, co stanowi 24,8% ogółu lasów państwowych w gminie.

Oceniając ogólnie obszary zalesione dla potrzeb rekreacji należy stwierdzić, że gmina posiada dobre warunki dla rozwoju rekreacji. Lasy występują w dość dużym zwartym kompleksie, który w kierunku północno-wschodnim łączy się z dużym kompleksem leśnym położonym poza granicami gminy, drzewostany mają głównie powyżej 40 lat. Do lasów nieodpowiednich do rekreacji należą lasy na siedliskach wilgotnych, gdzie występuje zespół niekorzystnych czynników, które wykluczają je z użytkowania rekreacyjnego. (...) największy obszar na terenie gminy zajmują parki spacerowo-wypoczynkowe, brak natomiast danych na temat zieleni ulicznej czy osiedlowej, która jest charakterystyczna jednak w większych skupiskach ludności.”¹⁵

♦ Obszary chronione

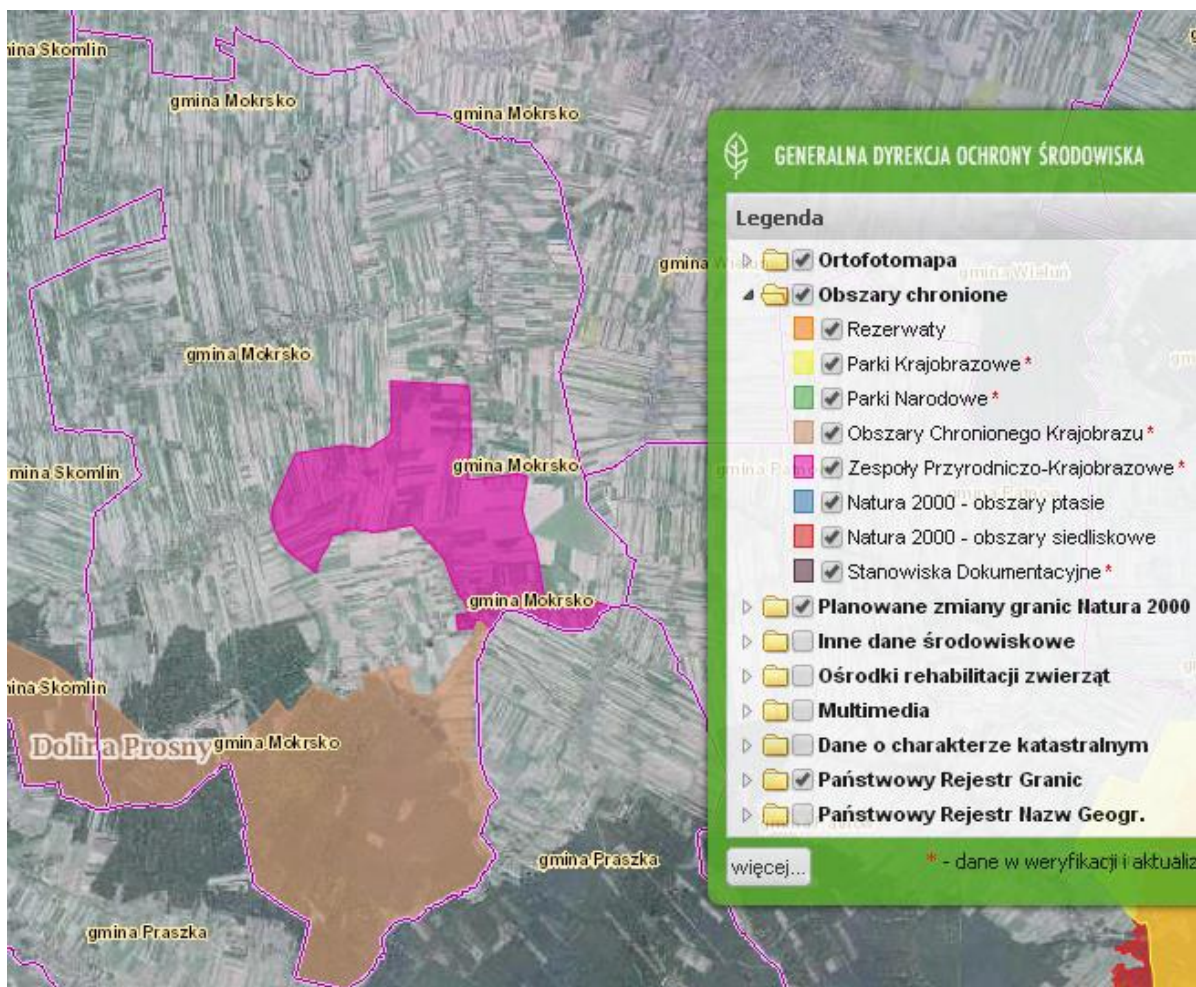
Zgodnie z art. 6. Ustawy o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.) do form ochrony przyrody zaliczane są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo- krajobrazowe oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Mapa poniżej przedstawia formy ochrony przyrody występujące na obszarze gminy Mokrsko.

Mapa: Formy ochrony przyrody na obszarze gminy Mokrsko

---

¹⁵ *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Mokrsko, 2007*

Źródło: Geoserwis Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, www.geoserwis.gdos.pl, dostęp: sierpień 2015

Obszar Chronionego Krajobrazu

Zgodnie z ww. Ustawą, obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Na obszarze gminy Mokrsko wyznaczony jest Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Prośny. Powstał on 20.12.1996 roku, zajmuje powierzchnię 14540 ha. Obejmuje on również obszary gmin: Bolesławiec, Galewice, Łubnice, Sokolniki, Miasto Wieruszów, Wieruszów oraz Skomlin. Obszar chroni cenne ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe zróżnicowane ekosystemy, a w szczególności naturalne koryto rzeki Prośny, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcję korytarza ekologicznego.

Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu w prawnego: Rozporządzenie Nr 7/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Prośny (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 75, poz.711) zmienione Rozporządzeniem Nr 19/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 30 lipca 2009 r. zmieniające rozporządzenie Nr 7/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wyznaczenia

Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Prosny (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 236, poz. 2117) Wcześniej obszar ten powołany został Rozporządzeniem Wojewody Kaliskiego Nr 65 z dnia 20 grudnia 1996 r. w sprawie ustalenia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Prosny” na terenie województwa kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru (Dz. Urz. Woj. Kaliskiego Nr 1, poz. 115).

Obszar Natura 2000¹⁶

Na obszarze gminy Mokrsko nie występują obszary Natura 2000.

Pomniki przyrody

Zgodnie z art. 40 ust.1. Ustawy o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.) pomnikami przyrody „są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie”. Pomniki przyrody występujące na obszarze Gminy charakteryzuje tabela poniżej.

---

¹⁶ Serwis internetowy natura2000.gdos.gov.pl

Tabela: Pomniki przyrody w gminie Mokrsko

nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	data utworzenia pomnika przyrody	obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	opis pomnika przyrody	obwód na wys. 1,3 m (cm)	miejsowość/ obręb ewidencyjny	nr działki ewid.	opis lokalizacji	forma własności	sprawujący nadzór
lipa drobnolistna	1998-11-24	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 24 listopada 1998 r. w sprawie uznania za obiekty chronione Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 29, poz. 174	lipa drobnolistna	658	Mokrsko	232	Chotów, przy plebanii dz. Nr 232	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Idziego	
lipa drobnolistna	1998-02-03	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	lipa drobnolistna	740	Mokrsko	1273	Mokrsko, park wiejski dz. Nr 1273	Skarb Państwa	Wojewódzki Konserwator Przyrody
lipa drobnolistna			lipa drobnolistna	300	Mokrsko	1273			
4 wiązy szypułkowe			4 wiązy szypułkowe	310, 340, 290, 280	Komorniki	132	Komorniki, park wiejski dz. Nr 132		
lipa drobnolistna			lipa drobnolistna	350	Komorniki	132			
lipa drobnolistna			lipa drobnolistna	330	Komorniki	132			
dąb szypułkowy			dąb szypułkowy	330	Komorniki	132			
klon zwyczajny			klon zwyczajny	270	Komorniki	132			
grab zwyczajny			grab zwyczajny	230	Komorniki	132			
wiąz szypułkowy			wiąz szypułkowy	290	Komorniki	132			
jesion wyniosły	1998-02-03	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	jesion wyniosły	490	Ożarów	714/5	Ożarów, park zabytkowy dz. Nr 714/5	Skarb Państwa	Wojewódzki Konserwator Przyrody
wiąz szypułkowy			wiąz szypułkowy	290	Ożarów	714/5			
dąb szypułkowy			dąb szypułkowy	410	Ożarów	714/5			
dąb szypułkowy			dąb szypułkowy	410	Ożarów	714/5			
5 dębów szypułkowych			5 dębów szypułkowych	380, 380, 350, 570, 360	Ożarów	714/5			
2 dęby szypułkowe, 1	1998-02-03	Uchwała NR IV/26/11 Rady Gminy Mokrsko z	2 dęby szypułkowe, 1	360, 374 421 ¹⁹	Ożarów	714/9, 714/5	dąb szypułkowy obwód 360 cm	Skarb Państwa	Wójt Gminy Mokrsko

nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	data utworzenia pomnika przyrody	obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	opis pomnika przyrody	obwód na wys. 1,3 m (cm)	miejsowość/ obręb ewidencyjny	nr działki ewid.	opis lokalizacji	forma własności	sprawujący nadzór
lipa drobnolistna ¹⁷		dnia 24.01.2011 r. W sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Mokrsko (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 89, poz. 763) zmieniająca Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 3, poz. 9	lipa drobnolistna ¹⁸			20	rośnie na terenie Ośrodka Zdrowia w Ożarowie, dąb szypułkowy obwód 374 cm i lipa drobnolistna obwód 421 cm rosną na terenie Muzeum w Ożarowie ²¹		
dąb szypułkowy	2005-07-13	Rozporządzenie Nr 20/2005 Wojewody Łódzkiego z dnia 13 lipca 2005 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	dąb szypułkowy	345	Ożarów	2780	miejsowość Ożarów, Nadleśnictwo Wieluń, Leśnictwo Ożarów, Oddz. 162b (dz. Nr 2780)	Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Wieluń	Wydział Środowiska i Rolnictwa Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, Delegatura Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Piotrkowie Trybunalskim, Sieradzu

prace pielęgnacyjno-lecznicze prowadzone w roku 2006

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Rejestru Form Ochrony Przyrody prowadzonego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (stan na 24.06.2015)

¹⁹ było 330, 320, 410, 320, 320

¹⁷ było 2 dęby szypułkowe, 2 lipy drobnolistne, buk zwyczajny

¹⁸ Ibidem

²⁰ było 714/4 i 714/5

²¹ było Ożarów, park zabytkowy dz. Nr 714/4 i 714/5

Użytki ekologiczne

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.), art. 42. - użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania. Obszary te charakteryzują się niewielką powierzchnią i posiadają mniejsze walory przyrodnicze w porównaniu z rezerwatami przyrodniczymi. Na obszarze gminy Mokrsko znajdują się trzy użytki ekologiczne – bagno śródleśne - opisane w tabeli poniżej.

Tabela: Użytki ekologiczne w gminie Mokrsko

nazwa użytku ekologicznego (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	pow. [ha]	obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	opis lokalizacji
bagno śródleśne	0,36	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Ożarów, Leśnictwo Ożarów oddz. 166 c, Nadleśnictwo Wieluń, dz. Nr 166/1
bagno śródleśne	0,65	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Ożarów, Leśnictwo Ożarów oddz. 171 i, Nadleśnictwo Wieluń, dz. Nr 171
bagno śródleśne	0,32	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne	Motyl Żelazna, Leśnictwo Wróblew oddz. 214 d, Nadleśnictwo Wieluń dz. Nr 214/3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Rejestru Form Ochrony Przyrody prowadzonego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (stan na 24.06.2015)

Parki dworskie

Na terenie gminy zlokalizowany jest park dworski (wpisany do rejestru zabytków, nr rej. 413/A) w miejscowości Ożarów oraz parki dworskie znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków zlokalizowane w Chotowie i Mokrsku. Oba parki posiadają bogaty drzewostan, jednak wymagają nakładów w celu uporządkowania ich struktury, pielęgnacji występującej tam roślinności oraz uzupełnienia o elementy charakterystyczne dla wystroju parków zlokalizowanych na terenach wiejskich. Zachowane są w stanie dobrym z czytelnym układem zieleni.

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Ustawa o ochronie przyrody zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi nazywa fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne. Na obszarze gminy Mokrsko ustanowiono Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Wzgórza Ożarowskie:

Tabela: Zespół przyrodniczo-krajobrazowy na obszarze gminy Mokrsko

nazwa	data utworzenia	pow. [ha]	Opis	obowiązująca podstawa prawna
Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Wzgórza Ożarówskie	1998-07-31	628,3	Od granicy z województwem częstochowskim granica obszaru biegnie na północny-zachód drogą Wierzbie-Ożarów. Następnie otacza zespół dworsko-parkowy w Ożarowie i nadal podążając drogą mija zabudowania Ożarowa i skręca na zachód w drogę polną do wsi Lasek, omija teren zwartej zabudowy i dociera do toru kolejowego, wzdłuż którego udaje się na północ. Potem skręca na wschód w drogę polną biegnącą między miejscowościami Zmysłona i Zimne Wody, przecina drogę Komorniki-Wieluń i po przebyciu około 300 m skręca na północny-wschód w kolejną drogę polną, którą dociera do Krzyworzeki. Tam skręca na południe i drogami polnymi dociera do drogi Brzeziny-Kocilew. W miejscowości Kocilew skręca na wschód i dociera do granicy z województwem częstochowskim. Wzdłuż granicy województwa dociera do punktu wyjścia.	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego Nr 20, poz. 115 Rozporządzenie Nr 9/99 Wojewody Łódzkiego z dnia 29 marca 1999 r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego wydanych przez dotychczasowych wojewodów i nadal obowiązujących na obszarze województwa łódzkiego lub jego części. Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 28, poz. 137

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Rejestru Form Ochrony Przyrody prowadzonego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (stan na 24.06.2015)

♦ Oddziaływanie na środowisko

Zgodnie z zasadami przygotowania studium wykonalności przeanalizowano również oddziaływanie na środowisko naturalne. W tym przypadku analizą objęto gminę, w której realizowany jest projekt – Mokrsko.

Teren na którym zlokalizowany jest obiekt nie jest objęty obszarowymi formami ochrony przyrody.

Wykonawca ma obowiązek znać i stosować w czasie prowadzenia robót wszelkie przepisy dotyczące ochrony środowiska naturalnego i gospodarowania odpadami. W okresie trwania budowy i wykańczania robót Wykonawca będzie podejmować wszelkie uzasadnione kroki mające na celu stosowanie się do przepisów i norm dotyczących ochrony środowiska na terenie i wokół terenu budowy oraz będzie unikać uszkodzeń lub uciążliwości dla osób lub dóbr publicznych i innych, a wynikających z nadmiernego hałasu, wibracji, zanieczyszczenia lub innych przyczyn powstałych w następstwie jego sposobu działania. Stosując się do tych wymagań będzie miał szczególny wzgląd na:

1) lokalizację baz, warsztatów, magazynów, składowisk i dróg dojazdowych,

2) środki ostrożności i zabezpieczenia przed:

I. zanieczyszczeniem zbiorników wodnych pyłami lub substancjami toksycznymi,

II. zanieczyszczeniem powietrza pyłami i gazami,

III. możliwością powstania pożaru lub wybuchu.

Materiały, które w sposób trwały są szkodliwe dla otoczenia, nie będą dopuszczone do użycia. Nie dopuszcza się do użycia materiałów wywołujących szkodliwe promieniowanie o stężeniu większym od dopuszczalnego odpowiednimi przepisami. Segregację i odzysk materiałów z rozbiórki należy

przewieźć na etapie ich wytwarzania. W trakcie prowadzenia robót posortowane materiały należy składować w oddzielnych miejscach i sukcesywnie wywozić. Materiały nie przeznaczone do odzysku – odpady wywozić na wyspecjalizowane składowiska odpadów posiadające koncesję na składowanie i utylizację. Odbiór odpadów należy każdorazowo potwierdzić. Należy prowadzić ewidencję ilościową i jakościową odpadów.

Wpływ pozytywny projektu na środowisko przyrodnicze wiąże się z zachowaniem ochrony środowiska naturalnego oraz zastosowaniem przyjaznej środowisku infrastruktury ograniczającej szkodliwą presję człowieka. Poza tym budynki objęte pracami w ramach projektu będą poprawnie izolowane. Zastosowane będą elementy zwiększające ich efektywność energetyczną. Zaplanowano m.in.: wymianę pokrycia dachowego, wymianę drewnianego poszycia z desek na elewacjach budynku Dworu (w tym m.in. ułożenie nowej izolacji termicznej – wełny mineralnej w płytach - na wszystkich ścianach budynku oraz ułożenie folii wiatroizolacyjnej, paroprzepuszczalnej), nowe drzwi i okna (w tym m.in. uszczelnienie okien drewnianych).

Projekt stanowi zatem dobrą podstawę dla zachowywania funkcji ekosystemu oraz przyjaznego korzystania ze środowiska. Z uwagi na powyższe projekt w połączeniu ze zmianami klimatu będzie miał pozytywny wpływ na otoczenie.

5. Analiza wykonalności, analiza popytu oraz analiza opcji

5.1 Analiza wykonalności

Zgodnie z *Zasadami przygotowania studium wykonalności dla projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020*, celem analizy wykonalności jest zidentyfikowanie możliwych do zastosowania rozwiązań inwestycyjnych, które można uznać za wykonalne m.in. pod względem technicznym, ekonomicznym, środowiskowym i instytucjonalnym.

Charakterystyka istniejących zasobów oraz infrastruktury pod kątem funkcjonalności i ewentualnego wykorzystania dla osiągnięcia zakładanych celów.

Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie stawia sobie za zadanie upowszechnianie informacji o dworach polskich, dlatego buduje i rozwija powiązania pomiędzy innymi instytucjami kulturalnymi i oświatowymi w całym kraju, poprzez wymianę informacji, wiedzy i doświadczenia.

Swoją działalnością Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie kontynuuje tradycje centrum kulturalnego, jakim przez wieki był dwór na ziemiach polskich.

Konieczna realizacja prac remontowych dworu pozwoli ochronić cenne dziedzictwo kulturowe – jeden z kilkunastu zachowanych tego typu obiektów w Polsce - jakim jest budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie i prowadzoną w nim działalność w zakresie lokalnym i ogólnokrajowym.

Duże zróżnicowanie produktu turystycznego, jakim bez wątpienia jest Dwór w Ożarowie, wzmacnia jego potencjał i możliwości rozwoju.

Dwór zbudowany został w 1757 roku przez Władysława Bartochowskiego. Mocno zniszczony, w latach 1970-1980 został poddany odbudowie i gruntownej konserwacji. Budynek wolnostojący, drewniany na podmurowaniu, parterowy, częściowo podpiwniczony o dwutraktowym układzie wnętrza. Architektura obiektu została oparta o późnobarokowe założenia budownictwa dworskiego. Plan dworu tworzy prostokąt, do którego przylegają na rogach cztery parterowe alkierze nie wychodzące poza lico elewacji bocznych. Kryty dachem czterospadowym łamanym polskim z gzymsem ząbkowym pod okapem partii górnej. Przebieg kalenicy płn. — pd. Od strony wschodniej Facjata (wystawka) o dachu dwuspadowym. Dachy na alkierzach namiotowe o miękkiej linii, zwieńczone małymi kopułkami. Wszystkie dachy kryte pojedynczo gontem drewnianym. Od 1981 r. w dworze mieści się Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej. Stylowe wnętrza ożarowskiego dworu zostały zaadaptowane na potrzeby ekspozycji obrazującej ideę rodzimości dworu polskiego. Dla zwiedzających dostępne są: salon kominkowy, salonik myśliwski, kredensownia i sala jadalna, gabinet, buduar, buduar oraz sypialnie: damska i męska. Większość zgromadzonych eksponatów

pochodzi z dworów ziemi wieluńskiej w tym: skrzynie i kufty z XVIII i XIX w., barokowe szafy, ceramika oraz wiele portretów szlachty wieluńskiej z XVII, XVIII i XIX w. Na terenie parku znajduje się Kantorek (Altana). Niewielki budynek, w którego wnętrzu znajduje się kominek opalany drewnem, wykorzystywany był dawniej do wypłacania należności za pracę służbie dworskiej oraz do celów rzemieślniczych np. takich jak rymarstwo. Obecnie kominek umożliwia dzieciom i młodzieży biorącej udział w zajęciach edukacyjnych prowadzonych na terenie parku i w budynku wyremontowanej oficyny, pieczenie kielbasek, uatrakcyjniając czas spędzony na terenie założenia dworsko-parkowego. W parku znajduje się również dom nad stawem (dawna suszarnia owoców i szyszek). Obiekt powstał na początku XX w. z dobudówką z lat 70-tych XX w. Wybudowany w tradycyjnej technologii, murowany, wolnostojący, na podmurowaniu, nie podpiwniczony z ceglanym wykończeniem okien, drzwi i narożników budynku charakterystycznym dla architektury przemysłowej przełomu XIX i XX w. Plan obiektu tworzy prostokąt.

W tym momencie wskazana infrastruktura nie jest przystosowana do wykorzystania na cele kulturalne wskazane w projekcie. Osiągnięcie wskazanych celów jest projektu również staje się niemożliwe. Dlatego też przewiduje się remont zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum Wnętrz Dworskich Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, rozbudowę i remont Domu nad stawem i przekształcenie jego układu funkcjonalno-użytkowego oraz remont Kantorka zlokalizowanego w przestrzeni dworskiej.

Przewidziano następujące rozwiązania inwestycyjne (warianty) możliwe do zrealizowania:

Wariant 1. Częściowe remonty z własnych środków

Wariant 2. Roboty w obrębie dachu Dworu w Ożarowie

Wariant 3. Realizacja projektu pod nazwą „Remont zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum Wnętrz Dworskich Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, rozbudowa i remont Domu nad stawem i przekształcenie jego układu funkcjonalno-użytkowego oraz remont Kantorka zlokalizowanego w przestrzeni dworskiej”

Wariant 3 został wybrany do realizacji, ponieważ:

- jest efektywny kosztowo
- zapewnia ratunek dla cennej infrastruktury historycznej
- pozwala na udostępnienie i wykorzystanie nie tylko wnętrza dworu, ale również przestrzeni otwartej
- wprowadza na teren muzeum nową, ciekawą ofertę kulturalną
- gwarantuje osiągnięcie wszystkich celów projektu
- wpływa pozytywnie na bezpieczeństwo uczestników wydarzeń kulturalnych
- chroni dziedzictwo kulturowe o znaczeniu światowym.

Warianty zostały dokładnie przeanalizowane w dalszej części opracowania.

5.2 Analiza popytu

W ramach przedmiotowego projektu, rynkiem usług będzie obszar Europy.

Zgodnie z *Zasadami przygotowania studium wykonalności dla projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020*, analiza popytu ma identyfikować i ilościowo określać społeczne zapotrzebowanie na realizację planowanej inwestycji. W jej ramach należy uwzględnić bieżący (w oparciu o aktualne dane) i prognozowany popyt (w oparciu o prognozy uwzględniające m.in. wskaźniki makroekonomiczne i społeczne). W celu prawidłowego wykonania analizy popytu należy opisać założenia oraz metodykę wykonania prognoz popytu.

Analizę prognozowanego popytu należy przeprowadzić dla scenariusza z inwestycją oraz bez inwestycji. Ponadto, analiza ta powinna odwoływać się do kwestii bieżącego oraz przyszłego zapotrzebowania inwestycji na zasoby, przewidywanego rozwoju infrastruktury, oraz ewentualnego efektu sieciowego, związanego z koniecznością uwzględnienia faktu, iż projekt będzie stanowił część sieci (np. transportowej lub energetycznej), co przełoży się na jego wyniki finansowe i ekonomiczne.

Przedmiotowa analiza została sporządzona zgodnie z przytoczoną metodologią.

- Metodyka wykonania prognozy popytu

Analizę popytu sporządzono zgodnie z „Przewodnikiem analizy kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych” wydanego przez Komisję Europejską – Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej (przedłożony przez TRT Trasporti e Territorio oraz CSIL Centre for Industrial Studies 16.6.2008). Przyjęto metodę polegającą na eksploracji trendów. Ekstrapolacja przeszłych trendów obejmuje dopasowanie trendów do wskaźników liczbowych z przeszłości, zazwyczaj z analizą regresji. Zgodnie z sugestiami przeprowadzono również badania ankietowe.

Analizę wykonano zgodnie z następującymi publikacjami:

- Badania ilościowe w badaniach marketingowych – Magdalena Roszkiewicz, PWN Warszawa 2012
- Metodologia badań psychologicznych – Jerzy Brzeziński, PWN, Warszawa 2005

Badanie zostało sporządzone metodą eksploracji trendów. Dobór grupy nie jest przypadkowy. Obrazuje populację – wiek, płeć zarobki. Tylko w ten sposób można odnieść się do potrzeb danych grup społecznych. Badania przeprowadzone zostały przez zespół specjalistów i opracowane zostały prawidłowo. Błąd statystyczny w takich badaniach istnieje i wynosi do 10%.

Analizę dynamiczną przeprowadzono do roku 2032.

Założenia do prognozy popytu w Muzeum w Ożarowie:

W pierwszej kolejności należy wprowadzić rozróżnienie kultury w ogóle od kultury w sensie rynkowym. Słowo kultura pojawiło się pierwszy raz w ujęciu intelektualnym w pracy Edwarda Taylora pt. „Primitive

Culture” w 1871 roku. Taylor pisał, że „kultura, czy cywilizacja [...] to ta złożona całość, która zawiera w sobie wiedzę, wierzenia, sztukę, moralność, prawo, zwyczaj, i każde inne umiejętności i zwyczaje wypracowane przez człowieka, jako członka społeczeństwa”. Ujęcie Taylora odzwierciedla zatem antropologiczne rozumienie kultury, które sprowadza się do opisu dominujących sposobów życia dla danej społeczności. W tym sensie kultura nie jest produktem, który może stać się przedmiotem obrotu rynkowego – jest wykwitem skomplikowanych zależności historyczno-socjologicznych, nie efektem konkretnego procesu wytwórczego; jest kontekstem, w którym ma miejsce całość życia tak na poziomie indywidualnym, jak i w wymiarze grupowym, czy społecznym. Taka kultura jest raczej przekazywana w procesie wychowania, czy uspołeczniania jednostki, niż w procesie wymiany rynkowej. Ekonomiczne spojrzenie na kulturę musi sprowadzić ją do wymiaru towaru, a zatem jakiegoś konkretnego dobra materialnego, czy usługi (rozumianej, jako rozłożona w czasie sekwencja interakcji), które może stać się przedmiotem wymiany. Dobro lub usługa są wytwarzane w relatywnie konkretnym procesie produkcyjnym w celu przekazania ich osobom zainteresowanym. Gospodarki to pewne systemy, które określają aktywność człowieka związaną właśnie z produkcją i wymianą – „każda gospodarka jest zbudowana wokół bliźniaczych procesów produkcji i wymiany.” „Rynki produktowe, systemy produkcji, rynki pracy, rynki finansowe i procesy koordynacji wewnątrz firm i innych organizacji, wszystkie opierają się o proces wymiany – wymiany pieniędzy za wysiłek, pieniędzy za produkt, czy informacji za współpracę.” W ujęciu ekonomicznym kulturę opisuje się, jako partykularny sektor gospodarki – gospodarka kultury (ang. economy of culture) – w którego domenie można mówić o produkcji, sprzedaży i konsumpcji konkretnych dóbr lub usług kulturalnych. Dobra kulturalne w rynkowym rozumieniu ekonomicznym były tradycyjnie ujmowane, jako dzieła sztuki – czyli przedmioty, którym z jakichś względów nadano szczególną wartość społeczną. Dzisiaj wiadomo, iż rynek dzieł sztuki to tylko jeden z rynków funkcjonujących w ramach dość rozległego sektora kultury. Dobra, czy usługi kulturalne raczej realizują, zatem potrzeby niematerialne jak, przykładowo:

- Potrzeba ekspresji językowej i komunikacji
- Potrzeba poznania, poszerzania horyzontów
- Potrzeby estetyczne w życiu codziennym
- Potrzeby estetyczne i artystyczne (potrzeba poznania estetycznego, potrzeba tworzenia (kreacji)).

Istnieją teorie, które mówią o tym, że potrzeby kulturowe to tzw. potrzeby wyższego rzędu, z których najlepszym przykładem jest tzw. piramida potrzeb Masłowa ustawiająca hierarchię potrzeb, według której potrzeby kulturowe są dla człowieka najmniej ważne; lub ważne jedynie dla nielicznych i uprzywilejowanych grup społecznych. Ważne jednak, aby powiedzieć, iż istnieje dość rozciągnięta krytyka tego podejścia, z których jeden z bardziej znaczących głosów wskazuje na różnice w hierarchii w zależności od kultury (rozumianej antropologicznie) w jakiej egzystują jednostki. Przykładowo, kultura bardziej indywidualistyczna będzie miała inne implikacje dla hierarchii potrzeb, niż kultura kolektywistyczna.

Korzystając z okazji prac nad stworzeniem projektu przeprowadzono ankietę pośród mieszkańców (i nie tylko) powiatu wieluńskiego. Jest to niezwykle ważny element analizy popytu. Bezpośrednio

wskazuje, czy projekt jest potrzebny i ważny dla samych mieszkańców regionu. Cieszy fakt, że podczas badań ankietowych przebadano również osoby spoza samej Gminy Wieluń i Mokrsko. Pozwoliło to odpowiedzieć na pytanie, czy projekt jest też ważny dla innych mieszkańców województwa łódzkiego.

Badanie przeprowadzono na określonej grupie porównawczej. Ankiety były anonimowe. Niezwykle ważne okazało się potwierdzenie wieku badanego, wykształcenia oraz osobistych, bieżących potrzeb pod względem usług kulturalnych. Ankietowani odpowiedzieli na cztery pytania:

1. Czy na terenie województwa łódzkiego brakuje Panu/Pani ośrodków świadczących usługi kulturalne?
2. Czy oferta kulturalna Gminy jest wystarczająca i może przyciągnąć odbiorców zagranicznych?
3. Czy jest Pani/Pan zainteresowana/ny czynnym udziałem w zajęciach kulturalnych?
4. Czy popiera Pan/Pani renowację i wsparcie dla Muzeum w Ożarowie?

Zgodnie z metodyką przeprowadzania ankiet pytania były ogólne, a ankietowani musieli odpowiedzieć na nie „tak” lub „nie”. W ankiecie wzięło udział 61 osób. Oto tabelaryczne zestawienie odpowiedzi:

l.p.	Płeć M/K	Wiek (zakres wiekowy)	wykształcenie	miejsce zamieszkania	Odpowiedzi na pytania (tak/ nie)			
					1	2	3	4
1	K	16 - 20	podstawowe	Pow. wieluński	tak	tak	tak	tak
2	K	16 - 20	podstawowe	Łódź	tak	nie	tak	tak
3	K	20 - 30	wyższe	Łódź	nie	nie	tak	tak
4	K	16 - 20	podstawowe	Łódź	tak	nie	nie	tak
5	M	30 - 40	wyższe	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
6	M	40 - 50	wyższe	Pow. wieluński	tak	nie	nie	tak
7	K	>50	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	nie	tak
8	K	20 - 30	podstawowe	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
9	K	30 - 40	wyższe	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
10	K	30 - 40	średnie	Pow. wieluński	nie	nie	nie	tak
11	K	40 - 50	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
12	K	20 - 30	podstawowe	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
13	M	20 - 30	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
14	K	>50	średnie	Łódź	tak	nie	tak	tak
15	M	20 - 30	średnie	Łódź	tak	nie	nie	tak
16	M	16 - 20	podstawowe	Wrocław	tak	nie	nie	tak
17	M	16 - 20	podstawowe	Pow. wieluński	tak	nie	nie	tak
18	M	16 - 20	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
19	K	>50	podstawowe	Łódź	nie	tak	tak	tak
20	K	40 - 50	podstawowe	Łódź	tak	nie	tak	tak
21	K	20 - 30	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
22	M	40 - 50	wyższe	Pow. wieluński	tak	nie	nie	tak
23	M	20 - 30	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	nie	tak
24	M	30 - 40	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
25	M	20 - 30	wyższe	Pow. wieluński	tak	nie	nie	tak
26	K	30 - 40	wyższe	Pow. wieluński	tak	nie	nie	tak
27	K	30 - 40	wyższe	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
28	M	30 - 40	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
29	K	16 - 20	podstawowe	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
30	M	30 - 40	średnie	Łódź	tak	nie	tak	tak
31	K	>50	średnie	Łódź	nie	tak	tak	tak
32	M	20 - 30	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak

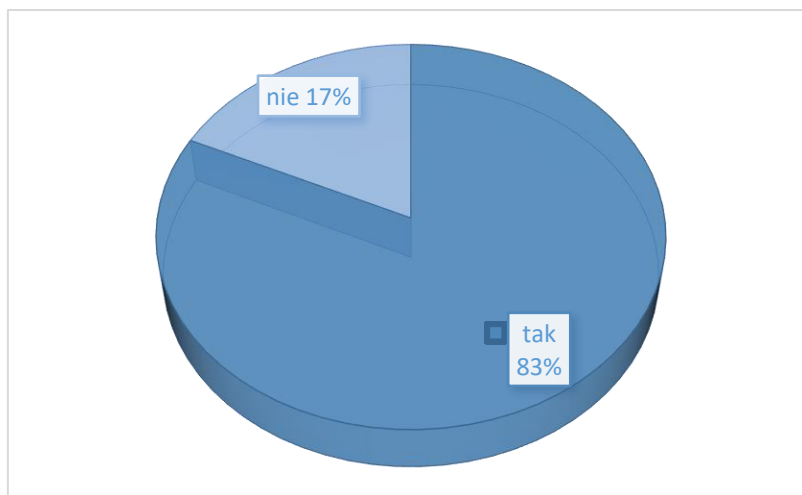
l.p.	Płeć M/K	Wiek (zakres wiekowy)	wykształcenie	miejsce zamieszkania	Odpowiedzi na pytania (tak/ nie)			
					1	2	3	4
33	K	20 - 30	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
34	M	20 - 30	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
35	M	>50	podstawowe	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
36	M	>50	podstawowe	Pow. wieluński	tak	nie	nie	tak
37	K	20 - 30	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
38	K	20 - 30	wyższe	Pow. wieluński	tak	nie	nie	tak
39	K	30 - 40	wyższe	Pow. wieluński	tak	nie	nie	tak
40	K	20 - 30	średnie	Pow. sieradzki	tak	nie	tak	tak
41	K	>50	podstawowe	Pow. sieradzki	nie	nie	tak	tak
42	K	>50	podstawowe	Pow. wieluński	nie	nie	tak	tak
43	K	>50	podstawowe	Pow. wieluński	nie	nie	tak	tak
44	K	>50	podstawowe	Pow. sieradzki	tak	nie	tak	tak
45	M	20 - 30	średnie	Pow. sieradzki	tak	nie	tak	tak
46	K	>50	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
47	M	40 - 50	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
48	K	20 - 30	podstawowe	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
49	M	>50	średnie	Łódź	nie	nie	tak	tak
50	M	>50	średnie	Pow. łaski	tak	nie	tak	tak
51	M	>50	podstawowe	Łódź	tak	nie	tak	tak
52	K	40 - 50	średnie	Poznań	tak	nie	nie	tak
53	K	>50	średnie	Pow. skierniewicki	tak	nie	nie	tak
54	K	16 - 20	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	nie	tak
55	M	40 - 50	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
56	K	40 - 50	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
57	K	20 - 30	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	nie	tak
58	K	>50	średnie	Pow. wieluński	tak	nie	tak	tak
59	K	16 - 20	podstawowe	Pow. wieluński	nie	tak	tak	tak
60	K	16 - 20	podstawowe	Pow. wieluński	nie	tak	nie	tak
61	K	>50	średnie	Pow. wieluński	nie	tak	nie	tak

Ciekawą obserwacją jest fakt, że udział w kulturze nie jest uzależniony od wieku czy statusu majątkowego. Widoczna jest natomiast korelacja pomiędzy wykształceniem a uczestnictwem w kulturze. Osoby z wykształceniem średnim lub wyższym wykazują większą chęć uczestnictwa w kulturze.

Poziom dochodów, które mieszkańcy są w stanie wydać na usługi kulturalne jest bardzo niski. Większość z ankietowanych nie wydaje żadnych pieniędzy na kulturę lub robi to sporadycznie. Nie widać tu również korelacji pomiędzy zarobkami a środkami przeznaczanymi na usługi kulturalne. Widać, że mimo niskich zarobków wiele osób przeznacza niewielkie kwoty na udział w kulturze. Osoby z wyższymi często nie wydają środków na kulturę. Konieczne jest więc stworzenie oferty bezpłatnej co mogłoby zwiększyć udział osób o niskich dochodach w kulturze.

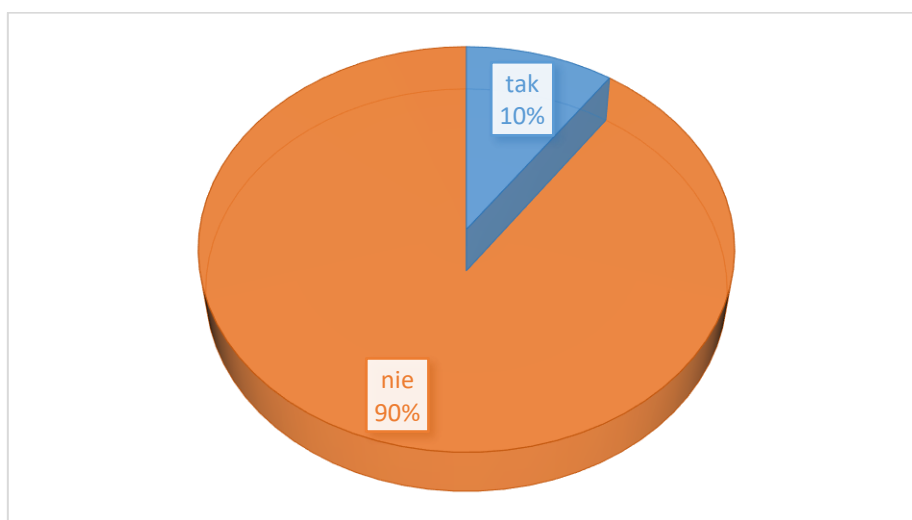
Analiza poszczególnych odpowiedzi na pytania:

1. Czy na terenie województwa łódzkiego brakuje Panu/Pani ośrodków świadczących usługi kulturalne?

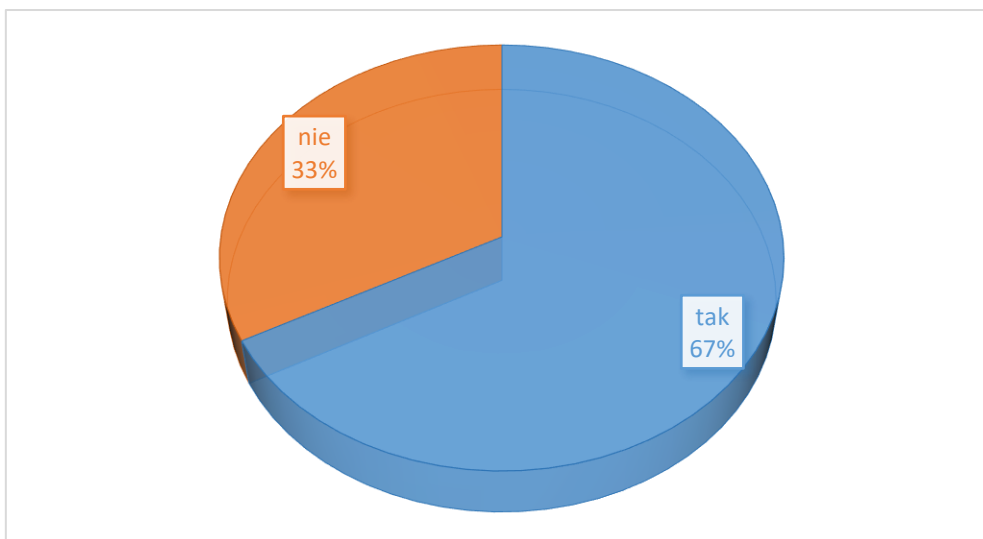
83% osób na pytanie odpowiedziało twierdząco. Problem występuje głównie w regionach peryferyjnych. Oddalenie od większych miast wojewódzkich powoduje, że dostęp do kultury na wysokim poziomie merytorycznym jest trudny. Szczególnie chodzi o poziom dochodów. Rodzin nie stać na dojazdy do Łodzi czy Wrocławia. Dlatego też w powiecie wieluńskim konieczne staje się stworzenie infrastruktury, która oferować będzie szeroką ofertę kulturalną na dobrym poziomie.

2. Czy oferta kulturalna Gminy jest wystarczająca i może przyciągnąć odbiorców zagranicznych?

Tylko 10% ankietowanych stwierdziło, że świadczona na terenie Gminy oferta jest wystarczająca. Inni bardzo negatywnie wypowiadali się o ofercie. Brakuje szczególnie oferty o wysokim poziomie merytorycznym, która jednocześnie przystosowana zostanie do poszczególnych grup odbiorców. Brakuje oferty ciekawej, innowacyjnej. Szczególnie ważne staje się odniesienie i spotkania z kulturą Europejską i światową. Także wydaje się słuszne wprowadzenie specjalnej oferty dla grup zagranicznych. Silny rozwój inwestycji na terenie powiatu wieluńskiego powoduje, że coraz więcej cudzoziemców poszukuje ciekawej oferty.

3. Czy jest Pani/Pan zainteresowana/ny czynnym udziałem w zajęciach kulturalnych?

67% ankietowanych bardzo chętnie weźmie czynny udział w zajęciach kulturalnych. To ważne, ponieważ kultura ma również wychowywać, tworzyć więzi społeczne. Negatywną tendencją jest fakt, że o to osoby młode bardzo często nie chcą współtworzyć oferty kulturowe. Coraz ciekawsze stają się film, masowa rozrywka. Tendencja ta widoczna jest również wśród dzieci i młodzieży. Dlatego też wyzwaniem staje się przyciągnięcie właśnie osób młodych, dzieci do Muzeum w Ożarowie.

4. Czy popiera Pan/Pani renowację i wsparcie dla Muzeum w Ożarowie?

Na to pytanie wszyscy uczestnicy ankiety odpowiedzieli twierdząco. Projekt jest wyczekiwany i akceptowany przez społeczność lokalną.

Stan aktualny

W imprezach kulturalnych na terenie Muzeum w Ożarowie w 2016 roku wzięło udział 8046 osób/rok.

Wydarzenia kulturalne i edukacyjne – Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie (2016-2017)

- 24 stycznia 2016 r. w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie odbył się koncert kameralny pt. „Usta milczą, dusza śpiewa”, podczas którego wystąpili Elżbieta Małgorzata Mach, Rafał Żurkowski, Piotr Łukaszczyk.
- 10 lutego 2016 r. w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie odbyły się dwie audycje muzyczne pt. "Nutolina - muzyczna plastelina" dla dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych. Wystąpili: Monika Całus (waltornia), Robert Gudaja (klarnet), Krzysztof Rajczyk (kontrabas), Magdalena Mirowska (fortepian). W audycji wzięły udział dzieci ze Szkół Podstawowych: z Kurowa, z Turowa, z Ożarowa oraz z Przedszkola z Kurowa.
- Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie w okresie ferii zimowych 2016 roku organizowało dla dzieci i młodzieży zajęcia warsztatowe. 16.02.2016 r. i 23.02.2016 r. Kolorowy świat kwiatów z bibuły – warsztaty, 18.02.2016 r. i 25.02. 2016 r. Pradawne zabawki - (figurki z masy solnej) – warsztaty.
- Koncert kameralny pt. "Wieczór z polską liryką fortepianową" odbył się w sali kominkowej Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, w dniu 28 lutego 2016. Wystąpił Marcin Dominik Głuch. W

programie: Fryderyk Chopin 2 Polonezy op.26, Walc As-dur op.42, Scherzo b-moll op.31, Henryk Melcer-Szczawiński, Valse a Chopin-La Fileuse z opery "Maria" Theophil Franz Xaver Scharwenka, Huldings March op.55, Henryk Pachulski, Album dla młodzieży op.23, Ignacy Jan Paderewski, 2 Utwory op.1, Aleksander Tansman, III Sonatina, Marcin Dominik Głuch, Dwór Kombornia Introdukcja, 4 Pejzaże i Nokturn

- 13 marca 2016 r. o godz. 17.00 w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie odbył się koncert kameralny pt. „Technika i Ekspresja”. Wystąpili: Eligiusz Skoczylas (fortepian), Krzysztof Katana (skrzypce).
- 23 marca 2016 r. o godz. 9.30 i 10.30 w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej odbyły się dwie audycje muzyczne pt. "Czy już wiesz co to jest za zwierz?" dla dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych. Wystąpili: Natalia Plińska (skrzypce), Adrian Gzik (puzon), Wojciech Krajewski (kontrabas), Magdalena Mirowska (fortepian).
- Koncert kameralny Mandala Guitar Quartet odbył się w sali kominkowej Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, w dniu 17 kwietnia 2016. Zimowit Bućko, Marcin Kuźniar, Dariusz Lampkowski, Theo Migeon.- 20 kwietnia 2016 r w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie odbyły się dwie audycje muzyczne pt. „Nigdzie nie szukamy, bo własnych mamy” dla dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych. Wystąpili: Martyna Pydzińska (sopran), Michał Maszczyk (trąbka), Jerzy Bober (fagot), Magdalena Mirowska (fortepian). W programie utwory związane z twórczością polskich kompozytorów od najstarszych zachowanych dzieł po muzykę współczesną.
- Noc Muzeów 15 maja 2016. Prelekcję o stanie dawnych siedzib ziemiańskich w Polsce wygłosił dr Maciej Rydel. Wcześniej można było zobaczyć monodram "Maski Polski", w wykonaniu Bartłomieja Jaworka, absolwenta Liceum Katolickiego w Wieluniu. W oficynie przy dworze otwarto wystawę "Łowiecka pasja", a uświetnił ją koncert Zespołu Sygnalistów przy Kole Łowieckim „Daniel”.
- 18 i 19 maja 2016 r. w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie odbyły się cztery audycje muzyczne pt. "3, 2, 1, 0 - Akcja!" dla dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych. W programie utwory pochodzące z najpopularniejszych produkcji filmowych adresowanych do młodych widzów. W audycji udział wzięły dzieci z Przedszkoli: z Kurowa, Turowa, Nr 3 z Sieradza i Nr 4 z Sieradza oraz ze Szkół Podstawowych z Ożarowa, z Kurowa, z Konopnicy oraz Nr 5 z Wielunia.
- 28 sierpnia 2016 (niedziela) o godz. 17.00 w parku dworskim w Ożarowie odbył się koncert plenerowy VIVA TORREADOR! Wystąpili: Aleksandr Bardasov – baryton, Sebastian Gabryś – baryton, Dominik Kujawa - bas-baryton, Dominika Peszko – fortepian, Ewa Kafel - słowo o muzyce. W programie utwory: W. A. Mozarta, S. Moniuszki, F. Chopina, S. Rachmaninowa, G. Bizeta, P. Czajkowskiego, E. Curtisa, N. Valente, J. Bocka.
- 18 września 2016 roku, o godz. 17.00, w oficynie przy Muzeum Wnętrz Dworskich Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej odbył się wernisaż wystawy fotograficznej pt. Obrazowanie Sacrum. Na wystawie prezentowane są zdjęcia obrazów, rzeźb i polichromii, głównie z wizerunkami maryjnymi. Zdjęcia zostały wykonane w kościołach ziemi wieluńskiej i przedstawiają najcenniejsze tego typu obiekty pod względem historycznym i artystycznym. Wystawa jest częścią projektu pt. *Słowo i obrazowanie. Ludowy wizerunek Chrystusa*, realizowanego przez Muzeum Ziemi Wieluńskiej w

Wieluniu i Oddział Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie w ramach projektu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

- W ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2016 r. pt. „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią - świątynie, arcydzieła, pomniki”, w sali kominkowej Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie odbył się występ Zespołu Śpiewaczo-Obrzędowego z Ożarowa.
- 25 września 2016 r. w sali kominkowej dworku w Ożarowie odbył się koncert kameralny, w którym wystąpili uczestnicy XV Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu. Wystąpili: Amelia Maszońska (skrzypce), Robert Łaguniak (skrzypce), Hanna Holeksa (fortepian).
- W dniu 16 października w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie Oddział MZW odbyły się uroczystości jubileuszowe poświęcone 90-leciu Muzeum Ziemi Wieluńskiej, 35-lecie Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie oraz 20-lecie Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie.
- 16. 26 października 2016 roku w Muzeum Ziemi Wieluńskiej miało miejsce kolokwium pt. Zrozumieć religijność Polaków. Konteksty etnograficzne. Celem spotkania było podjęcie refleksji nad obliczem współczesnej religijności oraz jej związków z tradycją i kulturą ludową. Na spotkaniu goszczono prelegentów z Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wyższej Szkoły Sztuki i Projektowania w Łodzi, Fundacji Po Staremu w Łodzi. Konferencje, na których spotykają się etnografowie, etnologowie i antropologowie kultury mają w wieluńskim muzeum tradycję sięgającą 1999 roku i noszą wspólną nazwę Colloquia Ethnologica. Kolokwium stanowiło część szerszego działania wpisanego w projekt Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pt. Słowo i obrazowanie. Ludowy wizerunek Chrystusa, realizowany przez Muzeum Ziemi Wieluńskiej. Zebranych w Muzeum gości powitał dyrektor Jan Książek, a inauguracyjny wykład przedstawił Krzysztof Piątkowski, który w swoim wystąpieniu wprowadził zebranych do tematyki wzajemnych relacji kultury ludowej i religii. Kolejni prelegenci rozważali przypadki sakralizacji przestrzeni miejskiej (prof. Anna Niedźwiedź, prof. Monika Golonka-Czajkowska), kultu maryjnego i świętych (Stanisława Trebunia-Staszela, Robert Dziecielski), religijności kierowców (Bartosz Arkuszewski), eksponowania i opisywania sacrum (Tomasz Spychała, Jarosław Eichstaedt). Po konferencji została zaprezentowana książka Ludowy wizerunek Jezusa Chrystusa, autorstwa J. Eichstaedta.
- Koncert kameralny pt. „Grudniowe Impresje” odbył się w sali kominkowej Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, w dniu 11 grudnia 2016. Wystąpili: Justyna Bachowska – sopran, Marek Nosal – gitara. W programie utwory: Williama Lawesa, Josepha Haydna, Maximo Diego Pujola, Manuela de Falla, Joaquína Rodriga, Heitora Villa-Lobosa
- Koncert kameralny pt. „Miłości blask” odbył się w sali kominkowej Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, w dniu 29 stycznia 2017. Wystąpili: Ida Tamara Zagórska – sopran, Rafał Pikała – bas, Krzysztof Marciniak – tenor, Joanna Trzaska – skrzypce, Piotr Łukaszczyk – fortepian, W programie utwory: Paula Abrahama, Fritza Kreislera, Karla Zeller, Jerry Bock, Imre Kálmána, Franza Lehára, Julesa Masseneta, Richarda Rodgersta, Antonína Dvořáka i Jerome Kerna.

- Koncert kameralny pt. "W kręgu romantyzmu" odbył się w sali kominkowej Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie w dniu 19 lutego 2017. Wystąpili: Anna Borucka (mezzosopran), Łukasz Wilga (fortepian).
- Dwie audycje muzyczne pt. "Muzyczne stworki i potworki" dla dzieci z przedszkoli odbyły się w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie 22 lutego 2017. W programie: E. Grieg - "Poranek", "Taniec Anitry, "W grocie Króla Gór" - Suita Peer Gont; M. Musorgski - "Bydło", "Gnom", "Stary zamek", Obrazki z wystawy, G. Rossini - Uwertura do op. "Wilhelm Tell", W. A. Mozart - Aria Królowej Nocy ("Czarodziejski flet"). W audycji wzięły udział dzieci z Przedszkola nr 2 z Wielunia oraz z Przedszkola z Bieńca.
- Trzy audycje muzyczne pt. „Magiczna kraina kina” dla dzieci z przedszkoli odbyły się w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie 22 marca 2017.
- Koncert kameralny odbył się w sali kominkowej Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, w dniu 26 marca 2017. Wystąpili: Anna Bajor (sopran), Łukasz Filipczak (fortepian). W programie utwory: Fryderyk Chopin - Nokturn Es-dur op. 9 nr 2, Fryderyk Chopin - 4 Mazurki op. 24: g-moll, C-dur, As-dur, b-moll, Fryderyk Chopin - Ballada g-moll op. 23, Fryderyk Chopin - Etiuda E-dur op. 1 nr 3, Siergiej Rachmaninow - 6 pieśni - romance op. 38, Noc w sadzie, Do niej, Margaretki, Pastuszek, Sen, "Ay", Siergiej Rachmaninow - Vocalise Op. 34 No.14.
- Dwie audycje muzyczne pt. „Po przygody w świat przyrody” dla dzieci z przedszkoli odbyły się w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie 12 kwietnia 2017. W programie: A. Vivaldi - Wiosna cz II, V. Cook - Tulipan, C. Saint-Saens - Słoń, F. Schubert - Pstrąg, V. Cook - Róże, C. Saint-Saens - Żółwie, Łabędź, S. Joplin, The Entertainer, P. Czajkowski - Taniec małych łabędzi. W audycji wzięły udział dzieci z Przedszkola nr 3 z Wielunia, Przedszkola z Bieńca, Przedszkola Zielony Listek z Dąbrowy, Przedszkola z Mokrska, Zespołu Przedszkola i Szkoły Podstawowej z Ożarowa.
- Koncert kameralny pt. „Dla Schuberta. W 220. rocznicę urodzin Franciszka Schuberta” odbył się w sali kominkowej Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, w dniu 23 kwietnia 2017. Wystąpili: AdAstra Piano Trio w składzie: Anna Szabelka (skrzypce), Łukasz Frant (wiolonczela), Joanna Galon-Frant (fortepian).
- Trzy audycje muzyczne pt. "Zegar tyka i gra muzyka" dla dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych odbyły się w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie 10 maja 2017. W programie: A. L. Boccherini - Manuet, C. Francis - Comme d'habituta, S. Moniuszko - Aria Skołuby, A. Dvorak - Humoreska, F. Lehar - Czardasz, Ballada, G. Weiss - Can't help falling in love, mel. popularna - Santa Lucia. W audycji wzięły udział dzieci z Przedszkola nr 3 z Wielunia, Przedszkola z Młyniska i Przedszkola z Wierzbia, Szkoły Podstawowej z Wydrzyna, Szkoły Podstawowej z Okalewa, Szkoły Podstawowej z Dietrznik, Szkoły Podstawowej z Konopnicy, Szkoły Podstawowej z Przedmościa, Szkoły Podstawowej z Wierzbia i z Gimnazjum Publicznego z Białej.
- 21 maja 2017 Noc Muzeów. W Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie wystąpiły zespoły folklorystyczne z Chotowa i Ożarowa. Otwarto też interesującą wystawę karykatur autorstwa Jacka Frankowskiego. To plastyk nagrodzony "Złotą Szpilką '91" za projekty lalek do telewizyjnej szopki

"Polskie ZOO". Na wystawie można było zobaczyć karykatury wielunian, wśród nich znane osoby ze świata polityki i kultury.

- Koncert jubileuszowy z okazji 10-lecia działalności Chóru Powiatowego Młodzieżowego Domu Kultury i Sportu, odbył się w sali kominkowej Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, w dniu 3 czerwca 2017 roku. Podczas koncertu wystąpił również Zespół Muzyki Dawnej Powiatowego Młodzieżowego Domu Kultury i Sportu. Przygotowanie zespołów: Jakub Jurdziński, akompaniament: Zbigniew Szpikowski.
- Wybitny polski pianista Rafał Blechacz wraz z wiolonczelistką Barbarą Oblizajek wystąpili w sobotę, 8 lipca 2017 roku. Słowo o muzyce wygłosił muzykolog Jan Popis. Zgromadzeni mogli usłyszeć m.in. Nokturn fis-moll, Poloneza A-dur i Marsz Żałobny Fryderyka Chopina oraz Sonatę e-moll Johannesa Brahmsa na fortepian i wiolonczelę. Rafał Blechacz po dwunastu latach od zwycięstwa na XV Międzynarodowym Konkursie Chopinowskim w Warszawie w roku 2005 zyskał pozycję artysty o formacie prawdziwie światowym. Jego wybitny talent został doceniony przez publiczność Europy, Ameryki, Azji; przez krytykę muzyczną, znakomitych dyrygentów i słynne orkiestry symfoniczne, producentów płyt, menadżerów i agencje artystyczne organizujące koncerty w najsłynniejszych salach i w największych centrach muzycznych.

Prognoza - bez realizacji projektu:

- Liczba użytkowników będzie się zmniejszać ze względu na ewentualną konieczność zamknięcia części pomieszczeń. Szacuje się stopniowy spadek odwiedzających do około 5000 rocznie.

Prognoza dla wariantu inwestycyjnego

W wyniku realizacji projektu nastąpi poszerzenie przez wnioskodawcę oferty programowej i podniesienie atrakcyjności już istniejącej oferty.

Dzisiaj użytkownikami Muzeum w Ożarowie są głównie osoby pochodzące z Wielunia i jego okolic. Choć dwór jest znany poza powiatem i województwem łódzkim oferta nie dociera do szerszego grona publiczności. Dzięki realizacji projektu ma się to zmienić. Oferta ma być atrakcyjna dla cudzoziemców oraz osób spoza województwa łódzkiego.

Dzięki realizacji projektu powstaną nowe produkty kulturalne. Ich opis oparto o metodologię zgodną z opracowaniem „Ekonomia kultury” Doroty Ilczuk (Warszawa, 2017). Nowe produkty kulturalne będą realizowane w całości przestrzeni objętej projektem. Przestrzeń dworską należy traktować jako całość. Oto produkty, które dostępne będą w przestrzeni objętej projektem.

Nazwa produktu
Muzyka poważna
Opis produktu
Produkt ma być niezwykle, sentymentalną podróżą uczestników w świat muzyki poważnej. Muzyka w czasach renesansu powstawała głównie w dworach. Renesans był zupełnie nowym okresem w sztuce. Wpływy Kościoła zmniejszyły się, a życie kulturalne Europy zaczęło kwitnąć. Koncertów można już było słuchać nie tylko w kościołach, ale także w salach dworskich czy na zamkowych dziedzińcach. Muzyka stała się dostępna i wychodziła ponad stan duchowy. Miała sprawiać radość. Epoka renesansu obejmowała okres od początku XV w.

aż do końca XVI w. Ars antiqua odeszła wówczas w zapomnienie, a rozwijała się ars nova (polifonia). Muzykę tworzone już nie tylko dla Boga, ale również dla ludzi. Nie opierano jej wyłącznie na partyturach, lecz coraz częściej pisano i interpretowano ją ze słuchu. To ciekawy okres w historii Dworu w Ożarowie można opowiedzieć właśnie poprzez muzykę, sztukę. Jest to okres niezwykle ważny dla historii Polski, ponieważ to właśnie wtedy zaczęła się tworzyć państwowość naszego kraju. Muzyka, sztuka upodabniała się do tej europejskiej, ale również określała własną podmiotowość i oryginalność.

Produkt ma być stworzony na kanwie koncertów, które już odbywały się w muzeum jednak wprowadzona zostanie do nich nowa formuła. Koncerty odbywać się będą nie tylko w pomieszczeniach dworskich, ale rozlewać się będą po przestrzeni parku dworskiego. Wpleciony zostanie do tego elementy historii. Muzyka musi poprowadzić odbiorcę przez burzliwe dzieje regionu i Polski. Dlatego też muzyka poważna przechodzić będzie od renesansu do dziejów współczesnych. Dodatkowym elementem ma stać się sztuka, która uzupełniać będzie niezwykle przekaz medialny.

Projekt ma powodować wymierne i trwałe korzyści społeczno – gospodarcze i ma obejmować swoim zasięgiem mieszkańców innych województw oraz cudzoziemców, którzy to coraz częściej odwiedzają Wieluń i jego okolice.

Produkt ma stać się imprezą znaną i powszechnie promowaną. Ma prezentować przemyślane i kompleksowe podejście w perspektywie wieloletniej do tworzenia miejsca kultury. Przemysłana jest również koncepcja promocji produktu. Będzie on promowany przez muzeum, ale również przez władze lokalne i regionalne. W regionie istnieje wiele firm o zasięgu międzynarodowym. One również staną się ambasadorami produktu oraz kultury regionu.

Aby produkt mógł się stać znany konieczne jest, aby proponował ofertę o wysokiej jakości merytorycznej i kierowany był do różnorodnej grupy odbiorców. Dlatego też podczas imprez zostaną zorganizowane specjalne warsztaty dla osób młodych, młodzieży, dzieci. Mają promować muzykę, sztukę jednocześnie edukować. Nie można również zapominać o ludziach starszych, dla których udział w kulturze staje się coraz trudniejszy. Dlatego też powstaną warsztaty dla osób starszych. Park i dwór staną się dostępne i atrakcyjne dla osób starszych. Dzięki rewitalizacji parku, elementów architektury par dworski ma stać się też miejscem spacerów i relaksu.

Grupa odbiorców

- mieszkańcy gminy i powiatu (jest to niezwykła okazja do spotkań i kultywowania lokalnej kultury i historii)
- mieszkańcy Polski (analiza popytu wykazała, że mieszkańcy Polski często korzystają z imprez na terenie ziemi wieluńskiej i są zainteresowani takimi imprezami)
- obcokrajowcy (tutaj konieczny jest przekaz medialny skierowany na tą grupę odbiorców).

Realizacja projektu (szczególnie dostosowanie przestrzeni) ma umożliwić udział w kulturze różnorodnej grupie odbiorców. Chodzi szczególnie o osoby niepełnosprawne, starsze. Oferta kulturowa ma również przyciągnąć do Ożarowa osoby młode, które coraz częściej zainteresowane są ofertą kulturalną na wysokim poziomie.

Wykorzystanie TIK

Elementem koniecznym do wprowadzenia produktu jest wykorzystanie technologii informacyjno – komunikacyjnej. Strona internetowa muzeum promować będzie nową ofertę. Poprzez nią również będzie prowadzona transmisja strumieniowa imprez i wydarzeń w muzeum. Zastosowane zostaną tym samym nowoczesne rozwiązania interaktywne pomagające w dotarciu do szerszego kręgu odbiorców. Transmisje strumieniowe będą urozmaicone o filmy o regionie, Ziemi Wieluńskiej, jej historii.

Nazwa produktu

Warsztaty lokalne

Opis produktu

Produkt skierowany jest głównie do mieszkańców województwa łódzkiego i innych województw ościennych. Polega na udostępnianiu przestrzeni dworu, parku dla warsztatów lokalnych – kulinarnych, artystycznych, muzycznych. Niezwykła przestrzeń daje możliwości rozwoju różnych grup wiekowych. Z założenia warsztaty mają prowadzić do odnowy kultury Ziemi Wieluńskiej i ukazania jej piękna społeczności Polski i świata. Osoby młode mają korzystać z wiedzy i doświadczenia osób starszych. Mają sobie pomagać i tworzyć niezwykłą więź międzykulturową. **Planuje się realizację tylko oferty kulturalnej o wysokiej jakości merytorycznej i kierowanej do różnorodnej grupy odbiorców.** Organizowane będą również:

- spotkania historyczne,
- wspólne gotowanie,
- lekcje historii,
- plenery malarskie,

W ramach projektu jeden z obiektów dostosowany będzie do warsztatów kulinarnych.

Przewiduje się przemyślane i kompleksowe podejście w perspektywie wieloletniej. W projekt zaangażowane są również władze Miasta i Gminy Wieluń, które upatrują w nowym produkcie szansy na promocję lokalnej kultury, gospodarki, turystyki.

Grupa odbiorców

- mieszkańcy gminy i powiatu wieluńskiego
- mieszkańcy Polski (województwo łódzkie, wielkopolskie, opolskie)
- obcokrajowcy (w małym zakresie)

Nowe, stałe produkty kulturalne dostosowane będą do nowych grup odbiorców. Nowe produkty (opisane w dalszej części opracowania) wypracują zwiększenie ilości odbiorców o około 3000 osób rocznie. Dlatego też liczba odbiorców wyniesie w sumie około 11000 odbiorców.

rok 2021	rok 2022	rok 2023	rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027	rok 2028	rok 2029	rok 2030	rok 2031	rok 2032
11000	11000	11000	11000	11000	11000	11000	11500	11500	11500	1600	12000

Powyżej przedstawiono popyt do roku 2032. Wskazać należy, że popyt nie będzie już zwiększał się znacznie. Znaczna odległość od dużych ośrodków miejskich powoduje, że zwiększenie liczby odbiorców nie nastąpi w dłuższym horyzoncie czasowym. Analizę dynamiczną przeprowadzono do roku 2032.

W projekcie nie występuje efekt sieciowy.

Aby dotrzymać wskaźników uwzględnionych w powyższej prognozie należy bardzo dokładnie monitorować popyt i dostosowywać tworzone produkty do potrzeb użytkowników. Jeśli dane wskaźniki nie będą dotrzymywane należy wprowadzać działania naprawcze. Ważnym elementem jest ciągłe monitorowanie zmiennych społecznych na świecie oddziałujących na rynek turystyczny.

Aby zwiększyć ruch turystyczny należy wdrożyć dodatkowe prace, to znaczy:

- prowadzić stałą promocję kultury województwa łódzkiego,
- prowadzić stałą współpracę pomiędzy instytucjami wojewódzkimi (Urząd Marszałkowski),
- koordynować działania kulturalne z władzami powiatu wieluńskiego.

5.3 Analiza opcji

Zgodnie z *Zasadami przygotowania studium wykonalności dla projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020*, analiza opcji ma na celu porównanie i ocenę możliwych do zastosowania rozwiązań inwestycyjnych zidentyfikowanych na etapie analizy wykonalności oraz wskazanie, które z tych rozwiązań jest najkorzystniejsze.

Analizę opcji należy przeprowadzić w dwóch etapach:

- etap pierwszy: analiza strategiczna – koncentruje się na podstawowych rozwiązaniach o charakterze strategicznym (np. rodzaj infrastruktury lub środków transportu albo lokalizacja projektu). Etap ten, co do zasady, przyjmuje formę analizy wielokryterialnej i opiera się na kryteriach jakościowych.
- etap drugi: analiza rozwiązań technologicznych – należy przeanalizować poszczególne rozwiązania pod kątem technologicznym np. odpowiedzieć na pytanie, czy bardziej korzystna będzie modernizacja już funkcjonującej infrastruktury, czy też budowa nowej. Do przeprowadzenia tego etapu zazwyczaj zastosowanie mają metody oparte na kryteriach ilościowych.

W odniesieniu do projektów nie będących dużymi projektami możliwe jest przeprowadzenie analizy opcji w sposób uproszczony – wyłącznie w oparciu o kryteria jakościowe. Przedmiotowe rozwiązanie znajdzie zastosowanie w odniesieniu do projektów, w których – z uwagi na brak reprezentatywnych danych – nie ma możliwości przeprowadzenia analizy według kryteriów ilościowych. Może to dotyczyć m.in. projektów w zakresie bezpieczeństwa w transporcie, w których obliczenia w analizie opcji musiałyby być oparte na oszacowaniu prawdopodobieństwa wystąpienia wypadku.

W analizowanym projekcie zdecydowano się na przeprowadzenie analizy opcji w sposób uproszczony – wyłącznie w oparciu o kryteria jakościowe. Większość prac w tym projekcie musi być realizowanych w oparciu o wskazania konserwatora zabytków, dlatego też wybór wariantu jest ograniczony.

Wariant „0”

Pierwsza zaświadczona wzmianka o wsi Ożarów pochodzi z roku 1381, zamieszczona została w akcie lokacyjnym Wierzbia, rozdzielającym granice między obu wsiami; Ożarów jest wówczas własnością książęcą. Wsią szlachecką staje się w drugiej połowie XV wieku. Kasper Niesiecki wywodzi z tej wsi ród Ożarowskich h. Rawicz. Już w 1500 r w posiadanie Ożarowa wchodzi Jadwiga z Zagórzyna Żychlińska h. Szeliga, która przekazuje Ożarów córce Annie, żonie Mikołaja Rusockiego h. Korab. W połowie XVII wieku posiadaczem Ożarowa zostaje Krzysztof Grodzicki h. Łada, a od 1669 r. przechodzi on do Tymińskich h. Nałęcz, po czym do Kuleszów h. Ślepowron. Około 1740 r. Ożarów jest zakupiony przez Władysława Bartochowskiego h. Rola i z tym właścicielem należy wiązać budowę zachowanego dworu.

Tak więc wiele lat historii, czasami burzliwej, nie doprowadziło do zniszczenia infrastruktury. Niestety już dzisiaj stan dworu i jego otoczenia można uznać za bardzo zły. Bez szybkich prac interwencyjnych tę wspaniałą historię miejsca będzie można poznać jedynie z kart podręczników do historii. Bez interwencji to wspaniałe, unikalne w skali kraju muzeum może przestać istnieć. Dlatego też brak realizacji projektu nie może być brany pod uwagę.

Wariant 1. Częściowe remonty z własnych środków

Wariant ten realizowany jest w sposób ciągły. Wykonywane są drobne remonty dostosowujące infrastrukturę do potrzeb użytkowników. Prowadzone są drobne naprawy dachu, okien. Teren przyległy jest koszony, zieleń w miarę możliwości odnawiana. Pozostałe budynki zabytkowe na terenie poprawnie zabezpieczono. Jednak te drobne remonty nie wprowadzają zmiany jakościowej i nie pozwalają na wprowadzenie nowej, innowacyjnej oferty kulturowej. Obiekty nie przyciągną nowych użytkowników. Dlatego też wariant ten jest po prostu mało efektywny i nie wpłynie na osiągnięcie zakładanych celów projektu.

Wariant 2. Roboty w obrębie dachu Dworu w Ożarowie

Wariant ten przewiduje jedynie prace interwencyjne zmierzające do podtrzymania dachu Dworu w Ożarowie. Interwencja jest konieczna, aby uniknąć zawalenia się konstrukcji dachu. Wymieniona zostanie również stolarka okienna i drzwiowa, aby zachować kolor drewna. Realizacja tegoż wariantu jest tańsza i jednocześnie ratuje zabytek przed degradacją. Nie przewiduje się realizacji elementów w przestrzeni kantorku, Domu nad Stawem, monitoringu. O ile wariant ten ma sens, a jego realizacja konieczna, nie wprowadza istotnej zmiany pod względem programu kulturowego realizowanego przez Muzeum w Wieluniu. Cele rozwojowe Miasta i Gminy Wieluń nie będą tym samym zachowane. Chodzi o wprowadzenie powszechnego dostępu do kultury dla mieszkańców regionu. Chodzi szczególnie o osoby starsze, młodzież, osoby ubogie. Jednocześnie cele prowadzą do wzrostu atrakcyjności regionu pośród odbiorców z poza naszego kraju. Wariant ten tego nie zapewnia.

W toku analizy zrezygnowano z realizacji tegoż wariantu.

Wariant 3. Realizacja projektu pod nazwą „Remont zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum Wnętrz Dworskich Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, rozbudowa i remont Domu nad stawem i przekształcenie jego układu funkcjonalno-użytkowego oraz remont Kantorka zlokalizowanego w przestrzeni dworskiej”

Zadaniem projektu jest wykorzystanie walorów kulturowych Ziemi Wieluńskiej, dzięki czemu nastąpi ożywienie społeczno-gospodarczego regionu, wzrośnie również jakość i atrakcyjność życia mieszkańców województwa łódzkiego.

Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie stawia sobie za zadanie upowszechnianie informacji o dworach polskich, dlatego buduje i rozwija powiązania pomiędzy innymi instytucjami kulturalnymi i oświatowymi w całym kraju, poprzez wymianę informacji, wiedzy i doświadczenia.

Swoją działalnością Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie kontynuuje tradycje centrum kulturalnego, jakim przez wieki był dwór na ziemiach polskich.

Konieczna realizacja prac remontowych dworu pozwoli ochronić cenne dziedzictwo kulturowe – jeden z kilkunastu zachowanych tego typu obiektów w Polsce - jakim jest budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie i prowadzoną w nim działalność w zakresie lokalnym i ogólnokrajowym.

Duże zróżnicowanie produktu turystycznego, jakim bez wątpienia jest Dwór w Ożarowie, wzmacnia jego potencjał i możliwości rozwoju.

Remont wskazanych budynków i przeznaczenie ich dla nowych funkcji związanych z działalnością Muzeum – warsztaty gastronomiczne dla młodzieży szkolnej i kół gospodyń wiejskich promujące dworskie i lokalne tradycje kulinarne – to niewątpliwie kolejny krok w procesie jakim jest ciągły rozwój i odzyskiwanie terenu oraz budynków należących do założenia dworsko-parkowego z XVIII w. W ramach planowanych prac projektowo-budowlanych powstaną również pomieszczenia (w tym higieniczno-sanitarne) dla osób niepełnosprawnych. Obecnie osoby te nie mają możliwości w pełni uczestniczyć w życiu kulturalnym Muzeum. Ograniczenia wynikają głównie z braku toalet i odpowiednich podjazdów.

Teren inwestycji objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gm. Mokrsko to działki o nr ew. 714/1; 714/5; 714/7, obręb Ożarów.

Planowana inwestycja jest zlokalizowana na obszarze objętym ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury. Obszarem tym jest zabytkowy zespół dworsko- parkowy w Ożarowie wpisany do rejestru zabytków, na mocy decyzji:

- a) Dwór, drewniany, nr rej.: 385 Z 1.06.1967 – objęty przedmiotem projektu
  - b) Park nr rej.: 413/A z 19.08.1996
  - c) Kantorek - element architektury parkowej pod nr rej.: 413/A z 19.08.1996 (łącznie z parkiem) - objęty przedmiotem projektu
  - d) Dom nad Stawem - znajduje się na terenie zabytkowego parku jako element architektury parkowej - wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz do gminnej ewidencji nr 28/1829 - objęty przedmiotem projektu
  - e) Pozostałe obiekty na terenie wchodzą w skład zabytkowego założenia dworsko-parkowego i tworzą spójną całość, w tym Oficyna nr rej.: A/110 z 24.02.2011 r. - nie są one objęte przedmiotem projektu.
- Główny przedmiotowy obiekt – budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie jest budynkiem zabytkowym, wymagającym przeprowadzenia robót budowlanych, wraz z robotami konserwatorskimi. Podobnie obiekty współtowarzyszące i wzbogacające założenie dworsko-parkowe (Kantorek i Dom nad stawem), w wyniku prac remontowych oraz rozbudowy i adaptacji pomieszczeń w Domu nad stawem do nowych funkcji nie mogą zatracić swego wyrazu architektonicznego nawiązującego do architektury przemysłowej przełomu XIX i XX wieku.

W ramach projektu zaplanowano poniesienie wydatków na wykonanie prac związanych z monitoringiem obiektu, remontem zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum Wnętrz Dworskich - roboty budowlane - dach, elewacja, stolarka okienna i drzwiowa, sień, cokół, piwnice,

prace w Kantorku i Domu nad Stawem, w tym tzw. biały montaż, czyli wyposażenie obiektu w urządzenia sanitarne i urządzenia kuchenne. Przewidziano także wydatki na opracowanie studium wykonalności projektu, programu funkcjonalno-użytkowego oraz dokumentacji projektowej. W ramach projektu realizowana będzie usługa zarządzania projektem, prowadzony będzie nadzór inwestorski oraz konserwatorski, a także promocja projektu.

W wyniku realizacji projektu powstaną nowe produkty w ofercie Wnioskodawcy: *Muzyka poważna* oraz *Warsztaty lokalne*.

Wariant ten (3) został wybrany do realizacji, ponieważ:

- jest efektywny kosztowo
- zapewnia ratunek dla cennej infrastruktury historycznej
- pozwala na udostępnienie i wykorzystanie nie tylko wnętrza dworu ale również przestrzeni otwartej
- wprowadza na teren muzeum nową, ciekawą ofertę kulturalną
- gwarantuje osiągnięcie wszystkich celów projektu
- wpływa pozytywnie na bezpieczeństwo uczestników wydarzeń kulturalnych
- chroni dziedzictwo kulturowe o znaczeniu światowym.

6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora

KRYTERIA MERYTORYCZNE

♦ Wykonalność techniczna / technologiczna projektu

Opis cech proponowanych technologii, elementów inwestycji, parametrów technicznych inwestycji jest poprawny. Inwestycja jest zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Wnioskodawca posiada Program Funkcjonalno-Użytkowy oraz uregulowane kwestie dotyczące możliwości wykorzystania działek na rzecz realizacji projektu. Wnioskodawca będzie musiał uzyskać pozwolenie na budowę – planowana data uzyskania to IV kwartał 2018 r. Wnioskodawca posiada projekt Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. Obiekty objęte projektem wpisane są do rejestru zabytków. Zostały wydane wytyczne konserwatorskie WKZ co do projektowanych zmian. Wnioskodawca posiada zgodę konserwatora dla projektowanych zmian.

Opis pozwala na zidentyfikowanie i ocenę produktów analizowanego projektu. Proponowane rozwiązanie bierze pod uwagę szybkie starzenie się ekonomiczne urządzeń i zapewnia funkcjonowanie majątku przynajmniej w okresach referencyjnych.

Opisano również wykonalność projektu według planowanego harmonogramu, zakresu rzeczowego, złożoności procedur przetargowych, innych okoliczności warunkujących terminową realizację projektu. Projekt jest stosunkowo łatwy w realizacji. Harmonogram nie jest złożony.

Przyjęte rozwiązania techniczne/technologiczne są zgodne z obowiązującymi standardami oraz z wymogami prawa, między innymi z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn oraz z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Spełnienie kryterium: 100%, informacja również w:

Rozdział: 3.4 Polityka rządowa/regionalna, strony 40 - 65

Rozdział 4.2.2 Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu, strony 89 – 97

Rozdział: 5. Analiza wykonalności, analiza popytu oraz analiza opcji, strony 121 - 138

♦ Wykonalność finansowa / ekonomiczna projektu

Analiza finansowa i ekonomiczna projektu zostały przeprowadzone poprawnie. Koszty kwalifikowalne w projekcie są uzasadnione i zaplanowane w odpowiedniej wysokości. Koszty uwzględnione w projekcie są niezbędne do jego realizacji i osiągnięcia celów projektu. Poziom dofinansowania został ustalony z uwzględnieniem przepisów dotyczących projektów generujących dochód. Projekt nie należy do projektów generujących dochód. Poziom dofinansowania ustalono na poziomie 85,00% kosztów kwalifikowalnych projektu. Podatek VAT uznano za koszt niekwalifikowany zgodnie z Regulaminem Konkursu, W tym przypadku nie ma znaczenia fakt, że Wnioskodawca nie może tego podatku odzyskać.

Wnioskodawca nie jest przedsiębiorstwem w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy publicznej.

Spełnienie kryterium: 100%, informacja również w:

Rozdział: 7.6. Ustalenie poziomu dofinansowania projektu z funduszy UE, strona 180

Rozdział: 7.9. Analiza trwałości finansowej projektu, strony 189 - 193

♦ Wykonalność instytucjonalna

Po zakończeniu inwestycji i jej odbiorze, powstały majątek będzie należał do Gminy Wieluń, podmiotu którego trwałość instytucjonalna ma umocowanie ustrojowe. Obsługa techniczna, konserwacja oraz bieżąca eksploatacja powstałej infrastruktury będzie zadaniem własnym Gminy.

Struktura Urzędu Miejskiego w Wieluniu jest wydolna organizacyjnie, obecnie na bieżąco wykonuje zadania o podobnej skali, realizując projekty dofinansowywane ze środków zewnętrznych, zarówno infrastrukturalne jak i społeczne. Nie jest planowane przekazanie infrastruktury w przyszłości innej jednostce, ani też żadna forma odstąpienia.

Projekt będzie realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Urzędu Miejskiego. Burmistrz Wielunia będzie odpowiedzialny za zachowanie celów projektu zgodnie z celami opisanymi we wniosku aplikacyjnym do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, złożonego w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi.

Pracownicy Urzędu Miejskiego posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe. Urząd Miejski w Wieluniu posiada Wydział, który na co dzień zajmuje się pozyskiwaniem i wdrażaniem projektów unijnych. Wydział ten będzie odpowiedzialny za wdrożenie, rozliczenie i monitorowanie projektu.

W ramach projektu sprawowany będzie specjalistyczny nadzór nad realizacją projektu oraz koordynacja prac związanych z prawidłową i terminową realizacją projektu zgodnie z zakresem rzeczowym i harmonogramem finansowo-rzeczowym projektu. W ramach czynności zarządzania projektem prowadzona będzie specjalistyczna obsługa projektu (usługa – rozliczanie projektu, sprawozdawczość z realizacji projektu, monitorowanie wskaźników projektu). Beneficjent w tym celu powierzy podmiotowi zewnętrznemu funkcję koordynatora projektu (menedżera projektu), który będzie czuwał nad całością prac zespołu monitorującego.

Wnioskodawca posiada zasoby techniczne pozwalające na prawidłową i płynną realizację projektu. Dysponuje on m.in. pomieszczeniami biurowymi, zaś do wdrażania projektu mogą być wykorzystane m.in.: telefony stacjonarne, komputery z podłączeniem do Internetu, fax oraz inne urządzenia biurowe. Przedsięwzięcie inwestycyjne, na etapie realizacji, zostanie sfinansowane ze środków własnych Wnioskodawcy, tj. Gminy Wieluń.

Po zakończeniu realizacji projektu, przedsięwzięcie będzie eksploatowane przez Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, Oddział – Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie. Zgodnie z uchwałą nr XXXII/388/13 Rady Miejskiej w Wieluniu w sprawie nadania statutu Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, Muzeum jest Samorządową Instytucją Kultury finansowaną przez Gminę Wieluń, wpisaną do rejestru instytucji kultury pod numerem 1, prowadzonego przez Gminę Wieluń, Muzeum posiada osobowość prawną.

Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, zwane dalej „Muzeum” działa w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2012 r. poz. 987);
- 2) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406);
- 3) statutu.

Organizatorem Muzeum jest Gmina Wieluń, która zapewnia Muzeum środki potrzebne do jego utrzymania i rozwoju. Ogólny nadzór nad Muzeum sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a bezpośredni Burmistrz Wielunia. Muzeum zarządzane jest przez Dyrektora Muzeum, który reprezentuje je na zewnątrz i jest za nie odpowiedzialny. Organizację wewnętrzną oraz zakres zadań działów i samodzielnych stanowisk pracy określa regulamin organizacyjny nadawany przez Dyrektora Muzeum.

Celem Muzeum jest działalność określona w art. 1 ustawy o muzeach, czyli: gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów.

Muzeum gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania. Postawą gospodarki finansowej Muzeum jest plan finansowy ustalony przez Dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji Organizatora. Źródłami finansowania działalności Muzeum są: środki przekazane przez Organizatora w formie dotacji oraz z budżetu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego; przychody z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego; przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych; środki otrzymane od osób fizycznych, osób prawnych oraz z innych źródeł.

Muzeum posiada wykształcone i doświadczone kadry w realizacji podobnych przedsięwzięć. Muzeum dysponuje instytucjonalną organizacyjną i finansową gotowością do zapewnienia trwałości przedmiotowego projektu po zakończeniu realizacji zadania. Wnioskodawca posiada uregulowane kwestie dotyczące możliwości wykorzystania działek na rzecz realizacji projektu.

Ocenia się, że wykonawca instytucjonalny posiada odpowiednio stabilne i wydolne struktury wykonawcze dla utrzymywania rezultatów oraz osiągania oddziaływań projektu po jego zakończeniu

Spełnienie kryterium: 100%, informacja również w:

Rozdział 4.2. Trwałość instytucjonalna projektu, strony 88 - 97

♦ **Realność wskaźników**

Wskaźniki są adekwatne do zakresu rzeczowego projektu i celów, jakie projekt ma osiągnąć. Wskaźniki w pełni opisują charakter projektu i mogą zostać osiągnięte przy założonych w projekcie nakładach i sposobie realizacji projektu.

Spełnienie kryterium: 100% informacja również w:

Rozdział 3.2. Wskaźniki osiągnięcia celów projektu, strony 36 - 38

♦ **Trwałość projektu**

W studium wykonalności opisano trwałość finansową i instytucjonalną projektu.

Deklarowane zasoby finansowe wnioskodawcy, jak również przyjęta forma organizacyjna są wystarczające do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania projektu po zakończeniu jego realizacji. Projekt uznaje się za trwały finansowo, jeśli Wnioskodawca posiada niezbędne środki do zapewnienia/utrzymania trwałości finansowej projektu. Jednostka zapewni trwałość finansową dla zrealizowanej inwestycji, co potwierdza analiza zasobów finansowych projektu oraz analiza sytuacji finansowej Gminy Wieluń. Zgromadzone środki finansowe na udział własny w inwestycji oraz środki budżetowe na pokrycie kosztów bieżących/operacyjnych projektu, zapewnią jego utrzymanie. Ponadto jednostka będzie posiadać środki na pokrycie amortyzacji powstałego nowego majątku.

Ocenia się, że wykonawca instytucjonalny posiada odpowiednio stabilne i wydolne struktury wykonawcze dla utrzymywania rezultatów oraz osiągania oddziaływań projektu po jego zakończeniu. Wnioskodawca będzie wykorzystywał produkty projektu zgodnie z przeznaczeniem, a projekt w pełni spełnia założone w nim cele. Powstała w ramach projektu infrastruktura pozwoli na podniesienie jakości i dostępności usług kulturalnych na terenie Ziemi Wieluńskiej oraz województwa łódzkiego oraz przyczyni się do realizacji celu głównego, szczegółowych i ogólnych wskazanych we wniosku oraz w Studium.

Projekt będzie realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Gminy Wieluń, Urząd Miejski w Wieluniu posiada Wydział, który na co dzień zajmuje się pozyskiwaniem i wdrażaniem projektów unijnych. Gmina realizowała w poprzednim okresie programowania tj. w latach 2007-2013 projekty z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej. Nie stwierdzono poważnych problemów z wdrożeniem i rozliczeniem przedsięwzięć. Pracownicy Urzędu posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe i doświadczenie w realizacji projektów inwestycyjnych. W ramach projektu sprawowany będzie specjalistyczny nadzór nad realizacją projektu oraz koordynacja prac związanych z prawidłową i terminową realizacją projektu zgodnie z zakresem rzeczowym i harmonogramem finansowo-rzeczowym projektu. W ramach czynności zarządzania projektem prowadzona będzie specjalistyczna obsługa projektu (usługa – rozliczanie projektu, sprawozdawczość z realizacji projektu, monitorowanie wskaźników projektu). Beneficjent w tym celu powierzy podmiotowi zewnętrznemu funkcję koordynatora projektu (menedżera projektu), który będzie czuwał nad całością prac zespołu monitorującego.

Obowiązek zapewnienia infrastruktury w zakresie kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami spoczywa na Gminie ustawowo. Burmistrz Wielunia będzie odpowiedzialny za zachowanie celów projektu zgodnie z celami opisanymi we wniosku aplikacyjnym do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, złożonego w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi.

Urząd Miejski będzie odpowiedzialny m.in. za procesy przetargowe i podpisanie kontraktu na zakup elementów projektu, monitorowanie postępu zakontraktowanych prac, końcową akceptację. Wnioskodawca zobligowany jest do realizacji wszystkich obowiązków z Umowy o dofinansowanie i odpowiedzialny jest za wdrożenie projektu. Będzie jednocześnie zlecającym wszystkie prace zaplanowane w projekcie zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych.

Zgodnie z art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006. operacja nie ulegnie modyfikacjom mającym wpływ na jej charakter lub warunki jej realizacji lub powodującym uzyskanie nieuzasadnionej korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny. Wnioskodawca zapewni trwałość projektu przez okres minimum 5 lat od daty otrzymania płatności końcowej.

Po zakończeniu realizacji projektu, przedsięwzięcie będzie eksploatowane przez Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, Oddział – Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie. Zgodnie z uchwałą nr XXXII/388/13 Rady Miejskiej w Wieluniu w sprawie nadania statutu Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, Muzeum jest Samorządową Instytucją Kultury finansowaną przez Gminę Wieluń, wpisaną do rejestru instytucji kultury pod numerem 1, prowadzonego przez Gminę Wieluń, Muzeum posiada osobowość prawną.

Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu, zwane dalej „Muzeum” działa w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2012 r. poz. 987);
- 2) ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406);
- 3) statutu.

Organizatorem Muzeum jest Gmina Wieluń, która zapewnia Muzeum środki potrzebne do jego utrzymania i rozwoju. Ogólny nadzór nad Muzeum sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a bezpośredni Burmistrz Wielunia. Muzeum zarządzane jest przez Dyrektora Muzeum, który reprezentuje je na zewnątrz i jest za nie odpowiedzialny. Organizację wewnętrzną oraz zakres zadań działów i samodzielnych stanowisk pracy określa regulamin organizacyjny nadawany przez Dyrektora Muzeum.

Celem Muzeum jest działalność określona w art. 1 ustawy o muzeach, czyli: gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów.

Muzeum gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania.

Postawą gospodarki finansowej Muzeum jest plan finansowy ustalony przez Dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji Organizatora. Źródłami finansowania działalności Muzeum są: środki przekazane przez Organizatora w formie dotacji oraz z budżetu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego; przychody z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego; przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych; środki otrzymane od osób fizycznych, osób prawnych oraz z innych źródeł.

Muzeum posiada wykształcone i doświadczone kadry w realizacji podobnych przedsięwzięć. Muzeum dysponuje instytucjonalną organizacyjną i finansową gotowością do zapewnienia trwałości przedmiotowego projektu po zakończeniu realizacji zadania. Wnioskodawca posiada uregulowane kwestie dotyczące możliwości wykorzystania działek na rzecz realizacji projektu.

Spełnienie kryterium: 100%, informacja również w:

Rozdział 4.2. Trwałość instytucjonalna projektu, strony 88 - 97

♦ **Projekt jest zgodny z Programem rozwoju kultury w województwie łódzkim na lata 2014-2020**

TAK.

Wizja Rozwój kultury przyczyni się do podniesienia atrakcyjności województwa łódzkiego. Mieszkańcy województwa łódzkiego będą brać aktywny udział w życiu kulturalnym – uczestniczyć w kulturze i ją współtworzyć. Będą czuli się dumni z lokalnych i regionalnych tradycji oraz odpowiedzialni za otoczenie w którym żyją. Będą przygotowani do odbioru komunikatów kultury oraz będą posiadać wiedzę o regionie. Wzrost poczucia tożsamości mieszkańców, ich zaangażowanie w życie społeczne (kulturalne), wpłynie na budowę pozytywnego obrazu kultury w województwie na zewnątrz – w kraju i za granicą.

Misja Wsparcie rozwoju regionalnego poprzez kulturę. Prowadzenie polityki kulturalnej ukierunkowanej na integrację regionu i rozwój kulturalny wszystkich mieszkańców regionu, opartej na współpracy wszystkich podmiotów działających w sektorze kultury, budowaniu więzi społecznych i tożsamości regionalnej.

W oparciu o wyniki analizy SWOT, a także w związku z już obowiązującymi dokumentami strategicznymi wyznaczono w Programie 9 celów strategicznych:

I. Wzmocnienie identyfikacji regionalnej

II. Rozwój kompetencji kulturowych

III. Partycypacja

IV. Profesjonalizacja sektora kultury

V. Instytucje otwarte dla wszystkich

VI. Włączenie instytucji kultury w międzynarodowy obieg

VII. Wykorzystanie obszarów i obiektów zabytkowych na cele związane z działalnością kulturalną/Zabytki dla kultury i turystyki

VIII. Estetyczna przestrzeń publiczna/spójność przestrzenna

IX. Uruchomienie potencjału przemysłów kultury oraz przemysłów kreatywnych

Przedmiotowy projekt wpisując się w Wizję i Misję Programu, przyczynia się do rozwoju kultury i podniesienia atrakcyjności zarówno samego Ożarowa, gminy Mokrsko, Wielunia, jak i powiatu wieluńskiego oraz województwa łódzkiego. Dzięki realizacji projektu, mieszkańcy województwa łódzkiego, ale również spoza jego granic będą mogli brać aktywny udział w życiu kulturalnym, uczestniczyć w organizowanych zajęciach i wydarzeniach. Będą mogli zapoznać się z dziedzictwem historycznym i kulturowym Ziemi Wieluńskiej, z tutejszymi tradycjami. Będą oni „żywą promocją” obszaru, posiadając wiedzę o regionie, będą ją przekazywać kolejnym osobom nawet w codziennych rozmowach i spotkaniach.

Projekt wpisuje się w szczególności w przedstawione poniżej cele i rekomendowane działania:

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Rekomendowane działania
I. Wzmocnienie identyfikacji regionalnej	I.1. Wspólne wartości, korzenie, dziedzictwo	I.1.1. Prezentowanie lokalnego i regionalnego dorobku kultury <i>Organizacja różnego typu wydarzeń kulturalnych, działań artystycznych, animacyjnych, wydawniczych, wystawienniczych etc. prezentujących lokalny i regionalny dorobek kultury, wsparcie twórczości artystycznej amatorskiej i profesjonalnej (zarówno ludowej jak i współczesnej)</i>
II. Rozwój kompetencji kulturowych	II.1. Rozwój szkolnych i pozaszkolnych form edukacji kulturalnej	II.1.1. Wsparcie instytucji kultury w tworzeniu odpowiednich warunków infrastrukturalnych dla realizacji działań edukacyjnych <i>Przystosowanie pomieszczeń instytucji kultury do działań edukacyjnych, wyposażenie instytucji w sprzęt i materiały przeznaczone do działań edukacyjnych.</i>
III. Partycypacja	III.2. Aktywny udział mieszkańców w przedsięwzięciach kulturalnych	III.2.1. Działania kulturalne aktywizujące odbiorców, umożliwiające udział w procesie tworzenia oraz dystrybucji nowopowstałych treści kultury. <i>Organizacja wydarzeń kulturalnych zakładających aktywizację uczestników; wykorzystanie warsztatowych form działania.</i>
V. Instytucje otwarte dla wszystkich	V.1. Zwiększenie dostępności instytucji kultury	V.1.1. Działania na rzecz poprawy infrastruktury kultury <i>Inwestycje w nowoczesną infrastrukturę kultury: modernizacje, których celem jest zwiększenie dostępności i otwarcie się instytucji na odbiorców (z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych); nowe inwestycje, na terenach o utrudnionym dostępie do usług kultury, poprawa infrastruktury otoczenia instytucji kultury</i>
	V.3. Oferta zróżnicowana pokoleniowo	V.3.1. Programy działań międzypokoleniowych <i>Rodzinne działania/wydarzenia kulturalne (warsztaty, koncerty, spektakle) dedykowane zarówno dzieciom jak i dorosłym (dorosły jako aktywny uczestnik a nie jedynie opiekun)</i>
		V.3.2. Rozwój specjalistycznych produktów i usług dostosowanych do potrzeb różnych grup wiekowych i im dedykowanych <i>Tworzenie oferty kulturalnej dostosowanej do potrzeb danej grupy wiekowej ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych (50+) oraz osób w wieku 30-45 lat</i>
VII. Wykorzystanie obszarów i obiektów	VII.1. Szlaki kulturowe – reaktywacja istniejących	VII.1.1. Wsparcie prac konserwatorskich przy zabytkach znajdujących się na szlakach kulturowych w województwie łódzkim <i>Konkursy dotacyjne, nagrody i wyróżnienia dotyczące renowacji zabytków, skierowane do właścicieli zabytków</i>

zabytkowych na cele związane z działalnością kulturalną/ Zabytki dla kultury i turystyki	szlaków oraz tworzenie nowych i włączenie ich w obieg kultury	znajdujących się na europejskich szlakach kulturowych: Bursztynowym, Romańskim, Cysterskim, Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, Grunwaldzkim
--	---	--

Projekt jest zatem zgodny z Programem rozwoju kultury w województwie łódzkim na lata 2014-2020.

Spełnienie kryterium: 100%, Dokładny, szerszy opis znajduje się również w:

Rozdział 3.4 Polityka rządowa/regionalna, strony 40 - 65

Spełnienie kryterium: 100%

♦ Dla projektu sporządzona została analiza popytu

TAK. Realizacja projektu jest oparta o przeprowadzoną analizę popytu, która została przedstawiona we wniosku o dofinansowanie oraz w dalszej części studium wykonalności. Analiza popytu została przeprowadzona poprawnie, a jej wyniki są wiarygodne. Dokładne, szersze opisy znajdują w:

Rozdział 5.2 Analiza popytu, strony 123 - 134

Spełnienie kryterium: 100%

KRYTERIA MERYTORYCZNE PUNKTOWE

♦ Stopień gotowości organizacyjno-instytucjonalnej wnioskodawcy

Wnioskodawca jest gotowy do realizacji projektu. Potencjał instytucjonalny wnioskodawcy gwarantuje wykonalność instytucjonalną projektu oraz trwałość i zachowanie celów projektu w okresie analizy. Projekt będzie realizowany w oparciu o potencjał organizacyjny, kadrowy, proceduralny i techniczny Urzędu Miejskiego w Wieluniu. W Urzędzie wyodrębniony jest Wydział Inwestycji i Rozwoju, który na co dzień zajmuje się pozyskiwaniem i wdrażaniem projektów unijnych. Gmina z powodzeniem zrealizowała projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych, co potwierdza bogate doświadczenie i gwarantuje prawidłową realizację i rozliczenie projektu oraz utrzymanie celów projektu przez przynajmniej 5 lat od daty otrzymania płatności końcowej. W ramach projektu sprawowany będzie specjalistyczny nadzór nad realizacją projektu oraz koordynacja prac związanych z prawidłową i terminową realizacją projektu zgodnie z zakresem rzeczowym i harmonogramem finansowo-rzeczowym projektu. W ramach czynności zarządzania projektem prowadzona będzie specjalistyczna obsługa projektu (usługa – rozliczanie projektu, sprawozdawczość z realizacji projektu, monitorowanie wskaźników projektu). Beneficjent w tym celu powierzy podmiotowi zewnętrznemu funkcję koordynatora projektu (menedżera projektu), który będzie czuwał nad całością prac zespołu monitorującego.

Spełnienie kryterium: 100% Informacje również w:

Rozdział 4.2.2 Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu, strony 89 - 97

♦ Stopień komplementarności z innymi przedsięwzięciami

Wymienione poniżej projekty są wobec siebie komplementarne, zachodzi również komplementarność wobec projektu objętego przedmiotowym Studium Wykonalności. Wszystkie realizują cel, jakim jest

zwiększenie podniesienie poziomu życia mieszkańców, wszystkie były/ będą realizowane na obszarze województwa łódzkiego. Podczas realizacji tak wielu projektów, efekty każdego z nich są wykorzystywane przez inne, projekty wzmacniają się nawzajem. Wszystkie razem przyczyniają się do wielowymiarowego zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa łódzkiego, w tym w zakresie dziedzictwa kulturowego i infrastruktury kultury.

Przedmiotowy projekt jest elementem szerszej strategii realizowanej przez szereg projektów komplementarnych. Jest komplementarny wobec projektów zrealizowanych przez Gminę Wieluń.

- Nadwarciański Szlak Bursztynowy
- "Jura Wieluńska - markowy produkt turystyczny"
- „Adaptacja dawnego dworca kolejowego Wieluń-Dąbrowa na cele kulturalne” (dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego Oś priorytetowa VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny, Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury, Poddziałanie VI.1.2 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury)

Przedmiotowy projekt jest również komplementarny wobec projektów zrealizowanych na obszarze województwa łódzkiego, np. przez powiat wieluński:

- „Wzmocnienie roli Szlaku Bursztynowego i innych szlaków tematycznych w zintegrowanym produkcie turystycznym województwa łódzkiego”,

Projekt jest komplementarny wobec zadań zrealizowanych przez Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu w latach 2009 - 2014: w ramach projektów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

- Konserwacja sztandarów, w tym ocalonych ze zbombardowanej wieluńskiej fary
- Gruntowna modernizacja stałej ekspozycji etnograficznej
- Gruntowna modernizacja stałej ekspozycji archeologicznej
- Konserwacja dokumentów i kartografii związanej z ziemią wieluńską
- Doposażenie muzeum do standardów europejskich na 50. lecie instytucji
- Zakup szabli oficera polskiego z XVIII w. tzw. "konstytucyjnej", z okazji 50. rocznicy odrodzonego muzeum w Wieluniu

Oraz projektów zrealizowanych w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie – Oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu:

- „Konserwacja i zabezpieczenie zabytkowego wiatraka w Kocilewie k/Ożarowa w gminie Mokrosko w powiecie wieluńskim” – projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
- „Organizacja koncertów kameralnych w Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie” – projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
- „Remont Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie i budynku Kamienicy” – inwestycja zrealizowana w ramach Projektu Zintegrowanego „Wzmocnienie roli szlaku bursztynowego i innych szlaków tematycznych w zintegrowanym produkcie turystycznym województwa łódzkiego” – Beneficjent: Powiat Wieluński – Gmina Wieluń

Projekt jest komplementarny wobec dotychczas zrealizowanych prac na terenie Muzeum w Ożarowie, należą do nich:

- lata 2011-2012 → Projekt „Wzmocnienie roli Szlaku Bursztynowego i innych szlaków tematycznych w zintegrowanym produkcie turystycznym województwa łódzkiego” w ramach którego wykonano generalny remont oficyny (kamienicy) oraz wykonano przyłącze ciepłe do dworu.
- 2013 r. → remont muru parkowego na odcinku ok. 30 metrów
- 2014 r. → wykonanie ogrodu różanego
- 2014 r. → uporządkowanie i restauracja trwałej ruiny lodowni przy budynku oficyny
- 2014 r. → remont kolejnego odcinka muru parkowego na odcinku ok. 30 metrów
- 2014 r. → wykonano linię WLZ do budynku oficyny
- 2014 r. → wykonano 38 metrów alejki żwirowej w parku
- 2015 r. → zakończono remont strychu w budynku dworu
- 2015 r. → wykonano 150 metrów alejki żwirowej w parku
- 2015 r. → wykonano 20 metrów muru kamiennego okalającego park
- 2016 r. → wykonano 115 metrów alejki żwirowej w parku
- 2016 r. → wykonano 20 metrów muru kamiennego okalającego park
- 2017 r. → Odrestaurowano wieżę widokową na terenie parku dworskiego
- 2017 r. → wykonano 133 metry alejki żwirowej w parku

Ww. prace nie są związane z obecnymi planowanymi pracami w przedmiotowym projekcie – zrealizowane zadania nie powielają się z planowanym do realizacji przedsięwzięciem.

Przykładowe projekty komplementarne realizowane przez inne gminy na obszarze powiatu wieluńskiego:

- „Broszura – przewodnik dotyczący walorów przyrodniczych i kulturowych Gminy Wierzchlas i Załęczańskiego Parku Krajobrazowego” – Gmina Wierzchlas;
- Budowa Wiejskiego Centrum Kultury i Sportu w Łaszewie Rządowym” - Gmina Wierzchlas;
- „Podniesienie atrakcyjności turystycznej wsi Toporów poprzez odnowę centrum” - Gmina Wierzchlas;
- „Rewaloryzacja Parku Dworskiego w Mokrsku w ramach Odnowy Centrum Miejscowości Mokrsko” – Gmina Mokrsko;
- „Odnowa centrum wsi Krzyworzeka polegająca na budowie obiektu sportowego wraz z budową chodników” – Gmina Mokrsko.
- "Odnowa centrum wsi Komorniki polegająca na zmianie sposobu użytkowania budynku komunalnego na świetlicę wiejską wraz z budową parkingu oraz budową chodników" - Gmina Mokrsko

Projekt i jego cele są również komplementarne wobec:

- Projektów, celów i zadań zawartych w *Zintegrowanej Strategii Rozwoju Powiatu Wieluńskiego 2014-2020*

- Celów i kierunków działań zawartych w *Strategii Rozwoju Gminy Wieluń 2025*.
- Projektów planowanych do realizacji na obszarze województwa łódzkiego.

Wymienione projekty są wobec siebie komplementarne. Ta komplementarność projektów odnosi się w szczególności do tej samej grupy docelowej – mieszkańcy województwa łódzkiego. Rozwiązują również podobne problemy jak dostęp do kultury, rozwój kultury i życia kulturalnego, przegląd historycznych wzorców i obyczajów kulturowych, ludowych, reaktywacja folkloru. Zachodzi również komplementarność wobec przedmiotowego projektu – połączenie, nawiązanie do dawnych dziejów, obiektów, obyczajowości, w kierunku współczesnych wydarzeń kulturalnych. Wszystkie realizują cel, jakim jest zwiększenie podniesienie poziomu życia mieszkańców regionu łódzkiego, zwłaszcza poprzez zwiększenie dostępu do kultury. Wszystkie były/ będą realizowane na obszarze województwa łódzkiego. Podczas realizacji tak wielu projektów, efekty każdego z nich są wykorzystywane przez inne, projekty wzmacniają się nawzajem. Mimo, iż realizacja przedmiotowego projektu nie jest uzależniona od przeprowadzenia innego przedsięwzięcia, to wszystkie razem przyczyniają się do wielowymiarowego zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa łódzkiego, w tym w zakresie dziedzictwa kulturowego i infrastruktury kultury.

Spełnienie kryterium: 100% Informacje również w:

Rozdział 3.4 Polityka rządowa/regionalna, strony 40 - 65

Rozdział 4.2.2 Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu, strony 89 - 97

♦ **Sprzysianie wypełnieniu wymogów zasady „n+3”**

Projekt sprzyja wypełnianiu wymogów zasady „n+3”. Projekt będzie realizowany w latach 2017 – 2020.

Spełnienie kryterium: 100% Informacje również w:

Rozdział 7.1 Nakłady inwestycyjne na realizację projektu strony 168 - 169

♦ **Stopień przygotowania projektu do realizacji**

Inwestycja jest zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Teren inwestycji objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gm. Mokrsko to działki o nr ew. 714/1; 714/5; 714/7, obręb Ożarów. wnioskodawca posiada uregulowane kwestie dotyczące możliwości wykorzystania działek na rzecz realizacji projektu

Wnioskodawca będzie musiał uzyskać pozwolenie na budowę – planowana data uzyskania to IV kwartał 2018 r.

Wnioskodawca posiada projekt Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia.

Posiadanie innych wymaganych prawem dokumentów związanych z realizacją przedsięwzięcia danego typu:

a) Dwór, drewniany, nr rej.: 385 Z 1.06.1967 – objęty przedmiotem projektu

b) Park nr rej.: 413/A z 19.08.1996

c) Kantorek - element architektury parkowej pod nr rej.: 413/A z 19.08.1996 (łącznie z parkiem) - objęty przedmiotem projektu

d) Dom nad Stawem - znajduje się na terenie zabytkowego parku jako element architektury parkowej - wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz do gminnej ewidencji nr 28/1829 - objęty przedmiotem projektu

e) Pozostałe obiekty na terenie wchodzi w skład zabytkowego założenia dworsko-parkowego i tworzą spójną całość, w tym Oficyna nr rej.: A/110 z 24.02.2011 r. - nie są one objęte przedmiotem projektu.

- Zostały wydane wytyczne konserwatorskie WKZ co do projektowanych zmian. Wnioskodawca posiada zgodę konserwatora dla projektowanych zmian.

Wnioskodawca posiada Program Funkcjonalno-Użytkowy dla zespołu dworsko-parkowego Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, oddział MZW w Wieluniu.

Spełnienie kryterium: 4 z 5 wskazanych; brak tylko pozwolenia na budowę

Informacje również w:

Rozdział 4.1.4 Opis projektu, strony 71 - 87

Rozdział 4.2.2 Zdolność organizacyjna do wdrożenia i eksploatacji projektu, strony 89 - 97

♦ **Realizacja projektu w partnerstwie**

Projekt nie jest realizowany w partnerstwie. *Spełnienie kryterium: 0%*

♦ **Wkład własny wnioskodawcy w finansowanie projektu**

Wnioskodawca deklaruje wkład własny na minimalnym wymaganym poziomie. Deklarowany wkład własny wynosi 15,00% wydatków kwalifikowanych projektu.

Spełnienie kryterium: 0% Informacje również w:

Rozdział 7.2 Źródła finansowania projektu, strony 170 - 171

♦ **Wpływ projektu na wzrost popytu na usługi kulturalne.**

Realizacja projektu zwiększy liczbę osób korzystających z oferty obiektów objętych inwestycją.

W ramach przedmiotowego projektu, rynkiem usług będzie obszar Europy. W imprezach kulturalnych na terenie Muzeum w Ożarowie w 2016 roku wzięło udział 8046 osób/rok. Nowe, stałe produkty kulturalne dostosowane będą do nowych grup odbiorców. Nowe produkty (opisane w dalszej części opracowania) wypracują zwiększenie ilości odbiorców o około 3000 osób rocznie. Dlatego też liczba odbiorców wyniesie w sumie około 11000 odbiorców. Projekt przyczyni się zatem do zwiększenia liczby osób korzystających z efektów projektu powyżej 25% łącznie.

Spełnienie kryterium: 100%, Informacje również w:

Rozdział 5.2 Analiza popytu, strony 123 - 134

Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

♦ **Społeczno-gospodarczy wpływ projektu i jego zasięg.**

Projekt powoduje wymierne i trwałe korzyści społeczno-gospodarcze i ma zasięg ponadregionalny, obejmujący mieszkańców innych województw oraz cudzoziemców. Projekt ma odnowić niezwykłą

kulturą Ziemi Wieluńskiej i pokazać jej różnorodność i niezwykley charakter. Pokazuje również przywiązanie do kultury województwa łódzkiego.

Projekt poprawia atrakcyjność turystyczną regionu poprzez rozwój zasobów dziedzictwa kulturowego, wpływając na całoroczną aktywność gospodarczą i tworzenie miejsc pracy. Poniżej przedstawiono przemawiające za tą tezą argumenty oraz uzasadnienie dla ponadregionalnego obszaru oddziaływania projektu.

Planowana inwestycja jest zlokalizowana na obszarze objętym ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury. Obszarem tym jest zabytkowy zespół dworsko- parkowy w Ożarowie wpisany do rejestru zabytków, na mocy decyzji:

a) Dwór, drewniany, nr rej.: 385 Z 1.06.1967 – objęty przedmiotem projektu

b) Park nr rej.: 413/A z 19.08.1996

c) Kantorek - element architektury parkowej pod nr rej.: 413/A z 19.08.1996 (łącznie z parkiem) - objęty przedmiotem projektu

d) Dom nad Stawem - znajduje się na terenie zabytkowego parku jako element architektury parkowej - wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz do gminnej ewidencji nr 28/1829 - objęty przedmiotem projektu

e) Pozostałe obiekty na terenie wchodzą w skład zabytkowego założenia dworsko-parkowego i tworzą spójną całość, w tym Oficyna nr rej.: A/110 z 24.02.2011 r. - nie są one objęte przedmiotem projektu.

Od 1981 r. w budynku Dworu mieści się Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie oddział Muzeum Ziemi Wieluńskiej. Stylowe wnętrza ożarowskiego dworu zostały zaadaptowane na potrzeby ekspozycji obrazującej ideę rodzimoci dworu polskiego. Dla zwiedzających dostępne są: salon kominkowy, salonik myśliwski, kredensownia i sala jadalna, gabinet, budarek, buduar oraz sypialnie: damska i męska. Większość zgromadzonych eksponatów pochodzi z dworów ziemi wieluńskiej w tym: skrzynie i kuzy z XVIII i XIX w., barokowe szafy, ceramika oraz wiele portretów szlachty wieluńskiej z XVII, XVIII i XIX w. Niewielki budynek Kantorku (Altany), w którego wnętrzu znajduje się kominek opalany drewnem, wykorzystywany był dawniej do wypłacania należności za pracę służbie dworskiej oraz do celów rzemieślniczych np. takich jak rymarstwo. Obecnie kominek umożliwia dzieciom i młodzieży biorącej udział w zajęciach edukacyjnych prowadzonych na terenie parku i w budynku wyremontowanej oficyny, pieczenie kielbasek, uatrakcyjniając czas spędzony na terenie założenia dworsko-parkowego. Dom nad stawem po powstaniu pełnił charakter suszarni owoców i szyszek. W latach późniejszych do 2016 roku użytkowany był jak budynek mieszkalny. Na skutek wieloletniej eksploatacji bez prowadzenia remontów generalnych budynek uległ znacznemu zużyciu technicznemu, szczególnie w części dobudowanej w latach 70-tych XX w. Opustoszały obiekt znajdujący się na terenie zabytkowego założenia dworskoparkowego został przekazany 15.10.2014 roku, aktem notarialnym Muzeum Ziemi Wieluńskiej, a zamierzeniem nowego użytkownika jest uratowanie budynku poprzez wykonanie niezbędnych prac budowlanych i zlokalizowanie w nim funkcji związanych z działalnością Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie. W obiekcie powstaną warsztaty gastronomiczne dla młodzieży szkolnej i kół gospodyń wiejskich promujące dworskie i lokalne tradycje

kulinarne. Program uzupełnia pomieszczenia higieniczno – sanitarne w tym dla osób niepełnosprawnych.

Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie stawia sobie za zadanie upowszechnianie informacji o dworach polskich, dlatego buduje i rozwija powiązania pomiędzy innymi instytucjami kulturalnymi i oświatowymi w całym kraju, poprzez wymianę informacji, wiedzy i doświadczenia. W stylowych wnętrzach dworu odbywają się koncerty, recitale, spotkania naukowe, imprezy okolicznościowe, imprezy folklorystyczne, odczyty, lekcje muzealne z młodzieżą szkolną, wieczory autorskie, wieczory literacko-muzyczne. Swoją działalnością Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie kontynuuje tradycje centrum kulturalnego, jakim przez wieki był dwór na ziemiach polskich. Dzięki zaangażowaniu ludzi mocno związanych z działalnością Muzeum, Dwór odwiedziło i dało w nim koncerty wielu znanych artystów również o randze światowej między innymi: Rafał Blechacz – polski pianista, zwycięzca XV Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina. Przybliżyła to okolicznym mieszkańcom i wszystkim miłośnikom licznie odwiedzającym dwór w Ożarowie muzykę na światowym poziomie.

Konieczna realizacja prac remontowych dworu pozwoli ochronić cenne dziedzictwo kulturowe – jeden z kilkunastu zachowanych tego typu obiektów w Polsce - jakim jest budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie i prowadzoną w nim działalność w zakresie lokalnym i ogólnokrajowym.

Znaczenie dworu potwierdza fakt, iż Narodowy Instytut Dziedzictwa wybrał dwór w Ożarowie jako przykład w ogólnopolskiej kampanii społecznej na rzecz dziedzictwa kulturowego pod hasłem "Chroniąc zabytki - wybierasz przyszłość", do spotu reklamowego w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa w 2015r.

Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie przy dużym wsparciu organizatora muzeum Gminy Wieluń oraz dzięki licznym sympatykom i sponsorom poszerza ofertę kulturalnowychowawczą tego miejsca. Wsparcie finansowe Gminy Wieluń i środki pozyskane z funduszy unijnych pozwoliły już na wykonanie wielu prac budowlanych i oddanie do użytkowania obiektów, które uatrakcyjnają w sposób znaczący przestrzeń wokół dworu. Duże zróżnicowanie produktu turystycznego, jakim bez wątpienia jest Dwór w Ożarowie, wzmacnia jego potencjał i możliwości rozwoju. Turystyka jest jedną z najbardziej dochodowych i najdynamiczniej rozwijających się dziedzin gospodarki na świecie. Jednak aby wykorzystać ten trend niezbędne jest długookresowe planowanie i przygotowanie strategicznych działań, między innymi takich jak ratowanie kolejnych budynków należących do tego niewątpliwie urokliwego miejsca jakim jest założenie dworskoparkowe w Ożarowie. Remont wskazanych budynków i przeznaczenie ich dla nowych funkcji związanych z działalnością Muzeum – warsztaty gastronomiczne dla młodzieży szkolnej i kół gospodyń wiejskich promujące dworskie i lokalne tradycje kulinarne – to niewątpliwie kolejny krok w procesie jakim jest ciągły rozwój i odzyskiwanie terenu oraz budynków należących do założenia dworsko-parkowego z XVIII w. Wpływ projektu na rozwój gospodarczy przejawia się w rozwoju działu gospodarki jakim jest turystyka oraz działalność okołoturystyczna.

W ramach planowanych prac projektowo-budowlanych powstaną również pomieszczenia (w tym higieniczno-sanitarne) dla osób niepełnosprawnych. Obecnie osoby te nie mają możliwości w pełni

uczestniczyć w życiu kulturalnym Muzeum. Ograniczenia wynikają głównie z braku toalet i odpowiednich podjazdów.

W wyniku realizacji projektu powstaną dwa nowe produkty:

- Muzyka poważna – grupa odbiorców: - mieszkańcy gminy i powiatu (jest to niezwykle okazja do spotkań i kultywowania lokalnej kultury i historii); mieszkańcy Polski (analiza popytu wykazała, że mieszkańcy Polski często korzystają z imprez na terenie ziemi wieluńskiej i są zainteresowani takimi imprezami); obcokrajowcy (tutaj konieczny jest przekaz medialny skierowany na tą grupę odbiorców).

Realizacja projektu (szczególnie dostosowanie przestrzeni) ma umożliwić udział w kulturze różnorodnej grupie odbiorców. Chodzi szczególnie o osoby niepełnosprawne, starsze. Oferta kulturalna ma również przyciągnąć do Ożarowa osoby młode, które coraz częściej zainteresowane są ofertą kulturalną na wysokim poziomie. Produkt ma stać się imprezą znaną i powszechnie promowaną. Ma prezentować przemyślane i kompleksowe podejście w perspektywie wieloletniej do tworzenia miejsca kultury. Przemyślana jest również koncepcja promocji produktu. Będzie on promowany przez muzeum, ale również przez władze lokalne i regionalne. W regionie istnieje wiele firm o zasięgu międzynarodowym. One również staną się ambasadorami produktu oraz kultury regionu. Strona internetowa muzeum promować będzie nową ofertę. Poprzez nią również będzie prowadzona transmisja strumieniowa imprez i wydarzeń w muzeum. Zastosowane zostaną tym samym nowoczesne rozwiązania interaktywne pomagające w dotarciu do szerszego kręgu odbiorców. Transmisje strumieniowe będą urozmaicone o filmy o regionie, ziemi wieluńskiej, jej historii.

- Warsztaty lokalne – grupa odbiorców: mieszkańcy gminy i powiatu wieluńskiego; mieszkańcy Polski (województwo łódzkie, wielkopolskie, opolskie); obcokrajowcy (w małym zakresie)

Z założenia warsztaty mają prowadzić do odnowy kultury ziemi wieluńskiej i ukazaniu jej piękna społeczności Polski i świata. Osoby młode mają korzystać z wiedzy i doświadczenia osób starszych. Mają sobie pomagać i tworzyć niezwykłą więź międzykulturową.

Spełnienie kryterium: 100%, Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

♦ **Wpływ projektu na rozszerzenie i podniesienie atrakcyjności oferty programowej wnioskodawcy.**

W wyniku realizacji projektu nastąpi:

- rozszerzenie oferty programowej beneficjenta o nowy produkt;
- przemyślane i kompleksowe podejście w perspektywie wieloletniej do tworzenia miejsca kultury (projekt zawiera opis pomysłu na działania kulturalne, które będą organizowane w obiekcie);
- realizacja przez wnioskodawcę oferty kulturalnej o wysokiej jakości merytorycznej i kierowanej do różnorodnej grupy odbiorców, w tym specjalnej oferty skierowanej do młodzieży oraz osób starszych;
- wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych;

Poniżej przedstawiono uzasadnienie dla ww. argumentów.

W wyniku realizacji projektu nastąpi poszerzenie przez wnioskodawcę oferty programowej i podniesienie atrakcyjności już istniejącej oferty.

Dzisiaj użytkownikami Muzeum w Ożarowie są głównie osoby pochodzące z Wielunia i jego okolic. Choć dwór jest znany poza powiatem i województwem łódzkim oferta nie dociera do szerszego grona publiczności. Dzięki realizacji projektu ma się to zmienić. Oferta ma być atrakcyjna dla cudzoziemców oraz osób spoza województwa łódzkiego.

Dzięki realizacji projektu powstaną nowe produkty kulturalne. Ich opis oparto o metodologię zgodną z opracowaniem „Ekonomia kultury” Doroty Ilczuk (Warszawa, 2017). Poniżej wymieniono nowe produkty kulturalne:

Nazwa produktu
Muzyka poważna
Opis produktu
<p>Produkt ma być niezwykłą, sentymentalną podróżą uczestników w świat muzyki poważnej. Muzyka w czasach renesansu powstawała głównie w dworach. Renesans był zupełnie nowym okresem w sztuce. Wpływy Kościoła zmniejszyły się, a życie kulturalne Europy zaczęło kwitnąć. Koncertów można już było słuchać nie tylko w kościołach, ale także w salach dworskich czy na zamkowych dziedzińcach. Muzyka stała się dostępna i wychodziła ponad stan duchowy. Miała sprawiać radość. Epoka renesansu obejmowała okres od początku XV w. aż do końca XVI w. Ars antiqua odeszła wówczas w zapomnienie, a rozwijała się ars nova (polifonia). Muzykę tworzone już nie tylko dla Boga, ale również dla ludzi. Nie opierano jej wyłącznie na partyturach, lecz coraz częściej pisano i interpretowano ją ze słuchu. To ciekawy okres w historii Dworu w Ożarowie można opowiedzieć właśnie poprzez muzykę, sztukę. Jest to okres niezwykle ważny dla historii Polski, ponieważ to właśnie wtedy zaczęła się tworzyć państwowość naszego kraju. Muzyka, sztuka upodobiła się do tej europejskiej, ale również określała własną podmiotowość i oryginalność.</p> <p>Produkt ma być stworzony na kanwie koncertów, które już odbywały się w muzeum jednak wprowadzona zostanie do nich nowa formuła. Koncerty odbywać się będą nie tylko w pomieszczeniach dworskich, ale rozlewać się będą po przestrzeni parku dworskiego. Wpleciony zostanie do tego elementy historii. Muzyka musi poprowadzić odbiorcę przez burzliwe dzieje regionu i Polski. Dlatego też muzyka poważna przechodzić będzie od renesansu do dziejów współczesnych. Dodatkowym elementem ma stać się sztuka, która uzupełniać będzie niezwykły przekaz medialny.</p> <p>Projekt ma powodować wymierne i trwałe korzyści społeczno – gospodarcze i ma obejmować swoim zasięgiem mieszkańców innych województw oraz cudzoziemców, którzy to coraz częściej odwiedzają Wieluń i jego okolice.</p> <p>Produkt ma stać się imprezą znaną i powszechnie promowaną. Ma prezentować przemyślane i kompleksowe podejście w perspektywie wieloletniej do tworzenia miejsca kultury. Przemyślana jest również koncepcja promocji produktu. Będzie on promowany przez muzeum, ale również przez władze lokalne i regionalne. W regionie istnieje wiele firm o zasięgu międzynarodowym. One również staną się ambasadorami produktu oraz kultury regionu.</p> <p>Aby produkt mógł się stać znany konieczne jest, aby proponował ofertę o wysokiej jakości merytorycznej i kierowany był do różnorodnej grupy odbiorców. Dlatego też podczas imprez zostaną zorganizowane specjalne warsztaty dla osób młodych, młodzieży, dzieci. Mają promować muzykę, sztukę jednocześnie edukować. Nie można również zapominać o ludziach starszych, dla których udział w kulturze staje się coraz trudniejszy. Dlatego też powstaną warsztaty dla osób starszych. Park i dwór staną się dostępne i atrakcyjne dla osób starszych. Dzięki</p>

rewitalizacji parku, elementów architektury par dworski ma stać się też miejscem spacerów i relaksu.
Grupa odbiorców
<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy gminy i powiatu (jest to niezwykła okazja do spotkań i kultywowania lokalnej kultury i historii) - mieszkańcy Polski (analiza popytu wykazała, że mieszkańcy Polski często korzystają z imprez na terenie ziemi wieluńskiej i są zainteresowani takimi imprezami) - obcokrajowcy (tutaj konieczny jest przekaz medialny skierowany na tą grupę odbiorców). <p>Realizacja projektu (szczególnie dostosowanie przestrzeni) ma umożliwić udział w kulturze różnorodnej grupie odbiorców. Chodzi szczególnie o osoby niepełnosprawne, starsze. Oferta kulturowa ma również przyciągnąć do Ożarowa osoby młode, które coraz częściej zainteresowane są ofertą kulturalną na wysokim poziomie.</p>
Wykorzystanie TIK
<p>Elementem koniecznym do wprowadzenia produktu jest wykorzystanie technologii informacyjno – komunikacyjnej. Strona internetowa muzeum promować będzie nową ofertę. Poprzez nią również będzie prowadzona transmisja strumieniowa imprez i wydarzeń w muzeum. Zastosowane zostaną tym samym nowoczesne rozwiązania interaktywne pomagające w dotarciu do szerszego kręgu odbiorców. Transmisje strumieniowe będą urozmaicone o filmy o regionie, Ziemi Wieluńskiej, jej historii.</p>

Nazwa produktu
Warsztaty lokalne
Opis produktu
<p>Produkt skierowany jest głównie do mieszkańców województwa łódzkiego i innych województw ościennych. Polega na udostępnianiu przestrzeni dworu, parku dla warsztatów lokalnych – kulinarnych, artystycznych, muzycznych. Niezwykła przestrzeń daje możliwości rozwoju różnych grup wiekowych. Z założenia warsztaty mają prowadzić do odnowy kultury Ziemi Wieluńskiej i ukazania jej piękna społeczności Polski i świata. Osoby młode mają korzystać z wiedzy i doświadczenia osób starszych. Mają sobie pomagać i tworzyć niezwykłą więź międzykulturową. Planuje się realizację tylko oferty kulturalnej o wysokiej jakości merytorycznej i kierowanej do różnorodnej grupy odbiorców. Organizowane będą również:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania historyczne, - wspólne gotowanie, - lekcje historii, - plenery malarskie, <p>W ramach projektu jeden z obiektów dostosowany będzie do warsztatów kulinarnych.</p> <p>Przewiduje się przemyślane i kompleksowe podejście w perspektywie wieloletniej. W projekt zaangażowane są również władze Miasta i Gminy Wieluń, które upatrują w nowym produkcie szansy na promocję lokalnej kultury, gospodarki, turystyki.</p>
Grupa odbiorców
<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy gminy i powiatu wieluńskiego - mieszkańcy Polski (województwo łódzkie, wielkopolskie, opolskie) - obcokrajowcy (w małym zakresie)

Spełnienie kryterium: 100%, Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

♦ **Projekt jest komplementarny z działaniami finansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego.**

Projekt jest komplementarny z działaniami finansowanymi z EFS:

Aktywizacja społeczno-zawodowa klientów Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieluniu

Projekt systemowy, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII – Promocja Integracji Społecznej, Działanie/Poddziałanie 7.1.1 – Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

Realizowany był w latach 2008 - 2015, na podstawie corocznych wniosków o dofinansowanie i aneksowanej każdorazowo umowy.

Głównym celem realizowanych działań był rozwój aktywnej integracji wśród klientów Ośrodka oraz rozwój pracy socjalnej. Projekt zakładał poprawę sytuacji życiowej rodzin korzystających z pomocy społecznej, podniesienie poziomu i jakości życia podopiecznych Ośrodka, mobilizację do zmiany stylu życia, usamodzielnienie i przygotowanie do wejścia na rynek pracy.

Projekt miał charakter lokalny, obejmował swym zasięgiem gminę Wieluń. Uczestnikami projektu - beneficjentami ostatecznymi, byli klienci Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieluniu, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej i będący w wieku aktywności zawodowej, tj. 15-64 lat. Łącznie od początku realizacji projektu objęto wsparciem 296 osób.

Narzędziem realizacji projektu w zakresie rozwoju form aktywnej integracji były kontrakty socjalne, które zawierano ze wszystkimi uczestnikami.

Beneficjenci projektu mieli możliwość uczestniczenia w treningach kompetencyjnych, takich jak trening kompetencji i umiejętności społecznych oraz warsztaty aktywnego poszukiwania pracy. Uczestniczyli w kursach zawodowych, objęci byli indywidualnym wsparciem psychologa i doradcy zawodowego. Mieli możliwość uczestniczenia w kursie pierwszej pomocy przedmedycznej, warsztatach kreatywnego wizerunku, treningu kompetencji rodzicielskich czy w zajęciach z podstaw obsługi komputera. Niektórzy, w celu zwiększenia ich mobilności i atrakcyjności na rynku pracy, otrzymali szansę na otrzymanie prawa jazdy oraz udział w stażu zawodowym. Wsparciem obejmowano także otoczenie beneficjentów ostatecznych projektu - uczestnicy projektu wraz z dziećmi brali udział w wycieczkach kulturalno-integracyjnych.

„Nauka i praca – lepszy start w przyszłość

Projekt konkursowy, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Działania podejmowane w ramach projektu realizowane były zgodnie z Priorytetem VII – Promocja Integracji Społecznej, Działaniem 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałaniem 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Projekt realizowany był w okresie od 2 listopada 2009 r. do 30 czerwca 2011 r.

Głównym celem projektu było zwiększenie szans życiowych (edukacyjnych, rozwojowych, zawodowych) młodzieży zaniedbanej środowiskowo w wieku 15-21 (uczestnicy świetlic

środowiskowych MGOPS w Wieluniu) lat oraz młodzieży niepełnosprawnej w wieku 18-35 lat (uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Wieluniu), podopiecznych MGOPS w Wieluniu – w liczbie 40 osób. Dla każdego uczestnika został opracowany Indywidualny Plan Działania.

Osoby biorące udział w projekcie miały możliwość uczestniczenia w zajęciach:

- psychologicznych, informatycznych, z języka angielskiego, klubu tanecznego, grupy turystyczno-poznawczej, socjoterapeutycznych, fotograficznych, dziennikarsko-literackich, rękodzieła artystycznego, ceramiki i biżuterii oraz kreatywnego wizerunku i doradztwa zawodowego.

„Pomocna dłoń” II

Priorytet VII, Działania 7.2, Poddziałania 7.2.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Europejski Fundusz Społeczny. Realizacja od roku 2011.

Realizator: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mokrsku.

Głównym celem projektu było ograniczenie sfery wykluczenia społeczno- zawodowego wśród osób niepełnosprawnych na terenie gminy Mokrsko poprzez:

- wyposażenie osób niepełnosprawnych w nowe kwalifikacje zawodowe dostosowane do możliwości i zdolności manualnych osób niepełnosprawnych –udział w kursie ceramiki artystycznej
- wyposażenie osób niepełnosprawnych w umiejętności własnoręcznego robienia biżuterii
- wyposażenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Mokrsku w nową pracownię ceramiczną
- wzrost kompetencji miękkich poprzez warsztaty arteterapii obejmujące: muzykoterapię, dramatoterapię, biblioterapię, choreoterapię
- warsztat wyjazdowy - wizyta studyjna do pracowni ceramicznej Twórcze-ego w Łodzi

Środowiskowy Dom Samopomocy w Mokrsku wyposażono w nową pracownię ceramiczną dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zakupiono piec do wypalania ceramiki i porcelany wraz z zestawem narzędzi posiadający certyfikaty GS i CE spełniające unijne standardy i wymogi bezpieczeństwa. Dzięki realizacji projektu polepszył się standard funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy w Mokrsku. Projekt ten był kontynuacją utworzonego w 2009 roku w strukturach Środowiskowego Domu Samopomocy w Mokrsku Klubu Integracji Społecznej „Pomocna dłoń”, który zapewni nowe formy wsparcia dla osób niepełnosprawnych z terenu gminy Mokrsko. Okres realizacji projektu 01.05.2011 - 30.06.2012.

Projekty uzupełniają się w dążeniu do osiągnięcia celów. Projekty wzajemnie wykorzystują efekty realizacji innych. Projekty wzmacniają trwałość efektów jednego przedsięwzięcia realizacją drugiego, kompleksowym potraktowaniem problemu m.in. odbiorcami projektów są mieszkańcy Gminy Mokrsko, Gminy Wieluń, ale również spoza obszaru Ziemi Wieluńskiej – w przypadku przedmiotowego projektu. Projekty dążą do polepszenia warunków życia mieszkańców województwa łódzkiego. Wpływają zarówno na aspekt zatrudnienia, nauki jak i polepszenia warunków życia osób niepełnosprawnych. Wszyscy zainteresowani będą mieć dostęp do Muzeum, w tym również osoby niepełnosprawne – dzięki realizowanym w ramach projektu pracom. Projekty realizowane w ramach EFS wpływają na rozwój społeczny mieszkańców, przyczyniają się do poprawy warunków

materialnych, rozwijają chęć do nauki i poznawania świata. Przedmiotowy projekt tworzy zaś ofertę kulturalną dla tych osób, co umożliwia zaspokojenie potrzeb wyższego rzędu, jednak nadal bardzo istotnych w rozwoju społeczeństwa i budowy bogatego kapitału społecznego.

Spełnienie kryterium: 100%, Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, 139 – 166

♦ **Zastosowanie rozwiązań mających na celu poprawę funkcjonowania obiektów/instytucji.**

W projekcie zastosowano rozwiązania mające na celu poprawę funkcjonowania obiektów/instytucji oraz obniżenie kosztów ich utrzymania na rzecz wzrostu wydatków inwestycyjnych oraz na działalność kulturalną. Do takich rozwiązań należą:

- energooszczędne rozwiązania techniczne/technologiczne,

Projekt zakłada również m.in.: wymianę pokrycia dachowego, wymianę drewnianego poszycia z desek na elewacjach budynku, uszczelnienie i impregnację drewnianych bali w ścianie budynku; ułożenie nowej izolacji termicznej – wełny mineralnej; ułożenie folii wiatroizolacyjnej, paroprzepuszczalnej; montaż nowych drewnianych drzwi wejściowych; montaż nowych drewnianych okiennic i drewnianej obudowy okien; uszczelnienie okien drewnianych; budowę nowych koryt deszczowych; naprawę betonowej podmurówki (cokół) i izolacji przeciwwilgociowej; wykonanie ocieplonej podłogi na gruncie. Wszystkie te elementy przyczyniają się do dbałości o środowisko naturalne, w tym o jak najmniejsze zużycie paliw.

- rozwiązania ekonomiczne

Projekt jest przemyślanym rozwiązaniem, które w długim okresie czasu prowadzi do korzyści natury ekonomicznej. Dzięki realizacji zaplanowanych prac zostanie przywrócona architektoniczna wartość zabytków. Realizacja projektu umożliwia wykonanie większej ilości prac, prac których przeprowadzenie nie byłoby możliwe przy wykorzystaniu tylko i wyłącznie środków Gminy i Muzeum. Rozwiązania ekonomiczne to również zastosowane rozwiązania energooszczędne opisane powyżej, które przyczyniają się do zmniejszenia strat energii, co wpływa na zmniejszenie np. kosztów ogrzewania.

- wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w zakresie poprawy funkcjonowania ww. obiektów

Elementem koniecznym do wprowadzenia produktu *Muzyka poważna* - jest wykorzystanie technologii informacyjno – komunikacyjnej. Strona internetowa muzeum promować będzie nową ofertę. Poprzez nią również będzie prowadzona transmisja strumieniowa imprez i wydarzeń w muzeum. Zastosowane zostaną tym samym nowoczesne rozwiązania interaktywne pomagające w dotarciu do szerszego kręgu odbiorców. Transmisje strumieniowe będą urozmaicone o filmy o regionie, ziemi wieluńskiej, jej historii.

Informacje również w: Rozdział 4.1.4 Opis projektu, strony 71 - 87

Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

Spełnienie kryterium: 100%

♦ **Projekt zgodny z *Wojewódzkim Programem Opieki nad Zabytkami*.**

Projekt jest zgodny z Wojewódzkim Programem Opieki nad Zabytkami w zakresie celów oraz zadań, które realizuje.

Jak zapisano w WPOnZ: „Szczegółowe studia i analizy diagnostyczne zasobów dziedzictwa kulturowego w regionie łódzkim wykonane w trakcie opracowania pierwszej edycji wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami pozwoliły na wytypowanie i wskazanie obszarów i obiektów zabytkowych o znaczeniu ponadlokalnym, najcenniejszych dla województwa łódzkiego. Uznanie obszaru czy obiektu zabytkowego za reprezentatywny świadczy o tożsamości miejsca oraz jego znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego nie tylko województwa łódzkiego ale i Polski. Prace diagnostyczne prowadzone w ramach sporządzania „Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2016-2019” doprowadziły do weryfikacji listy zabytkowych obszarów i obiektów reprezentatywnych w regionie. Listę uzupełnioną o 33 nowe pozycje uporządkowano, wyróżniając: układy przestrzenne założenia architektoniczne świeckie, założenia architektoniczne sakralne, obszary i obiekty świeckie, obszary i obiekty sakralne.” Jednym z nowych wpisanych na listę założeń architektonicznych świeckich jest zespół dworsko-parkowy z drewnianym dworem alkierzowym w Ożarowie. Poniżej przedstawiono jego charakterystykę zgodnie z zapisami zawartymi w WPOnZ. Realizacja działań obejmuje 4 z 5 możliwych wpisanych do dokumentu rozwiązań. Są to:

- Poprawa stanu obszarów i obiektów
- Poprawa stanu w muzeach i obiektach sakralnych
- Kreowanie różnorodności kulturowej
- Edukacja mieszkańców województwa.

Tabela. Wykaz obiektów i obszarów reprezentatywnych (205)

Obiekty i obszary w złym stanie technicznym wymagające pilnych remontów	- 14
Obiekty i obszary w średnim stanie technicznym wymagające złożonych prac remontowych	- 67
Obiekty i obszary w dobrym stanie technicznym wymagające kontynuacji remontów	- 73
Obiekty i obszary w bardzo dobrym stanie technicznym (po remontach kompleksowych)	- 51
Obiekty i obszary nieujęte w poprzednim Programie	- 33

Realizacja działań:

1. Rewitalizacja układów
2. Poprawa stanu obszarów i obiektów
3. Poprawa stanu w muzeach i obiektach sakralnych
4. Kreowanie różnorodności kulturowej
5. Edukacja mieszkańców województwa

1	2	3	4	5

Rodzaj obiektu	Lp.	Miejscowość	Gmina	Powiat	Obiekt zabytkowy	Dostępność obiektu / obecna funkcja	Wpływ na działania rewitalizacyjne	Stan techniczny obiektu	Wymagane prace w obrębie obszarów i obiektów	Realizacja działań				
										1	2	3	4	5
	59	Ożarów	Mokrsko	wieluński	zespół dworsko-parkowy z drewnianym dworem alkierzowym	ogólnodostępny / funkcja muzealna	w rejestrze	dobry	konserwacja oszalowania, zagospodarowanie					

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami*

Jak zapisano w Programie, „Cele wyznaczane od 2008r. w kolejnych edycjach „Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami w województwie łódzkim” są aktualne, a realizowane zadania wymagają kontynuacji. Przedmiotowy projekt wpisuje się w szczególności w podkreślone niżej działania oraz przyjętą misję. Zgodny jest również z celem strategicznym, wizją oraz celami operacyjnymi. Celem strategicznym i priorytetem rozwojowym regionu łódzkiego pozostaje: *„Zachowanie dla przyszłych pokoleń dziedzictwa kulturowego i spuścizny dziejowej”*.

Aktualna pozostaje również wizja rozwoju, wskazująca województwo łódzkie jako „region wyróżniający się różnorodnością walorów dziedzictwa kulturowego i spuścizny dziejowej, stanowiących podstawę wielokulturowej tożsamości województwa”.

Cele operacyjne: „Regionalny system zarządzania dziedzictwem kulturowym”, „Atrakcyjność krajobrazu kulturowego” i „Tożsamość wielokulturowa regionu” będą realizowane poprzez priorytetyzację działań.”

Program wskazuje, iż dominującym problemem i działaniem priorytetowym (podstawowym) w województwie łódzkim jest „rewitalizacja układów przestrzennych miast i wsi”, a „Jako działania wspomagające procesy rewitalizacji w WPOnZ wskazuje się: „poprawę stanu obiektów i obszarów zabytkowych”, „kreowanie różnorodności kulturowej”, „edukację kulturową mieszkańców województwa” oraz „cyfryzację zasobów ewidencyjnych dziedzictwa kulturowego w regionie łódzkim”.

(...) Priorytetyzacja działań wskazanych w Programie jest zgodna z przyjętą misją Programu, którą jest: „Prowadzenie polityki zarządzania dziedzictwem kulturowym nakierowanej na rewitalizację układów przestrzennych miast i wsi, poprawę stanu obiektów i obszarów zabytkowych i ich społecznych funkcji. Polityka ta będzie oparta o partnerską wielopodmiotową współpracę, kształtowanie świadomości społecznej i promocję różnorodności kulturowej”, a także przyczyni się do stworzenia warunków niezbędnych do realizacji ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w województwie łódzkim.”

Przedmiotowy projekt wpisuje się w **III.1.2. Działania wspomagające**

– ***Poprawa stanu obiektów i obszarów zabytkowych***

„Podstawą ochrony obiektów i obszarów zabytkowych jest poprawa ich stanu technicznego. Szczególnie jest to ważne w odniesieniu do obiektów i obszarów reprezentatywnych dla województwa. Zakłada się, że prowadzenie złożonych prac remontowych przyczyni się do wzrostu liczby obszarów i obiektów w bardzo dobrym stanie technicznym. Szczególnie istotne będzie zabezpieczenie drewnianych obiektów zabytkowych przed zagrożeniem pożarowym. (...)Przyjmuje się, że poprawa stanu technicznego obiektów i obszarów zabytkowych podniesie ich prestiż i doprowadzi do objęcia części z nich ochroną w formie pomników historii lub parków kulturowych, stanowiąc kulturową wizytówkę regionu. Nowe formy ochrony ułatwią pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na kontynuację działań rewaloryzacyjnych w otoczeniu cennych obiektów. Poprawa stanu obiektów i obszarów zabytkowych przyczyni się do wzrostu atrakcyjności krajobrazu kulturowego województwa.”

Projekt wpisuje się w zadanie:

- prowadzenie działań konserwatorskich w obiektach z listy zabytków reprezentatywnych;

– **Kreowanie różnorodności kulturowej**

„Istotą kreowania różnorodności kulturowej województwa łódzkiego jest kształtowanie różnych podregionów kulturowych mających istotny wpływ na charakter rewitalizowanych przestrzeni. (...) Przyjmuje się, że poprawie postrzegania regionu jako zróżnicowanego kulturowo, będzie sprzyjać wzmacnianie lokalnych tradycji, w tym upowszechnianie kolejnych lokalnych tradycyjnych produktów kulinarnych, wpisanych na Krajową Listę Produktów Tradycyjnych (obecnie 5,8% wszystkich produktów w kraju), przyczyniających się do zwiększenia zainteresowania turystyką kulinarną. Zakłada się, że rozpowszechnianie regionalnych produktów kulinarnych odbywać się będzie w ramach imprez regionalnych, targów (żywności ekologicznej i regionalnej, turystycznych), w skansenach i gospodarstwach agroturystycznych produkujących żywność. Zakłada się, że kreowanie różnorodności kulturowej przyczyni się do pogłębienia tożsamości kulturowej regionu, a kultywowane i promowane tradycje lokalne, decydujące o charakterze poszczególnych podregionów kulturowych województwa umożliwią wzrost atrakcyjności jego krajobrazu kulturowego.”

– **Edukacja kulturowa mieszkańców województwa**

„Istotą efektywnej edukacji regionalnej w województwie jest podejmowanie jej już na poziomie szkolnictwa podstawowego. Zakłada się, że edukacja w zakresie upowszechniania dziedzictwa kulturowego obejmie różne formy organizacyjne m.in. lekcje muzealne, rajdy prowadzone ścieżkami edukacji regionalnej, rekonstrukcje walk i wydarzeń historycznych, spektakle i konkursy wiedzy o regionie. Przyjmuje się, że będą organizowane konkursy, w tym fotograficzne i olimpiady umożliwiające aktywne włączanie się w problematykę dziedzictwa kulturowego. Powstaną nowe trasy turystyczne o charakterze ścieżek edukacyjnych dla realizacji szkolnych programów edukacyjnych o regionie łódzkim. Zakłada się, że edukacja regionalna będzie realizowana w ramach partnerskiej współpracy szkół oraz instytucji kultury (m.in. muzeów, domów kultury, ośrodków kultury). Przyjmuje się, że edukacja będzie prowadzona zarówno wśród młodzieży szkolnej, jak również w środowisku przedstawicieli samorządów lokalnych, dydaktyków, animatorów kultury, przedsiębiorców związanych z sektorem turystycznym, a także osób zatrudnionych w innych branżach mogących mieć potencjalny kontakt z odwiedzającymi region łódzki.”

Projekt wpisuje się zatem i jest zgodny z celami operacyjnymi:

- Atrakcyjność krajobrazu kulturowego
- Tożsamość wielokulturowa regionu
- Regionalny system zarządzania dziedzictwem kulturowym

Przedmiotowy projekt bez wątpliwości realizuje cele i wpisuje się w działania i zadanie Programu. Poprzez remont zespołu dworsko-parkowego Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie, wzrasta atrakcyjność krajobrazu kulturowego, albowiem obiekty objęte projektem wpisane są do rejestru zabytków, dwór jest obiektem zabytkowym i zlokalizowany jest w strefie zabytkowej jaką jest Park dworski, co doskonale współgra z charakterem Muzeum. Bardzo interesująca ze względów historycznych i architektonicznych lokalizacja Muzeum będzie przyciągać kolejnych użytkowników.

Sprzyjać temu będzie zarówno urozmaicona oferta zajęć i wydarzeń, jak i ciekawa historia obiektów zabytkowych, wartości historyczne i artystyczne.

Wśród planowanych funkcji budynku wyróżniono te o charakterze kulturowo – edukacyjnym. Stylowe wnętrza ożarowskiego dworu zostały zaadaptowane na potrzeby ekspozycji obrazującej ideę rodzimoci dworu polskiego. Większość zgromadzonych eksponatów pochodzi z dworów ziemi wieluńskiej w tym: skrzynie i kufrы z XVIII i XIX w., barokowe szafy, ceramika oraz wiele portretów szlachty wieluńskiej z XVII, XVIII i XIX w. Opustoszały Domek nad stawem znajdujący się na terenie zabytkowego założenia dworskoparkowego został przekazany 15.10. 2014 roku, aktem notarialnym Muzeum Ziemi Wieluńskiej, a zamierzeniem nowego użytkownika jest uratowanie budynku poprzez wykonanie niezbędnych prac budowlanych i zlokalizowanie w nim funkcji związanych z działalnością Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie. W obiekcie powstaną warsztaty gastronomiczne dla młodzieży szkolnej i kół gospodyń wiejskich promujące dworskie i lokalne tradycje kulinarne. Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie stawia sobie za zadanie upowszechnianie informacji o dworach polskich, dlatego buduje i rozwija powiązania pomiędzy innymi instytucjami kulturalnymi i oświatowymi w całym kraju, poprzez wymianę informacji, wiedzy i doświadczenia. Konieczna realizacja prac remontowych dworu pozwoli ochronić cenne dziedzictwo kulturowe – jeden z kilkunastu zachowanych tego typu obiektów w Polsce - jakim jest budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie i prowadzoną w nim działalność w zakresie lokalnym i ogólnokrajowym.

Projekt przyczyni się zatem do wzmacniania i promowania lokalnych zasobów i endogenicznego potencjału Ziemi Wieluńskiej, wykorzystując dziedzictwo historyczne i kulturowe regionu.

Zakłada się realizację projektu w oparciu o pozyskanie środków finansowych z Funduszy Europejskich, z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020.

Spełnienie kryterium: 100%; Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

♦ **Wpływ projektu na zasadę dodatkowości.**

Poziom wnioskowanego dofinansowania przekracza 50% kosztów kwalifikowalnych projektu. Wnioskodawca deklaruje wkład własny w wysokości 15% wydatków kwalifikowanych projektu.

Spełnienie kryterium: 0%, Informacje również w:

Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

Rozdział 7.6 Ustalenie poziomu dofinansowania projektu z funduszy UE, strona 180

♦ **Wpływ projektu na przywrócenie do świetności obiektów zabytkowych.**

Planowana inwestycja jest zlokalizowana na obszarze objętym ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury. Obszarem tym jest zabytkowy zespół dworsko- parkowy w Ożarowie wpisany do rejestru zabytków, na mocy decyzji:

a) Dwór, drewniany, nr rej.: 385 Z 1.06.1967 – objęty przedmiotem projektu

b) Park nr rej.: 413/A z 19.08.1996

c) Kantorek - element architektury parkowej pod nr rej.: 413/A z 19.08.1996 (łącznie z parkiem) - objęty przedmiotem projektu

d) Dom nad Stawem - znajduje się na terenie zabytkowego parku jako element architektury parkowej - wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz do gminnej ewidencji nr 28/1829 - objęty przedmiotem projektu

e) Pozostałe obiekty na terenie wchodzą w skład zabytkowego założenia dworsko-parkowego i tworzą spójną całość, w tym Oficyna nr rej.: A/110 z 24.02.2011 r. - nie są one objęte przedmiotem projektu.

Główny przedmiotowy obiekt – budynek Muzeum Wnętrz Dworskich w Ożarowie jest budynkiem zabytkowym, wymagającym przeprowadzenia robót budowlanych, wraz z robotami konserwatorskimi. Podobnie obiekty współtworzące i wzbogacające założenie dworsko-parkowe (Kantorek i Dom nad stawem), w wyniku prac remontowych oraz rozbudowy i adaptacji pomieszczeń w Domu nad stawem do nowych funkcji nie mogą zatracić swego wyrazu architektonicznego nawiązującego do architektury przemysłowej przełomu XIX i XX wieku. Budynki pozostają w złym stanie technicznym. Zniszczenia na obiektach zagrażają żywotności obiektów jeśli nie nastąpią stosowne naprawy.

Spełnienie kryterium: 2 – projekt dotyczy zabytku wpisanego do rejestru zabytków, który jest średnio zniszczony i niezagrożony bezpośrednio degradacją w najbliższym czasie;

Informacje również w:

Rozdział 4.1.4 Opis projektu, strony 71 - 87

Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

♦ **Projekt jest projektem rewitalizacyjnym.**

Projekt nie jest projektem rewitalizacyjnym w rozumieniu Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Spełnienie kryterium: 0%

♦ **Projekt ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Łódzkiego**

Projekt nie jest ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Łódzkiego.

Spełnienie kryterium: 0%

♦ **Oddziaływanie projektu na OSI (nie dotyczy poddziałań ZIT)**

Przedmiotowy projekt realizowany jest na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) oraz wpisuje się w strategiczne kierunki działań wskazane w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020:

W ramach polityki terytorialno-funkcjonalnej projekt, jako realizowany na obszarze wiejskim, przyczynia się do realizacji celu strategicznego: atrakcyjne osadniczo obszary wiejskie, wykorzystujące potencjały wewnętrzne dla rozwoju wielofunkcyjnego oraz strategicznych kierunków działań w tym w szczególności:

6. Wspieranie działań na rzecz poprawy dostępu do podstawowych usług publicznych, w tym edukacji przedszkolnej, opieki zdrowotnej, oraz usług kultury i sportu.

Obszary funkcjonalne zostały uznane jako Obszary Strategicznej Interwencji wynikające z polityki rozwoju województwa łódzkiego i służące osiągnięciu celów rozwoju w wymiarze koncentracji terytorialno-funkcjonalnej.

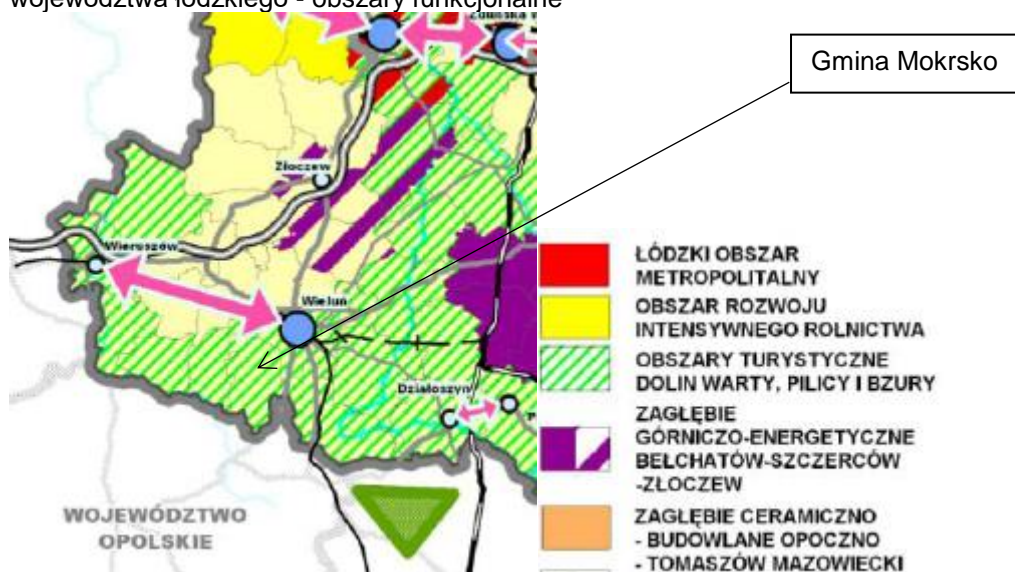
Obszar miejscowości Ożarów położony w granicach Gminy Mokrsko, wg. podziału na obszary funkcjonalne został zakwalifikowany jako OBSZAR TURYSTYCZNY DOLIN RZECZNYCH PILICY, WARTY I BZURY, a zatem realizuje cel strategiczny:

Obszary rozwoju turystyki uzdrowskiej, konferencyjnej, sportowej i aktywnej o znaczeniu ponadlokalnym, wykorzystujące endogeniczne potencjały środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego

oraz wskazane poniżej strategiczne kierunki działań:

1. Wspieranie działań na rzecz rozwoju turystyki aktywnej, rekreacyjnej, sportowej i geoturystyki oraz bazy turystycznej, w tym agroturystyki.
5. Wspieranie działań na rzecz budowania zintegrowanych produktów turystycznych opartych na walorach kulturowych i przyrodniczych, w tym geologicznych, oraz kultywowaniu tradycji.
6. Wspieranie działań na rzecz wykreowania wizerunku obszarów jako atrakcyjnych turystycznie.

Rysunek: Fragment rys. 136. Obszary Strategicznej Interwencji wynikające z polityki rozwoju województwa łódzkiego - obszary funkcjonalne

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020

Przedmiotowy projekt jest zgodny i wynika z SRWŁ 2020, wpływa na rozwój obszaru funkcjonalnego ujętego w Strategii, przyczyniając się do zwiększonej partycypacji w kulturze mieszkańców województwa łódzkiego oraz turystów w oparciu o rozwój obiektów dziedzictwa kulturowego oraz instytucji kultury

Spełnienie kryterium: 100%

Rozdział 3.4 Polityka rządowa/regionalna, strony 40 - 65

Rozdział 6. Informacje i analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu lub sektora, strony 139 – 166

ANALIZA ILOŚCIOWA

Wskaźniki produktu

Nazwa wskaźnika	Opis wskaźnika	Wartość ogółem
Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	Zabytkowy zespół dworsko- parkowy w Ożarowie wpisany do rejestru zabytków: <ul style="list-style-type: none"> – dwór, drewniany, nr rej.: 385 z 1.06.1967 – Kantorek (Altana) - - element architektury parkowej pod nr rej.: 413/A z 19.08.1996 – Dom nad Stawem - znajduje się na terenie zabytkowego parku jako element architektury parkowej - wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz do gminnej ewidencji nr 28/1829 - objęty przedmiotem projektu 	3
Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem	Zabytkowy zespół dworsko- parkowy w Ożarowie wpisany do rejestru zabytków: <ul style="list-style-type: none"> – dwór, drewniany, nr rej.: 385 z 1.06.1967 – Kantorek (Altana) - - element architektury parkowej pod nr rej.: 413/A z 19.08.1996 Dom nad Stawem - znajduje się na terenie zabytkowego parku jako element architektury parkowej - wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz do gminnej ewidencji nr 28/1829 - objęty przedmiotem projektu	3

Wskaźniki rezultatu

Nazwa wskaźnika	Opis wskaźnika	Wartość ogółem
Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CO09)	Wg założeń dla produktu (Analiza popytu rozdz. 5.2) liczba odwiedzin jest skorelowana z liczbą osób korzystających z obiektów objętych wsparciem – zakłada się, że dana osoba w ciągu roku co najmniej jeden raz skorzysta z obiektów objętych wsparciem. Popyt na usługi będzie się utrzymywał przez cały okres trwałości projektu.	11000
Liczba osób korzystających z obiektów objętych wsparciem	Zgodnie z analizą popytu (rozdz. 5.2) – liczba uczestników imprez kulturalnych ma wynieść około <u>11000 osób rocznie</u> ; będą to uczestnicy wydarzeń kulturalnych, turyści. Popyt na usługi będzie się utrzymywał przez cały okres trwałości projektu.	11000

Wskaźniki horyzontalne

Nazwa wskaźnika	Opis wskaźnika	Wartość ogółem
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Do potrzeb osób z niepełnosprawnościami zostanie dostosowany Dom nad Stawem (opis w rozdziale 4.1.4 oraz PFU). <ul style="list-style-type: none"> - wykonane zostaną schody wejściowe i pochylnia dla osób niepełnosprawnych - powstaną pomieszczenia higieniczno-sanitarne dla osób niepełnosprawnych. 	1

7. Analiza finansowa

Analiza finansowa dotyczy oceny projektu inwestycyjnego z dofinansowaniem. Zakres projektu obejmuje następujące podstawowe cele inwestycyjne do zrealizowania – grupy wydatków:

- Monitoring,
- Remont zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum Wnętrz Dworskich - roboty budowlane - dach, elewacja, stolarka okienna i drzwiowa, sień, cokół, piwnice,
- Kantorek, Dom nad Stawem, biały montaż.

Analiza będzie polegała na dokonaniu oceny skutków finansowych tej inwestycji w całym okresie odniesienia. Analiza finansowa ma zbadać przepływy pieniężne, które wygenerują się w wyniku realizacji projektu.

Główne cele analizy to w szczególności:

- A. Ocena finansowej rentowności inwestycji, dokonana poprzez ustalenie wartości wskaźników efektywności finansowej projektu,
- B. Weryfikacja trwałości finansowej projektu i wnioskodawcy,
- C. Ustalenie właściwego (maksymalnego) dofinansowania z funduszy UE.

Model finansowy przedmiotowego projektu oraz jego opis i samą analizę finansową oparto na następujących założeniach:

• Analiza finansowa została przeprowadzona na okres referencyjny (okres odniesienia) wynoszący 15 lat (zgodnie z zaleceniami wskazanymi w Regulaminie Konkursu).   • Analiza została sporządzona metodą złożoną gdyż nie było możliwe wyodrębnienie strumieni przychodów i kosztów tylko dla projektu.   • Obliczenia zostały dokonane w oparciu o dane skonsolidowane z uwagi na fakt, że Wnioskodawca i Operator to dwa odrębne podmioty (Gmina Wieluń i Muzeum Ziemi Wieluńskiej).   • Wszystkie obliczenia wykonywane są dla całego projektu w cenach stałych.   • Zgodnie z zapisami horyzontalnych Wytocznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020, analiza finansowa dla przedmiotowego projektu, została przeprowadzona w cenach netto, ze względu na fakt, że podatek VAT nie stanowi wydatku kwalifikowalnego.   • Analizę finansową sporządzono w PLN z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.   • Projekcja finansowa została przyjęta na okres realizacji inwestycji (lata 2017-2020) i okres po przyjęciu inwestycji do eksploatacji tj. na lata 2021 - 2034.   • Całość obliczeń analizy finansowej przeprowadzono według poziomu cen i kosztów z bieżącego roku, tj. 2017.   • W analizie finansowej do kalkulacji przepływów finansowych przyjęto stopę dyskontową na poziomie 4%.   • Zastosowane stawki amortyzacyjne są zgodne z aktualnymi przepisami prawnymi w tym zakresie. Faktyczny czas eksploatacji i okres ekonomicznego życia projektu będzie dłuższy, zważywszy na wieloletnią trwałość tego typu inwestycji.   • Wyliczając koszty operacyjne projektu pominięto wszystkie pozycje, którym nie odpowiada rzeczywisty wydatek pieniężny, w tym koszt amortyzacji.   • Przewiduje się wzrost określonych kosztów operacyjnych (poza amortyzacją) u Wnioskodawcy, wywołany projektem.   • W okresie realizacji projektu poniesione są tylko koszty inwestycyjne (nakłady związane z realizacją projektu).   • Nie przewiduje się uzyskania przychodów z tytułu realizacji przedmiotowego projektu.

7.1 Nakłady inwestycyjne na realizację projektu

Podstawowym wydatkiem w ramach projektu jest jak wspomniano koszt prac budowlanych i instalacyjnych oraz pozostałych wydatków inwestycyjnych. Relatywnie nieduża część wydatków to środki przeznaczone na:

- promocję projektu,
- nadzór inwestorski,
- nadzór konserwatorski,
- studium wykonalności,
- program funkcjonalno – użytkowy,
- dokumentacja projektowa,
- zarządzanie projektem.

Poniżej przedstawiono harmonogram inwestycji w podziale na kwartały i koszty w nich ponoszone z wyszczególnieniem wydatków kwalifikowalnych oraz niekwalifikowalnych.

KATEGORIA KOSZTU	IV kw. 2017	I kw. 2018	IV kw. 2020	SUMA
KOSZTY KWALIFIKOWALNE				
Studium wykonalności projektu (wartość netto)	14 000,00	0,00	0,00	14 000,00
Program Funkcjonalno - Użytkowy (wartość netto)	11 000,00	0,00	0,00	11 000,00
Dokumentacja projektowa (wartość netto)	0,00	184 060,80	0,00	184 060,80
Monitoring (wartość netto)	0,00	0,00	300 895,56	300 895,56
Remont zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum Wnętrz Dworskich - roboty budowlane - dach, elewacja, stolarka okienna i drzwiowa, sień, cokół, piwnice (wartość netto)	0,00	0,00	809 272,65	809 272,65
Kantorek (wartość netto)	0,00	0,00	83 529,15	83 529,15
Dom nad Stawem (wartość netto)	0,00	0,00	590 284,20	590 284,20
Biały montaż (wartość netto)	0,00	0,00	63 299,31	63 299,31
Zarządzanie projektem (wartość netto)	0,00	0,00	10 000,00	10 000,00
Nadzór inwestorski (wartość netto)	0,00	0,00	10 000,00	10 000,00
Nadzór konserwatorski (wartość netto)	0,00	0,00	10 000,00	10 000,00
Promocja projektu (wartość netto)	0,00	2 000,00	2 000,00	4 000,00
Suma kosztów kwalifikowanych	25 000,00	186 060,80	1 879 280,87	2 090 341,67
KOSZTY NIEKWALIFIKOWALNE				
Studium wykonalności projektu (podatek VAT 23%)	3 220,00	0,00	0,00	3 220,00
Program Funkcjonalno - Użytkowy (podatek VAT 23%)	2 530,00	0,00	0,00	2 530,00
Dokumentacja projektowa (podatek VAT 23%)	0,00	42 333,98	0,00	42 333,98
Monitoring (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	69 205,98	69 205,98
Remont zabytkowego dworu drewnianego mieszczącego Muzeum Wnętrz Dworskich - roboty budowlane - dach, elewacja, stolarka okienna i drzwiowa, sień, cokół, piwnice (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	186 132,71	186 132,71
Kantorek (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	19 211,70	19 211,70
Dom nad Stawem (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	135 765,37	135 765,37

KATEGORIA KOSZTU	IV kw. 2017	I kw. 2018	IV kw. 2020	SUMA
Biały montaż (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	14 558,84	14 558,84
Zarządzanie projektem (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	2 300,00	2 300,00
Nadzór inwestorski (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	2 300,00	2 300,00
Nadzór konserwatorski (podatek VAT 23%)	0,00	0,00	2 300,00	2 300,00
Promocja (podatek VAT 23%)	0,00	460,00	460,00	920,00
Suma kosztów niekwalifikowanych	5 750,00	42 793,98	432 234,60	480 778,58
SUMA (KOSZTY KWALIFIKOWALNE + NIEKWALIFIKOWALNE)	30 750,00	228 854,78	2 311 515,47	2 571 120,25

Realizacja inwestycji (wydatki rzeczowe) rozpocznie się i zakończy w 2020r. Realizacja zadania będzie zatem odbywać się w relatywnie krótkim czasie jak na charakter wydatków.

Przedstawiono nakłady inwestycyjne jakie zostaną poniesione w związku z realizacją opisywanego zadania. Zawarto je w powyższym Harmonogramie rzeczowo – finansowym nakładów inwestycyjnych. W tym przypadku podatek VAT został wyszczególniony, ponieważ w całości projektu (zgodnie z Regulaminem) nie jest kosztem kwalifikowalnym.

7.2 Źródła finansowania projektu

W tym punkcie analizy finansowej zostanie zostaną przedstawione źródła finansowania projektu, ponieważ montaż finansowy to jeden z ważniejszych aspektów inwestycji, wykazuje bowiem realność środków jakie zostają zabezpieczone na jej realizację.

Sfinansowanie inwestycji nastąpi z dwóch źródeł:

- ze środków własnych Gminy Wieluń,
- z Budżetu EFRR.

Tabela - Źródła finansowania projektu

Nakłady na realizację projektu	Razem	2017	2018	2019	2020
Koszty					
Koszty całkowite	2 571 120,25	30 750,00	228 854,78	0,00	2 311 515,47
Koszty niekwalifikowane	480 778,58	5 750,00	42 793,98	0,00	432 234,60
Koszty kwalifikowane	2 090 341,67	25 000,00	186 060,80	0,00	1 879 280,87
Struktura finansowania kosztów całkowitych [PLN]	Razem	2017	2018	2019	2020
Środki własne, w tym	794 329,84	9 500,00	70 703,10	0,00	714 126,74
Kredyty/ pożyczki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
EFRR	1 776 790,41	21 250,00	158 151,68	0,00	1 597 388,73
RAZEM	2 571 120,25	30 750,00	228 854,78	0,00	2 311 515,47
Struktura finansowania kosztów całkowitych [%]	Razem	2017	2018	2019	2020
Środki własne, w tym	30,89%	30,89%	30,89%	0,00%	30,89%
Kredyty/ pożyczki	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Inne	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
EFRR	69,11%	69,11%	69,11%	0,00%	69,11%
RAZEM	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	100,00%
Struktura finansowania kosztów kwalifikowanych [PLN]	Razem	2017	2018	2019	2020
Środki własne, w tym	313 551,26	3 750,00	27 909,12	0,00	281 892,14
Kredyty/ pożyczki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
EFRR	1 776 790,41	21 250,00	158 151,68	0,00	1 597 388,73
RAZEM	2 090 341,67	25 000,00	186 060,80	0,00	1 879 280,87
Struktura finansowania kosztów kwalifikowanych [%]	Razem	2017	2018	2019	2020
Środki własne, w tym	15,00%	15,00%	15,00%	0,00%	15,00%
Kredyty/ pożyczki	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Inne	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
EFRR	85,00%	85,00%	85,00%	0,00%	85,00%
RAZEM	100,00%	100,00%	100,00%	0,00%	100,00%

Powyższa tabela przedstawia źródła finansowania projektu i udział poszczególnych źródeł w kolejnych latach.

Jak wyżej przedstawiono, Wnioskodawca w kosztach całkowitych będzie miał udział wynoszący 30,89% (taki sam procent udziału podany w poszczególnych latach), a w kosztach kwalifikowalnych udział ten wyniesie 15,00%.

Wnioski z analizy struktury finansowania są następujące:

- W całej dokumentacji aplikacyjnej w tym na potrzeby samej analizy finansowej przyjęto wnioskowane dofinansowanie ze środków EFRR w wysokości **85,00%** kosztów kwalifikowalnych.
- ***Co istotne projekt nie należy do projektów generujących dochód (brak generowania dochodów wraz z uzasadnieniem zostanie opisany szerzej w dalszej części opracowania).***
- ***Nie jest konieczne obliczanie luki finansowej (bądź stosowania metody zryczałtowanych procentowych stawek dochodów przewidzianej w przypadku projektów generujących dochód) co mogłoby skutkować wówczas ewentualnym obniżeniem poziomu dofinansowania.***
- Wnioskodawca ulokuje w projekcie wymagane 15,00%, wnioskując o dotację na poziomie **85,00%** kosztów kwalifikowalnych.
- Koszty niekwalifikowalne, które stanowią podatek VAT od całości nakładów pokryje również Wnioskodawca, dlatego jego faktyczny udział w kosztach całkowitych projektu wyniesie 30,89%.
- Do wydatków niekwalifikowanych zalicza się w tym wypadku podatek od towarów i usług VAT, ponieważ regulamin konkursu wskazuje VAT jako koszt niekwalifikowalny.
- Kosztem kwalifikowanym jest całość nakładów projektu o wartości netto.

Przedsięwzięcie inwestycyjne, na etapie realizacji, zostanie sfinansowane ze środków własnych Wnioskodawcy, tj. Gminy Wieluń. Nie przewiduje się pozyskania do realizacji inwestycji (zabezpieczenia finansowego inwestycji) środków pochodzących bezpośrednio z kredytu bądź innych obcych, komercyjnych źródeł finansowania.

Analiza trwałości finansowej projektu i Wnioskodawcy zostanie zaprezentowana w dalszej części opracowania.

7.3 Program sprzedaży. Kalkulacja przychodów - ustalenie czy projekt generuje przychody.

Celem przeprowadzenia właściwej analizy finansowej przedmiotowego projektu należy oprzeć się, analizując przychody projektu, na przychodach różnicowych, czyli rozważyć ewentualne zwiększenia przychodów u Wnioskodawcy powstałe w wyniku realizacji projektu, a następnie odnieść je do przychodów, które byłyby generowane w przypadku zaniechania inwestycji.

Poniżej przedstawiono tabelę, która obrazuje projektowane kształtowanie się przychodów jakie ma towarzyszyć wdrożeniu projektu.

Tabela – przychody projektu

Przychody Wnioskodawcy	2017-2034
Wariant bez inwestycji	101 500 000,00
Wariant inwestycyjny	101 500 000,00
Wariant różnicowy - zmiana	0,00

Jak widać na powyższej tabeli. W efekcie realizacji projektu nie pojawią się nowe przychody. Inwestycja ma charakter niekomercyjny – nie przewidziano czerpania żadnych przychodów ze zrealizowanego projektu. Gmina Wieluń oraz Muzeum Ziemi Wieluńskiej nie przewiduje po realizacji inwestycji zwiększenia jakichkolwiek wpływów (w tym biletów wstępu).

Powyższe założenia dotyczące przychodów wynikają z przyjętej koncepcji Muzeum Ziemi Wieluńskiej w zakresie polityki sprzedaży biletów wstępu do Muzeum. Muzeum jest jednostką, która ma realizować z założenia niekomercyjne cele Gminy Wieluń w zakresie szerzenia kultury w regionie. Inwestycja to nie tylko wzbogacenie oferty kulturalnej Muzeum i całej Gminy, ale również droga do zwiększenia zainteresowania ofertą kulturalną Gminy. Nadrzędny cel jakim jest dotarcie do większej liczby odbiorców oferty kulturalnej Muzeum jest poprzez projekt realizowany także przez politykę cenową i politykę sprzedaży biletów. Mimo szacowanego wzrostu liczby odwiedzających muzeum nie planuje się wzrostu przychodów ze sprzedaży biletów. Będzie tak, ponieważ w celu zachęcenia do odwiedzin większej liczby mieszkańców i turystów planuje się stosowanie promocji cenowych na bilety (obniżenie cen pojedynczych biletów, stosowanie tańszych biletów grupowych, zwolnienia z odpłatności dla pewnych grup wiekowych bądź w określonych terminach).

Wnioski z analizy tego podrozdziału są następujące:

- W myśl artykułu 61 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 generowanie dochodu ma miejsce wówczas gdy powstają wpływy środków pieniężnych z bezpośrednich wpłat dokonywanych przez użytkowników za towary lub usługi zapewniane przez daną operację, jak np. opłaty ponoszone bezpośrednio przez użytkowników za użytkowanie infrastruktury, sprzedaż lub dzierżawę gruntu lub budynków lub opłaty za usługi,

pomniejszone o wszelkie koszty operacyjne i koszty odtworzenia wyposażenia krótkotrwałego poniesione w okresie odniesienia.

- **Planowana przez Wnioskodawcę inwestycja nie przyczyni się do zwiększenia przychodów. Oznacza to, że projekt nie należy do generujących dochód o czym szerzej napisano w kolejnych rozdziałach.**
- **Projekt nie generuje również oszczędności, które traktowane są jak przychody (o czym szerzej w dalszej części opracowania).**

7.4 Prognoza zmian kosztów eksploatacyjnych

Założenia do prognozy kosztów:

Wydatkowane środki na inwestycję przyczynią się do powstania zmian kosztów eksploatacji posiadanej infrastruktury. Podobnie jak przychody pokazano je w wariantcie różnicowym, aby prawidłowo zobrazować powstałe zmiany kosztów, czyli faktyczne spadki kosztów operacyjnych spowodowanych inwestycją.

Dotychczasowe koszty w wariantcie bezinwestycyjnym zaplanowano na stałym, szacunkowym poziomie (wynikającym z dotychczas osiąganych wartości przez Wnioskodawcę) - przy założeniu, że nie wystąpią żadne niedające się przewidzieć obecnie okoliczności zmieniające szacowane wartości prognoz.

Przedstawiono dalej założenia do prognozy zmian kosztów jakie należało przyjąć dla przedmiotowego projektu. Koszty rodzajowe podlegające ocenie to:

- Amortyzacja,
- Zużycie materiałów i energii,
- Usługi obce,
- Podatki i opłaty,
- Wynagrodzenia,
- Świadczenia na rzecz pracowników,
- Pozostałe koszty.

1. Amortyzacja.

Stawki amortyzacji jakie przyjęto dla powstałego majątku w wyniku inwestycji to 2,5%, 10% oraz 100% i takie zostały przyjęte do obliczeń. Obliczona amortyzacja dotyczy wyłącznie amortyzacji majątku powstałego w ramach analizowanej inwestycji.

Należy tutaj zaznaczyć, że zgodnie z Wytocznymi amortyzacja nie jest uwzględniana w kosztach operacyjnych samego projektu, ponieważ nie stanowi faktycznego przepływu finansowego (jest kosztem, natomiast nie jest wydatkiem pieniężnym). Amortyzacja pojawi się jednak w ocenie trwałości finansowej projektu.

Ze względu na relatywnie krótki okres odniesienia, tj. 15 lat wobec dłuższego okresu amortyzacji powstałego majątku i okresu życia ekonomicznego projektu (40 lat), przyjęto, że aktywa trwałe nabyte w wyniku wdrożenia projektu nie ulegną całkowitej amortyzacji - całkowitemu umorzeniu (wynika to z charakteru przedmiotu inwestycji i zastosowanych stawek amortyzacji).

Wartość pozostała (niezamortyzowana) wyniesie na koniec okresu odniesienia 1.005.150,45 PLN.

Wyszczególnienie	2017-2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Wartość majątku na początek danego roku	0,00	2090341,67	1778531,68	1709782,49	1641033,30	1572284,12	1503534,93	1434785,74	1366036,55	1297287,36	1228538,17	1159788,98	1121129,35	1082469,72	1043810,08
Amortyzacja/ Wysokość odpisów umorzeniowych	0,00	311809,99	68749,19	68749,19	68749,19	68749,19	68749,19	68749,19	68749,19	68749,19	68749,19	38659,63	38659,63	38659,63	38659,63
Nakłady odtworzeniowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość pozostała	0,00	1778531,68	1709782,49	1641033,30	1572284,12	1503534,93	1434785,74	1366036,55	1297287,36	1228538,17	1159788,98	1121129,35	1082469,72	1043810,08	1005150,45

2. Koszty zużycia materiałów i energii.

W tej grupie kosztów operacyjnych, z uwagi na inwestycyjny charakter projektu, powstaną zmiany, do których doprowadzą działania Wnioskodawcy. W wyniku działań inwestycyjnych wzrośnie koszt zużycia energii elektrycznej o 2.500 zł w skali roku (zasilanie monitoringu, pozostałe nowe odbiorniki energii).

3. Koszty usług obcych.

W tej grupie kosztów również pojawią się zmiany spowodowane projektem. Koszty utrzymania ożywionej infrastruktury dzięki realizacji projektu wzrosną rocznie o 1.000 zł (serwis monitoringu).

4. Podatki i opłaty.

Nie przewiduje się zmian w tej grupie kosztów. Inwestycja nie wpłynie na kształtowanie się podatków i opłat.

5. Wynagrodzenia.

W wyniku realizacji inwestycji nie planuje się zwiększenie zatrudnienia bądź zwiększenia wydatków na wynagrodzenia.

6. Świadczenia na rzecz pracowników.

Zgodnie z pozycją 5.

7. Pozostałe koszty.

Tutaj również przewiduje się zmiany kosztów. W wyniku wdrożenia projektu zwiększy się wartość ubezpieczeniowa obiektów i w ślad za tym wzrosną koszty ubezpieczeń o 500 zł rocznie.

Łączny, roczny wzrost kosztów operacyjnych (w odniesieniu do dotychczas ponoszonych) po zakończeniu realizacji inwestycji będzie wynosił 4.000 PLN bez uwzględnienia amortyzacji.

Powyższe zmiany rodzajowych kosztów stanowią realne przepływy finansowe związane z projektem. Wzrosty kosztów w przepływach (wypływy) będą odnotowane ze znakiem dodatnim.

Amortyzacja jak wspomniano wcześniej jako koszt niepieniężny nie jest brana pod uwagę w przepływach projektu, a jedynie występuje w ocenie trwałości przedsięwzięcia.

Jak widać eksploatacja infrastruktury będzie się wiązała z realnym wzrostem kosztów, bez zmian po stronie przychodów.

Zgodnie z Wytycznymi, na potrzeby analizy, jako koszty operacyjne (wzrosty kosztów) wygenerowane przez projekt w latach eksploatacji, przyjmuje się poniżej zaprezentowane zmiany kosztów, w stosunku do wariantu zaniechania inwestycji.

Przedstawione poniżej zmiany kosztów operacyjnych, które będą generowane po realizacji inwestycji, zostały zaplanowane na okres odniesienia. Zgodnie z obowiązującymi wytycznymi okres ten wynosi 15 lat – właściwy okres odniesienia dla tego typu inwestycji.

Tabela - Koszty eksploatacji po zakończeniu realizacji inwestycji (porównanie z realizacją i bez realizacji inwestycji w celu wyznaczenia wariantu różnicowego odpowiedniego dla samego przedsięwzięcia).

	2017	2018	2019	2020	2021-2034
I. Wariant bezinwestycyjny (razem) - Koszty generowane dotychczasowo	74 600 000,00	74 600 000,00	74 600 000,00	74 600 000,00	74 600 000,00
1. Amortyzacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Zużycie materiałów i energii	6 500 000,00	6 500 000,00	6 500 000,00	6 500 000,00	6 500 000,00
3. Usługi obce	15 500 000,00	15 500 000,00	15 500 000,00	15 500 000,00	15 500 000,00
4. Podatki i opłaty	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00
5. Wynagrodzenia	31 000 000,00	31 000 000,00	31 000 000,00	31 000 000,00	31 000 000,00
6. Świadczenia na rzecz pracowników	8 500 000,00	8 500 000,00	8 500 000,00	8 500 000,00	8 500 000,00
7. Pozostałe	12 700 000,00	12 700 000,00	12 700 000,00	12 700 000,00	12 700 000,00
II. Wariant inwestycyjny (razem) - Koszty generowane po realizacji inwestycji	74 600 000,00	74 600 000,00	74 600 000,00	74 600 000,00	74 604 000,00
1. Amortyzacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Zużycie materiałów i energii	6 500 000,00	6 500 000,00	6 500 000,00	6 500 000,00	6 502 500,00
3. Usługi obce	15 500 000,00	15 500 000,00	15 500 000,00	15 500 000,00	15 501 000,00
4. Podatki i opłaty	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00
5. Wynagrodzenia	31 000 000,00	31 000 000,00	31 000 000,00	31 000 000,00	31 000 000,00
6. Świadczenia na rzecz pracowników	8 500 000,00	8 500 000,00	8 500 000,00	8 500 000,00	8 500 000,00
7. Pozostałe	12 700 000,00	12 700 000,00	12 700 000,00	12 700 000,00	12 700 500,00
III. Przedmiotowy projekt (II-I) (razem)	0,00	0,00	0,00	0,00	4 000,00
1. Amortyzacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Zużycie materiałów i energii	0,00	0,00	0,00	0,00	2 500,00
3. Usługi obce	0,00	0,00	0,00	0,00	1 000,00
4. Podatki i opłaty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Wynagrodzenia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Świadczenia na rzecz pracowników	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7. Pozostałe	0,00	0,00	0,00	0,00	500,00

Do końca inwestycji czyli końca 2020r. projekt nie przyczyni się do powstania zmian kosztów eksploatacyjnych. Dopiero w 2021r. pojawią się zmiany kosztów, które wygenerował sam projekt. Dotyczą one:

- wzrostu w grupie materiały i energia,
- wzrostu w grupie usługi obce,
- wzrostu dla pozostałych kosztów.

Projektowane zmiany wyrażono do końca okresu odniesienia na równym poziomie, ponieważ nie ma przesłanek aby wartości te mogły ulegać zmianie, a analiza finansowa jest sporządzana w cenach stałych (bez uwzględnienia inflacji). Oczywiście empiryczne zmiany kosztów mogą okazać się różne w poszczególnych latach, ale przyjęto najbardziej prawdopodobny średnioroczny poziom nowych kosztów planowany do osiągnięcia w okresie prognozy.

Zapotrzebowanie na kapitał obrotowy.

Ze względu na przewidywany brak zmian należności i zapasów oraz zobowiązań krótkoterminowych, obliczanie zapotrzebowania na kapitał obrotowy jest bezprzedmiotowe.

7.5 Rachunek zysków i strat wywołany realizacją przedsięwzięcia - ustalenie, czy wartość bieżąca przychodów generowanych przez projekt przekracza wartość bieżącą kosztów operacyjnych, tzn. czy projekt jest projektem generującym dochód.

Wnioski z analizy rachunku wyników:

- Wynik końcowy w każdym roku okresu eksploatacji jest ujemny.
- Projekt nie generuje przychodów, a zwiększenia kosztów, czyli w tym przypadku zmiany kosztów wywołane realizacją projektu, dają efekt ujemny (strata).
- Zdyskontowane wszystkie pozycje rachunku wyników także dają ostatecznie ujemny wynik.
- Zdyskontowane przychody netto (czyli wynik w relacji przychody i koszty operacyjne) generowane przez projekt wynoszą dokładnie -37 562,31 zł. **Dlatego przedmiotowego projektu nie traktuje się jako generującego dochód.**
- Powyższe rozważania można jednak pominąć (w zakresie analizy luki finansowej), ponieważ zgodnie z art. 61 ust. 7 oraz art. 61 ust. 8 rozporządzenia nr 1303/2013 do kategorii projektów generujących dochód nie zalicza się operacji, których całkowity kwalifikowalny koszt przed zastosowaniem art. 61 ust. 1-6 rozporządzenia nr 1303/2013 nie przekracza 1 000 000 EUR.
- Przedmiotowy projekt nie wybiega poza wspomnianą kwotę, więc również z tego powodu nie jest traktowany jako generujący dochód.

Mając na uwadze powyższe wnioski z analizy należy zauważyć, że nie istnieje konieczność stosowania algorytmu (obliczania) wskaźnika luki finansowej (bądź stosowania metody zryczałtowanych procentowych stawek dochodów przewidzianej w przypadku projektów generujących dochód). W tym przypadku jest to oczywiście bezzasadne.

W przypadku projektów nie generujących dochodu, nie stosuje się metody luki w finansowaniu (bądź innej) dla ustalenia poziomu dofinansowania z funduszy UE, lecz poziom dofinansowania ustala się przy zastosowaniu stopy dofinansowania określonej dla osi priorytetowej w decyzji Komisji Europejskiej przyjmującej program operacyjny, której to stopy dotacji wnioskodawca nie może przekroczyć.

Poniżej przedstawiono rachunek zysków i strat właściwy dla samej inwestycji oparty wyłącznie na pozycjach za którymi podąża realny przepływ gotówki. Z uwagi na typ przedsięwzięcia (inwestycja realizowana bez nastawienia na zysk) - w każdym roku występującym po realizacji inwestycji wynik z rachunku wyników jest ujemny.

Tabela – Rachunek zysków i strat dla samej inwestycji

Lp.	Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021-2034
	Rachunek zysków i strat					
A	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B	Koszty działalności	0,00	0,00	0,00	0,00	4 000,00
C	Zysk na sprzedaży	0,00	0,00	0,00	0,00	-4 000,00
D	Pozostałe przychody operacyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E	Pozostałe koszty operacyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F	Zysk na działalności operacyjnej	0,00	0,00	0,00	0,00	-4 000,00
G	Przychody finansowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
H	Koszty finansowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
I	Zysk z działalności gospodarczej	0,00	0,00	0,00	0,00	-4 000,00
J	Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
K	Zysk brutto	0,00	0,00	0,00	0,00	-4 000,00
L	Podatek dochodowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
N	Zysk netto	0,00	0,00	0,00	0,00	-4 000,00

Koszt amortyzacji pomija się w rozważaniach na temat generowania dochodu przez sam projekt, ponieważ jako koszt niepieniężny zaburzałby wynik. Amortyzacja jest jednak kosztem, który Wnioskodawca pokrywa w ramach własnych ksiąg rachunkowych.

Mając na uwadze powyższe, poniżej przedstawiono jak z punktu widzenia Wnioskodawcy i jego rachunkowości powinien wyglądać rachunek wyników projektu, który dalej zostanie wykorzystany do oceny płynności i trwałości finansowej projektu.

Tabela - Rachunek zysków i strat projektu z uwzględnieniem amortyzacji oraz pozostałych przychodów operacyjnych (dotacja).

Lp.	Wyszczególnienie	2017-2020	2021	2022-2030	2031-2034
	Rachunek zysków i strat				
A	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	0,00	0,00	0,00	0,00
B	Koszty działalności poza amortyzacją	0,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
	Amortyzacja	0,00	311 809,99	68 749,19	38 659,63
C	Zysk na sprzedaży	0,00	-315 809,99	-72 749,19	-42 659,63
D	Pozostałe przychody operacyjne	0,00	265 038,49	58 436,81	32 860,69
E	Pozostałe koszty operacyjne	0,00	0,00	0,00	0,00
F	Zysk na działalności operacyjnej	0,00	-50 771,50	-14 312,38	-9 798,94
G	Przychody finansowe	0,00	0,00	0,00	0,00
H	Koszty finansowe	0,00	0,00	0,00	0,00
I	Zysk z działalności gospodarczej	0,00	-50 771,50	-14 312,38	-9 798,94
J	Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	0,00	0,00	0,00	0,00
K	Zysk brutto	0,00	-50 771,50	-14 312,38	-9 798,94
L	Podatek dochodowy	0,00	0,00	0,00	0,00
M	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku	0,00	0,00	0,00	0,00
N	Zysk netto	0,00	-50 771,50	-14 312,38	-9 798,94

Wynik po uwzględnieniu amortyzacji oraz pozostałych przychodów operacyjnych (dotacja) jest również ujemny, ponieważ ujemny wynik na samym projekcie jest pogłębiony przez ujemną różnicę w relacji amortyzacji do pozostałych przychodów operacyjnych.

7.6 Ustalenie poziomu dofinansowania projektu z funduszy UE

Dla przedmiotowego przedsięwzięcia inwestycyjnego w kwestii ustalenia wielkości dofinansowania należy zastosować następujące założenia:

- Ze względu na fakt, że projektu nie traktuje się jako generującego dochód, zgodnie z Wytycznymi, nie ma obowiązku wyliczania poziomu wsparcia przy zastosowaniu metody luki finansowej (bądź innej metody).
- Do wyliczenia maksymalnej wysokości dotacji z UE należy przyjąć **koszty kwalifikowalne** w pełnej wysokości pomnożone przez Max CRpa (maksymalna wielkość współfinansowania określona dla osi priorytetowej w decyzji Komisji przyjmującej program operacyjny).

Zatem wartość wnioskowanej dotacji z UE otrzymamy z iloczynu:

2 090 341,67 PLN * 85,00% = 1 776 790,41 PLN

Podsumowując, dla przedmiotowego projektu:

- Wnioskodawca aplikuje o utrzymanie udziału własnego w całości projektu na poziomie wymaganych **15,00% kosztów kwalifikowalnych**,
- wnioskowane łączne dofinansowanie będzie wynosiło zatem **85,00% kosztów kwalifikowalnych**.

7.7 Zmiana przepływów pieniężnych wywołanych realizacją przedsięwzięcia

Opis założeń i wniosków z analizy przepływów projektu.

- Planowany wzrost kosztów operacyjnych powstanie od 2021r. czyli w roku następnym po roku zakończenia wydatków rzeczowych.
- Oczekiwany wpływ dotacji zaplanowano na lata 2017 - 2020 jako termin rozliczenia wydatków kwalifikowalnych planowanych do zrealizowania przed końcem 2020r.
- Przepływy finansowe samego projektu, zarówno bez uwzględnienia dotacji jak i po jej uwzględnieniu w okresie inwestycyjnym są ujemne.
- W obydwu przypadkach w okresie eksploatacji, w wyniku powstania nowych kosztów bez pokrycia przychodami, generują się ujemne przepływy finansowe.
- Jak widać na poniższych tabelach, występuje strata na działalności operacyjnej – ujemny przepływ netto. Wynika to z tego, że inwestycje w rozwój kultury ze swej natury nie mogą być rentowne – dotyczą infrastruktury użyteczności społecznej, przede wszystkim służącej mieszkańcom (generowanie zysku nie jest priorytetem).
- Zważywszy na fakt, że projekt będzie generował ujemne przepływy w okresie inwestycyjnym jak i eksploatacyjnym, o jego trwałości decydują zasoby Wnioskodawcy.
- **Ujemne przepływy samego projektu nie oznaczają braku jego trwałości finansowej. Szczegółowo zostało to opisanie w punkcie „Analiza trwałości finansowej projektu”.**
- Projekt choć sam nie przyniesie rentowności jest bezdyskusyjnie ważny dla mieszkańców regionu również w kategoriach niefinansowych.

1. Przepływy samego projektu (różnicowe) bez uwzględnienia dotacji:

Wyszczególnienie przepływów	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wpływy ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przychody ze sprzedaży	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wypływy ogółem	0,00	25 000,00	186 060,80	0,00	1 879 280,87	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Pieniężne koszty operacyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Nakłady odtworzeniowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakłady inwestycyjne ogółem	0,00	25 000,00	186 060,80	0,00	1 879 280,87	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto	0,00	-25 000,00	-186 060,80	0,00	-1 879 280,87	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00

Wyszczególnienie przepływów	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Wpływy ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-63 931,08
Przychody ze sprzedaży	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-63 931,08
Wypływy ogółem	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Pieniężne koszty operacyjne	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Nakłady odtworzeniowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakłady inwestycyjne ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-67 931,08

2. Przepływy (różnicowe) projektu po ujęciu dotacji

Wyszczególnienie przepływów	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wpływy ogółem	0,00	21 250,00	158 151,68	0,00	1 597 388,73	0,00	0,00	0,00	0,00
Wpływy ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dotacja	0,00	21 250,00	158 151,68	0,00	1 597 388,73	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wywały ogółem	0,00	25 000,00	186 060,80	0,00	1 879 280,87	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Pieniężne koszty operacyjne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Nakłady odtworzeniowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakłady inwestycyjne ogółem	0,00	25 000,00	186 060,80	0,00	1 879 280,87	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto	0,00	-3 750,00	-27 909,12	0,00	-281 892,14	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00

Wyszczególnienie przepływów	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Wpływy ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-63 931,08
Wpływy ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dotacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-63 931,08
Wywały ogółem	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Pieniężne koszty operacyjne	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Nakłady odtworzeniowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakłady inwestycyjne ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-67 931,08

7.8 Ustalenie wartości wskaźników efektywności finansowej projektu

Zaktualizowana wartość netto projektu NPV (z ang. Net Present Value) mówi nam, ile dany projekt, w rozpatrywanym okresie, jest wart (w zł), czyli, czy realizacja danego projektu przyniesie pewną nadwyżkę finansową (zysk), czy też wystąpi strata.

Zaktualizowaną wartość netto w okresie życia projektu oblicza się według wzoru:

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{S_t}{(1+i)^t} \quad [zł]$$

gdzie:

S_t – saldo przepływów pieniężnych w roku t ,

i – stopa dyskontowa ($i=4\%$),

t – rok w okresie referencyjnym,

n – okres referencyjny ($n=15$).

Kryterium decyzyjne dla interpretacji otrzymanych wartości NPV:

- $NPV > 0$, to projekt jest opłacalny pod względem finansowym (projekt należy realizować),
- $NPV < 0$, to projekt jest nieopłacalny pod względem finansowym,
- $NPV = 0$, w tej sytuacji decydującym kryterium jest kryterium oparte na wartości wskaźnika IRR.

Wewnętrzna stopa zwrotu IRR to stopa procentowa, przy której zaktualizowana wartość netto inwestycji jest równa 0.

Obliczana jest wzorem:

$$NPV(S) = \sum_{t=0}^n \frac{S_t}{(1+IRR)^t} = 0$$

gdzie:

NPV – zaktualizowana wartość netto inwestycji;

S_t – saldo przepływów pieniężnych w roku t ;

IRR – wewnętrzna stopa zwrotu;

t – rok w okresie referencyjnym;

n – okres referencyjny ($n = 15$).

Wartość rezydualna: potencjał finansowy lub ekonomiczny projektu w pozostałych latach jego trwania (życia ekonomicznego), obliczony w ostatnim roku okresu odniesienia przyjętego do analizy. Określenie wartości niezdyskontowanych przepływów projektu w latach następujących po zakończeniu okresu odniesienia

Wyszczególnienie przepływów	2034-2060
Wpływy ogółem	0,00
Przychody ze sprzedaży	0,00
Inne	0,00
Wyływy ogółem	4 000,00
Pieniężne koszty operacyjne	4 000,00
Inne	0,00
Przepływy pieniężne netto	-4 000,00

Bieżąca wartości netto przepływów z okresu życia ekonomicznego projektu wykraczającego poza okres odniesienia (obliczona na ostatni rok okresu odniesienia) wynosi **-63 931,08 zł**. Jest ujemna z uwagi na ujemne przepływy netto po okresie odniesienia (lata 2035-2060).

Obliczenie wartości rezydualnej (zdyskontowanej) projektu na podstawie powyższych danych zostało przedstawione w kolejnych tabelach gdzie przedstawiono wskaźniki efektywności.

Założenia do obliczeń:

- Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi metodologii przeprowadzania analizy finansowej założono wartość stopy dyskontowej na poziomie 4%.
- Wewnętrzna stopa zwrotu IRR tutaj przyjmuje symbol FRR/C.
- Dla potrzeb obliczenia wskaźnika NPV (tutaj stosujemy skrót FNPV/C) powinno się oszacować wartość rezydualną inwestycji. Wartość rezydualna to zaktualizowana wartość netto inwestycji w ostatnim roku okresu referencyjnego. W przedmiotowej analizie finansowej przyjmuje się niezdykontowaną wartość rezydualną w ostatnim roku okresu odniesienia.
- W tym przypadku przyjmuje się, że zdyskontowana wartość rezydualna wynosi -32 820,50 PLN.

Wartości wskaźników bez uwzględnienia wpływu dotacji:

- Wskaźnik FNPV/C bez uwzględnienia dotacji nie wykazał efektywności finansowej przedmiotowej inwestycji.
- Wartość FNPV/C jest ujemna i równa jest kwocie -1 944 961,28 zł. Oznacza to, że sam projekt nie jest rentowny, dla przyjętej stopy dyskontowej wynoszącej 4%.
- Rentowność projektu wyrażona wskaźnikiem FRR/C jest przy ujemnym FNPV/C również ujemna ($FRR/C < 0\%$), choć dokładna wartość matematycznie niepoliczalna.
- Ujemne FRR/C oznacza brak możliwości zwrotu inwestycji dla jakiegokolwiek, realnej stopy dyskontowej.

Wartości wskaźników po uwzględnieniu dofinansowania:

- W przypadku uwzględnienia dotacji, wartości wskaźników są oczywiście znacznie korzystniejsze.
- Poprawa wskaźników wynika z tego, że dotacja pokrywa znaczną część kosztów inwestycji.
- FNPV/C w wariantcie z dotacją jest nadal ujemna dla wybranej stopy dyskontowej. Jego wartość wynosi -351 569,59 zł, a wartość FRR/C jest mniejsza od 0% i od stopy dyskontowej (dokładnie nie można policzyć).
- Taki poziom wskaźników świadczy, o tym że zwrot z inwestycji dla wariantu z dotacją nadal jest możliwy dla przyjętej stopy dyskontowej.
- Poza oceną samych wskaźników, liczy się jednak to, że sama inwestycja jest bezdyskusyjnie ważna dla mieszkańców regionu.

Nierentowne poziomy wykazują również wskaźniki rentowności kapitału (wskaźnik zasadniczo stosowany tylko w projektach dużych). FNPV/K wynosi: -351 569,59 zł, a FRR/K $< 0\%$ (dokładnej wartości nie można policzyć).

Tabela - Wskaźniki rentowności bez uwzględnienia dotacji

Wyszczególnienie przepływów	Wartość zdyskontowana	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Wpływy ogółem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-63 931,08
Przychody ze sprzedaży		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna	-32 820,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-63 931,08
Wyływy ogółem		0,00	25 000,00	186 060,80	0,00	1 879 280,87	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	4 000,00
Pieniężne koszty operacyjne		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	4 000,00
Nakłady odtworzeniowe		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakłady inwestycyjne ogółem		0,00	25 000,00	186 060,80	0,00	1 879 280,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto	-1 944 961,28	0,00	-25 000,00	-186 060,80	0,00	-1 879 280,87	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	000,00	-67 931,08
Stopa dyskontowa	4,0%																			
Finansowa zaktualizowana wartość netto inwestycji (FNPV/C)	-1 944 961,28																			
Finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji (FRR/C)	<0%																			

Tabela - Wskaźniki rentowności z uwzględnieniem dotacji

Wyszczególnienie przepływów	Wartość zdyskontowana	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Wpływy ogółem		0,0	21 250,00	158 151,68	0,0	1 597 388,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-63 931,08
Przychody ze sprzedaży		0,0	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dotacja		0,0	21 250,00	158 151,68	0,0	1 597 388,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna	-32 820,50	0,0	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-63 931,08
Wyływy ogółem		0,0	25 000,00	186 060,80	0,0	1 879 280,87	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Pieniężne koszty operacyjne		0,0	0,00	0,00	0,0	0,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Nakłady odtworzeniowe		0,0	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nakłady inwestycyjne ogółem		0,0	25 000,00	186 060,80	0,0	1 879 280,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto	-351 569,59	0,0	-3 750,00	-27 909,12	0,0	-281 892,14	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-67 931,08
Stopa dyskontowa	4,0%																			
Finansowa zaktualizowana wartość netto inwestycji (FNPV/C)	-351 569,59																			
Finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji (FRR/C)	<0%																			

Tabela - Wskaźniki rentowności kapitału

Wskaźniki rentowności kapitału																				
Wyszczególnienie przepływów	Wartość zdyskontowana	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Wpływy ogółem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-63 931,08
Przychody ze sprzedaży		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość rezydualna	-32 820,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-63 931,08
Wypływy ogółem		3 750,00	27 909,12	0,00	281 892,14	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Pieniężne koszty operacyjne		0,00	0,00	0,00	0,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
Nakłady odtworzeniowe		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kapitał własny		3 750,00	27 909,12	0,00	281 892,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odsetki		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spłata kredytów		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przepływy pieniężne netto	-351 569,59	0,00	-3 750,00	-27 909,12	0,00	-281 892,14	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-67 931,08
Stopa dyskontowa	4,0%																			
Finansowa zaktualizowana wartość netto z kapitału (FNPV/K)	-351 569,59																			
Finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z kapitału (FRR/K)	<0%																			

7.9 Analiza trwałości finansowej projektu

Analiza trwałości finansowej projektu jest istotnym punktem analizy finansowej. Celem tej analizy jest poszukanie odpowiedzi na niżej wymienione bardzo ważne kwestie:

- Czy inwestor po nabyciu nowego majątku (zwiększeniu wartości dotychczasowego) będzie miał środki na jego utrzymanie (ewentualne nakłady odtworzeniowe, remonty),
- Czy koszty bieżącego utrzymania nowego majątku nie będą dla Wnioskodawcy i Operatora zbyt dużym obciążeniem, któremu nie podoła finansowo w jakimś momencie okresu odniesienia,
- Czy sam wnioskodawca i Operator będzie nieprzerwanie i efektywnie funkcjonował w okresie odniesienia.

Projekt uznaje się za trwały finansowo, jeśli Wnioskodawca i Operator posiada niezbędne środki do zapewnienia/utrzymania trwałości finansowej projektu. Z uwagi na to, że analiza finansowa powinna wykazywać finansową trwałość projektu, która oznacza, że przedsięwzięciu nie grozi wyczerpanie środków pieniężnych i utrata zdolności do bieżącego regulowania wydatków, poniżej przedstawiono projekcje sprawozdań rachunku przepływów gotówkowych, które to potwierdzają.

Operatorem projektu jest Muzeum Ziemi Wieluńskiej jednostka wspierana przez Gminę Wieluń. Finansowanie realizacji samego projektu zapewni Wnioskodawca, czyli Gmina Wieluń przy wsparciu środków z dotacji. W okresie eksploatacyjnym środki (nadwyżki finansowe) jakie wypracowuje Operator będą wystarczające do zachowania trwałości projektu, czyli do zapewnienia bezzakłócenowego funkcjonowania Muzeum po realizacji inwestycji. Mając na względzie stan obecny i zmiany wywołane projektem polegające na zwiększeniu kosztów utrzymania obiektów o planowane 4.000 zł rocznie, należy przyjąć wiarygodną tezę, że sam operator będzie w stanie ponosić te podwyższone koszty (projekt nie generuje żadnych przychodów). To dodatkowe roczne obciążanie nie przekracza minimalnego zysku netto Muzeum Ziemi Wieluńskiej w ostatnich latach. Zatem jednostka posiada potencjał finansowy wystarczający, aby utrzymać projekt i jego skutki finansowe. Zapewnienie utrzymania trwałości projektu płynie również wprost od Wnioskodawcy – Gmina Wieluń posiada wystarczający potencjał finansowy aby w razie konieczności wesprzeć Operatora, tak aby zachować płynność finansową i pokrycie wszystkich kosztów. Obrazują to dalej przedstawione przepływy finansowe sporządzone na okres odniesienia.

A. Analiza zasobów finansowych projektu.

Lp	Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2 032	2033	2034
	Rachunek przepływów pieniężnych																		
	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej																		
I	Wynik finansowy netto (zysk, strata)	0,00	0,00	0,00	0,00	-50 771,50	-14 312,38	-14 312,38	-14 312,38	-14 312,38	-14 312,38	-14 312,38	-14 312,38	-14 312,38	-14 312,38	-9 798,94	-9 798,94	-9 798,94	-9 798,94
II	Korekty o pozycje	0,00	0,00	0,00	0,00	46 771,50	10 312,38	10 312,38	10 312,38	10 312,38	10 312,38	10 312,38	10 312,38	10 312,38	10 312,38	5 798,94	5 798,94	5 798,94	5 798,94
1.	Amortyzacja	0,00	0,00	0,00	0,00	311 809,99	68 749,19	68 749,19	68 749,19	68 749,19	68 749,19	68 749,19	68 749,19	68 749,19	68 749,19	38 659,63	38 659,63	38 659,63	38 659,63
2.	Zyski/straty z różnic kursowych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Zysk strata z działalności inwestycyjnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Zmiana stanu rezerw	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Zmiana stanu zapasów	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Zmiana stanu należności	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych (bez pożyczek)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	0,00	0,00	0,00	0,00	-265 038,49	-58 436,81	-58 436,81	-58 436,81	-58 436,81	-58 436,81	-58 436,81	-58 436,81	-58 436,81	-58 436,81	-32 860,69	-32 860,69	-32 860,69	-32 860,69
10	Inne korekty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
III.	Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	0,00	0,00	0,00	0,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00	-4 000,00
B	Przepływy pieniężne																		

	środków z działalności inwestycyjnej																	
I	Wpływy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II	Wydatki	25 000,00	186 060,80	0,00	1 879 280,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
III	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-25 000,00	-186 060,80	0,00	-1 879 280,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej																	
I	Wpływy	25 000,00	186 060,80	0,00	1 879 280,87	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
	Dotacje	21 250,00	158 151,68	0,00	1 597 388,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Kredyty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Budżet	3 750,00	27 909,12	0,00	281 892,14	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
II	Wydatki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
III	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	25 000,00	186 060,80	0,00	1 879 280,87	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
D	Przepływy pieniężne netto razem (A.III+B.III+C.III)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E	Bilansowa zmiana środków pieniężnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F	Środki pieniężne na początek okresu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G	Środki pieniężne na koniec okresu (F+D)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Przeprowadzona analiza trwałości finansowej pozwala wyciągnąć następujące wnioski:

- Wnioskodawca i Operator zapewni trwałość finansową dla zrealizowanej inwestycji, co potwierdza analiza zasobów finansowych projektu oraz analiza sytuacji finansowej Wnioskodawcy i Operatora.
- Zgromadzone środki finansowe na udział własny w inwestycji oraz potencjał finansowy w okresie eksploatacyjnym, zapewnią utrzymanie projektu.
- Wnioskodawca i Operator będzie posiadać środki na pokrycie amortyzacji powstałego nowego majątku.
- **Projekt należy uznać za trwały finansowo - saldo niezdyktowanych skumulowanych przepływów pieniężnych generowanych przez sam projekt, w całym okresie odniesienia, nie jest mniejsze od zera.**
- Wnioskodawca zapewni niezbędne, dostateczne środki na pokrycie niedoborów (kosztów) wywołanych przez inwestycję.

B. Analiza sytuacji finansowej Wnioskodawcy i Operatora

Ocena sytuacji finansowej Gminy Wieluń:

Istotna dla oceny trwałości finansowej projektu jest kondycja finansowa samego Wnioskodawcy, którą ocenia się jako dobrą. Oceny dokonano na podstawie ostatnich pełnorocznych danych finansowych.

- W 2016r. wykonanie założonego planu budżetowego po stronie dochodów wyniosło 99,24% (niewielkie niewykonanie planu powstało za sprawą dochodów majątkowych), a po stronie wydatków 93,04%, co oznacza w tym przypadku, że za sprawą zarówno niższych dochodów jak i mniejszych wydatków (w tym zarówno bieżących jak i majątkowych) od planowanych wartości, budżet zamknął się sporą nadwyżką, wobec planowanego w budżecie deficytu. Takie gospodarowanie budżetem Gminy Wieluń ocenia się pozytywnie.
- Za 2016r. indywidualny wskaźnik spłaty zobowiązań nie przekroczył dopuszczalnego poziomu.
- Stosowane wcześniej wskaźniki poziomu zadłużenia i obsługi długu również są akceptowalne i wynoszą odpowiednio: 30,25% (dopuszczalny do 60%) i 7,97% (dopuszczalny do 15%).
- Opinia Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie budżetu Gminy Wieluń za 2016 rok jest pozytywna.
- Przyjmując pesymistyczny wariant, w którym jednostka będzie musiała sfinansować cały wkład własny kredytem lub pożyczką, wskaźnik spłaty zobowiązań wprawdzie wzrośnie w porównaniu do aktualnej wartości, ale do nadal akceptowalnego poziomu.
- **Powyższe wnioski potwierdzają zdolność kredytową i finansową Gminy Wieluń oraz trwałość finansową projektu.**

Ocena sytuacji finansowej Muzeum Ziemi Wieluńskiej:

- W 2016r. Muzeum poniosło stratę na poziomie sprzedaży. Na pozostałych poziomach rachunku wyników został wygenerowany zysk. Rentowność netto wyniosła jednakże tylko 1,4% co jest naturalne dla przedsiębiorstwa, którego działalność nie może być nastawiona na zysk. Stopa nadwyżki finansowej (zysk netto + amortyzacja) natomiast wyniosła 8,2%, co ocenia się pozytywnie, ponieważ ten wskaźnik lepiej oddaje rentowność działalności gospodarczej w tym sektorze.
- Poziom zadłużenia ogółem jednostki jest akceptowalny – 26,5% w roku 2016.
- Kapitały stałe (po uwzględnieniu długoterminowych rozliczeń międzyokresowych) pokrywają aktywa trwałe w omawianym roku. Zatem należy uznać, że struktura finansowania majątku jest prawidłowa. Majątek trwały w całości jest finansowany stałym kapitałem.
- O dobrej płynności finansowej świadczą również wskaźniki. Sytuacja płynnościowa mierzona wskaźnikiem płynności bieżącej wynosiła w 2016r. 3,39 oraz płynności szybkiej 3,20.
- Generowana nadwyżka finansowa i dobra płynność pozwolą na bezproblemową obsługę projektu po jego realizacji.
- **Powyższe wnioski potwierdzają oczekiwaną zdolność finansową Operatora oraz trwałość finansową projektu jak i Operatora z projektem.**

8. Analiza kosztów i korzyści (ekonomiczna)

Sporządzanie analizy kosztów i korzyści wynika z konieczności oszacowania kosztów i korzyści projektu z punktu widzenia całej społeczności.

Analizę kosztów i korzyści należy przeprowadzić zgodnie z Wytycznymi. Wytyczne te mówią, że w przypadku pozostałych projektów (nie zaliczanych do projektów dużych, czyli takich jak przedmiotowy projekt) zaleca się, aby:

- Analiza ekonomiczna została przeprowadzona w sposób uproszczony,
- Analiza opierała się na oszacowaniu – jeśli to możliwe - ilościowych i jakościowych skutków realizacji projektu.

Dla realizowanego projektu, skutki inwestycji dla Społeczeństwa są najistotniejszym punktem rozważań.

Istotą analizy jest również ocena wskaźnika poziomu nakładów inwestycyjnych oraz zmian kosztów eksploatacji w stosunku do efektów uzyskiwanych w wyniku realizacji danego przedsięwzięcia.

Do wskazania mierzalnych efektów przedsięwzięcia w przypadku nakładów na kulturę można mieć wielorakie podejście, ponieważ Wytyczne wprost tego nie regulują. Wobec powyższego przedstawiony zostanie wskaźnik oparty na zasięgu projektu rozumianym jako ilość użytkowników (odbiorców projektu osoby/rok).

Nakłady inwestycyjne (nakłady netto z uwzględnieniem zmian kosztów operacyjnych) równają się kwocie 2 146 341,67 PLN. Wspomniana ilość użytkowników to 11.000 osób (osoby korzystające z infrastruktury projektu).

Wartość wskaźnika opartego na zasięgu projektu rozumianym jako ilość użytkowników (odbiorców projektu osoby/rok) wyniesie 195,12 PLN/osoby/rok.

Podążając za Wytycznymi, dalsza analiza ograniczy się głównie do jakościowych skutków/rezultatów realizacji projektu.

Inwestycja będzie:

- Bardzo istotnym krokiem mającym na celu ograniczanie zagrożeń opisanych w studium wykonalności,
- Sposobem na osiągnięcie społecznie ważnych celów projektu,
- Metodą na osiągnięcie licznych korzyści społecznych.

Poniżej zostały wymienione wszystkie zidentyfikowane wartości – głównie niemierzalne korzyści, które wniesie realizacja przedmiotowego zadania inwestycyjnego.

1.	<ul style="list-style-type: none"> • Inwestycja zapewni wzrost liczby mieszkańców regionu czynnie uczestniczących w kulturze. Projekt przyczyni się do zwiększenia liczby osób zainteresowanych kulturą w regionie. Nastąpi zatem zwiększenie partycypacji w kulturze osób z terenu powiatu Wieluńskiego (w tym m.in. gminy Wieluń). Przewidywana ilość użytkowników projektu wyniesie 11.000 osób.
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój kultury spowodowany wdrożeniem projektu pociągnie za sobą zwiększenie rynku turystycznego, poprzez rozwój usług turystycznych. • Inwestycja przyczyni się do wzrostu liczby osób pracujących w sektorze kulturalnym i turystycznym. • Rozwój kultury i turystyki wpłynie na zwiększenie liczby osób zakładających własną działalność gospodarczą. Zostanie wykreowany popyt na usługi turystyczne i okołoturystyczne. • Bardzo istotną korzyścią z realizacji projektu będzie spodziewany spadek bezrobocia. Ze względu na fakt, że inwestycja w przyszłości prawdopodobnie spowoduje wzrost ilości przedsiębiorstw, przyczyni się również do spadku bezrobocia.
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie projektu spowoduje pośrednio wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców. Wzmocnienie branży kultury będzie naturalnym bodźcem do rozwoju kapitału ludzkiego. Widząc możliwości rozwoju w ciekawej branży mieszkańcy regionu będą podejmować działania zmierzające do własnego rozwoju oraz podnoszenia kwalifikacji.
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Dzięki realizacji inwestycji nastąpi znaczna poprawa estetyki modernizowanych obiektów.
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt wpłynie na upowszechnianie kultury, rozwijanie potrzeb i zainteresowań mieszkańców oraz przyjezdnych przez co przyczyni się do poszerzenia horyzontów myślowych społeczności i w rezultacie do szeroko pojętego rozwoju społecznego nie tylko w Mieście Wieluń, ale w całym województwie łódzkim.
6.	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie projektu to poprawa wizerunku Miasta Wieluń i całego regionu wśród mieszkańców obecnych i potencjalnych oraz turystów. Projekt przyczyni się istotnie do poprawy atrakcyjności Miasta Wieluń.
7.	<ul style="list-style-type: none"> • Inwestycja zapewni wzmocnienie ochrony dziedzictwa kulturowego Wielunia, powiatu wieluńskiego, a tym samym województwa łódzkiego.

Bardzo istotnym aspektem planowanej inwestycji jest brak kosztów utraconych korzyści związanych z planowanym przedsięwzięciem. Inwestycja nie pociąga za sobą - poza szeregiem niewątpliwych korzyści i wartości dodanych dla mieszkańców regionu – jakichkolwiek skutków negatywnych.

9. Analiza wrażliwości i ryzyka

Zgodnie z Wytycznymi ocena ryzyka wymaga przeprowadzenia dwóch uzupełniających się częściowo analiz:

- **Jakościowej analizy ryzyka**
- **Analizy wrażliwości.**

Wspomnianą ocenę ryzyka stosuje się wg Wytycznych oraz zgodnie z art. 101 lit. e) rozporządzenia nr 1303/2013 w przypadku dużych projektów.

Niemniej dla przedmiotowego projektu przeprowadzono analizę wrażliwości aby wykazać czy zmiany w wartościach zmiennych krytycznych projektu wpłyną na wyniki analiz przeprowadzonych dla projektu, w szczególności na wskaźniki efektywności finansowej oraz trwałość finansową (efektywność ekonomiczna nie jest obliczana co wyjaśniono w poprzednim punkcie).

Jedyne istotne zmienne, które mogą być badane w celu sprawdzenia czy są zmiennymi krytycznymi to:

- Ceny jednostkowe głównych kategorii kosztów operacyjnych,
- Nakłady inwestycyjne.

Według Przewodnika AKK, za krytyczne uznaje się te zmienne, w przypadku których zmiana ich wartości o +/- 1 % powoduje zmianę wartości bazowej NPV o co najmniej +/- 1 %.

Wyżej wymienione zmienne poddano analizie wrażliwości. W toku analizy uzyskujemy następujące wnioski:

- Żadna z wyżej wymienionych zmiennych nie jest zmienną krytyczną,
- Zmiana wartość badanej zmiennej o 1% nie powoduje istotnej zmiany dla wartości bazowej NPV - nie przekracza 1%,
- Projekt nie jest wrażliwy na zmiany, co świadczy także o zadowalającej trwałości finansowej samego projektu.

Analiza ryzyka wg wytycznych opiera się na kryteriach jakościowych i składa się z następujących elementów:

A) Identyfikacja ryzyk i opracowanie ich listy,

B) Opracowanie matrycy ryzyka,

C) Identyfikacja działań zapobiegawczych i minimalizujących,

D) Interpretacja matrycy, w tym ocena ryzyk rezidualnych.

Ad. A) Identyfikacja ryzyk i opracowanie ich listy.

Przygotowując listę czynników ryzyka, według zasad przygotowania studium wykonalności w pierwszej kolejności należy sięgnąć do katalogu ryzyk dla wybranych sektorów. Katalog ten znajduje

się w załączniku III do rozporządzenia 2015/207 (odpowiednia tabela). Katalog ryzyk nie zawiera jednak listy ryzyka opracowanej ściśle dla przedmiotowego sektora. W tym przypadku dla przeprowadzenia analizy ryzyka, posiłkując się w sposób pośredni wspomnianym załącznikiem III, zidentyfikowano kilkanaście czynników ryzyka, które mogą teoretycznie towarzyszyć projektowi poczynając od fazy pomysłu, aż do wprowadzenia w życie.

Grupy czynników ryzyka	Charakterystyczne czynniki ryzyka dla danej grupy
I. Ryzyko związane z popytem – popytem rozumianym jako zapotrzebowanie społeczne na inwestycje w sektorze kulturalnym:	1. Słabszy odbiór społeczny oraz zapotrzebowanie i słabsza ocena przez użytkowników, społecznych skutków realizacji projektu, niż pierwotnie oszacowane zapotrzebowanie i oczekiwania na dokonanie inwestycji polegającej na rozwijaniu branży kultury w regionie.
II. Ryzyko projektowe:	2. Niewystarczające badania szacujące korzyści z planowanej inwestycji i ewentualne błędy w szacunkach. 3. Wybór nieodpowiednich rozwiązań i zastosowanych technologii. 4. Niewłaściwe oszacowanie kosztów projektu - niedoszacowanie.
III. Ryzyko administracyjne i ryzyko związane z udzielaniem zamówień:	5. Opóźnienia proceduralne.
IV. Ryzyko związane z realizacją projektu:	6. Przekroczenie pierwotnie szacowanych kosztów projektu. 7. Opóźnienia w realizacji inwestycji. 8. Ryzyko związane z przedsiębiorcą: dostawcą / wykonawcą (bankructwo, brak zasobów, pogorszenie płynności finansowej).
V. Ryzyko operacyjne:	9. Koszty utrzymania zmodernizowanej bądź nowej infrastruktury wyższe niż przewidywano (większe koszty operacyjne niż przewidywały prognozy), nagromadzenie nieoczekiwanych kosztów (np. akty wandalizmu). 10. Zakupiony sprzęt, technologia i instalacje w trakcie procesu użytkowania nie spełniają celów w zakresie wydajności, jakości i żywotności.
VI. Ryzyko finansowe:	11. Niewystarczające przyznane środki na poziomie krajowym/regionalnym w fazie operacyjnej.
VII. Ryzyko regulacyjne:	12. Zmiany wymogów środowiskowych, instrumentów ekonomicznych i regulacyjnych.
VII. Inne rodzaje ryzyka:	13. Sprzeciw społeczny. Brak społecznej akceptacji na wydatkowanie środków Gminy na inwestycje w kulturę.

Ad. B) Opracowanie matrycy ryzyka.

Matrycę ryzyka należy opracować stosując się do następujących kroków:

- a) W celu opracowania matrycy ryzyka każdemu zdarzeniu niepożądanemu przypisuje się prawdopodobieństwo (P), czyli możliwość jego wystąpienia.

Poniżej przedstawiono zalecaną klasyfikację.

A. Bardzo nieprawdopodobne (prawdopodobieństwo wynoszące 0–10%);

B. Nieprawdopodobne (prawdopodobieństwo wynoszące 10–33%);

C. Całkiem prawdopodobne (prawdopodobieństwo wynoszące 33–66%);

D. Prawdopodobne (prawdopodobieństwo wynoszące 66–90%);

E. Bardzo prawdopodobne (prawdopodobieństwo wynoszące 90–100%).

- b) Dalszym krokiem jest przyporządkowanie do każdego skutku odpowiednią dotkliwość (D). Określa się w ten sposób wpływ każdego skutku, w przedziale od I (brak wpływu) do V (katastrofalny), w oparciu o koszt lub straty dobrobytu społecznego wygenerowane przez projekt.

Poniżej przedstawiono typową klasyfikację dotkliwości ryzyka.

Skala	Znaczenie – siła wpływu
I	<i>Brak oddziaływania na dobrobyt społeczny, nawet pomimo braku działań zaradczych.</i>
II	<i>Nieznaczny ubytek dobrobytu społecznego generowanego przez projekt, o minimalnym oddziaływaniu na jego długofalowe efekty. Niemniej jednak skutki wymagają działań zaradczych.</i>
III	<i>Umiarkowane. Projekt powoduje ubytek dobrobytu społecznego, głównie straty finansowe, nawet w średnim i dłuższym okresie. Zmaterializowanym skutkom można skutecznie zaradzić.</i>
IV	<i>Krytyczne. Projekt powoduje znaczny ubytek dobrobytu społecznego. Realizacja ryzyka niweczy podstawowe funkcje projektu. Działania zaradcze, nawet bardzo rozbudowane, nie są w stanie zniwelować skutków.</i>
V	<i>Katastrofalne. Wadliwość projektu, która może skutkować poważną lub nawet całkowitą utratą zakładanych funkcji. Główne średnio- i długookresowe cele nie zostają osiągnięte.</i>

- c) Kolejny krok to określenie poziomu ryzyka poprzez **połączenie prawdopodobieństwa i dotkliwości (P*D).**

Zgodnie z zaleceniami zastosowano 4 poziomy ryzyka, które obrazują poniższe tabele.

Dotkliwość / Prawdopodobieństwo	I	II	III	IV	V
A					
B					
C					
D					
E					

Poziom ryzyka	Kolor
Niski	
Umiarkowany	
Wysoki	
Nieakceptowalny	

- d) Następne działanie to połączenie zidentyfikowanych czynników ryzyka z określonymi – dodanymi do tych czynników kategoriami występującego prawdopodobieństwa i siły oddziaływania.

Poniżej przedstawiono zidentyfikowane czynniki ryzyka, już z przypisanymi kategoriami prawdopodobieństwa i wpływu.

Lp.	Czynniki ryzyka	Kategoria prawdopodobieństwa i wpływu
1.	Słabszy odbiór społeczny oraz zapotrzebowanie i słabsza ocena przez użytkowników, społecznych skutków realizacji projektu, niż pierwotnie oszacowane zapotrzebowanie i oczekiwania na dokonanie inwestycji polegającej na rozwijaniu branży kulturalnej w regionie.	BI
2.	Niewystarczające badania szacujące korzyści z planowanej inwestycji i ewentualne błędy w szacunkach.	BI
3.	Wybór nieodpowiednich rozwiązań i zastosowanych technologii.	BII
4.	Niewłaściwe oszacowanie kosztów projektu - niedoszacowanie.	BII
5.	Opóźnienia proceduralne.	BI
6.	Przekroczenie pierwotnie szacowanych kosztów projektu.	BII
7.	Opóźnienia w realizacji inwestycji.	BII
8.	Ryzyko związane z przedsiębiorcą: dostawcą / wykonawcą (bankructwo, brak zasobów, pogorszenie płynności finansowej).	AIII
9.	Koszty utrzymania zmodernizowanej bądź nowej infrastruktury wyższe niż przewidywano (większe koszty operacyjne niż przewidywały prognozy), nagromadzenie nieoczekiwanych kosztów (np. akty wandalizmu).	BII
10.	Zakupiony sprzęt, technologia i instalacje w trakcie procesu użytkowania nie spełniają celów w zakresie wydajności, jakości i żywotności.	All
11.	Niewystarczające przyznane środki na poziomie krajowym/regionalnym w fazie operacyjnej.	AIII
12.	Zmiany wymogów środowiskowych, instrumentów ekonomicznych i regulacyjnych.	BII
13.	Sprzeciw społeczny. Brak społecznej akceptacji na wydatkowanie środków Gminy na inwestycje w kulturę.	AIII

W ocenie Wnioskodawcy prawdopodobieństwa przyznane poszczególnym zmiennym mogą się teoretycznie zmieniać ale tylko nieznacznie, maksymalnie poprzez przesunięcie o jedną kategorię.

Projekt z natury nie generuje istotnych ryzyk, zatem prawdopodobieństwa zmiany ich wystąpienia są również niskie. Aby zmiany wystąpiły musiałyby powstać bardzo dotkliwe zmiany polityczno – gospodarcze w kraju, a tych raczej nie należy się spodziewać.

e) Ostatnim krokiem w tym punkcie jest zbudowanie kompletnej matrycy ryzyka.

Matryca ryzyka z umiejscowieniem na niej skutków projektu dla graficznego zobrazowania tych skutków przedstawia się następująco:

Dotkliwość / Prawdopodobieństwo	I	II	III	IV	V
A		Projekt	Projekt		
B	Projekt	Projekt			
C					
D					
E					

Jak widać ryzyka związane z projektem mieszczą się w bezpiecznych polach diagramu, w strefie niskiego ryzyka.

Ad. C) Identyfikacja działań zapobiegawczych i minimalizujących.

W celu całkowitego zminimalizowania zidentyfikowanych czynników ryzyka planuje się następujące działania zaradcze:

- Dobrze przygotowanie procedury administracyjnej mającej na celu uzyskanie niezbędnych uzgodnień,
- Przeprowadzenie procedury wyboru wykonawcy z odpowiednim wyprzedzeniem, co pozwoli zakończyć ten etap przygotowań przed terminem rzeczowego rozpoczęcia realizacji inwestycji,
- Przygotowanie procedury wyboru wykonawcy w sposób ułatwiający wybór dostawcy posiadającego stosowną wiedzę, doświadczenie, kwalifikacje i zasoby umożliwiające realizację inwestycji zgodnie z założonym planem,
- Bieżące przeprowadzenie identyfikacji wszelkich możliwych zagrożeń mogących negatywnie wpływać na terminowy przebieg działań inwestycyjnych i neutralizowanie ich,
- Zabezpieczenie wystarczających środków finansowych na realizację inwestycji,
- Utworzenie zespołu koordynującego realizację inwestycji odpowiedzialnego za sprawne jej przeprowadzenie,
- Monitoring finansowy projektu w trakcie jego realizacji w celu zapewnienia płynności finansowej projektu.

Podmiotem odpowiedzialnym za działania zmniejszające ryzyko będzie Wnioskodawca.

Ad. D) interpretacja matrycy.

Projekt ocenia się jako mało wrażliwy na ewentualne działania zmierzające do zapobieganiu ryzyka bądź zmniejszające je. Po pierwsze ryzyko projektu ocenia się na niskie, a po drugie wspomniane działania nie narażą na uaktywnienie albo wzmocnienie się pozostałych czynników ryzyka bądź też będą one akceptowalne. Planowana strategia ryzyka w świetle podjętej oceny jest zadowalająca. Nie jest konieczne przejście do probabilistycznej analizy jakościowej.

Ponadto nasuwają się następujące wnioski:

- Matryca ryzyka świetnie obrazuje poziom ryzyka związany z projektem. Prawdopodobieństwo zidentyfikowanych czynników ryzyka nie przekracza nigdy 33% czyli poziomu B, uznanego z definicji za nieprawdopodobny.
- Bardzo nisko, bądź nisko ocenia się również dotkliwość w przypadku zaistnienia sytuacji opisanych w poszczególnych czynnikach ryzyka. Nie przekracza poziomu III, czyli umiarkowanego.

- **Poruszając się po matrycy ryzyka, która jest wypadkową prawdopodobieństwa i dotkliwości (straty dobrobytu społecznego), cały czas mamy do czynienia z ryzykiem ocenionym jako niskie.**

Należy także zauważyć, że w obecnych warunkach rynkowych i akceptowalnie stabilnej sytuacji polityczno – gospodarczej kraju, wszelkie realizowane projekty inwestycyjne w infrastrukturę publicznie użyteczną obciążone są relatywnie niskim ryzykiem.

Dane makroekonomiczne są również zadowalające, pomimo, że widoczny trend w gospodarce generalnie nie jest pozytywnie wzrostowy. Poniżej wypunktowano kilka kluczowych informacji GUS na temat gospodarki Polski w skali makro:

- *Według wstępnego szacunku produkt krajowy brutto (PKB) w 2016 r. był realnie wyższy o 2,8 proc. w porównaniu z 2015 r., wobec 3,9 proc. w 2015 (w cenach stałych roku poprzedniego).*
- *Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w 2016 r. wzrosła o 2,7 proc. w porównaniu z 2015 r., wobec wzrostu o 3,8 proc. w 2015 r.*
- *Wartość dodana brutto w przemyśle w 2016 r. wzrosła o 3,5 proc. w porównaniu z 2015 r., wobec wzrostu o 6,5 proc. w 2015 r.*
- *Wartość dodana brutto w budownictwie w 2016 r. w porównaniu z rokiem 2015 spadła o 11,9 proc., wobec wzrostu o 3,8 proc. w 2015 r.*
- *Wartość dodana brutto w handlu i naprawach w 2016 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 5,4 proc., wobec wzrostu o 3,7 proc. w 2015 r.*
- *Wartość dodana brutto w transporcie i gospodarce magazynowej w 2016 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 6,4 proc., wobec spadku o 3,4 proc. w 2015 r.*
- *W 2016 r. popyt krajowy wzrósł realnie o 2,8 proc. przy wzroście PKB również o 2,8 proc. W 2015 r. popyt krajowy wzrósł o 3,4 proc. przy wzroście PKB o 3,9 proc.*
- *Spożycie ogółem w 2016 r. przekroczyło poziom z 2015 r. o 3,6 proc., w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych o 3,6 proc. (w 2015 r. odpowiednio wzrost: o 3,0 proc. oraz o 3,2 proc.).*
- *Akumulacja brutto w 2016 r. w porównaniu z rokiem poprzednim spadła realnie o 0,3 proc., w tym nakłady brutto na środki trwałe spadły o 5,5 proc. (w 2015 r. zanotowano odpowiednio wzrost o 4,9 proc., oraz o 6,1 proc.). Stopa inwestycji w gospodarce narodowej (relacja nakładów brutto na środki trwałe do produktu krajowego brutto w cenach bieżących) w 2016r. wyniosła 18,5 proc., wobec 20,1 proc. w 2015 r.*